

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och till lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt en lag om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten, lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt och lagen om samarbete över de yttre gränserna upphävs. Dessutom görs tekniska ändringar i vissa andra lagar.

Syftet med propositionen är att samordna den nationella regional- och strukturpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till en effektiv helhet. Syftet är att uppdatera målen, planeringen och arbetssätten inom regionutvecklingen så att de motsvarar förändringarna i omvärlden och överensstämmer med Europeiska unionens och nationella mål. Syftet är också att stödja och främja en verkningsfull växelverkan och avtalsmässighet i regionutvecklingen samt att skapa klarhet i regleringen och minska stödmottagarnas och myndigheternas administrativa börda.

I lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik preciseras och kompletteras den nationella tillämpningen av regleringshelheten för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder under programperioden 2021–2027. De föreslagna lagarna tillämpas på projekt inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder under programperioden 2021–2027. I lagarna samlas dessutom alla nationella specialbestämmelser om Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Systemet för planering av regionutvecklingen och dess aktörer samt myndigheternas uppgifter och behörighet förblir i huvudsak oförändrade, men planeringssystemet lättas upp. Ansvaret för regionutvecklingen ligger hos staten och kommunerna på samma sätt som enligt den gällande regleringen. Helheten för landskapsförbundens regionutvecklingsuppgift har förtydligats. När det gäller samarbetsstrukturerna och förfaringssätten inom regionutvecklingen har bestämmelserna till vissa delar ändrats.

Det föreslås inga ändringar i förvaltningen av de regional- och strukturpolitiska fonderna i fråga om behörigheten eller den inbördes arbetsfördelningen för landskapsförbunden och närings-, trafik- och miljöcentralerna såsom förmedlande organ. Förvaltningskontrollerna av Interregprogrammen ska i fortsättningen utföras av landskapsförbunden. I Interregprogrammen förenhetligas dessutom bestämmelserna om nationell medfinansiering mellan de olika programmen så att förvaltningsuppgiften i fråga om medfinansieringen uteslutande sköts av landskapsförbunden. Det föreslås inga betydande ändringar i stödförfarandet för projekt inom regionutveckling och inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

Bevillningsfullmakten för de medel som ingår i förslaget har tagits in i budgeten för 2021 och genom denna regeringsproposition sätts den nationella lagstiftning som beslutet om beviljande förutsätter i kraft.

RP 47/2021 rd

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 september 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Beredning.....	6
2 EU-rättsakternas mål och huvudsakliga innehåll.....	10
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	14
3.1 Nuläge.....	14
3.1.1 Lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfonds verksamheten (7/2014, förvaltningslagen).....	14
3.1.2 Lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014, finansieringslagen).....	20
3.2 Bedömning av nuläget.....	28
3.2.1 Nationell utveckling av regionerna.....	28
3.2.2 Strukturfonder.....	34
4 Målsättning.....	41
5 Förslagen och deras konsekvenser.....	42
5.1 De viktigaste förslagen.....	42
5.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	46
5.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	46
5.2.2 Konsekvenser för myndigheterna.....	49
5.2.3 Konsekvenser för miljön och klimatet.....	53
5.2.4 Andra samhällsrelaterade konsekvenser.....	56
6 Alternativa handlingsvägar.....	57
6.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	57
6.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.....	58
6.2.1 Internationell jämförelse av regionutvecklingssystemen.....	58
7 Remissvar.....	64
8 Specialmotivering.....	71
8.1 Lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.....	71
8.2 Lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.....	113
8.3 Lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna.....	170
8.4 Lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete.....	170
8.5 Lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017).....	170
8.6 Lagen om offentlig upphandling och koncession.....	171
8.7 Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010).....	171
8.8 Lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen.....	171
8.9 Lagen om trafiksystem och landsvägar.....	172
8.10 Lagen om Livsmedelsverket (371/2018).....	172
9 Bestämmelser på lägre nivå än lag.....	172
10 Ikraftträdande.....	176
11 Verkställighet och uppföljning.....	177
12 Förhållande till andra propositioner.....	177

RP 47/2021 rd

12.1 Propositionens beroende av beredningen av EU-förordningarna.....	177
12.2 Samband med andra propositioner.....	178
13 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	178
LAGFÖRSLAG	190
1. Lag om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.....	190
2. Lag om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.....	207
3. Lag om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna.....	236
4. Lag om ändring av 9 § i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete	237
5. Lag om ändring av 2 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster ...	238
6. Lag om ändring av 143 § i lagen om offentlig upphandling och koncession	239
7. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.....	240
8. Lag om ändring av 10 a i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen	241
9. Lag om ändring av 15 c § i lagen om trafiksystem och landsvägar	242
10. Lag om ändring av 2 § i lagen om Livsmedelsverket	243
BILAGA	244
PARALLELLTEXTER	244
3. Lag om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna.....	244
4. Lag om ändring av 9 § i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete	246
5. Lag om ändring av 2 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster ...	247
6. Lag om ändring av 143 § i lagen om offentlig upphandling och koncession	248
7. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.....	249
8. Lag om ändring av 10 a § i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen	250
9. Lag om ändring av 15 c § i lagen om trafiksystem och landsvägar	251
10. Lag om ändring av 2 § i lagen om Livsmedelsverket	252

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Denna regeringsproposition överlämnas i syfte att precisera och komplettera den nationella tillämpningen av regelverket för programperioden 1.1.2021–31.12.2027 för Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik och att bygga upp ett system som samordnar Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och den nationella regionalpolitiken. För Finlands del är programperiod den femte i ordningen.

Genom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (sammanhållningspolitik) ökas medlemsländernas ekonomiska och sociala sammanhållning och minskas betydande skillnader i utvecklingen mellan olika regioner. Den rättsliga grunden för sammanhållningspolitiken finns i artiklarna 174–178 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF), vilka gäller ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

Revideringen av lagstiftningen hänför sig också till rent nationella behov och målen i statsminister Rinnes och statsminister Marins regeringsprogram. Enligt helheten ”Ett livskraftigt Finland” i regeringsprogrammet har regeringen som mål att bygga Finlands framgång på regionernas och städernas starka sidor och särdrag genom samarbete mellan olika aktörer. Målet är att öka livskraften, att uppmuntra till förvaltningsövergripande verksamhet och att samla regionala resurser i syfte att främja gemensamt fastställda mål. Enligt regeringsprogrammet ska utvecklingen i alla regioner utgå från regionala särdrag och styrkor och att man utnyttjar de lokala möjligheterna. Vid platsbaserad regionutveckling grundar sig regionalekonomin på smart specialisering. Genom en mångsidigare förnyelse av regionalekonomin och näringsstrukturen stärks regionernas resiliens och möjligheter att klara av strukturomvandlingar.

Platsbaserad regionutveckling är strategisk politik där man identifierar lokala problem och resurser och utvecklar regionen tväradministrativt i omfattande samarbete med aktörer i regionen.¹ För att en jämlik behandling av medborgarna ska tryggas har en balanserad platsbaserad utveckling av regionerna redan länge varit ett mål i Finland. En föränderlig näringsstruktur och demografiska förändringar, såsom att befolkningen koncentreras till vissa platser och att den åldras, är fenomen som kan leda till att regionerna differentieras och hamnar i en ojämlig position. Därför är det viktigt att eventuella utvecklingstrender identifieras och att systemet för regionutveckling och resurserna bildar en fungerande och effektiv helhet för att regionernas livskraft ska stärkas och ojämlikhet förebyggas.

Enligt regeringsprogrammet ska det skapas ett handlingskoncept för regionutveckling som utgår från regioner och/eller teman och baserar sig på avtal och partnerskap och som svarar mot särdragen hos varje region. Regionspecifika avtalshelheter utgör en del av den helhet som består av Finlands ekosystempolitik och tillväxtprogram och det avtalsbaserade utvecklingsarbete med innehåll och prioriteringar som utgår från städernas och regionernas behov och samarbete och har som syfte att främja en positiv strukturomvandling.

¹ Luoto, Ilkka & Virkkala, Seija: Platsbaserad regionutveckling som strategisk kompass. Arbets- och näringsministeriets publikationer, 3/2017.

RP 47/2021 rd

I enlighet med regeringsprogrammet utnyttjas resultaten av arbetet för beredning av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen, inbegripet samarbetsförsök, i så stor omfattning som möjligt. I den regeringsproposition som nu överlämnas har man dragit nytta av beredningsarbetet för den regeringsproposition, RP 35/2018 rd, som bereddes vid arbets- och näringsministeriet och som förföll. Propositionen gällde en lag om regionutveckling och tillväxttjänster och vissa lagar som hade samband med den. I den regeringsproposition som nu överlämnas har man även, när det gäller finansieringen av den regionala utvecklingen, i tillämpliga delar dragit nytta av beredningsarbetet för en annan regeringsproposition, RP 93/2018 rd, som också bereddes vid arbets- och näringsministeriet och som förföll.

1.2 Beredning

Beredningen av den EU-lagstiftning som berör propositionen

Som en del av den nationella förhandsinverkan inför reformen av EU:s fleråriga budgettram gavs det ut som E-skrivelse en utredning E 34/2017 rd med kompletterande skrivelser, som även innehöll de preliminära riktlinjerna om sammanhållningspolitiken https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sivut/E_34+2017.aspx.

Stora utskottet tog ställning till ärendet https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Lausunto/Sivut/SuVL_9+2017.aspx.

Europeiska kommissionen överlämnade den 2 maj 2018 ett förslag till följande fleråriga budgettram för EU för perioden 2021–2027. Kommissionen lade den 29–30 maj 2018 fram lagstiftningsförslag gällande den följande programperioden för EU:s fonder för regional- och strukturpolitik, vilka ska styra verkställandet av EU:s framtida sammanhållningspolitik i medlemsstaterna och vilka även inbegriper förslag till gemensamma bestämmelser för vissa fonder som förvaltas gemensamt. Kommissionen överlämnade den 27 maj 2020 ett förslag till ett återhämtningspaket, genom vilket man ska möta de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-pandemin. Som en del av återhämtningspaketet lämnade kommissionen ändrade förslag om den allmänna förordningen, förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden samt förordningen om Europeiska socialfonden+.

Förordningspaketet om sammanhållningspolitiken innehåller totalt fem förslag till förordningar (inbegripet de förslag som ändrades i samband med återhämtningspaketet):

- 1) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering COM/2018/375 slutlig (EU/2018/1141, förslaget till allmän förordning), förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: https://eur-lex.europa.eu/procedure/SV/2018_196, det ändrade förslaget COM/2020/450 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1592917895696&uri=CELEX%3A52020PC0450>,
- 2) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden COM (2018) 372 slutlig (EU/2018/1140, förslaget till Eruf-förordning), förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: https://eur-lex.europa.eu/procedure/SV/2018_197; det ändrade förslaget COM/2020/450 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1592917996878&uri=CELEX:52020PC0452>,

RP 47/2021 rd

- 3) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska socialfonden+ COM (2018) 382 slutlig (EU/2018/1145, förslaget till ESF+-förordning), förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: https://eur-lex.europa.eu/procedure/SV/2018_206, det ändrade förslaget COM/2020/447 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1592918339563&uri=CELEX:52020PC0447>,
- 4) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder COM (2018) 374 slutlig (EU/2018/1143, förslaget till Interregförordning), förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1592918339563&uri=CELEX:52020PC0447>, och
- 5) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang COM (2018) 373 slutlig (EU/2018/1142, förslaget till ECBM-förordning), förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/HIS/?uri=CELEX:52018PC0373>.

Dessutom överlämnade Europeiska kommissionen den 14 juni 2018 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingsamarbete och internationellt samarbete COM (2018) 460 slutlig (EU/2018/0243, förslaget till NDICI-förordning), förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/HIS/?qid=1582626479896&uri=CELEX%3A52018PC0460>.

Som ett led i den europeiska gröna given (Green deal) lade Europeiska kommissionen den 14 januari 2020 fram förslag om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (Just Transition Fund, nedan FRO) (COM(2020) 22 slutlig, förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/HIS/?uri=COM%3A2020%3A22%3AFIN>) och om ändring av den allmänna förordningen om programmen med delad förvaltning (COM (2020) 23 slutlig, förslaget till förordning och hur behandlingen fortskrider: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=COM%3A2020%3A23%3AFIN>). Kommissionen överlämnade den 28 maj 2020 i samband med återhämtningspaketet ett ändrat förslag om inrättande av Fonden för en rättvis omställning COM(2020) 460 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1592917731243&uri=CELEX%3A52020PC0460>.

Statsrådets ståndpunkter från den första fasen vad gäller förordningspaketet om sammanhållningspolitiken ingår i skrivelsen U 78/2018 rd: https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_78+2018.aspx. Enligt statsrådets ståndpunkt stöder Finland partnerskapsprincipen samt delad förvaltning mellan kommissionen och medlemsstaterna och ett enklare och effektivare genomförande av programmen. Statsrådet stöder kommissionens förslag till att minska EU-finansieringens andel och öka andelen av den nationella egenfinansieringen. Stora utskottet har tagit ställning till ärendet U 78/2018 rd när det behandlade helheten med EU:s budgetramar, StoUU 6/2020 rd https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Lausunto/Sidor/StoUU_6+2020.aspx.

Statsrådets preliminära ståndpunkter i fråga om de förslag om sammanhållningspolitiken som lämnades i samband med återhämtningspaketet ingår i skrivelserna U 25/2020 rd - UK 18/2020 rd https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_25+2020.aspx,

RP 47/2021 rd

tystnadsbestämmelsen har upphävts 20.8.2020:
<https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Liiteasiakirja/Documents/EDK-2020-AK-311734.pdf>.
Åtgärder som hjälper till att stärka den ekonomiska återhämtningen och konkurrenskraften är speciellt satsningar på grön tillväxt, digitalisering och FUI-verksamhet. I den fortsatta beredningen av reformen bör man beakta målen i fråga om en hållbar utveckling och dämpandet av och anpassningen till klimatförändringen. Genom åtgärderna bör man även beakta den ekonomiska och sociala hållbarheten, som också är ett mål som eftersträvas med regional- och strukturpolitiska fonders medel. Stora utskottet godkände riksdagens ståndpunkt StoURSk 61/2020 rd: Med hänvisning till sitt utlåtande StoUU 7/2020 rd förenar sig stora utskottet med statsrådets ståndpunkt i enlighet med specialutskottets utlåtande.
https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Lausunto/Sidor/StoUU_7+2020.aspx.

Statsrådets ståndpunkter vad gäller Fonden för en rättvis omställning (FRO) ingår i skrivelsen U 2/2020 rd med kompletterande skrivelse:
https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_2+2020.aspx.
Finland stöder målet för en omställning till en klimatneutral ekonomi i Europa före 2050. Stöd ur Fonden för en rättvis omställning bör förutsätta att den medlemsstat som mottar stödet har förbundit sig att uppnå klimatneutralitetsmålet före 2050. Om ärendet U 2/2020 rd har getts ut ett utlåtande av stora utskottet StoUU 3/2020 rd
https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Lausunto/Sidor/StoUU_3+2020.aspx.

Man har separat tagit ställning till kommissionens förslag i fråga om hur finansieringen ska dimensioneras i skrivelserna E 29/2018 rd inklusive kompletterande skrivelser (i synnerhet EK 24/2018 rd och EK 1/2020 rd,) samt E 64/2020 rd. Statsrådets ståndpunkter när det gäller helheten med återhämtningsinstrument har getts ut i skrivelserna U 27/2020 rd
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_27+2020.aspx och U 30/2020 rd med kompletterande skrivelser
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_30+2020.aspx.

Stora utskottet godkände riksdagens ståndpunkt StoURSk 82/2020 rd: Med hänvisning till stora utskottets utlåtanden StoUU 6/2020 rd och StoUU 7/2020 rd om ärenden UK 27/2020 rd - U 27/2020 rd och UK 28/2020 rd och U 30/2020 rd, förenar sig stora utskottet i enlighet med finansutskottets ställningstagande med statsrådets ståndpunkt
https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Lausunto/Sidor/StoUU_6+2020.aspx och
https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Lausunto/Sidor/StoUU_7+2020.aspx.

Utöver det som nämns ovan lade kommissionen den 25 december 2020 på uppdrag av Europeiska rådet fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av brexitjusteringsreserven (COM (2020) 854 final) för att bekämpa de negativa konsekvenserna av Storbritanniens utträde <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0854&from=EN>. Statsrådets skrivelse U 4/2021 rd om förslaget gavs den 4 februari 2021:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_4+2021.aspx.

Statsrådets preliminära ståndpunkter i fråga om de förslag om sammanhållningspolitiken som lämnades i samband med återhämtningspaketet ingår i skrivelserna U 25/2020 rd - UK 18/2020 rd https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_25+2020.aspx,
tystnadsbestämmelsen har upphävts 20.8.2020:
<https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Liiteasiakirja/Documents/EDK-2020-AK-311734.pdf>.

Statsrådet understöder kommissionens förslag om att inrätta brexitjusteringsreserven och betonar att reserven är ett exceptionellt och tidsbegränsat specialinstrument. Det är nödvändigt

RP 47/2021 rd

att som ett komplement till EU-rättsakterna senare föreskriva om brexitjusteringsreserven i den nationella lagstiftningen, bland annat genom att utse ett organ som ansvarar för förvaltningen och ett oberoende revisionsorgan. Enligt kommissionens förslag ska medlemsstaterna vid det nationella genomförandet kunna använda befintliga organ samt förvaltnings- och kontrollsystem för att genomföra finansieringen av sammanhållningspolitiken. Det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven ingår inte i denna regeringsproposition. En ändamålsenlig tidpunkt att bedöma innehållet i den kompletterande nationella lagstiftningen är när innehållet i EU-rättsakten har preciserats vid förordningsförhandlingarna. Förordningen avses träda i kraft senast i juni 2021.

Beredningen av propositionen i Finland

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Tjänstemannaberedningen har fått stöd av den tväradministrativa arbetsgrupp som tillsattes den 2 oktober 2019. Arbetsgruppen är en sektion av delegationen för förnyelse i regionerna (AUNE). Reformen av lagstiftningen om regionutveckling och fonderna för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik har behandlats i delegationen.

En revidering av bestämmelserna om verksamhet, administration och finansförvaltning som stöds med medel från fonderna för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik har även behandlats i arbetsgruppen Koheesio 2021+ och i den förvaltningssektion som lyder under arbetsgruppen. Arbetsgruppen Koheesio 2021+ är en partnerskapsgrupp som den 9 november 2018 tillsattes av arbets- och näringsministeriet för programberedningen i Finland när det gäller fonderna för regional- och strukturpolitik. AUNE och dess sektioner, dvs. lagstiftningsarbetsgruppen och arbetsgruppen Koheesio 2021+, har sammanställts i överensstämmelse med Europeiska unionens partnerskapsbestämmelser. Medlemmar utgör ett brett urval av företrädare för ministerierna, den statliga regionförvaltningen, landskapsförbunden samt olika städer och organisationer.

Den finskspråkiga propositionen var ute på remiss på webbplatsen utlåtande.fi den 7.4–19.5.2020. Den svenskspråkiga översättningen blev klar lite senare och fanns för utlåtande på webbplatsen utlåtande.fi den 17.4–29.5.2020. Utlåtande begärdes av över 90 olika aktörer, vilka inbegrep ministerierna, statliga centrala ämbetsverk, de viktigaste delegationerna när det gäller regionutveckling, regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna), landskapsförbunden, landskapens centralorter, regionstäderna, same-tinget samt organisationer som företräder näringslivet och det civila samhället, såsom fackorganisationer.

Arbets- och näringsministeriet ordnade den 12 september 2019 ett öppet informations- och samrådsmöte om lagreformen för intressentgrupperna. Efter att remissbehandlingen hade inletts ordnades det den 23 april 2020 ett andra samrådsmöte i syfte att göra det lättare att lämna yttrande.

Förhandlingar om propositionen fördes med sametinget den 27 april 2020, 4 juni 2020 och 15 juni 2020 i överensstämmelse med den förhandlingsplikt som det föreskrivs om i 9 § i sametingslagen (974/1995).

Ett samrådsförfarande enligt 11 § i kommunallagen (410/2015) har hållits om propositionen och propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och förvaltning den 16 februari 2021.

RP 47/2021 rd

Beredningsmaterialet är offentligt tillgängligt på statsrådets webbplats på adressen: <https://tem.fi/hankesivu?tunnus=TEM035:00/2019>.

Samarbetet med kommissionen och de övriga medlemsstaterna i genomförandefasen

I genomförandefasen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program bedrivs samarbetet mellan medlemsstaternas myndigheter, samarbetspartner och Europeiska kommissionen i synnerhet i programmets övervakningskommitté, vilken det föreskrivs om i artiklarna 33–35 i den allmänna förordningen. Kommissionens företrädare ska i enlighet med artikel 34 i den allmänna förordningen delta i övervakningskommitténs arbete i egenskap av rådgivare. Nationella kompletterande bestämmelser om övervakningskommittén ingår i denna regeringsproposition. Dessutom ska det enligt artikel 36 i den allmänna förordningen ordnas ett årligt översynsmöte för kommissionen och varje medlemsstat, för att de ska granska prestationen för varje program.

Det samarbete som bedrivs med kommissionen och de övriga medlemsstaterna under genomförandefasen sker även i de kommittéologikommittéer som biträder Europeiska kommissionen samt olika expertgrupper. De centrala kommittéerna och arbetsgrupperna är:

- Samordningskommittén för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (COESIF) för medlemsstaternas tillsyn när kommissionen antar genomförandeakter som avses i artikel 291 i EUF-fördraget.
- Expertgruppen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (EGESIF). Den har till uppgift att biträda kommissionen vid genomförandet av EU-lagstiftningen, EU-politiken och EU-programmen och att samarbeta med medlemsstaterna och delta i åsiktsutbyten.
- ESF-kommittén, som grundar sig på artikel 163 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan EUF-fördraget). Kommittén biträder kommissionen i fråga om förvaltningen av fonden. Kommissionens företrädare är ordförande och kommittén består av företrädare för regeringen, en arbetstagarorganisation och en arbetsgivarorganisation i varje medlemsstat. Under ESF-kommittén arbetar ESF:s tekniska arbetsgrupp (TWG), som stöder genomförandet av programmet.
- Olika expertnätverk som stöder genomförandet, till exempel i fråga om kommunikation, utvärdering och förenkling av hur fonderna genomförs, vilka består av företrädare för kommissionen och medlemsstaterna.

Bestämmelser om Europeiska unionens kommittéförfarande finns i artikel 109 i den allmänna förordningen. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 innehåller bestämmelser om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter. Bestämmelser om allmänt stöd från ESF+-programdelen inom ramen för delad förvaltning finns i artikel 39 i den nya ESF+-förordningen. När det gäller Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna sker samarbetet med kommissionen och de länder som deltar i programmen i övervakningskommittén för varje program.

2 EU-rättsakternas mål och huvudsakliga innehåll

I enlighet med fördragen arbetar unionen för att stärka ekonomisk, social och regional sammanhållning. Unionen strävar framför allt efter att minska utvecklingskillnader mellan de

olika regionerna samt att stödja sämre ställda regioner. I planeringen och genomförandet av unionens politik och verksamhet samt i genomförandet av den inre marknaden tar man hänsyn till de mål som avses i artikel 174 i EUF-fördraget och deltar i deras genomförande genom bland annat strukturfonder.

Samtidigt utgör de EU-rättsakter som gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitik en del av en större åtgärdshelhet, vars syfte är att säkerställa att medlemsstaternas ekonomiska, administrativa och rättsliga verksamhetsmiljö stöder en ändamålsenlig och resultatrik användning av EU:s medel. Denna helhet inbegriper bland annat bestämmelserna i budgetförordningen² och förordningen om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten, (EU) nr 2020/2092.

Ett av Europeiska kommissionens viktigaste mål vid reformen av de rättsakter som gäller sammanhållningspolitiken har varit att minska den onödiga administrativa bördan för stödmottagare och myndigheter på så sätt att man samtidigt behåller en hög nivå av säkerhet när det gäller laglighet och överensstämmelse med reglerna. Den allmänna förordningen om gemensamma bestämmelser omfattar åtta EU-fonder med en förvaltning som baserar sig på samarbete. Målet är att skapa gemensamma förenklade och samlade regler, som ska lätta på den administrativa bördan för stödmottagarna och de myndigheter som ansvarar för programmet.

Ett syfte med den allmänna förordningen är att den ska fungera som ett stöd så att de befintliga förvaltnings- och kontrollsystemen kan bevaras, och då kan genomförandet av programmen inledas snabbare. Avsikten är att de proportionella arrangemangen för förvaltnings- och kontrollsystemen ska utökas, vilket innebär att medlemsstaterna får möjlighet att tillämpa ett nytt och lättare förfarande i fråga om verifieringen av utgifter och inspektioner, om felnivån i deras program är låg.

Till de viktigaste målen hör även användningen av förenklade kostnadsmodeller och utbetalning på basis av att resultat har nåtts eller villkor har uppfyllts. Bestämmelser om förvaltnings- och kontrollsystemen, de myndigheter som omfattas av systemen, kostnadernas stödberättigande och de stödformer och kostnadsmodeller som ska tillämpas utfärdas såsom nu i den nationella lagstiftningen som komplement till EU-lagstiftningen.

Ett annat syfte med den allmänna förordningen är att den ska utgöra en grund för att man ska kunna lyfta fram förvaltning som grundar sig på samarbete och partnerskap. Fonderna med delad förvaltning har mål som kompletterar varandra och de förvaltas enligt samma system. Därför fastställs ett antal allmänna mål och principer, exempelvis vad gäller partnerskap och flernivåstyrelse, i den allmänna förordningen. Artikel 5 i den allmänna förordningen utgör den rättsliga grunden för delad förvaltning, artikel 6 för partnerskap med regionala och lokala myndigheter, stadsmyndigheter och andra offentliga myndigheter, näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, det civila samhället och organ som främjar social delaktighet, grundläggande rättigheter, jämställdhet, icke-diskriminering och funktionshindrades rättigheter.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012

RP 47/2021 rd

I artikel 11 i den allmänna förordningen föreskrivs det om nödvändiga villkor som ska uppfyllas innan kommissionen behandlar en medlemsstats ansökningar om utbetalning. Medlemsstaten ska säkerställa att de nödvändiga villkoren är uppfyllda och att de tillämpas under hela programperioden. Den ska informera kommissionen om eventuella ändringar som påverkar uppfyllandet av de nödvändiga villkoren. Bilaga III till den allmänna förordningen innehåller bestämmelser om övergripande nödvändiga villkor, vilka ska uppfyllas i fråga om alla särskilda mål som ingår i programmet. Nya övergripande villkor som införs genom bilaga III till den allmänna förordningen är villkor som gäller iakttagande av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (nedan funktionshinderskonventionen).

De övergripande principerna i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (nedan EU-fördraget) och artikel 10 i EUF-fördraget, samt principerna om subsidiaritet och proportionalitet i artikel 5 i EU-fördraget, bör iakttagas när EU:s fonder för regional- och strukturpolitik genomförs.

Eruf-förordningen

Syftet med Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) är enligt EUF-fördraget att bistå med att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i unionen genom att delta i utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som utvecklas långsammare samt i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.

Med stöd från Eruf kan man i princip finansiera alla de fem verksamhetspolitiska mål som anges i artikel 4 i den allmänna förordningen i enlighet med vilka av dem som ingår i det nationella programmet för fonderna för regional- och strukturpolitik:

- Ett smartare Europa (innovationer och smart ekonomisk omvandling)
- Ett grönare och koldioxidslutare Europa (rena energilösningar, stöd för gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, klimatanpassning och riskhantering)
- Ett mer sammanlänkat Europa (mobilitet och regional IKT-konnektivitet)
- Ett mer socialt Europa (pelaren för sociala rättigheter)
- Ett Europa närmare medborgarna (hållbar och integrerad lokal utveckling av stads-, landsbygds- och kustområden).

För vart och ett av dessa mål anges det i artikel 2 i Eruf-förordningen särskilda mål, vilka kan användas som stöd för de särskilda mål som ingår i det nationella programmet.

Enligt Eruf-förordningen ska minst 6 procent av Eruf-medlen på nationell nivå tilldelas hållbar stadsutveckling i form av integrerade territoriella investeringar (ITI), lokalt ledd utveckling eller något annat territoriellt verktyg som sorterar under det femte verksamhetspolitiska målet (Ett Europa närmare medborgarna).

ESF+-förordningen

Europeiska socialfonden+ (ESF+) består av tre delar. Genom denna förordning kompletteras och preciseras det nationella genomförandet av de allmänna bestämmelser och bestämmelser om den första delen som finns i ESF+-förordningen. Den första delen, som genomförs genom

RP 47/2021 rd

delad förvaltning, täcker den tidigare Europeiska socialfonden, som grundar sig på artiklarna 162 och 164 i EUF-fördraget, och grundläggande materiellt bistånd i form av basförnödenheter till dem som har det sämst ställt i enlighet med artikel 175.3 i samma fördrag.

ESF+ är EU:s viktigaste verktyg för investeringar i människor och för att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Det övergripande politiska målet för ESF+-förordningen är att hjälpa till att skapa ett effektivare och mera motståndskraftigt ”socialt Europa” och att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter samt de sociala och sysselsättningspolitiska prioriteringar som godkänts av den europeiska ekonomiska styrningen. ESF+ kommer att bidra till genomförandet av de integrerade riktlinjer som antagits i enlighet med artiklarna 121 och 148.4 i EUF-fördraget och de relevanta landspecifika rekommendationer som antagits i samband med den europeiska planeringsterminen, och bidra till det övergripande målet om smart, inkluderande och hållbar tillväxt efter 2030 enligt FN:s mål för hållbar utveckling och till uppåtgående konvergens.

Man strävar också efter att genom ESF+ förbättra sysselsättningsmöjligheterna och öka arbetskraftens rörlighet, höja levnadsstandarden och bidra till ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i överensstämmelse med EUF-fördraget och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. ESF+ syftar också till att bidra till kompetensagendan för Europa och integreringen av medborgare i tredje land. Bestämmelser om de särskilda målen för ESF+ finns i artikel 4 i ESF+-förordningen, och de kan användas som stöd för de särskilda mål som ingår i det nationella programmet.

Interregförordningen

Samarbetet utanför unionens gränser, det mellanstatliga samarbetet, samarbetet med de yttersta randområdena och transregionalt samarbete stöds i enlighet med målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med medel från Eruf. Genom Interregförordningen utfärdas det särskilda bestämmelser för genomförandet av Interregprogram och Interregprogram för samarbete vid de yttre gränserna. Genom de särskilda bestämmelserna säkerställs en effektiv programplanering för Interregprogrammen och Interregprogrammen för samarbete vid de yttre gränserna och utfärdas det bestämmelser om övervakning, utvärdering, kommunikation, stödberättigande, förvaltning och kontroll samt ekonomisk förvaltning.

Interregprogrammen för samarbete vid de yttre gränserna finansieras utöver medel från Eruf även via instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete. Kommissionen har som mål att göra en stor insats för att förenkla samarbetet utanför unionens gränser. Man försöker nå målet genom ett förenhetligande av hur man genomför de Interregprogram som genomförs vid de inre gränserna och de som genomförs vid de yttre gränserna.

FRO-förordningen

Syftet med Fonden för en rättvis omställning (*FRO*) är att stödja territorier som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi i Europeiska unionen till 2050. Stöd ur FRO ska beviljas främst de territorier vars ekonomi och sysselsättning påverkas mest negativt av övergången från produktionen av fossila bränslen och industriella processer som producerar växthusgaser.

Varje medlemsstat ska i *territoriella planer för en rättvis omställning* tillsammans med sina samarbetspartner fastställa vilka områden som påverkas mest av de negativa konsekvenserna av

omställningen och de åtgärder som ska vidtas i dem, antingen på landskapsnivå (NUTS3) eller lägre ner på lokal nivå. Stöd ges enbart till områden där det sker en verklig övergång mot en koldioxidsnål ekonomi, och därför krävs det att de områden som ska stödjas har en detaljerad plan samt tidsplan för omställningen. I omställningsplanerna ska det specificeras vilka mål som ska uppnås senast 2030 i samband med omvandlingen eller nedläggningen av växthusgasintensiv verksamhet. I omställningsplanerna ska även ingå åtgärder som man tänker föreslå som finansieringsobjekt för InvestEU-programmets instrumentet för rättvis omställning samt åtgärder till vilka det ska ansökas om stöd från ett offentligt låninstrument. Förhandlingar ska föras mellan kommissionen och medlemsstaterna om hur stödet ska inriktas geografiskt och om de åtgärder som ska genomföras på de områden som valts ut.

Åtgärderna kan genomföras i ett program som är gemensamt för de tre fonderna, inom ramen för en särskild prioritering för målet Investering för sysselsättning och tillväxt. Medlemsstaterna ska alternativt ha möjlighet att inrätta egna särskilda program för stödet från FRO.

Bestämmelser om det specifika målet för FRO finns i artikel 2 i FRO-förordningen. I artikel 8 i förslaget till FRO-förordning finns det en uttömmande lista över stödberättigande verksamheter. De motsvarar i huvudsak sådana verksamheter som även kan stödjas genom Eruf- och ESF+-medel, men de är mera begränsade. Fonden kan även ge stöd till renovering och återställande av mark- och anläggningsområden. En viktig skillnad jämfört med Eruf- och ESF+-verksamheterna är att man med medel från den fond som ska inrättas även ska kunna stödja produktiva investeringar som görs av stora företag i sådana områden som omfattas av de territoriella statsstödskartorna och som avses i artikel 107.3 a och c i EUF-fördraget, samt industri som är verksam inom utsläppshandelssektorn, ifall dessa investeringar är motiverade och de har specificerats i en plan för en rättvis omställning som har godkänts av kommissionen. Planerna ska granskas i samband med en halvtidsöversyn år 2024, då man kontrollerar att de överensstämmer med de nationella energi- och klimatplaner (NECP) som uppdaterats föregående år.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

3.1 Nuläge

3.1.1 Lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014, förvaltningslagen)

Syftet med lagen är att skapa ett system för utveckling av regionerna som baserar sig på samverkan och arbetsfördelningen mellan olika aktörer och deras gemensamma mål. Regionutveckling är sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer för främjande av välfärden i de olika regionerna i landet som bygger på samverkan mellan ministerierna, landskapsförbunden, kommunerna och andra aktörer. Det har fastställts att både kommunerna och staten ska ansvara för regionutvecklingen.

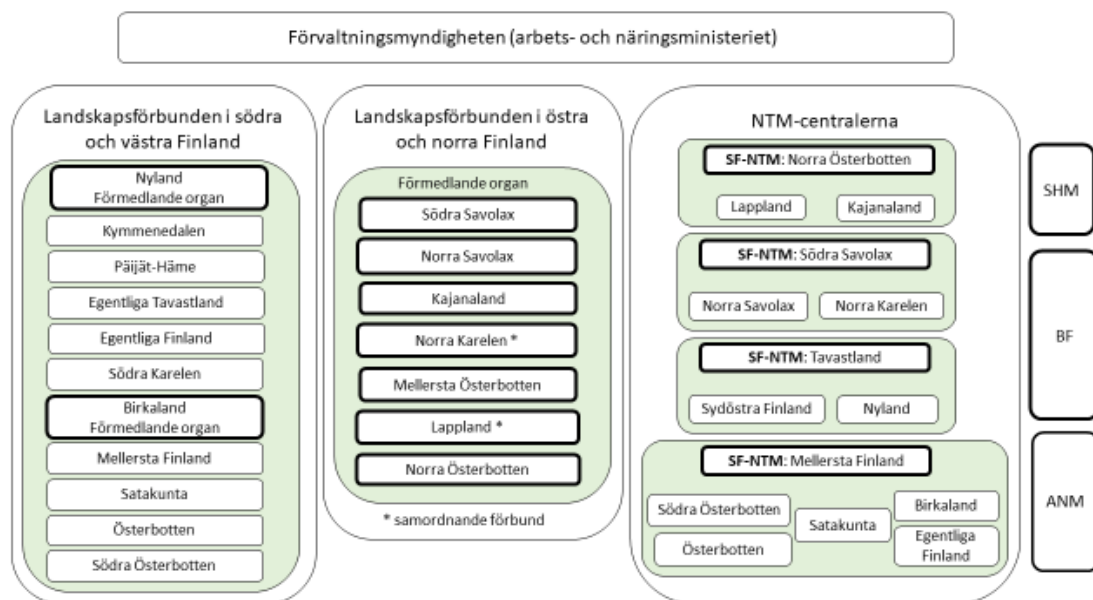
I lagen fastställs målen för regionutvecklingen, genom vilka man långsiktigt ska styra den regionutvecklingsverksamhet som bedrivs av de olika förvaltningsområden och myndigheter som deltar i utvecklingen av regionerna. Bestämmelserna om förfarandena inom regionutvecklingen tillämpas på bred front inom olika förvaltningsområden. Näring och sysselsättning, välmående, kompetens, kultur, livsmiljö, tillgänglighet och säkerhet samt integration är etablerade delområden inom samhällspolitiken som påverkar regionutvecklingen. Även olika aspekter av hållbarhet betonas mera än tidigare.

Lagens 2 kap. innehåller bestämmelser om de myndigheter som ansvarar för regionutvecklingen och förvaltningen av strukturfonder och om deras uppgifter. Utifrån arbetsfördelningen mellan ministerierna ansvarar arbets- och näringsministeriet för regionutvecklingen och planeringen i anknnytning till den. Arbets- och näringsministeriet svarar även för de uppgifter som hör till förvaltande myndigheten (i gällande lagen på svenska *förvaltningsmyndighet*) och den attesterande myndigheten för det operativa programmet Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020 (strukturfondsprogrammet). Arbets- och näringsministeriet svarar dessutom för samordningen av beredningen och genomförandet av landskapsprogrammen och andra program och planer enligt denna lag. Uppgiften som revisionsmyndighet för strukturfondsprogrammet sköts i anslutning till finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet.

Arbets- och näringsministeriet kan med stöd av förvaltningslagen (7/2014) överföra en del av uppgifterna för förvaltande myndigheten och den attesterande myndigheten till ett förmedlande organ. Arbets- och näringsministeriet har överfört endast uppgifter som hör till förvaltande myndigheten till sådana förmedlande organ som svarar för uppgifter i anslutning till beviljande, utbetalning, uppföljning samt övervakning av stöd enligt regionutvecklingslagen för EU:s strukturfonder (figur 1).

Det regionala genomförandet av strukturfonderna och förvaltningsmodellen för dem beskrivs i den första halvtidsrapporten för utvärderingen av strukturfondsprogrammet, Förvaltningens många ansikten (på finska: Hallinnon monet kasvot – Kestävää kasvua ja työtä rakennerahasto-ohjelman toimeenpanon ja hallinnon arviointi), på sidorna 11–16, <http://www.rakennerahastot.fi/sv/arviointi>.

Figur 1: Strukturfondsprogrammets regionala förvaltningsmodell under programperioden 2014–2020 (de förmedlande organen är markerade med en tjockare ram)

RP 47/2021 rd

Arbets- och näringsministeriet svarar för de uppgifter som hör till medlemsstaterna i fonden för EU-bistånd till de sämst ställda (Fead). Livsmedelsverket svarar för de uppgifter som hör till förvaltande myndigheten för programmet (fram till 2019 under namnet Landsbygdsverket), i och med att verket sedan tidigare har erfarenhet av att dela ut EU:s mathjälp. Arbets- och näringsministeriet svarar för de uppgifter som hör till den attesterande myndigheten för programmet. Revisionsmyndigheten fungerar även här i anslutning till finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet.

För sådant samarbete som är typiskt inom regionutveckling och för sådant partnerskap som förutsätts enligt artikel 5 i den allmänna förordningen (EU) nr 1303/2013 har det inrättats en delegation för regional- och strukturpolitik (AUNE) enligt 13 § i lagen. Delegationen tillsätts av statsrådet och dess ordförande är arbets- och näringsministern. Medlemmarna består av företrädare för landskapsförbunden, de ministerier som är viktigast i anknytning till regionutvecklingen, de statliga regionförvaltningsmyndigheterna och de viktigaste organisationerna samt, under statsminister Sipiläs regeringsperiod, även företrädare för de större städerna.

Det finns en gemensam övervakningskommitté för uppföljningen av genomförandet, effekterna och resultatet av strukturfondsprogrammet och garantiprogrammet för små och medelstora företag (SME-företag). Den utgör en sektion under delegationen för regional- och strukturpolitik. Ordförande är en företrädare för arbets- och näringsministeriet som har utsetts av statsrådet. Beslut om ändringar som gäller medlemmarna fattas vid arbets- och näringsministeriet. Övervakningskommittén har utarbetat sin arbetsordning och har sammanträtt två gånger om året för att behandla de uppgifter som ålagts den i Europeiska unionens lagstiftning samt andra aktuella ärenden som gäller eller har anknytning till programmet. Ledamöter i övervakningskommittén har i enlighet med partnerskapsprincipen varit de centrala strukturfondsministerierna, de NTM-centraler som fungerar som förmedlande organ för strukturfonderna (SF-NMT-centralerna), de så kallade samordnande landskapsförbunden och de viktigaste arbetsmarknads- och näringslivsorganisationerna samt organisationer som företräder det civila samhället. Övervakningskommitténs uppgifter i anknytning till beredning, föredragning och genomförande sköts av ett sekretariat. Sekretariatet har haft en jämn fördelning av företrädare för de myndigheter som har ledamöter i övervakningskommittén.

Med samarbetsgrupper för regionutveckling avses samarbetsgrupper som inrättas för beredningen av statsrådets särskilda program och andra regionalpolitiskt viktiga helheter samt för framsyn, uppföljning och utvärdering. Samarbetsgrupper har inrättats för landsbygds- och stadspolitiken samt tidigare för specialprogrammet för kompetenscentra. Statsrådet har tillsatt samarbetsgrupper för regeringsperioden eller den tid då ett specialprogram ska genomföras.

I den bestämmelse som fastställer vilka uppgifter landskapsförbunden har i anknytning till regionutvecklingen betonas uppgifternas mångsidighet och att de sköts i samarbete med flera olika aktörer. Samarbetsparterna ska företräda olika aktörer och nivåer och bestäms enligt det ärende eller tema som ska behandlas. Av de statliga myndigheterna är NTM-centralerna bland de viktigaste aktörerna, och likaså regionförvaltningsverken. Centralörternas inverkan på utvecklingen är betydande och samarbetet nödvändigt för skötseln av bägge uppgifterna. Även regionutveckling som betonar kompetens innebär att högskolor och andra läroanstalter är viktiga samarbetsparter. I landskapet Lappland har samtinget en grundlagsenlig möjlighet att påverka i frågor som gäller samernas språk och kultur.

Förvaltningslagen (7/2014) innehåller bestämmelser om landskapsförbundens samarbetsområden, som vart och ett omfattar 2 eller 3 landskap. Syftet med

landskapsförbundens samarbetsområden har varit att de ska bilda en funktionellt och ekonomiskt ändamålsenlig helhet för fullgörandet av de uppgifter som samarbetet gäller.

I lagen föreskrivs det att det i landskapet ska finnas en arbetsgrupp för samordning av genomförandet av planer och fullföljandet av avtal som påverkar utvecklingen av regionen och för samordning av genomförandet av de nationella programmen och de program som medfinansieras av Europeiska unionen. Arbetsgruppen tillsätts av landskapsförbundets styrelse och är i landskapet ett sådant partnerskapsorgan som avses i artikel 5 i den allmänna förordningen. Detaljerade bestämmelser om arbetsgruppens mandatperiod och sammansättning, medlemmarnas ställning, sekretariatet, beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet samt arbetsgruppens uppgifter finns i 24–28 §.

I lagens 3 kap. finns det bestämmelser om programarbetet inom den regionala utvecklingen. Planeringssystemet för regionutvecklingen inbegriper det beslut om de rikstäckande målen för regionutvecklingen (regionutvecklingsbeslut) som statsrådet har fattat för regeringsperioden. Beslutet styr regionutvecklingen inom olika förvaltningsområden och landskap och samordningen av åtgärder. Som en del av det har ministerierna angett mål och åtgärder för regionutvecklingen för sina egna förvaltningsområden. För genomförandet av regeringens beslut har det också varit möjligt att utarbeta särskilda program som gäller fler än ett förvaltningsområde.

Planeringen på landskapsnivå omfattar en landskapsöversikt enligt markanvändnings- och bygglagen, som gäller de långsiktiga utvecklingsmålen, en landskapsplan som styr annan områdesplanering och ett landskapsprogram som anger målen för landskapets utveckling under de närmaste åren samt en genomförandeplan för programmet.

För att landskapsprogrammets och genomförandeplanernas ställning och genomslag ska stärkas ska myndigheterna i sin verksamhet beakta landskapsprogrammets och genomförandeplanerna för dem samt främja genomförandet. Dessutom ska myndigheterna begära utlåtande av landskapsförbundet om planer och åtgärder som är viktiga för regionens utveckling, om de inte ingår i landskapsprogrammet eller om de avviker avsevärt från det. Om en myndighet har för avsikt att avvika från landskapsförbundets utlåtande, ska den motivera detta efter att först ha rådgjort med landskapsförbundet om saken.

För att säkerställa att landskapsprogrammet genomförs föreskrivs det om en genomförandeplan som ska utarbetas vartannat år och som ska godkännas av landskapets arbetsgrupp. Planen ska innehålla en beskrivning som är mera detaljerad än programmet av de åtgärder som ska vidtas och de avtal som ska ingås för genomförandet av programmet, ett ställningstagande till strukturfondsprogrammets nationella teman och till regionens deltagande i dem samt prioriteringarna för vart den nationella finansieringen och finansieringen från Europeiska unionen ska riktas i landskapet.

Förvaltningslagen (7/2014) innehåller bestämmelser om upprättandet av partnerskapsavtal i anknytning till EU:s strukturfondsprogram och om beredningen av ett nationellt operativt program som medfinansieras av strukturfondsprogrammen och en plan för hållbar stadsutveckling samt om förvaltningen av programmen för europeiskt territoriellt samarbete.

I partnerskapsavtalet fastställs det hur man genom de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) ska främja målen i fråga om smart och hållbar tillväxt för alla för strategin Europa 2020. Till ESI-fonderna hör Eruf, ESF, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (landsbygdsfonden) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). Arbets- och näringsministeriet svarar för beredningen av det nationella ope-

RP 47/2021 rd

rativa program som medfinansieras med Eruf- och ESF-medel. Programdokumentet för programperioden 2014–2020 finns på adressen <https://www.rakennerahastot.fi/documents/10179/275539/H%C3%A5llbar+tillv%C3%A4xt+och+jobb+2014-2020.pdf/56b51c3b-5e47-4475-b98c-24b3ce63b04b>. Ytterligare information om programmets genomförande finns på adressen <https://www.rakennerahastot.fi/sv/kestavaa-kasvua-ja-tyota-2014-2020-ohjelma>.

I förvaltningslagens (7/2014) 4 kap. finns det särskilda bestämmelser om förvaltningen av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna, dvs. program enligt målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg). Arbets- och näringsministeriet svarar för de uppgifter som hör till medlemsstaterna inom dessa program. I 37–39 § föreskrivs det om hur de finländska medlemmarna i programmets övervakningskommittéer utses och om den finländska förvaltande myndigheten och attesterande myndigheten för programmen samt om revisionsmyndigheten. Förvaltande myndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten utses i programdokumentet och deras uppgifter grundar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 (ETS-förordningen). En sådan revisorsgrupp som avses i 40 § ska bistå revisionsmyndigheten för ett Interregprogram. Det ska också utses en kontrollant för stödmottagarna i alla projekt, vilken ska kontrollera stödmottagarnas bokföring och genomförandet och rapportera om detta arbete till programmyndigheten. Arbets- och näringsministeriet utser de finländska kontrollanterna och ansvarar för systemets verksamhet i Finland. I praktiken är det privata revisorer som fungerar som kontrollanter på den första nivån i projekten (FLC, first level control). För närvarande genomförs FLC-revisionen i projekten i regel separat för varje stödmottagare och varje enskild projektrapport. I lagen föreskrivs det dessutom att staten är skyldig att betala ut stödet från strukturfonderna till programmets förvaltande myndighet ifall den samordnande stödmottagaren inte har lyckats återkräva stödet. Kravet grundar sig på ETS-förordningen.

Interregprogrammen genomförs vid Europeiska unionens inre gränser. Finland deltar under programperioden 2014–2020 i nio Interreg-program: <http://www.rakennerahastot.fi/sv/web/eay/ohjelmakohtaiset-sivut>. Projekten ska alltid inbegripa samarbetsparter från flera av de länder som deltar i ett program. Finland är förvaltande myndighet i ett Interregprogram, nämligen programmet Central Baltic. Förvaltande myndigheten är placerad i Egentliga Finlands förbund.

Programmen för samarbete vid de yttre gränserna (European Neighbourhood Instrument Cross-Border Cooperation, ENI CBC-program) genomförs vid Europeiska unionens yttre gränser. Under den innevarande programperioden deltar Finland i tre ENI CBC-program som genomförs tillsammans med Ryssland: <http://www.rakennerahastot.fi/web/eni-cbc/ohjelmakohtaiset-sivut>. Programmen grundar sig på jämlikt partnerskap. Programmen för samarbete vid de yttre gränserna finansieras av både Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och finansieringen för yttre förbindelser (ENI). Förvaltande myndigheterna för de tre ENI CBC-programmen under programperioden 2014–2020 är placerade i Lapplands förbund, Norra Österbottens förbund och Södra Karelen förbund.

Under programperioden 2014–2020 har den nationella lagstiftningen om ENI CBC-programmen varit samlad i en separat lag om samarbete över de yttre gränserna (657/2015 ENI-lagen). Lagen innehåller bestämmelser om programmyndigheterna, programarbetet, stödförfarandet och tillsynen över operativa program. Genom lagen kompletteras och preciseras Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 om inrättande av ett europeiskt granskapsinstrument, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2014 om fastställande av gemensamma bestämmelser och förfaranden för genomförandet av unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder och Europaparlamentets förordning (EU, Euratom)

RP 47/2021 rd

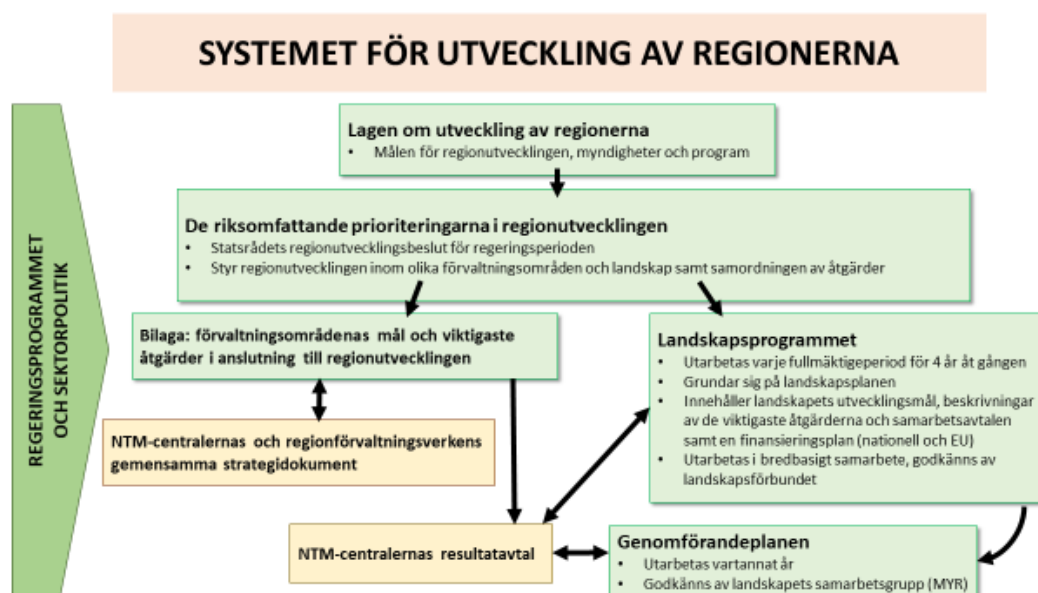
nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.

I förvaltningslagens (7/2014) kap. 5 finns det bestämmelser om samarbetsavtal för viss tid, som utarbetas för genomförandet av de program eller planer som ansluter sig till regionutvecklingen. Avtal enligt lagen är bland annat tillväxtavtal som träffats med vissa städer. Vid beredningen av avtalen ska det säkerställas att de överensstämmer med målen i regionutvecklingsbeslutet och i landskapsprogrammet för regionen.

Den bestämmelse som gäller övervakning och utvärdering av program enligt förvaltningslagen gäller både berednings- och genomförandefasen. Det är arbets- och näringsministeriet, i samarbete med de övriga ministerierna, som svarar för övervakningen av genomförandet av regionutvecklingsbeslutet. För utvärderingen av landskapsprogrammen svarar landskapsförbunden. Minst en gång under programperioden ska en utomstående bedömare göra en utvärdering av landskapsprogrammen och de särskilda programmen. I den 2014–2020 allmänna förordningen finns det särskilda bestämmelser om utvärderingen av EU:s strukturfondsprogram.

I den paragraf som gäller områdesindelningar föreskrivs det om statsrådets möjligheter att utse landets svagast utvecklade områden till stödområde I eller stödområde II utifrån deras utvecklingsbehov. Områdesindelningen baserar sig huvudsakligen på områden som utgörs av hela kommuner och vid behov av kommundelar. Dessutom föreskrivs det om sådana omständigheter som ska beaktas när områdena bestäms, och bestämmelser om de allmänna grunderna för precisering av dessa utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet kan också förklara områden som har drabbats eller bedöms komma att drabbas av kraftiga minskningar i antalet arbetstillfällen eller av andra omständigheter med en plötslig inverkan på regionens ekonomi som områden med akuta strukturomvandlingsproblem. Statsrådet kan bestämma att en kommun som har förklarats som skärgårdskommun, eller en sådan skärgårdskommun i en annan kommun som statsrådet har beslutat att bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas på, ska höra till stödområde I eller stödområde II. I samband med beredningen av beslut som gäller skärgårdskommuner ska skärgårdsdelegationen höras.

Figur 2: Delfaktorer inom områdesutvecklingen

3.1.2 Lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014, finansieringslagen)

Finansieringslagen tillämpas på finansieringen av program och projekt som gäller regionutveckling. Lagen tillämpas på nationella stöd och stöd som beviljas för genomförandet av programmet Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020, vilket finansieras med Europeiska unionens strukturfondsmedel (Eruf, ESF). Unionen styr användningen av strukturfondsmedel genom sin egen lagstiftning, men förutsätter också att medlemsstaterna har nationell lagstiftning som preciserar genomförandet. Lagen tillämpas också på genomförandet av programmen för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg). År 2015 utökades lagen med bestämmelser om det operativa programmet för Fead. Lagen innehåller bestämmelser om de ändamål för vilka nationella medel och strukturfondsmedel får användas samt om förfarandena för beviljande och betalning av stöd, övervakningen av användningen av stöd och återkrävande av stöd.

De som beviljar stöd samt anslag

Nationella regionutvecklingspengar beviljas av arbets- och näringsministeriet och landskapsförbunden. Den nationella utvecklingen av regionerna har under åren 2016–2019 finansierats med medel från anslaget för att sätta igång regionala innovationer och försök (AIKO). AIKO var en åtgärd i statsminister Juha Sipiläs regerings spetsprojekt för stärkande av konkurrenskraften, till vilken staten riktade sammanlagt 33,3 miljoner euro i finansiering. Genom AIKO-åtgärden stöddes genomförandet av förutsedd strukturomvandling i landskapen samt genomfördes tillväxtavtal mellan staten och stadsregioner, tillväxtzoner och temabundna nätverk. Målet med tillväxtavtalen var att förbättra näringslivets tillväxt och konkurrenskraft. Genom åtgärder för förutsedd strukturomvandling påskyndades strukturomvandlingen i regionerna, genomfördes snabba, nya åtgärder av försökskaraktär och stärktes regionens förmåga att anpassa sig till förändringar i näringsstrukturen.

RP 47/2021 rd

Genom den ändring av finansieringslagen (1550/2019) som trädde ikraft vid ingången av 2020 ersattes AIKO-anslaget med anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (AKKE-anslaget, 32.30.40). Med stöd av anslaget främjas hållbar utveckling och livskraft i olika regioner och städer. Med anslaget stöds självständig utveckling i landskapen, förnyas näringsstrukturen och bemöts strukturomvandlingar. Dessutom stöds avtalsbaserat samarbete med regioner och städer, genomförs regionorienterade snabba och flexibla försöksprojekt och verkställs andra sådana riktlinjer som anknyter till regionutveckling.

Strukturffondsstöd enligt finansieringslagen kan beviljas av arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, landskapsförbunden, NTM-centralerna och Innovationsfinansieringsverket Business Finland, fram till 2018 Innovationsfinansieringscentret Tekes. Dessa myndigheter är i detta sammanhang sådana statsbidragsmyndigheter som avses i statsunderstödslagen (688/2001). Som förmedlande organ ska dessa myndigheter iaktta den EU-lagstiftning och nationella lagstiftning som är tillämplig och de villkor för användningen av medel som ställts i beslutet om anvisning av medel och som grundar sig på lagstiftningen. Stödmottagarna kan vara offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer som är enskilda eller som samarbetar. När det gäller projekt inom det europeiska territoriella samarbetet kan stöd inte beviljas en enskild stödmottagare i annat fall än när det gäller projekt för tekniskt stöd

Ett projekt som ska finansieras med medel från strukturffonderna ska fullfölja något av de mål som ingår i Finlands strukturffondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020. Regionala projekt ska dessutom stödja regionala prioriteringar. Strukturffondsprogrammets EU-finansiering för perioden 2014–2020 är närmare 1,3 miljarder euro. Tillsammans med den nationella medfinansieringen (50 procent) står cirka 2,6 miljarder euro till förfogande i offentlig finansiering. I strukturffondsprogrammet beskrivs målen med hjälp av prioriterade områden och särskilda mål. Viktiga mål är att främja innovationer och nyskapande, utveckla arbetstillfällen och företag, stödja tillväxt, utveckla sakkunskap och yrkeskompetens samt öka delaktigheten. För de projekt som ska finansieras genom de nationella programmen har det satts egna mål enligt olika teman. Programdokumentet fastställer de möjliga stödmottagarna enligt prioriteringsområde.

Landskapsförbunden kan bevilja AKKE-anslag, som är avsett för självständig utveckling i landskapen, samt, i egenskap av förmedlande organ, sådana stöd som beviljas av Eruf-medel och nationella medel som motsvarar dem. Landskapsförbunden kan inte bevilja stöd ur strukturffonderna för utveckling av enskilda företag, vilket hör till NTM-centralernas behörighet. Landskapsförbunden kan inte heller bevilja finansiering från ESF-medlen.

Förbunden kan bevilja stöd för

- utvecklingsprojekt som syftar till utveckling av regioner och främjande av näringspolitiskt samarbete mellan en regions kommuner (*regionalt utvecklingsstöd*); stödets regionutvecklande effekt ska sträcka sig längre än till ett enskilt företag,
- anskaffning av anläggningstillgångar eller för ändrings- och förbättringsarbeten på dem i syfte att utveckla infrastrukturen (*infrastrukturellt investeringsstöd*),
- utvecklings- och investeringsprojekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och som medfinansieras endast med Eruf-medel.

Regionalt utvecklingsstöd kan beviljas inom både nationella program och strukturffondsprogram. Stöd kan beviljas även för sådana projekt för utveckling av regionerna

RP 47/2021 rd

som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket. Stöd kan även beviljas för finansieringen av program som gäller regionutveckling. När det gäller programmen för europeiskt territoriellt samarbete kan landskapsförbundet bevilja stöd för ett område i ett annat landskap och även till en utländsk stödmottagare inom programområdet, vilket är ett undantag till huvudregeln för myndigheternas arbetsfördelning. Landskapsförbunden kan bevilja regionalt utvecklingsstöd även för projekt som landskapsförbunden själva genomför, såsom strukturfondernas projekt för tekniskt stöd. Med hjälp av regionalt utvecklingsstöd har man kunnat öka det näringspolitiska samarbetet mellan kommunerna i en region och förbättra villkoren för områdets näringsliv. För att främja exempelvis det näringspolitiska samarbetet mellan kommunerna har man stött bildandet och utvecklandet av regionala utvecklingsbolag.

Infrastrukturellt investeringsstöd kan beviljas kommuner för investeringar för utvecklandet av infrastruktur. Stödet kan vara till exempel åtgärder i fråga om vägnätet, hamnar eller lokaler som kommunerna själva genomför. Genom stödet kan man också finansiera till exempel sådan ombyggnad som ansluter sig till ändringar av användningssyftet för lokaler som byggts för att utveckla företagsverksamheten. Stödet ska vara motiverat med tanke på utvecklingen av regionen.

Landskapsförbunden kan också stödja projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och som medfinansieras med Eruf-medel. Landskapsförbunden ska begära ett utlåtande om de viktigaste projekten från undervisnings- och kulturministeriet för att säkerställa att projekten inte strider mot lag, förordning, riksdagens eller statsrådets beslut som gäller verksamhetsområdet och inte heller mot beslut som grundar sig på lag och som omfattas av undervisnings- och kulturministeriets eller Utbildningsstyrelsens beslutanderätt. Det ska alltid begäras ett utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet om sådana projekt inom strukturfondsprogrammet som gäller inledande av utbildning som leder till högskoleexamen eller som gäller ändringar i högskolenätet. Landskapsförbundet ska också begära utlåtande av ministeriet om sådana nationellt viktiga investeringsprojekt inom ministeriets förvaltningsområde som kan ha en väsentlig inverkan på statsbudgeten. Utlåtandet ska sändas för kännedom till arbets- och näringsministeriet.

NTM-centralerna kan bevilja företag understöd för utvecklande av företagsverksamhet från både nationella medel och strukturfondsmedel. Bestämmelser om understödsformerna finns i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014, lagen om företagsstöd) och i statsrådets förordning om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (716/2014), som har utfärdats med stöd av den nämnda lagen. Stödprogram enligt lagen om företagsstöd har använts främst vid genomförandet av EU:s strukturfondsprogram.

Med stöd av finansieringslagen kan NTM-centralerna bevilja stöd för utvecklingsprojekt som gäller miljö och naturresurser och som finansieras med medel från Eruf samt till utvecklings- och investeringsprojekt som gäller trafik och infrastruktur och som är ett led i genomförandet av strukturfondsprogrammet. Dessutom kan NTM-centralerna bevilja stöd för utvecklingsprojekt som främjar sysselsättning, kompetens och social delaktighet och som finansieras med ESF-medel. ESF-stöd kan också beviljas för sådana utvecklingsprojekt som främjar sysselsättning, kompetens och social delaktighet som NTM-centralerna själva genomför.

I området östra och norra Finland har det under programperioden 2014–2020 använts ESF-medel till att finansiera projekt som omfattar offentliga arbetskrafts- och företagstjänster (TE-tjänster). Med ESF-finansiering har man kunnat erbjuda lönesubventioner, yrkesinriktad arbetskraftsutbildning, integrationsutbildning som arbetskraftsutbildning, grundläggande utbildning som arbetskraftsutbildning samt jobbsökarträning, karriärträning och arbetsträning.

RP 47/2021 rd

Vid utgången av 2020 hade cirka 10 000 personer deltagit i ESF-medfinansierade TE-tjänster (ANM Arbetsförmedlingsstatistik). På årsnivå har det använts cirka 10 miljoner euro i ESF-finansiering till TE-tjänsterna.

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja nationellt stöd till forsknings-, utrednings- och nätverksprojekt som stöder regionutvecklingen. Ministeriet kan bevilja finansiering till en utomstående genomförare eller till projekt som ministeriet genomför på egen hand. Arbets- och näringsministeriet kan bevilja medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden enbart från strukturfondernas projekt för tekniskt stöd som det självt genomför.

Av de ESF-medel som anvisats social- och hälsovårdsministeriet har ministeriet beviljat stöd för sådana utvecklingsprojekt inom strukturfondsprogrammet som är viktiga för hela riket och som berör fler än en region.

Innovationsfinansieringsverket Business Finland har beviljat stöd från strukturfondsmedlen för forsknings-, utvecklings- eller investeringsprojekt som nätverkar med näringslivet och för forsknings-, utvecklings- eller investeringsprojekt som anknyter till temat kompetens- och innovationsnätverk.

Ett allmänt krav för projekt som ska finansieras från strukturfondsprogrammet är att stödet på ett betydande sätt ska bidra till genomförandet av projektet. Stödet får inte användas som allmänt stöd för verksamheten och stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar för att genomföra projektet. I fråga om de projekt som ska finansieras beaktas även kontinuiteten i den verksamhet som åstadkommit genom projektet. Även om ett projekt är tidsbundet är avsikten att det ska ge upphov till beständig nytta. Resultaten av ett utvecklingsprojekt ska kunna tillgodogöras allmänt.

Mer information om genomförda projekt via strukturfondernas webbsida <https://www.eura2014.fi/rctiepa/?lang=sv>.

Tabell 1: Genom strukturfondsprogrammet 2014–2020 finansierade projekt enligt prioriterat område 2014–2020 (28.2.2020)

Fond och prioriterat område	Finansierade projekt 2014–2020 (antal)	Faktisk offentlig finansiering, miljoner €	Anvisade belopp (ram), offentlig finansiering, miljoner €
ALLA PROJEKT	9 203	1 704	2 570
Eruf/Konkurrenskraft hos små och medelstora företag	4 217	424	643
Eruf/Produktion och utnyttjande av ny kunskap och kompetens	2 605	553	845
Eruf/Tekniskt stöd	15	35	52

RP 47/2021 rd

Eruf-projekt, sammanlagt	6 837	1 012	1 539
ESF/Sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	1 009	288	467
ESF/Utbildning, yrkeskunskap och livslångt lärande	860	239	330
ESF/Social delaktighet och fattigdomsbekämpning	494	131	200
ESF/Tekniskt stöd	3	34	34
ESF-projekt, sammanlagt	2 366	692	1 031

Tabell 2: Antalet projekt enligt stödmottagarens organisationstyp och finansieringskällan (20.2.2020)

Organisationstyp	Eruf	%	ESF	%	Projekt, sammanlagt	%
	6 837		2 366		9 203	
Yrkesläroanstalt	38	0,6	98	4,1	136	1,5
Yrkehögskola	643	9,4	596	25,2	1 239	13,5
Universitet	492	7,2	187	7,9	679	7,4
Annan läroanstalt	3	0,04	26	1,1	29	0,3
Forskningsinstitut	110	1,6	10	0,4	120	1,3
Mikroföretag	2 356	34,5	21	0,9	2 377	25,8
Småföretag	1 673	24,5	53	2,2	1 726	18,8
Medelstort företag	519	7,6	12	0,5	531	5,8
Storföretag	34	0,5	3	0,1	37	0,4
Annan privaträttslig juridisk person	174	2,5	39	1,7	213	2,3
Kommun	293	4,3	317	13,4	610	6,6

RP 47/2021 rd

Samkommun	181	2,7	211	8,9	392	4,3
Församling	0	0,0	13	0,6	13	0,14
Statlig myndighet	64	0,9	194	8,2	258	2,8
Annan offentligrättslig juridisk person	140	2,1	37	1,6	177	1,9
Frivilligorganisation	4	0,1	207	8,8	211	2,3
Arbetsmarknadsorganisation	0		0,0	4	0,2	0,04
Annan organisation eller förening	81	1,2	214	9,1	295	3,2
Stiftelse	32	0,5	124	5,2	156	1,7

När det gäller den nationella medfinansieringen beskrivs beviljandet av stöd enligt målet europeiskt territoriellt samarbete i 7 a § i finansieringslagen. Enligt paragrafen beviljar ett landskapsförbund som fungerar som förvaltande myndighet för ett samarbetsprogram det stöd som betalas ur Europeiska regionutvecklingsfondens medel för projekt enligt samarbetsprogrammet för hela programområdet. I fråga om Interregprogram där förvaltande myndigheten verkar i en annan medlemsstat beviljar landskapsförbundet för programområdet den nationella medfinansieringen för projekt enligt samarbetsprogrammet även inom andra landskap. När det gäller programmen för samarbete vid de yttre gränserna behandlas frågor som gäller finansiering i en separat lag, lagen om samarbete över de yttre gränserna och huvudsakligen i dess 3 kap. (stödförfarande).

Landskapsförbunden har svarat för beviljandet av den nationella medfinansieringen till stödmottagarna när det gäller gränsöverskridande Interregprogram (de så kallade A-programmen) och Interregprogram för samarbete vid de yttre gränserna. Arbets- och näringsministeriet har i sin tur svarat för beviljandet av den nationella medfinansieringen till stödmottagarna när det gäller Interregprogram för samarbete mellan stater (de så kallade B-programmen) och mellan regioner (de så kallade C-programmen).

Stödförfarandet

I finansieringslagen anges de allmänna villkoren för användningen av stöd och de grundläggande bestämmelserna om ansökan om, beviljande av och utbetalning av stöd. Lagens 3 kap. innehåller särskilda bestämmelser som gäller alla strukturfondsaktörer. Ett projekt som medfinansieras genom strukturfondsprogrammet ska bland annat vara förenligt med det programmet och det ska främja uppnåendet av de mål som i programmet uppställts för verksamheten. Projektets mål får inte stå i strid med medlens användningssyfte enligt det partnerskapsavtal som avses i förvaltningslagen (7/2014). När det gäller andra utvecklingsprojekt än projekt för utveckling av enskilda företags affärsverksamhet ska projektresultaten kunna utnyttjas allmänt. Ett sätt att se till att resultaten kan utnyttjas allmänt är att resultaten för projekten publiceras.

Huvudregeln när det gäller projekt enligt finansieringslagen är att stödet inte kan täcka det fulla beloppet av kostnaderna för ett projekt. Sökanden ska själv delta i finansieringen av projektet (självfinansieringsandel). I fråga om det nationella regionutvecklingsstödet får en del av självfinansieringen vara vederlagsfritt arbete eller överlåtna produktionsinsatser eller arbete mot vederlag eller överlåtelse mot vederlag av annan nytthet. Naturaprestationer godkänns inte i projekt inom strukturfondsprogrammet.

Stöd kan beviljas och betalas ut i efterskott i enlighet med en kostnadsmodell som myndigheten har godkänt eller utifrån godtagbara kostnader som projektet orsakar. Ett förskott kan betalas ut i vissa fall, om den finansierande myndigheten bedömer att det har en positiv inverkan i fråga om att få igång projektet. Kostnaderna ska vara skäliga, vilket är ett grundläggande krav i all projektverksamhet inom alla förvaltningsområden. I strukturfondsprogrammet beviljas stödet i enlighet med en kostnadsmodell som den beviljande myndigheten har godkänt eller utifrån godtagbara, faktiska, behövliga och till beloppet skäliga kostnader som projektet orsakar. I strukturfondsprogrammet ska finansieringsposterna i enlighet med finansieringsplanen betalas ut i pengar med undantag för projektets självfinansieringsandel och, när det gäller Europeiska socialfondens projekt, andras än stödmottagarens lönekostnader som det inte betalas stöd för.

Vid ersättningen av de godtagbara kostnaderna kan man i stället för att på traditionellt sätt betala ersättning utifrån de faktiska kostnaderna använda sig av en procentbaserad ersättning eller engångsersättning. Närmare bestämmelser om de godtagbara kostnaderna finns i finansieringsförordningen och förordningen om stödberättigande kostnader. I strukturfondsprogrammet följer man i viss mån strängare bestämmelser om de godtagbara kostnaderna än i de nationella programmen. I bestämmelserna beaktas det som föreskrivs om de godtagbara kostnaderna i Europeiska unionens lagstiftning.

I finansieringslagen föreskrivs det att intäkter ska dras av från de kostnader som projektet orsakar. Den finansieringsplan som godkänts för projektet och projektets kostnads kalkyl ska motsvara varandra. Ett projekt får inte göra vinst och om intäkterna inte dras av kommer projektet att få mera stöd än vad som motsvarar dess kostnader.

När det gäller projekt som hör till strukturfondsprogrammet ska stödansökningarna och ansökningarna om utbetalning göras och besluten meddelas i ett informationssystem som uppfyller lagens krav, vilket under programperioden 2014–2020 är EURA 2014-systemet. Sedan år 2015 har ansöknings- och beslutsförfarandet inom strukturfondsprogrammet skett digitalt. Andra ansökningar och beslut kan skötas via en webbtjänst eller en blankett. Stödbeslutet ska innehålla minst de uppgifter som föreskrivs och genom stödbeslutet godkänns projektplanen för projektet. Om det sker väsentliga förändringar i hur ett projekt genomförs ska både projektplanen och stödbeslutet ändras.

När det gäller projekt för hållbar stadsutveckling som överensstämmer med strukturfondsprogrammet ska myndigheten bevilja ett projekt stöd om projektet är förenligt med den tillämpliga lagstiftningen och programmet. I samband med projekt för hållbar stadsutveckling svarar de aktuella städerna för ändamålsenlighetsprövningen och myndigheterna för laglighetsprövningen. En motsvarande modell används i samband med beslutsfattandet i bland annat landskapets samarbetsgrupp och Leadergrupperna för landsbygdsutveckling.

Stödmottagaren har möjlighet att överföra en del av stödet till en annan sammanslutning. Det ska finnas en grundad anledning till överföringen och den ska vara ändamålsenlig med tanke på genomförandet av projektet. Den stödmottagare som nämns i stödbeslutet alltid för alla förpliktelser som ålagts den.

I fråga om omfattande projekthelheter kan man använda sig av ett samprojektsförfarande, där stödmottagarna är flera än en och där de tillsammans ansvarar för genomförandet av projektet. Var och en av dem som ansöker om stöd för ett samprojekt ska uppfylla de villkor som ställs för stödmottagare och samtliga stödmottagare ska i regel delta i finansieringen av projektet. I ett samprojekt ansvarar stödmottagarna solidariskt även för återbetalningen av stödet ifall det blir aktuellt med återkrav. Stödmottagarna ska ingå ett avtal om genomförandet av samprojektet, där parternas rättigheter och skyldigheter fastslås. Dessutom ska det i avtalet anges vilken av parterna som ansvarar för kontakterna med den myndighet som beviljat stöd. Den stödbeviljande myndigheten kan genom sitt beslut ålägga den parten att också för varje annan parts del göra en anmälan om beloppet av stöd av mindre betydelse.

Uppföljning och övervakning av hur strukturfondsmedel används

Uppföljning av hur stöden används sker på olika sätt under hela den tid då ett projekt pågår. Övervakningen av att projekten genomförs i överensstämmelse med den godkända projektplanen sker i samband med utbetalningar. Dessutom görs det administrativa övervakningsbesök och egentliga inspektioner. Närmare bestämmelser om inspektionsrätten finns i samband med inspektionsrätten för olika myndigheter.

Alla de förmedlande organen och den förvaltande myndigheten har en skyldighet att anmäla till den attesterande myndigheten för strukturfondsprogrammet om oriktigheter som har konstaterats och om de åtgärder för återkrav och andra åtgärder som vidtagits för att korrigera felaktigheter. Den attesterande myndigheten avfattar till kommissionen en redovisning av utgifter som föranleds av strukturfondsprogrammet och ska säkerställa att utgifterna överensstämmer med såväl den nationella lagstiftningen som Europeiska unionens lagstiftning. Den attesterande myndigheten kan ålägga ett förmedlande organ eller den förvaltande myndigheten att vidta ändamålsenliga åtgärder samt fastställa en tidsfrist för åtgärderna. Även den förvaltande myndigheten ska säkerställa att lagstiftningen tillämpas vid oriktigheter, åtgärder för återkrav och andra åtgärder som vidtagits för att korrigera felaktigheter. Enligt den 2014–2020 allmänna förordningen är den förvaltande myndigheten skyldig att säkerställa att genomförandet av strukturfondsprogrammet överensstämmer med lagen.

Stödmottagaren ska betala tillbaka ett stöd som denne fått till för stort belopp, på felaktiga grunder eller utan grund. En motsvarande bestämmelse finns i statsunderstödslagen. I lagen föreskrivs det om grunderna för återkrav och definieras de situationer där myndigheten ska upphöra med utbetalningen till projektet.

Det belopp som återkrävs kan i vissa fall jämkas. Arbets- och näringsministeriet kan återkräva strukturfondsmedel och motsvarande statliga medel av landskapsförbund, om ett landskapsförbund har använt medlen för något annat ändamål än vad de har beviljats för eller väsentligen brutit mot vad som föreskrivs om användningen av medlen eller mot villkoren i beslutet om anvisande av medlen. De förmedlande organ som inte är landskapsförbund är statliga organisationer. Om de agerar felaktigt på det sätt som beskrivs i lagen, föranleder det inga ekonomiska konsekvenser för det förmedlande organet. När det gäller landskapsförbunden har tillgångarna flyttas utanför statens budgetekonomi, och staten måste därför ha möjlighet att återkräva medel som använts på ett felaktigt sätt. Återkravsrätten har dock begränsats till väsentliga förbrytelser och fall där medlen har använts för något annat ändamål än vad de har beviljats för, till exempel så att strukturfondsmedel har använts till nationella regionutvecklingsprojekt.

I beslut som ett landskapsförbund har fattat med stöd av finansieringslagen får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i kommunallagen om rättelseyrkande och kommunalbesvär. I fråga om beslut som arbets- och näringsministeriet eller en NTM-central har fattat med stöd av finansieringslagen tillämpas förvaltningslagen (434/2003).

Strukturfondernas informationssystem

Förvaltningen av strukturfondsprojekten är digitaliserad i Finland. Under programperioden 2014–2020 används det för förvaltningen av strukturfondsprojekt en decentraliserad och webbläsarbaserad informationssystemshelhet som består av fyra separata informationssystem: EURA 2014-, TUKI2014- och Eval-systemen samt tjänsten ESF Person. EURA 2014-systemet är huvudsystemet för förvaltningen av hela strukturfondsverksamheten och det styr i viss mån verksamheten med de andra systemen (TUKI2014, Eval). I EURA 2014 samlas uppgifterna för alla strukturfondsprojekt för rapportering för både nationella ändamål och för Europeiska kommissionens informationsbehov. Systemen är dessutom integrerade med bland annat system för bokföring och betalningsrörelser. Den första versionen av systemet togs i bruk genast då genomförandet av programperioden hade inletts i Finland i maj 2014. Arbetet med att utveckla systemet har fortsatt under hela programperioden 2014–2020.

Förvaltande myndigheten ansvarar med stöd av EU-bestämmelserna för genomförandet av det nationella uppföljningssystemet och för att systemet uppfyller de krav som ställs på det i EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen. EURA 2014-systemet ägs av arbets- och näringsministeriet, som även ansvarar för utvecklandet av systemet.

Med hjälp av systemhelheten samlas, registreras och förvaras digitalt sådana uppgifter om varje projekt som behövs för uppföljning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, verifieringar och kontroller och som vid behov även inbegriper uppgifter om enskilda deltagare och uppgifter om indikatorer indelade enligt kön.

Man följer upp hur ESF-finansieringen anvisas i enlighet med det finländska strukturfondsprogrammet och uppnåendet av de mål som satts för Finland i programdokumentet genom att samla in uppgifter om de personer som har deltagit i projekten. För rapporteringen av uppgifter har förvaltande myndigheten inrättat en tjänst som kallas ESF Person. Arbets- och näringsministeriet är den personuppgiftsansvarige för personregistret. ESF-förordningen för programperioden 2014–2020 och den allmänna förordningen förpliktar medlemsstaterna att samla in och behandla personuppgifter om fysiska personer för uppföljning, värdering, medelsförvaltning och kontroll av hur programmet genomförs. De personuppgifter som registrerats om deltagarna används inte och lämnas inte heller ut för några andra ändamål. De personuppgifter om deltagare som är registrerade i tjänsten bildar ett personregister. Personuppgiftsbiträdet är genomföraren av projektet, dvs. stödmottagaren. Personuppgiftsbiträdet, dvs. stödmottagaren ansvarar för insamlandet och förvaringen av ESF-projektets deltagaruppgifter.

3.2 Bedömning av nuläget

3.2.1 Nationell utveckling av regionerna

Regionutvecklingssystemet och syften med utvecklingen av regionerna

Det finns ingen omfattande forskning om regionutvecklingssystemet och dess funktion från de senaste åren. I det praktiska arbetet har det uppstått ett behov att förnya verksamhetssätten inom

RP 47/2021 rd

regionutvecklingen, även om regionutvecklingssystemet i princip alltjämt huvudsakligen fungerar. De viktigaste behoven ansluter sig till stärkandet av växelverkan aktörerna emellan.

Arbets- och näringsministeriet har våren 2019 med tanke på beredningen av ett nytt regionutvecklingsbeslut låtit utföra en utredning under rubriken Aluekehitys monivärikuvassa (Regionutvecklingen i färgbild), som har utarbetats av forskningsprofessor Hilikka Vihinen, professor Ari Hynynen, forskningsdirektör Jari Kolehmainen och professor Sami Moisio. Utredningen fungerar som underlag för beredningen av regionutvecklingsbeslutet 2020–2023 och presenterar metoder med vilka regionutvecklingens verksamhetsmodeller kan förnyas och kunskapsgrunden stärkas.³

Enligt forskarna förutsätter stärkningen av regionutvecklingens verksamhetsmodell att regional och lokala befogenheter förstärks även inom den avtalsbaserade utvecklingen. Detta ska dock ske så att den koordineringsmakt som statens centralförvaltning har inte i väsentlig grad försvagas. Platsbaserad utveckling kan främjas genom avtal som flyttar såväl makt som resurser till regionerna, men i vilka statens koordineringsmakt bibehålls, i synnerhet i förhållande till långsiktiga samhällsliga helhetsmål (till exempel bekämpning av klimatförändringen). Platsbaseringen inom regionutvecklingen betyder inte att statens centralmakt urholkas utan snarare det att partnerskap av nytt slag utvecklas mellan olika regionnivåer.

Som stöd för region- och stadsutveckling som identifierar regionernas mångfald och särdrag och ledarskapet i anknytning till den behövs en stark kunskapsbas. Utöver ”hårda” mätare av den regionala utvecklingen, till exempel sådana som mäter ekonomin och sysselsättningen, bör kunskapsgrunden utvecklas genom att även identifiera ”mjukare” faktorer, som berättar om levnadsmiljöernas kvalitet, det sociala kapitalet och välfärden. Ett tillräckligt mångsidigt system som beskriver den regionala utvecklingen stöder också verkställandet av avtalsbaserat samarbete.

Forskarna rekommenderar resiliens som planeringsstrategi för förvaltningen av de ändringar som sker inom regionutvecklingen. Detta betyder att man accepterar det att ändringen är konstant och att det uppstår nya kvalitativa egenskaper och utnyttjar dem som en källa till förnyelse och ett sätt att uppnå hållbara mål, till exempel resurseffektivitet.

Statsrådet beslutar för regeringsperioden om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen (29 §). Beslutet om prioriteringen är statsrådets syn på det som är viktigt och eftersträvanvärt i utvecklingen av regionerna. På basis av tidigare erfarenheter ska det under beredningen av regionutvecklingsbeslutet i synnerhet koncentreras på strategi och styrning, med fokus på de teman som behandlas samt genomförandets genomslag och uppföljning. Därtill gavs det i statsminister Marins regeringsprogram i samband med beslutet ett uppdrag, dvs. det ska göras ett förslag om hur verksamhetssätten inom regionutvecklingen kan förnyas (ny verksamhetsmodell). Under 2019 har bland annat följande diskuterats under beredningen av beslutet: förstärkandet av ett verksamhetssätt som baserar sig på växelverkan och partnerskap, förstärkandet av samarbetet mellan ministerierna över förvaltningsgränserna samt den tidsperiod som beslutet täcker, dvs. förstärkandet av strategisk planering även på längre sikt.

³ https://tem.fi/documents/1410877/2212317/tem.fi_Aluekehitys+moniv%C3%A4rikuvassa+8_2019.pdf/ad188d2d-4181-e2be-ce0b-9111b1e81a6e/tem.fi_Aluekehitys+moniv%C3%A4rikuvassa+8_2019.pdf

Statsminister Sipiläs regering gav 2016 en regeringsproposition (HE 54/2016), i vilken det föreslogs att delegationen för regional- och strukturpolitik ändras till en ny delegation som heter delegationen för förnyelse i regionerna. Delegationens uppgifter avsågs i högre grad än tidigare vara strategiska och delegationen skulle i fortsättningen inte längre behandla exempelvis administrativa frågor i samband med olika program. Regeringens proposition behandlades inte av riksdagen, men delegationen har i praktiken sedan dess fungerat med det nya namnet och de nya uppgifterna. Sammansättningen av den delegation som hade utsetts av statsminister Rinnes regering kompletterades med representanter för regionstäder, mellanstora städer, små kommuner och tvåspråkiga kommuner. Delegationen tillsattes den 6 februari 2020 på nytt för statsminister Marins mandatperiod. Ordföranden för delegationen har varit näringsministern.

Målen för regionutvecklingen har fastställts i lagen på lång sikt och över förvaltningsgränserna på så sätt att aktörerna inom regionutvecklingen i olika sektorer identifierar och verkställer målen för sin egen del i sådan verksamhet som ansluter sig till regionutvecklingen. Under de senaste tiderna har det i allt högre grad ansetts vara nödvändigt att i utvecklingen av regionerna lyfta fram saker i anknytning till hållbar utveckling och klimatförändringen. Hållbar utveckling har beaktats i de gällande målen för regionutvecklingen, kopplad med förstärkandet av regionens livskraft och näringsstruktur samt fullt utnyttjande av resurserna. Bekämpningen av klimatförändringen finns inte med som ett separat mål.

Myndigheterna och deras uppgifter

Delegationen för regional- och strukturpolitik, som har bildats på bred basis och består av representanter för olika förvaltningsområden, regionutvecklingsaktörer och intressegrupper (ARNE, senare AUNE), har behandlat frågor i anknytning till regionutvecklingen och strukturfrågor samt deras förvaltning från olika synvinklar. Den breda expertisen inom delegationen för regional- och strukturpolitik har också till exempel använts i lagberedningen i anknytning till regionutvecklingen.

Det har dock inom samarbetet gällande regionutvecklingen upptäckts ett behov att stärka samarbetet mellan ministerier och engagemanget till regionutvecklingen. Bland medlemmarna föreslås som representanter för ministerier en kanslichef, avdelningschef eller annan medlem av ledningsgruppen till vars uppgifter regionutvecklingen i väsentlig grad hör. Även beträffande andra aktörer önskas det att medlemmen är sådan som inom sin organisation har en central ställning i helheter som ansluter sig till regionutvecklingen. Representationen för landskap och kommuner av olika storlekar är motiverat för att man bättre kan ta hänsyn till regioner av olika typer och deras syn på regionutvecklingen.

Den gällande bestämmelsen om landskapsförbundets regionutvecklingsuppgifter (17 §) är omfattande och innehåller uppgifter på många nivåer och i olika omfattningar. Paragrafen ger dock inte en helhetsuppfattning om de uppgifter som hör till landskapsförbundets regionutvecklingsmyndighet till den del det föreskrivs om uppgifterna annanstans i lagstiftningen. Till exempel i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om planeringen av landskapets markanvändning i anslutning till regionutvecklingen, som har en viktig koppling till och inverkan på regionutvecklingen. I paragrafen föreskrivs om inledandet av flera olika omfattande planeringsprocesser i anknytning till regionutvecklingen, om ledningen av samarbetet och om dess samordning med annan planering inom ett landskap. Uppgiften togs med i bestämmelsen i samband med reformen av statens regionförvaltning i början av 2010. Vid genomförandet har det delvis förblivit oklart vilka planeringsprocesser och handlingar bestämmelserna gäller. Å andra sidan föreskrivs det i paragrafen om sådana detaljerade uppgifter om vilka det även föreskrivs annanstans i lagstiftningen. Sådana är till exempel

deltagandet i NTM-centralernas och till behövliga delar regionförvaltningsverkens strategiska planering samt tillsättandet av de regionala idrottsråden och främjandet av samservice i sin region. Landskapsförbundens uppgifter i anknytning utveckling av regioner är mångsidiga och de genomförs av flera olika aktörer. Därför är det viktigt att utvecklingsarbetet sker i samarbete med de olika aktörerna. I den nuvarande bestämmelsen beskrivs behovet av samarbete och de olika aktörerna på flera ställen. Det anses allmänt att bestämmelsen ska göras tydligare, både till sitt innehåll och sin struktur.

Landskapens samarbetsområden och övrigt samarbete

Den utredning om landskapens samarbetsområden och samarbete som förutsattes av riksdagens uttalande gavs gällande året 2012 i samband med regeringens verksamhetsberättelse 2013. I den konstaterades på basis av en förfrågning att förbunden anser att samarbetet mellan förbunden inte orsakar någon direkt olägenhet för det övriga samarbetet mellan regionerna. Kritiken gällde främst det att staten i sina beslut bör ta hänsyn till de redan etablerade samarbetsområdena och inte splittra dem med nya beslut (som exempel nämndes valkretsfordelningen). Det att regionerna till alla delar inte överensstämmer med NTM-centralernas verksamhetsområden innebär ytterligare utmaningar för samarbetet.

Landskapsförbunden tillfrågades om uppgifterna och verksamheten av landskapens samarbetsområden samt deras behov (18–22 §) i fortsättningen på nytt hösten 2019. Enligt svaren var verksamheten intensivare och mer formell under de första åren, exempelvis gemensamma möten för landskapsstyrelserna, men under de senaste åren har samarbetet blivit mer praktiskt eller helt avslutats. Samarbetet har omfattat främjandet av de gemensamma spetsprojekten i landskapsprogrammen, planerings- och intressebevakningssamarbete, såväl enligt teman som i anknytning till resurser, smart specialisering, samarbete med valkretsens riksdagsledamöter samt samarbete med NTM-centralen. Samarbetet mellan såväl tjänstemän som förtroendevalda har varit organiserat i alla samarbetsområden. Längst har man kommit inom landskapsförbunden i Kymmenedalen och Södra Karelen, inom vars områden det grundades ett separat organ för samarbetet (samarbetsgrupp). Avtalet om den upplöstes dock 2016. De övriga regionerna har skött beslutsfattandet gällande samarbetet genom landskapens likalydande beslut, som bereds på förhandlingsmöten av landskapsstyrelser eller motsvarande organ eller av arbetsutskott. Vanligen roterar ansvaret för samarbetet mellan landskapen och byts ut årligen.

På frågan om behovet att reglera motsvarande samarbete i framtiden var svaret nej med ett undantag. Som motivering framfördes att samarbetet ska basera sig på äkta behov och att typen av samarbete kan variera beroende på temat. Reglering, annat än som omnämmandet av samarbetet mellan förbunden i bestämmelsen som gäller deras uppgifter, ansågs inte vara nödvändig.

Annat samarbete mellan landskapsförbunden (23 §) har till exempel omfattat gemensamma projekt, gemensamma ställningstaganden, samarbete mellan tjänstemän och gemensamma utvecklingsavtal även med andra aktörer i landskapen. Dessutom har det ordnats intressebevakningssamarbete i Bryssel, såsom regionala byråer och gemensam intressebevakning, gemensam utvärdering av landskapsprogrammen samt samarbete gällande förhandlingskattningen av utbildningsbehovet.

Reglering gällande landskapens samarbetsgrupper och deras sekretariat

RP 47/2021 rd

Funktionen av regleringen om landskapens samarbetsgrupper och deras sekretariat (24–28 §) utreddes i mindre skala vintern 2020 genom representanter för landskapsförbunden och NTM-centralerna i den arbetsgrupp som beredde lagförslaget. Svaren representerade landskapsförbunden och NTM-centralerna på ett ganska brett sätt.

Den nuvarande regleringen ansågs allmänt vara välfungerande. Det är också bra att regleringen om samarbetsgrupper finns samlad i en lag. Mest att ändra ansågs det vara i 27 § 5 mom. Enligt det får enskilda förslag till företagsprojekt som omfattas av affärs- och yrkeshemligheten inte behandlas i samarbetsgruppen. Innan beslut fattas ska samarbetsgruppen dock få en sammanfattning av uppgifterna om inkomna ansökningar om företagsstöd. Förfarandet före beslutsfattandet ansågs i kommentarerna bromsa ner behandlingsprocessen och vara öppen för tolkning. Det att samarbetsgruppen enligt nuvarande 28 § 2 mom. ska på förhand få information om projekt inom nationella teman ansågs också vara en dåligt fungerande praxis. Tillgången till information och möjligheten att påverka beredningen av nationella teman ansågs vara viktigt.

Det önskades att regleringen om samarbetsgruppens sammansättning ska ligga på en mer allmän nivå än nu för att man ska kunna ta i beaktande olika slag av samarbetsbehov i olika regioner. Vikten av samordningen av landsbygdsprogrammets finansiering med strukturfondsverksamheten poängterades i kommentarer i såväl samarbetsgruppens som sekretariatets verksamhet. Det ansågs också vara viktigt att behandla den regionala allokeringen av strukturfondsmedlen, som ingår i landskapsprogrammets genomförandeplan, i landskapets samarbetsgrupp.

Programarbete

Landskapsprogrammet (32 §) är landskapens viktigaste planeringsdokument på medellång sikt. Dess centrala mål och innehåll har inte ändrats. Den regionala beredningen beaktar landskapets särdrag och skapar en grund för de olika aktörernas engagemang även vid genomförandet av programmet. Landskapsprogrammets betydelse för beredningen av statsförvaltningens riktlinjer och polititåtgärder gällande regionutvecklingen har varit rätt splittrad och kanske också av ringa betydelse. Delvis beror detta på att statens planering i anknytning till regionutvecklingen är bunden till regeringsperioder medan landskapen gör sina planer för kommunalvalsperioder. Också det att det inte finns regelbundna förfaringssätt för upprätthållandet av växelverkan mellan staten och landskapen har ansetts störa diskussionerna om landskapsprogrammets mål och deras genomförande.

Genomförandeplanen för landskapsprogrammet, som utarbetas med två års mellanrum (33 §), har under de senaste åren blivit mindre viktig för statsförvaltningen i och med att nationella resurser för regionutvecklingen har minskat. Under de första åren behandlades och kommenterades planernas projekthelheter av olika förvaltningsområden, och det fördes också särskilda förhandlingar om vissa enskilda projekt. Många projekthelheter som har krävt samarbete mellan staten och landskapen framskrider dock i praktiken genom andra planerings- och finansieringsprocesser, och inga separata förhandlingar eller separat behandling har ansetts vara nödvändiga. Planeringen av användningen av landskapets strukturfondsmedel under de följande åren och dess fördelning mellan finansierarna har hört till genomförandeplanen. Detta kan i fortsättningen göras som en separat regional finansieringsplan inom EU:s regional- och strukturpolitiska program, som godkänns av landskapets samarbetsgrupp. Dessutom ska de regionutvecklingsdiskussioner som föreslås ersätta det tidigare projektspecifika behandlingsbehovet. Dessutom ska de regionutvecklingsdiskussioner som föreslås ersätta det tidigare projektspecifika behandlingsbehovet.

Utseende av områden med akuta strukturomvandlingsproblem och samarbetsavtal

Statsrådet kan kunnat förklara områden som har drabbats eller bedöms komma att drabbas av kraftiga minskningar i antalet arbetstillfällen eller av andra omständigheter med en plötslig inverkan på regionens ekonomi som områden med akuta strukturomvandlingsproblem (47 §). Samtidigt har det getts tilläggsanslag till området. Slopandet av separata fullmakter för detta ändamål från budgeten efter 2016 påverkade ändamålsenligheten och genomslaget av utseendet betydligt. På 2010-talet hade plötsliga, negativa strukturomvandlingsproblem spridit sig till hela landet och mot slutet av decenniet ändrats till positiva, dvs. brist på sakkunnig arbetskraft. Förfarandet har därför inte varit i bruk sedan 2016, och det anses att det inte längre finns något behov för det. Förfarandet har därför inte varit i bruk sedan 2016, och det anses att det inte längre finns något behov för det.

Det är möjligt att reagerat till kraftiga fluktueringar i den regionala ekonomin genom att allokera om tillgängliga statliga och regionala utvecklingssatsningar. Samarbetsavtal som utarbetas för att genomföra program och planer enligt förvaltningslagen (7/2014, 45 §) har ingåtts med såväl städer som landskap (så kallade broavtal för positiv strukturomvandling). Som verktyg för nationell regionutveckling håller samarbetsavtalen på att ersätta tidigare programbaserad utveckling. I den bedömning av tillväxtavtalsförfarandet som Gaia Consulting Oy har genomfört konstateras det att den strategiska planeringen med städernas behov som utgångspunkt har varit lyckad. Enligt bedömningen bör man i samarbetsavtalen klarare än tidigare ta i beaktande statens vilja och tyngdpunktsområdena i regionutvecklingsbeslutet och komma överens om innehållet i avtalen noggrannare redan under avtalsfasen. För att förbättra genomslaget och uppföljningen av samarbetet inom ramen för avtalet behövs det mycket starkare växelverkan mellan staten, landskapen och städerna på basis av äkta partnerskap.

Regionutvecklingsdiskussioner

I samband med beredningen av landskapsreformen 2018 testade man ett nytt förfarande för dialogen mellan staten och landskapen. Förslaget till förfarandet ingick i reformen av lagen om regionutveckling och anslöt sig till regeringens proposition RP 35/2018. Vintern 2018 fördes regionutvecklingsdiskussioner mellan statsrådet och landskapen. Erfarenheterna var positiva.

Regionutvecklingsdiskussionerna mellan staten och landskapen avsågs vara ett nytt verksamhets sätt, där staten och landskapet i nära växelverkan tillsammans behandlar regionutvecklingens situation, mål och åtgärder. Syftet var att under diskussionen mellan landskapet och statsrådet identifiera de viktigaste strategiska utvecklingsmålen och åtgärder för att främja dem. Diskussionerna gällde omfattande horisontella teman och företeelser som påverkar regionutvecklingen. Därför kräver de uppmärksamhet över förvaltningsgränserna. De var meningen att diskussionernas innehåll, omfattning och de olika förvaltningsområdenas deltagande varierar från år till år. När regeringen byts ut blir diskussionerna troligen mer omfattande och omfattar grundläggande arbete med tanke på beredningen och verkställandet av regionutvecklingsbeslutet.

Som underlag för diskussionerna ska användas bl.a. lägesbilden för regionutvecklingen på riksomfattande nivå och i landskapen, regeringsprogrammet, regeringens regionutvecklingsbeslut, ministeriernas centrala strategier som påverkar regionutvecklingen samt landskapsstrategin och landskapsprogrammet. Koncentreringen på företeelser kräver att sakerna samtidigt ses från flera olika synvinklar. Från regionens synvinkel gör diskussionerna det möjligt att gå genom de utmaningar, flaskhalsar och nya initiativ som har en central inverkan på regionutvecklingen tillsammans med statsrådet. I regionutvecklingsdiskussionerna ska enligt

förslaget behandlas frågor som är viktiga med tanke på regionutvecklingen – inte landskapsorganisationen – oberoende av det om landskapsorganisationen har befogenheter att fatta beslut om dem eller inte. Det är meningen av slutsatserna från diskussionerna och lägesbilden fungerar för sin del som beredningsmaterial för samråden mellan staten och landskapet på ministerier och i landskapen.

Åtgärden startande av regionala innovationer och försök

Från det nationella anslaget för innovationer och försök (AIKO) har genomförts en utvärdering enligt vilken finansieringen har, i förhållande till sin storlek, till och med haft en förvånansvärt stor inverkan. AIKO har uppmuntrat landskap till försöksverksamhet och främjat diskussionen mellan olika aktörer och uppståendet av samarbetet. Till dess starka sidor har hört möjligheten att snabbt och med lätt administration starta innovativa projekt som har sin utgångspunkt i regionernas egna behov.

Det har ansetts vara lyckat att den strategiska planeringen utgår från landskapens och städernas behov. I fortsättningen ska också statens vilja och det nya regionutvecklingsbeslutet vara ännu starkare med som utgångspunkt i planeringen. Man måste komma bättre överens om tillväxtavtalens innehåll under avtalsskedet. För att förbättra genomslaget och uppföljningen av samarbetet inom ramen för avtalet behövs det mera växelverkan mellan staten, landskapen och städerna på basis av äkta partnerskap.

I utvärderingen konstateras det att AIKO är en verksamhetsform mellan programmet och verksamhet i form av nätverk och därför som en rekommendation har blivit ett slags mellanting mellan programmet och verksamhet i nätverk. Med tanke på fortsättningen är det av kritisk betydelse att starkare satsa på förvaltningen och ledning av nätverk på olika nivåer (mellan staten och landskapen, inom landskapen samt till exempel mellan landskapet och kommuner).

Utmaningen för att AIKO ska lyckas och det framtida utvecklingsobjektet har varit dess kortsiktighet och bristen på kontinuitet i förhållande till tidigare regionutvecklingsårgärder. I synnerhet med tanke på mätandet av genomslaget är den korta tidsperioden utmanande.

3.2.2 Strukturfonder

EU-lagstiftning

I motiveringsdelen till förslagen till EU-förordningar som hör till sammanhållningsförordningspaketet har presenterats en sammanfattning av konsekvensbedömningar och samrådet med intressegrupper. Viktiga bedömningar som ansluter sig till beredningen av förslag till EU-förordningar:

- Efterhandsbedömning av Europeiska socialfonden 2007–2013: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex:52018SC0289>, och
- Konsekvensbedömning i anslutning till Eruf/SF- och Interreg-förordningsförslagen samt förordningsförslagen gällande en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/PIN/?uri=CELEX%3A52018PC0372>.

Europeiska kommissionen ordnade ett offentligt samråd om EU:s finansieringsinstrument inom det sammanhållningspolitiska området 10.1–9.3.2018; sammanfattning av samrådet:

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-cohesion_sv. Kommissionen har dessutom vid beredningen av förordningsförslagen utnyttjat rekommendationerna av en högnivågrupp som undersökte ESI-fondernas förenkling från förmånstagarnas synvinkel: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

I den ovannämnda konsekvensbedömningen av Eruf/SF-förordningen behandlades även utmaningar som ska behandlas i följande fleråriga finansieringsram och sammanhållningspolitik. I den fastställdes – i enlighet med resultaten från kommissionens offentliga samråd – behovet att stöda ren och rättvis energiöverföring med politiska mål som gäller frågan och med motsvarande mekanism av tematisk koncentration (kapitlen 2.2 och 3.2). I konsekvensbedömningen presenterades även slutsatser som gäller behovet att stödja intelligenta förändringar inom industrin (kapitel 2.2) och de ojämna effekterna av energiöverföringen (kapitel 3.3). I det betonades de utmaningar som regioner som mest lider av överföringen har, eftersom de är beroende av produktionen av fast bränsle, som har en stor andel i den kombination av energikällor som används i deras elproduktion.

Kommissionen konstaterade i motiveringarna till FRO-förordningen att det på basis av bedömningen är motiverat att koncentrera användningen av Fonden för en rättvis omställning till sådana regioner som mest drabbas av effekterna och dela ut de nationella anslagen på det föreslagna sättet. Enligt motiveringarna stöder de ovan presenterade analyserna och de faktorer som ansluter sig till konsekvensbedömningen syften med Fonden för en rättvis omställning och dess centrala innehåll. Det har inte gjorts någon separat konsekvensbedömning i anslutning till FRO-förordningen. Enligt kommissionen hade det fördröjt godkännandet av förordningen och bromsat ner förhandlingar om en flerårig finansieringsram.

Nationell lagstiftning

I den gällande förvaltningslagen (7/2014) eller finansieringslagen föreskrivs inte om strukturfondsprogrammets innehåll, inte heller innehåller de aktuella lagförslagen bestämmelser som gäller innehållet av programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik för programperioden 2021–2027. Bestämmelserna om förvaltningen av strukturfondsprogrammet har dock bildat en ram för genomförandet av programmet. På basis av en bedömning av hur programmet har lyckats kan man undersöka hur väl genomförandesystemet fungerar.

Arbets- och näringsministeriet har låtit utföra en utvärdering av det allmänna genomslaget av strukturfondsprogrammet Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020, en konsekvensbedömning av Eruf- och ESF-åtgärder på längre sikt och en utvärdering av programmets horisontella principer. Utvärderingen genomfördes av MDI Public Oy tillsammans med Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatia, Stiftelsen för Rehabilitering och TK-Eval. Utvärderingens resultat rapporterades i fyra rapporter, av vilka de tre första var mellanrapporter och den fjärde var slutrapporten. Mellanrapporterna gäller programmets förvaltning och genomförande, effektivitet och genomslag. Rapporterna har publicerats på webbsidan <http://www.rakennerahastot.fi/sv/arviointi>. Utvärderingarna har slutförts vid en tidpunkt då det ännu inte har varit möjligt att ta covid-19-pandemins eventuella konsekvenser i beaktande.

Trots förändringarna i verksamhetsomgivningen har Finlands programstrategi enligt utvärderarna fungerat på det önskade sättet. Strategins innehållsmässiga tyngdpunktsområden har stött de behov som har sin utgångspunkt i verksamhetsomgivningen och verksamhet enligt Europeiska unionens strategiska riktlinjer. Programhelheten har även varit flexibel enligt regionala behov. Sammanhållningspolitiken har ytterligare förstärkt konsekvent utveckling

RP 47/2021 rd

enligt programmet som baserar sig på regionernas styrkor. Utmaningen har, på samma sätt som under de föregående perioderna, varit sammanjämkandet av fondernas åtgärder och skapandet av strategiska helheter som är gemensamma för dem.

Under programperioden 2014–2020 har den ekonomiska tillväxten i Finland tilltagit och sysselsättningen har ökat. Den ekonomiska tillväxten och minskande arbetskraften har dock försämrat tillgången till sakkunnig arbetskraft, såväl i tillväxtcentra som på mindre orter. Strukturfonder har stött omskolning, invandrarnas integration och arbetskraftsinvandring. Enligt utvärderingen har det genom åtgärder som främjar sysselsättningen och rörelsen av arbetskraft åstadkommit bättre sysselsättningsresultat bland de som har deltagit i projekten jämfört med arbetssökande som inte har deltagit i ESF-åtgärder.

I utvärderingen konstateras det att den nationella och regionala projektverksamheten inte på bästa möjliga sätt har fungerat tillsammans för att främja sysselsättningen. Under programperioden 2021–2027 är det meningen att fortsätta med samordningen så att regionerna deltar i planeringen av innehållet i den nationella verksamheten, styrningen och uppföljningen av genomförandet samt vidtar åtgärder som överensstämmer med nationella teman.

Projekten har lyckats förstärka sådant kunnande som behövs i det digitala samhället samt utveckla digitala inlärningsmiljöer och utbildningsmallar. Verksamhetsmodellen för smart specialisering uppskattas ha etablerat sig i alla landskap. Med de finansierade åtgärderna har man dock inte på tillräckligt sätt främjat förstärkningen av livslång inläring, som är ett av målen i Europa 2020-strategin. När det gäller den vuxna befolkningen, har det främst varit människor i arbetslivet som har haft nytta av utvecklingsåtgärderna. För att utbildningsmässig jämlikhet och livslång inläring ska bli verklighet för hela den vuxna befolkningen behövs det mera åtgärder som främjar kunskaperna och utbildningen av personer som är utanför arbetslivet samt äldre personer.

SME-företag har kunnat utnyttja stöd från strukturfonder för sina egna behov, vilket syns i affärsverksamheten. De viktigaste effekterna har riktat sig till omsättningstillväxten samt produktifieringen av produkter och tjänster. I glest bebyggda områden har trafikinfrastrukturprojekt i mindre skala haft stor lokal betydelse för företagens tillgänglighet.

Energi- och resurseffektiviteten av SME-företagens verksamhet, produkter och tjänster har blivit bättre när nya lösningar som förbättrar energieffektiviteten har tagits i bruk. Bekämpningen av klimatförändringen och främjandet av en koldioxidsnål ekonomi kommer att ha en allt större roll i utvecklingen av företagets affärsverksamhet. Enligt utvärderingen ska myndigheternas och stödmottagarnas förståelse för vad koldioxidsnål betyder och hurdana klimatåtgärder man borde vidta ytterligare ökas.

När det gäller forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (FoUI eller FoU) är programmets inverkan enligt utvärderingen ringa jämfört med totalutgifterna för FoU-verksamheten i Finland. Finansieringen från strukturfonder verkar dock vara strukturellt viktig i två hänseenden: med hjälp av den har det uppstått regionala FoU-centra och regional innovationspolitik för innovationsekosystem i Finland. Strukturfonder ha ökat och allokerat FoU-verksamhet framför allt i de landskap i vilka företagets FoU-intensitet är låg. SME-företagens innovationsverksamhet har inte utvecklats på det önskade sättet och företagen har inte i tillräcklig grad utnyttjat läroverkens FoU-infrastruktur. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid samarbetets kvalitet samt företagets möjligheter att använda stödd FoU-infra.

Antalet människor som utsätts för fattigdomsriskerna har ökat i Finland, framför allt i stadsregioner. I finansierade ESF-projekt har det utvecklats helt nya tjänster av social

rehabilitering för unga, invandrare och delvis arbetsföra människor. Sysselsättningsresultaten har varit goda.

Erfarenheterna från medborgarorienterad utveckling har också varit goda, och man har kunnat engagera nya föreningsaktörer till projekt som utvecklar arbetslivsfärdigheter. Nationella koordinationsprojekt har haft en betydande roll i resultaten för projekt gällande social delaktighet. Enligt utvärderarna behöver främjandet av delaktighet dock bättre förbindelser med utvecklingsarbete som främjar sysselsättning och utbildning samt med företags- och näringspolitik.

Utvärdering av förvaltningen och genomförandesystemet

Som ett delområde inom utvärderingen av programmet undersöktes programmets förvaltning och genomförande samt olika verksamhetsmodeller inom förvaltningen med en allmän översyn av effektivitet och genomslag. Syftet var att utreda hur verksamhetsmodellerna påverkar programmets resultat. Översynen koncentrerade sig på programmets regionala genomförande, vilket betyder att nationella förmedlande organ fick mindre uppmärksamhet (Innovationsfinansieringsverket, Tekes, social- och hälsovårdsministeriet samt arvets- och näringsministeriet).

Länken till mellanrapporten Förvaltningens många ansikten (utvärdering av genomförandet och förvaltningen av strukturfondsprogrammet Hållbar tillväxt och arbete) på finska <http://www.rakenerahastot.fi/documents/10179/1700053/Hallinnon+monet+kasvot+-+v%C3%A4liraportti+5.1.2018.pdf/8d645e41-9aa1-4da1-848a-a709cfd05120>. Rapporten har publicerats den 5 januari 2018.

Programperiodens (2014–2020) förvaltningsmodell har för sin del påverkats av strävan att effektivisera användningen av medlen. Administrativa uppgifter (beslutsfattande och utbetalning, koordinering) koncentrerades nationellt till fyra NTM-centraler i stället för tidigare femton NTM-centraler samt i Södra och Västra Finland till två landskapsförbund. Genom koncentring av uppgifter har man också velat förbättra det jämlika bemötandet av kunden och åstadkomma kostnadsbesparingar. Behovet att hitta kostnadsbesparingar har devis berott på att det tekniska stödets relativa andel i början av programperioden minskade från fyra till tre procent.

De myndigheter som utför det administrativa arbetet har delade åsikter om koncentringen av verksamheten. Enligt utvärderingen anses det att koncentringen främjar enhetliga behandlingssätt och kundernas lika bemötande samt förstärker myndigheternas expertis. Koncentringen och minskningen i antalet aktörer har ökat representationen i programmets uppföljningskommitté och sekretariat, vilket kan anses innebära att deltagandet och beslutsfattandet nu finns längre borta från regionerna. Fördelen med förvaltning som finns närmare kunderna anses vara den att det är lättare att ta regionala särdrag i beaktande.

Projekt av olika storlekar kan enligt utvärderingen vara lika effektiva och har lika stort genomslag. I nyckelställningen med tanke på projektets framgång finns omsorgsfull planering, engagemang, sakkunnighet och erfarenhet. Projektaktörernas kärngrupp har enligt utvärderarna etablerat sig och bildar ett tätt nätverk. Det är i synnerhet de så kallade ”seriegenomförarna” som har mest erfarenhet om projekt som genomförts med strukturfondsmedel. Dessa är vanligen belägna i landskapens centralsråder och deras kärnområden. För erfarna aktörer orsakar kraven under ansökning- och genomförandeskedet enligt utvärderarna inga problem.

Under programperioden 2014–2020 har förvaltningen blivit lättare när man har övergått från fem program till ett riksomfattande program. Även om förvaltningen har blivit lättare, verkar den alltjämt dels vara komplicerad och svårbegriplig, vilket enligt utvärderarna kan skrämman nya sökande.

Myndighetsverksamheten under ansökningsfasen av finansiering och rådgivningen och stödet under hela projektet bidrar till projektets lyckade genomförande. Nedskaeringen av förvaltningens resurser under programperioden 2014–2020 har enligt utvärderarna lett till att det inte har funnits tillräckligt mycket resurser för kommunikation, marknadsföring och rådgivning. Besparingarna kan därmed ha haft ogynnsamma inverkninrar på genomförandet av projekt. På basis av utvärderingsresultaten är genomförarna av projekt dock för det mesta nöjda med genomförandet och förvaltningen av programmet.

Användningen av förenklade kostnadsmodeller i projekten har minskat myndigheternas och stödmottagarnas administrativa arbete. De nya kostnadsmodellerna utnyttjas i cirka 90 procent av ESF-projekten och cirka 70 procent av Eruf-projekten. Små aktörers möjlighet att delta i projektverksamheten har underlättats genom att ta i bruk betalningen av förskott av motiverad anledning. Dessutom har man i vissa regioner på ett resultatrikt sätt kunnat använda modellen med engångsersättning i små aktörers projekt, och därmed har till exempel föreningsaktörer fått bekanta sig med strukturfondsverksamheten. Trots den stora andelen av projekt som utnyttjar förenklade kostnadsmodeller, är kostnadsmodellernas andel av de beviljade stödbeloppen liten. Under programperioden 2021–2027 är det meningen att betydligt öka användningen av dessa så att största delen av projektstödet inom framför allt ESF-finansierad verksamhet beviljas och betalas enligt förenklade kostnadsmodeller.

Enligt utvärderarnas syn fungerar förvaltningen i sig effektivt och den har goda förutsättningar att genom sin egen verksamhet främja skapandet och genomförandet av högklassiga projekt med genomslag och därmed bidra till programmets strategiska mål. Det verkar inte finnas betydande skillnader i behandlingstiderna av ansökninrar eller utbetalningsansökninrar mellan olika förvaltninringsmodeller. Man har kunnat förkorta utbetalningstiderna, och EU-målen för behandlingstiden (högst 90 dagar) underskrids i genomsnitt väl, med 13–44 dagar beroende på stödåtgärdena.

Om förvaltningssystemets funktion och effektivitet berättar också det att Finland är bland de bästa länderna i EU gällande bägge fonderna i fråga om utbetalningsgraden. Finland är ett av de fyra medlemsländer i vilka strukturfondsprogrammets resultatbaserade resultatreserv på 6 procent kunde delas ut hundraprocentigt enligt de programramar som utarbetades i början av programperioden.

Förvaltande myndighetens styrning och kontroll

Den förvaltande myndigheten gör styrnings- och kontrollbesök hos de förmedlande organen och bedömer bland annat förvaltninrings- och kontrollsystemets funktion, de förmedlande organens verksamhetsbetingelser samt den ändamålsenliga skötseln av den förvaltande myndighetens uppgifter som har delegerats till de förmedlande organen. Besöken görs med samma struktur men inom strukturen är det möjligt att beakta varje enskilt organs behov och önskemål. Under programperioden 2014–2020 gjorde den förvaltande myndigheten ett heldagsstyrnings- och kontrollbesök hos varje förmedlande enhet. Därtill inleddes med några ett förhandlingsförfarande och andra diskussioner för att göra förvaltninrings- och kontrollsystemets funktioner mer ändamålsenliga. Enligt den förvaltande myndighetens bedömning har förvaltninringsstrukturernas och -förfarandenas behandling under styrnings- och kontrollbesöken

tagit tid från behandlingen av projektens resultat och innehåll. Besöken har därför inte innehållit så mycket styrning som förvaltningsmodellen som bäst möjliggör.

Utöver styrnings- och kontrollbesök utbildar den förvaltande myndigheten de förmedlande organen om teman i anslutning till genomförandet av strukturfondsprogrammet samt styr de förmedlande organen i tolkningsfrågor som gäller genomförandet. Under programperioden 2014–2020 har den förvaltande myndighetens verksamhet koncentrerat sig på övervakning, och växelverkan med det förmedlande organet inom styrningen har i praktiken bestått av utbildning, styrbrev samt styrning med e-post eller per telefon.

Den vanligaste iakttagelsen under styrnings- och kontrollbesöken har varit saknandet av motiveringar till beslut och även annars bristfällig dokumentering. Rapporteringen av resultaten har delvis varit bristfällig. Det är av central betydelse att göra det förmedlande organets arbete synligt för att man vid behov till exempel kan verifiera på vilka grunder projekten har valts för finansiering eller kostnader avslagits i kontrollen över stöddugligheten. Datasystem gör det möjligt att dokumentera motiveringarna, och också därför måste man ännu till den här delen fästa uppmärksamhet vid verksamhetsmetoderna.

På basis av den förvaltande myndighetens iakttagelser varierar de förmedlande organens förfaringsätt och kunskaper. Den förvaltande myndigheten har till exempel upptäckt skillnader i kunnandet i anslutning till upphandlingar och statsstödsbestämmelser. I första hand är det det förmedlande organet som ska försäkra sig om tillräckliga resurser och tillräckligt kunnande vid skötseln av de till organet delegerade uppgifterna. Vid skötseln av uppgifterna måste man också försäkra sig om att sökanden och mottagare av stöd behandlas på lika sätt. På basis av den förvaltande myndighetens iakttagelser finns det skillnader i praxis och förfaringsätt såväl inom som mellan de förmedlande organen, vilket kan äventyra lika behandling.

Den förvaltande myndigheten har upptäckt utmaningar i åtskiljandet av uppgifter, som hör till de centrala principerna för användningen av strukturfondsmedlen. Till exempel landskapsstyrelsens förhållande till beslutsfattandet hos det förmedlande organet kräver klarläggning. I den gällande lagstiftningen är rollen oklar och devis motstridig, vilket också har poängterats av en del representanter för landskapsförbund.

Strukturfondernas helt elektroniska ärendehanterings- och förvaltningsprocesser är en nyhet för den här programperioden. EURA 2014-systemets digitala tjänster gör det möjligt för stödmottagarna och myndigheterna att sköta alla ärenden elektroniskt. Europeiska kommissionens DG REGIO nämner EURA 2014-systemet i sin rapport på god praxis när det gäller bedrägeri och missbruk.

Den innevarande periodens datasystemlösning (så kallad hybridmodell) har visat sig vara utmanande. En verksamhetsmodell i vilken de anslutna systemen TUKI2014 (NTM-centralernas företagsstöd) och Business Finlands Eval har kopplats med strukturfondernas EURA 2014-system har medfört tilläggskostnader för systemutvecklingen och bundit större arbetsinsatser än väntat. En del av de inspektionsiakttagelser som riktats till förvaltnings- och kontrollsystemet är en följd av hybridmodellen. Under programperioden 2021–2027 kommer man att avstå från hybridmodellen.

Tjänsten ESR Person, som har genomförts som en del av datasystemlösningen i anknytning till systemet EURA 2014, har visat sig vara en administrativt arbetsam lösning, och därför samlas personuppgifter för deltagarna i ESF-projekt under programperioden 2021–2027 in med en ny digital tjänst.

Den förvaltande myndigheten anser att förmedlande organ har vissa utmaningar i förvaltningen av elektroniska ärendehanteringsprocesser och förvaltningsförfaranden. Enligt en förfrågning som 2019 gjordes bland stödmottagarna ger dock hälften av användarna systemet minst vitsordet gott. Alla användare anser att datasystemet är bättre än det föregående systemet, men i svaren togs många utvecklingsbehov upp. Datasystemet har vidareutvecklats under hela programperioden och dess funktion har kunnat förbättras. Datasystemet för programperioden 2021–2027 kommer att byggas genom att utnyttja responsen från användarna.

Iakttagelser från revisionsmyndighetens inspektioner

Revisionsmyndigheten gör årligen system- och projektinspektioner hos myndigheter som verkställer strukturfondsprogrammet i enlighet med en inspektionsplan. På basis av resultaten av revisionsmyndighetens systeminspektioner fungerar förvaltnings- och kontrollsystemet i huvudsak väl men det behövs vissa förbättringar. På basis av projektinspektioner är den totala felnivån under två procent, vilket innebär att felnivån underskrider väsentlighetsgränsen och att det inte finns betydande briser i förvaltnings- och kontrollsystemet.

De viktigaste iakttagelserna i revisionsmyndighetens inspektioner har gällt brister i valprocessen av projekt. Därtill har revisionsmyndigheter fäst uppmärksamhet vid arbetstidsuppföljningen och brister i förvaltningsförfaranden. Den förvaltande myndigheten utvecklar styrningen av förmedlande organ på basis av revisionsmyndighetens iakttagelser.

Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Interregprogram och ENI CBC-program (under programperioden 2021–2027 ”Interregprogram vid de yttre gränserna”) är ett centralt verktyg för regionerna i Finland när det gäller internationellt, gränsöverskridande regionutvecklingsarbete. De finska aktörerna har traditionellt deltagit i programmen mycket aktivt och Finlands finansiella utbyte ur dessa program har varit positivt. Regionerna har förbundit sig till programmen och deras roll är central i såväl beredningen som genomförandet och uppföljningen av programmen. Genom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna kan man också främja genomförandet av mer omfattande strategier, till exempel genomförandet av politiken för Arktis eller EU:s Östersjöstrategi i praktiken. Genomslaget av varje Interregprogram bedöms under programperioden genom en obligatorisk konsekvensbedömning (Impact Evaluation). ENI CBC-program har senast bedömts i kommissionens mellanbedömning 2018: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/180611_eni_cbc_-_mid-term_review.pdf.

Enligt Interreg-förordningen hör minskningen och förenklingen av den administrativa bördan från Interreg-program och Interreg-program vid de yttre gränserna till kommissionens viktigaste mål under den nya programperioden. Sätt att förenkla systemet är bland annat ökad användning av förenklade kostnadsmodeller samt minskningen av antalet kontroller och därmed den administrativa börda som övervakningen orsakar.

Kommissionen föreslår också betydande åtgärder för att förenkla samarbete som överskrider unionens yttre gränser. Under den nya programperioden styrs genomförandet av gränsöverskridande program, i Finlands fall Interregprogram vid de yttre gränserna som genomförs med Ryssland, av Interregförordningen. Någon separat förordning kommer inte att utfärdas för Interregprogram vid de yttre gränserna. Enligt kommissionen förväntas bara en genomförandeförordning leda till att de tillämpade bestämmelserna blir enklare och lättare, från såväl myndigheternas som stödmottagarnas synvinkel. Eftersom EU-lagstiftningen om både Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna i sin helhet har samlats till

Interregförordningen när det gäller genomförandet, föreslås det att den separata lagen om samarbete över de yttre gränserna även ska upphävas i den nationella lagstiftningen.

De förvaltande myndigheterna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna fungerar väl i Finland, och inga ändringar föreslås i dem. Revisionsmyndigheten i Finland under den innevarande programperioden har varit finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet i alla andra program än programmet Interreg Central Baltic, vars revisionsmyndighet har varit Egentliga Finlands förbund. Även den förvaltande myndigheten för Central Baltic-programmet har funnits vid Egentliga Finlands förbund. Med tanke på avskiljandet av uppgifter kan det vara motiverat att revisionsmyndigheten för även detta program ska flyttas till finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet. Genom detta kan man dessutom se till att förfaringsätten är enhetliga i alla de program i vilka den förvaltande myndigheten finns i Finland.

Arbets- och näringsministeriet ansvarar för tillsättandet av kontrollanterna för Interregprogram och fungerar som kontaktpunkt för kontrollen i Interregprogram vid de yttre gränserna. Därtill ansvarar arbets- och näringsministeriet för förvaltningen av nationell medfinansiering. Målet är att förbättra dessa processer under den kommande programperioden med hjälp den lagstiftning som ska revideras genom den här propositionen.

Arbets- och näringsministeriet lät göra en inspektion av förvaltnings- och kontrollsystemet på första nivån (FLC) samt om enstaka inspektionen på första nivån i program för målet europeiskt territoriellt samarbete under perioden 2014–2020. Inspektionen gjorde hösten 2019 av BDO Auditor. Som resultat av inspektionen konstaterades det att kontrollmyndigheternas certifieringsförfarande samt övervakningen på första nivån fungerar. Det konstaterades att arbets- och näringsministeriets uppföljning och kontrollmetoder är etablerade och för det mesta ändamålsenliga. Arbets- och näringsministeriets anvisningar konstaterades till vissa delar vara föråldrade och kräva uppdatering. Dessutom önskades det att ansökningen av certifieringen skulle automatiseras.

FLC-förfarandet är dyrt för stödmottagaren, eftersom projekten måste betala revisionskostnaderna som en del av projektkostnaderna. För närvarande har FLC-revisorer inte i de samtliga fallen en helhetsuppfattning om stödmottagarens hela verksamhet utan revisionen koncentrerar sig på ett enskilt projekt. I Interregprogram vid de yttre gränserna har de förvaltande myndigheterna ansvarat för kontrollen under den nuvarande programperioden. Kontrollen i dem har fungerat väl och inga inspektionsiakttagelser har rapporterats.

Förfaringsätten gällande nationell medfinansiering varierar från program till program. Arbets- och näringsministeriet har som mål att trygga stödmottagarens lika behandling genom att göra förfaringsätten enhetligare. Bestämmelserna om nationell medfinansiering i den nuvarande finansieringslagen är oklara och delvis bristfälliga.

4 Målsättning

Målet med förslaget är att förnya målsättningarna, planeringen och verksamhetsätten för regionutvecklingen så att de bättre motsvarar förändringarna i verksamhetsomgivningen samt Europeiska unionens och nationella mål. En annan målsättning är att göra lagarnas struktur klarare och att lätta på regleringen från stödmottagarens synvinkel.

När det gäller finansieringen av projekt specificerar och kompletterar förslaget den nationella tillämpningen av bestämmelserna om Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik under programperioden 2021–2027. Målet är att förnya de stödformer som

används på basis av programinnehållen och minska myndigheterna och stödmottagarnas administrativa börda.

EU:s regional- och strukturpolitik är modern investeringspolitik, som strävar efter en övergång till en intelligent och koldioxidsnål ekonomi. Finland kommer att satsa allt kraftigare på bromsandet av klimatförändringen samt bemöta andra viktiga, identifierade utmaningar: förändringarna i arbetslivet och höjningen av sysselsättningsgraden, ökandet av forsknings- och utvecklingsverksamheten, digitaliseringen och segregering. EU:s regional- och strukturpolitik ska vara enkelt, flexibel och dynamisk. Regional- och strukturpolitiken genomförs i partnerskap i alla skeden av verkställandet. EU:s regional- och strukturpolitik ska stöda alla regioner.

Syftet med lagreformen är att den nationella politiken samt EU:s regional- och strukturpolitiken ska integreras till en effektiv helhet. Det är viktigt att se till att nationella riktlinjer för regionutvecklingen och medlen för EU:s fonder för regional- och strukturpolitik påverkar i samma riktning. Det är meningen att den nationella utvecklingen av regionerna kompletteras och stöds med EU:s regional- och strukturpolitik.

5 Förslagen och deras konsekvenser

5.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (*genomförandelagen*) och en lag om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (*finansieringslagen*). I propositionen ingår dessutom förslag till ändring av vissa andra lagar.

I propositionen föreslås det att det nuvarande systemet för planering av regionutvecklingen, inklusive aktörerna, huvudsakligen ska kvarstå oförändrat. Men samtidigt ska målen, planeringen och arbetssätten när det gäller att utveckla regionerna anpassas efter omvärldsförändringarna och ses över i enlighet med EU-målen och de nationella målen. I fråga om projektfinansiering kommer myndigheternas behörighet och stödförfarandet i huvudsak att kvarstå vid detsamma, men med de behövliga ändringar och preciseringar som EU-förordningarna tillåter. Strävan har varit att båda lagen om finansiering och lagen om genomförande ska få en överskådligare struktur än nu.

Målen för regionutvecklingen ses över för att de ska motsvara förändringar i omvärlden på lång sikt och särskilt med beaktande av vad hållbar utveckling och stävjandet av klimatförändringen kräver inom regionutvecklingen. I stället för delegationen för regional- och strukturpolitik ska det enligt förslaget tillsättas en delegation för förnyelse i regionerna vid arbets- och näringsministeriet. Den nya delegationens uppgifter ska vara mer strategiskt inriktade. Samtidigt ändras delegationens sammansättning. Delegationen avses fortsatt vara partnerskapsorgan för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik på nationell nivå.

Bestämmelserna om landskapsförbundens uppgifter avses vara mer allmänt hållna är för närvarande. Det innebär att den relevanta bestämmelsen beskriver förbundets samlade roll och tillhörande uppgifter i fråga om regionutveckling samt att den närmare anger regionutvecklingsuppgifterna, det tillhörande behovet av samarbete och de relevanta aktörerna. Det föreslås att landskapsförbundens samarbetsområden inte längre ska bildas och att samarbetsområdenas uppgifter och förfaranden frångås. Områdena anses vara onödiga. Däremot ska det finnas bestämmelser om frivilligt samarbete mellan landskapsförbunden i enlighet med nuläget.

RP 47/2021 rd

Bestämmelserna om landskapens samarbetsgrupper (MYR) ska vara mer allmänt hållna än för närvarande. Det gäller bestämmelserna om deras tillsättande, sammansättning och uppgifter samt om gruppernas besluts- och förvaltningsförfaranden. Samarbetsgrupperna ska ändå fortsatt inta en nyckelställning när det gäller att samordna genomförandet av regionutvecklingen i landskapet och även vara centrala partnerskapsorgan.

Enligt förslaget ska systemet för planering av regionutvecklingen lättas upp. Statsrådets prioriteringar i regionutvecklingen (regionutvecklingsbeslut) ska fortsatt vara det huvuddokument som styr regionutvecklingen inom olika förvaltningsområden och i landskapen. I det nuvarande förfarandet ska de ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen, som ett led i regionutvecklingsbeslutet, ange målen och åtgärderna för regionutvecklingen för sina respektive förvaltningsområden. Det föreslås nu att det förfarandet frångås. Vidare föreslås det att praxis med särskilda program som statsrådet startar separat i syfte att genomföra regionutvecklingsbeslutet frångås. Inga särskilda program har genomförts sedan 2013.

I paragrafen om områdesindelning föreslås det att definitionen av områden med akuta strukturomvandlingsproblem slopas. Statsrådets verksamhetsmodell vid skötseln av akuta strukturomvandlingsproblem har förnyats i oktober 2020. En verksamhetsmodell med föregripande och reaktiva åtgärder vid akuta strukturomvandlingsproblem är ett etablerat koncept inom områdena.

När det gäller bestämmelser om planering av regionutvecklingen på landskapsnivå föreslås mer allmänna bestämmelser om utarbetande av långsiktiga strategiska riktlinjer och landskapsprogrammet, medan några genomförandeplaner för landskapsprogrammet inte längre ska tas fram. Till uppgifterna för landskapsförbundets samarbetsgrupp ska dock höra godkännandet av den regionala finansieringsplanen för allokeringen av medel från EU:s regional- och strukturpolitiska program. Också bestämmelserna om landskapsprogrammets ställning blir mer allmänna. Som en ny verksamhetsmodell för regionutveckling föreslås införande av regionutvecklingsdiskussioner, ett förfarande för regelbunden växelverkan mellan stat och landskap.

När det gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitik preciseras och kompletteras den nationella tillämpningen och verkställigheten av EU-lagstiftningen för programperioden 2021–2027. Detta gäller till den del som EU-regelverket kräver preciserande nationell reglering eller en precisering i övrigt är nödvändig för klarhets skull.

Medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem ska uppfylla kraven och villkoren i den allmänna förordningen. Den allmänna förordningen anger nu på ett tydligare sätt de olika organens uppgifter och ansvar i de systemen. Det krävs inte längre på samma sätt som under programperioden 2014–2020 någon urvalsprocess avseende myndigheter eller anknytande revisionsrapporter och revisionsuttalanden från revisionsmyndigheten. I stället är avsikten att genom EU-reglerna främja att de befintliga förvaltnings- och kontrollsystemen bibehålls för att programmen snabbare ska kunna börja genomföras. Överenskommelser mellan den förvaltande myndigheten och de förmedlande organen ska fortsatt dokumenteras skriftligen. Utnämningförfarandet för de förmedlande organen frångås, men medlemsstaterna ska ta fram en beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemet innan begäran om slutbetalning för det första räkenskapsåret läggs fram för kommissionen och senast den 30 juni 2023.

För tillämpningen av artikel 63 i budgetförordningen och artikel 65 i den allmänna förordningen avses lagen specifikt ange den förvaltande myndighet, bokföringsfunktion och revisionsmyndighet som ansvarar för förvaltning, övervakning respektive revision av

Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik. Enligt artikel 65 i den allmänna förordningen får den förvaltande myndigheten ange ett eller flera förmedlande organ som ska utföra vissa uppgifter under myndighetens ansvar. Förmedlande organ ska uppfylla villkoren för utförandet av uppgifterna både enligt EU-lagstiftningen och enligt den nationella lagstiftningen. Avsikten är att i genomförandelagen ange de myndigheter som den förvaltande myndigheten kan utse till förmedlande organ om de föreskrivna villkoren är uppfyllda. De myndigheterna är landskapsförbunden, närings-, trafik- och miljöcentralerna och Livsmedelsverket. Det föreslås inga ändringar i behörigheten för eller arbetsfördelningen mellan landskapsförbunden och NTM-centralerna när de verkar som förmedlande organ. En förändring i förhållande till programperioden 2014–2020 är att social- och hälsovårdsministeriet och Business Finland inte längre ska vara förmedlande organ under programperioden 2021–2027.

Utgångspunkten för regleringen i den allmänna förordningen är att systemet ska stödja sig på de nationella systemen och förfarandena för förvaltning och kontroll betydligt mer än för närvarande. Detta innebär bland annat att antalet minskar och att principen om en enda inspektion utvidgas.

De så kallade utökade proportionella arrangemangen enligt artiklarna 77 och 78 i den allmänna förordningen ger medlemsstaterna möjlighet till ett nytt, förenklat förfarande för kontroll och inspektion av utgifterna. När de utökade proportionella arrangemangen tillämpas är det möjligt att kontrollera utgifterna för projekt inom ramen för de Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonderna genom tillämpning av nationella förfaranden och dessutom får revisionsmyndigheten begränsa sin inspektion till ett statistiskt urval av 30 ursenheter för det berörda programmet eller programgruppen, och vidare ska kommissionen begränsa sina egna inspektioner till en granskning av revisionsmyndighetens arbete. Ett väsentligt krav för att tillämpa arrangemangen är att kommissionen i sina offentliggjorda årliga verksamhetsrapporter för de två föregående åren har bekräftat att programmets förvaltnings- och kontrollsystem fungerar effektivt och att den totala felprocenten för varje år ligger under två procent. I propositionen föreslås det att de utökade proportionella arrangemangen enligt den allmänna förordningen kan användas i tillämpliga delar inom förvaltnings- och kontrollsystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder, om alla villkor är uppfyllda.

Den allmänna förordningen kräver att stödmottagarna och den finansierande myndigheten samt de olika myndigheterna i förvaltnings- och kontrollsystemet använder ett digitalt servicesystem i sina inbördes kontakter. Samma villkor har funnits tidigare och strukturfonderna har använt ett fullt ut digitalt servicesystem redan under programperioden 2014–2020. Propositionen innehåller bestämmelser om e-tjänster och digitala tjänster för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik. Den största förändringen är att de digitala tjänsterna nu på ett mer heltäckande sätt förs ihop i uppföljningssystemet för en förvaltande myndighet. Samtidigt har bestämmelserna om datasystemet preciserats.

I stödförfarandet för projekt för regionutveckling och inom ramen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik föreslås inga betydande förändringar. De föreslagna ändringarna syftar till tydlighet, minskad administrativ börda och likabehandling av stödmottagarna och de som ansöker om stöd.

Som en ny bestämmelse har föreslagits en bestämmelse gällande publiceringen av ansökningsanmälan. Bestämmelser om sökande av ändring och om ändring av stödbeslut har lagts till. I praktiken är det fråga om ett överskådligare förfarande för ändring av projektplaner.

Enligt förslaget ska det inte längre gå att överföra stöd till en annan aktör. Detta beror på att den möjligheten använts ytterst lite. Det föreslås ändringar i modellen för förvaltning av projekt av flera genomförare (grupprojekt) som finansieras genom EU:s regional- och strukturpolitiska fonder. Under programperioden 2021–2027 ska både landskapsförbundet och närings-, trafik- och miljöcentralen på ändringsökande i fråga om stöd som beviljas från EU:s regional- och strukturpolitiska fonder tillämpa förvaltningslagens bestämmelser om omprövningsärenden och lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Mer exakta bestämmelser föreslås om hur försummelse av kommunikationsskyldigheter avseende projekt som får fondstöd påverkar beviljande av stödet och kan utgöra grund för återkrav och även om förfarandet vid försummelse.

Det föreslås att det ska föreskrivas närmare om bestämmelserna om återkrav i förhållandet till statsunderstödslagen. Även till den här delen är målet att klarlägga regleringen och se till att sökande behandlas på lika sätt. Som nedre gräns för stöd som har betalats för mycket och ska återbetalas eller återkrävas föreslås 250 euro i stället för nuvarande 100 euro. Kvittning ska på vissa villkor vara möjligt i stället för återbetalning eller återkrav. Jämkning ska på vissa förutsättningar vara möjligt, dock så att när det gäller EU:s regional- och strukturpolitiska fonder samt Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna ska jämkningen bara gälla ränta.

När det gäller Interregprogram vid de yttre gränserna föreslås det att den separata lagen om samarbete över de yttre gränserna ska upphävas. I EU-lagstiftningen har bestämmelserna om Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna i sin helhet samlats till Interregförordningen när det gäller genomförandet, och därför finns det inget behov av en separat lag i den nationella lagstiftningen. Alla särskilda bestämmelser om Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna ska enligt förslaget finnas i de aktuella lagförslagen. Regleringen ska vara mer omfattande än nu, i synnerhet när det gäller den nationella medfinansieringen.

När det gäller Interregprogram föreslås det i genomförandelagen att revisionsmyndigheten av ett program i fortsättningen i Finland endast kunde vara finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet. I fråga om Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna föreslås det i genomförandelagen att landskapsförbunden i fortsättningen ska fungera som kontrollanter enligt Interregförordningen i Finland och att landskapsförbunden ska ansvara för förvaltningskontroller i de fall i vilka programmets förvaltande myndigheter inte genomför dessa kontroller. I genomförandelagen föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning med stöd av vilket statsrådet får utfärda närmare bestämmelser om de krav som ställs på kontrollanten, om kontrollantens uppgifter, de förfaranden som ska iakttas och om koncentrerings av uppgifterna vid förvaltningskontroller. Målet är att genom förordning överföra den övervakning på första nivån (FLC) som för närvarande sköts av revisorer till landskapsförbunden.

Den huvudsakliga motiveringen till överföringen är att innehållet och verksamhetstens natur för nämnda övervakning på första nivån kommer att ändras under programperioden 2021–2027, när förenklade kostnadsmodeller tas i bruk. Ibruktageandet av kostnadsmodeller kommer att betydligt underlätta inspektionen av bokföringskostnaderna, eftersom en betydande del av kostnaderna ska ersättas som procentandel, med fast pris eller som engångsersättning, vilket innebär att kostnaderna inte kontrolleras från bokföringen och verifieringskedjan till bokföringskostnaderna inte behöver kontrolleras. Föremålet för inspektionen övergår till riktigheten av kalkyleringsmetoden med den använda kostnadsmodellen och de resultat som de använda modellerna producerar samt uppföljningen av genomslaget. Samtidigt får stödmottagarna en större andel av programfinansieringen till sitt förfogande, när de inte behöver

reservera pengar för förvaltningskontroller. Stödmottagarna sparar alltså i revisionskostnader och kan använda dessa pengar till den egentliga verksamheten. Övervakningen av Interregprojekt effektivteras även med tanke på riskhanteringen, eftersom behöriga landskapsförbund ska ha som uppgift att göra både förvaltningskontroller och bevilja nationell medfinansiering. När det gäller Interregprogram vid de yttre gränserna föreslås det att förvaltningskontrollerna i första hand ska skötas av den förvaltande myndigheten, såsom nu. Utnyttjandet av förenklade kostnadsmodeller kommer sannolikt inte att vara lika vanligt i dessa program.

I fråga om den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna föreslås det att bestämmelserna ska enhetligas mellan olika program. I genomförandelagen föreslås det att förvaltningsuppgiften för nationell medfinansiering helt och hållet ska flyttas till landskapsförbunden, även i de program i vilka arbets- och näringsministeriet under den nuvarande programperioden ansvarar för uppgiften. Förutsättningen för beviljandet av nationell medfinansiering ska i framtiden vara att programmets uppföljningskommitté har godkänt projektet för finansiering. En förutsättning för beviljandet är också att den förvaltande myndigheten har godkänt projektet för finansiering från programmet. För att göra bestämmelserna klarare föreslås det beträffande Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna ett nytt separat kapitel om nationell medfinansiering till finansieringslagen. Iakttagandet av bestämmelserna om nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna säkerställs med ett finansieringsavtal som ingås för förvaltningen av dessa program (finansieringsavtal som avses i 32 § i genomförandelagen).

5.2 De huvudsakliga konsekvenserna

5.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för de offentliga finanserna

Avsikten är att stöd enligt lagförslaget ska finansieras med medel från anslagen i statsbudgeten och medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder. För stöd enligt lagen ska det i statsbudgeten årligen tas in en beviljningsfullmakt för beviljande av stöd enligt lagförslaget och ett förslagsanslag för betalning av utgifter som föranleds av beslut som fattats under året i fråga och tidigare år.

Propositionen hänför sig till statsbudgeten för 2021. De åtgärder inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik som ingår i propositionen finansieras med medel under moment 32.30.64 (EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken) i statsbudgeten. De finansieringsandelar som fås från Europeiska unionen budgeteras som inkomster i statsbudgeten under moment 12.32.50 (Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken). Den finansiering av regionutvecklingen som finansieras med rent nationella medel finns i statsbudgeten under moment 32.30.40 (Stödjande av en hållbar tillväxt och livskraft i regionerna). År 2021 får nya beslut om beviljande fattas till ett belopp av sammanlagt 351 789 000 euro efter det att Europaparlamentets och rådets förordningar och den nationella lagstiftning som utfärdas med stöd av dem för programperioden 2021–2027 har trätt i kraft. Den nationella lagstiftningen sätts i kraft genom denna regeringsproposition. Trots det exceptionella budgetförfarandet görs den regionala fördelningen av anslag som normalt förfarande vid statsrådets allmänna sammanträde i enlighet med 4 § i reglementet för statsrådet. Enligt reglementet för statsrådet avgör statsrådet fördelning av samhällspolitiskt betydande anslag eller principerna för fördelningen samt

RP 47/2021 rd

fördelning av anslag regionalt, om fördelningsgrunderna inte ingår i författningar eller föreskrifter eller i motiveringen till statsbudgeten och det inte är fråga om anslag som är avsedda för ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader.

Nationell finansiering reserveras för de åtgärder i lagförslaget som är enbart nationella. Genom den ändring av den gällande finansieringslagen som trädde i kraft vid ingången av 2020 står anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (32.30.40) till förfogande för regionutvecklingen. Enligt propositionen är det möjligt att använda anslaget för landskapens frivilliga utveckling, avtalssamarbete och Talent Hub-åtgärder. I budgeten för 2020 uppgår anslaget till 21 miljoner euro. I tilläggsbudget IV kommer ytterligare 20 miljoner euro att anslås för stimulansåtgärder till följd av coronakrisen.

Den finansiering som fås via regional- och strukturpolitiken och den motsvarande nationella finansieringen förväntas öka under programperioden 2021–2027. Det beror på att Fonden för en rättvis omställning (FRO) ingår i programmet som en ny fond utöver Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Under programperioden 2014–2020 får Finland cirka 1,5 miljarder euro, i gängse priser, i finansiering ur strukturfonderna (Eruf och ESF) och under programperioden 2021–2027 cirka 2,1 miljarder euro ur de EU:s regional- och strukturpolitiska fonderna (Eruf, ESF och FRO), varav den nya Fonden för en rättvis omställning står för 466 miljoner euro. Den nationella offentliga medfinansieringen medräknad uppgår programfinansieringen till cirka 3,3 miljarder euro.

Av de resurser som behövs för förvaltningen anvisas cirka hälften ur det tekniska stödet för programmen och hälften genom interna allokeringar inom myndigheternas nationella anslag och årsverken. Det uppskattade anslagsbehovet för genomförandet av materiellt stöd i form av basförnödenheter till dem som har det sämst ställt som ingår i ESF+-programmet motsvarar kostnaderna för 3 årsverken. I början av programperioden är Livsmedelsverkets resursbehov större än så på grund av att det samtidigt behövs personalresurser både för planeringen av det nya systemet och för de sista åren av genomförandet av Fead-programmet för livsmedelshjälp och för avslutandet av programmet. I det skede då systemet tas i bruk uppstår dessutom kostnader för ändringar som ska göras i informationssystemen. I detta skede är det inte möjligt att exakt uppskatta merkostnaderna, eftersom det ännu inte finns några beslut om innehållet i det program som ska genomföras. Därför utgår man i regeringspropositionen från att ändringarna genomförs inom ramen för rambesluten för statsfinanserna och anslagen och antalet årsverken i statsbudgetarna. Ställning till eventuella behov av tilläggsresurser som preciseras senare tas vid behov med stöd av gängse beslut i samband med ram- och budgetprocesserna för statsfinanserna.

De Interreganslag som ingår i Eruf-finansieringen uppgår under den nya programperioden till uppskattningsvis 162 miljoner euro i gängse priser. I EU:s totala finansieringsram minskar Interregfinansieringens andel något jämfört med den nuvarande programperioden. Överföringen av de förvaltningskontrollerna av Interregprogrammen från privata revisorer till landskapsförbunden samt överföringen av förvaltningen av den nationella medfinansieringen från arbets- och näringsministeriet till landskapsförbunden kommer i någon mån att öka behovet av anslag för den nationella finansieringen. En noggrannare uppskattning kan göras i samband med beredningen av förordningen.

Propositionen har inga direkta konsekvenser för finansieringsförhållandet mellan staten och kommunerna inom ramen för statsandelssystemet. Kommunerna ansvarar dock tillsammans med staten för den nationella medfinansieringen av det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet. Kommunernas andel av medfinansieringen är i genomsnitt 25 procent.

RP 47/2021 rd

Kommunerna och staten kan också själva genomföra projekt, varvid åtgärderna inom regionutvecklingen möjliggör en aktiv roll i utvecklingsverksamheten. Landskapsförbunden finansierar delvis förvaltningsuppgifter inom det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet och det nationella regionutvecklingsprogrammet genom sina omkostnadsanslag, dvs. med finansiering från kommunerna. Skötseln av förvaltningsuppgiften är frivillig för landskapsförbundet.

Konsekvenser för inkomstnivån

Propositionen kan ha indirekta positiva effekter på enskilda personers inkomstnivå, eftersom avsikten med projekten är att påverka deras duglighet på arbetsmarknaden genom att främja kompetensen, övergången från ett jobb till ett annat, snabb sysselsättning efter studierna och livskompetens. Om projekten lyckas minskar utbetalningen av förmåner, eftersom personer övergår från förmåner till förvärvsarbete eller företagande. Propositionen har inga konsekvenser för nivån på den sociala tryggheten på personnivå.

Konsekvenser för samhällsekonomin

Propositionen har indirekta konsekvenser för samhällsekonomin. Propositionen uppdaterar systemet för regionutveckling, som syftar till en balanserad utveckling av landets olika regioner, dvs. utveckling av sysselsättningen, företagandet, tillgängligheten, en god livsmiljö och välfärden i samarbete mellan aktörerna. Målen för den nationella regionutvecklingen och målen för EU:s regional- och strukturpolitiska program har en nära koppling till en ökning av innovationer, nya affärsmodeller, internationaliseringen av företag och exporten. Alla dessa har konsekvenser för förnyelsen av näringsstrukturen och vidare för samhällsekonomin i stort. Dessutom är åtgärder för ökad sysselsättning, livslångt lärande och minskad utslagning viktiga delfaktorer när det gäller att påverka sysselsättningsgraden.

Konsekvenser för företagen

Förslaget påverkar inte direkt företagets verksamhet, men har indirekta konsekvenser för förutsättningarna för utveckling av företagsverksamheten genom tydligare växelverkan, samarbete och arbetsfördelning mellan myndigheter och andra aktörer. Genom mer riktade åtgärder som baserar sig på olika aktörers gemensamma mål och genom statlig finansiering eftersträvas en effektivare användning av resurserna. Förslaget ändrar inte i egentlig mening grunderna för allokeringen av den finansiering som inverkar på regionutvecklingen. Genom att göra regionutvecklingssystemet klarare, stärka samarbetet mellan myndigheterna och bättre samordna åtgärderna kan man indirekt främja företagets investeringar, forskning, utvecklingsverksamhet och innovationer och samtidigt stärka företagets förutsättningar för internationalisering och regionernas livskraft.

Små och medelstora företag kan delta i de projekt som finansieras med regionalt utvecklingsstöd och omfattas av förslaget. Förslaget minskar till exempel den administrativa bördan för företag som deltar i olika nätverksprojekt, eftersom avsikten med verksamheten är att utvidga användningen av Europeiska unionens förenklade kostnadsmodeller. I detta lagförslag ingår inga förslag vars innehåll hänför sig till direkt företagsstöd, utan bestämmelser om dem finns i lagstiftning om företagsstöd inom arbets- och näringsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområden.

Överföringen av förvaltningskontrollerna av Interregprogrammen från privata revisorer till landskapsförbunden har ringa konsekvenser för de privata revisionsbolagens affärsverksamhet.

5.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

I förslaget föreskrivs det om myndigheternas uppgifter vid genomförandet av regionutvecklingen och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt om myndigheternas befogenheter vid finansieringen av regionutvecklingsprojekt. Enligt förslaget ska det nuvarande planeringssystemet för regionutvecklingen och dess aktörer i huvudsak förbli oförändrat.

Genom förslaget ändras inte uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunerna i frågor som gäller regionutvecklingen och verkställigheten av EU:s regional- och strukturpolitik. Landskapsförbunden ska fortfarande vara regionutvecklingsmyndigheter och förmedlande organ för EU:s regional- och strukturpolitiska program. Den centralisering av NTM-centralernas regional- och strukturpolitiska uppgifter till fyra NTM-centraler som infördes under programperioden 2014–2020 fortsätter också under programperioden 2021–2027. Förslaget ändrar inte behörighetsförhållandena mellan kommunerna (landskapsförbunden) och statens regionförvaltning när det gäller finansieringen av verksamhet som stöds med EU:s regional- och strukturpolitiska medel.

De föreslagna diskussionerna om regionutvecklingen (*regionutvecklingsdiskussionerna*) innebär en reglering av växelverkan mellan landskapen och staten. Slopandet av genomförandeplanerna för landskapsprogrammen underlättar för sin del myndigheternas förfaranden. Det föreslås dock att landskapens samarbetsgruppers uppgifter ska omfatta godkännandet av en regional finansieringsplan jämte prioriteringar för EU:s regional- och strukturpolitiska program, vilket enligt landskapsförbunden skulle stärka finansieringsplaneringens regionala orientering. Avtalsförhållandet mellan staten, landskapsförbunden och städerna förverkligas inte bara genom avtalsbaserat samarbete utan också genom verksamhetssätten. Inom ramen för EU:s regional- och strukturpolitiska program har staten ett avtalsbaserat samarbete med städerna för en hållbar stadsutveckling och utveckling av kunskapsbaserade ekosystem. För att främja en positiv strukturomvandling har staten ingått så kallade broavtal med Kajanaland, Birkaland och Norra Savolax. Dessa avtal gäller till utgången av 2020. Förslaget möjliggör ett avtalsbaserat samarbete även i fortsättningen.

När det gäller Interregprogrammen föreslås det i genomförandelagen att endast finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet i fortsättningen ska kunna vara revisionsmyndighet för programmet i Finland. Landskapsförbundet ska i fortsättningen inte längre kunna vara revisionsmyndighet för Interregprogram. Kostnaderna för revisionsmyndighetens arbete kan täckas med programfinansiering.

Överföringen av förvaltningskontrollerna av Interregprogrammen från privata revisorer till landskapsförbunden skulle påverka uppgifterna för de landskapsförbund som anges genom förordning. De löne- och administrationskostnader som genomförandet av förvaltningskontroller medför ska täckas med medel ur statsbudgeten.

Det föreslås att regleringen av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammen förenhetligas i finansieringslagen. Arbets- och näringsministeriet beviljar i fortsättningen inte längre nationell medfinansiering direkt till stödmottagarna, utan de behöriga landskapsförbunden ansvarar för uppgiften i alla program. Överföringen av uppgifterna från arbets- och näringsministeriet till landskapsförbunden ökar uppgifterna för de landskapsförbund som utses genom förordning. När det gäller Interregprogrammen vid de yttre gränserna ska förvaltningskontrollerna och förvaltningen av den nationella medfinansieringen i huvudsak kvarstå hos de förvaltande myndigheterna.

Förmedlande organ för EU:s regional- och strukturpolitik

Enligt förslaget ska landskapsförbunden, Livsmedelsverket och närings-, trafik- och miljöcentralerna vara förmedlande organ. Den förvaltande myndigheten utser de förmedlande organen när de uppfyller kraven på förmedlande organ i den allmänna förordningen. Bedömningen av om villkoren uppfylls görs inom ramen för tidtabellen i den allmänna förordningen.

Samma fyra NTM-centraler som var förmedlande organ under programperioden 2014–2020 är det också i fortsättningen. När det gäller landskapsförbunden håller de samarbetsförfaranden för förbunden i södra och västra Finland som genomfördes under programperioden 2014–2020 delvis på att upplösas, varefter fler förbund än tidigare självständigt sköter uppgiften som förmedlande organ. Förslaget gör det möjligt att samla landskapsförbundens uppgifter, vilket innebär att varje landskapsförbund inte nödvändigtvis sköter alla uppgifter som förmedlande organ. Bestämmelser om eventuella samordningsmodeller som ska tas i bruk utfärdas genom förordning av statsrådet.

Avvecklingen av samarbetsförfarandena mellan landskapsförbunden skapar klarhet i landskapets beslutssystem, ökar regionernas påverkansmöjligheter och stärker den regionbaserade utvecklingen. Ändringarna ökar dock den administrativa splittringen och ökar de administrativa kostnaderna för verkställigheten av det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet. Det större antalet förmedlande organ kan öka ojämlikheten i behandlingen av sökande och destabilisera programmets verkställighetssystem. Det större antalet förmedlande organ ökar också risken för att icke stödberättigande kostnader uppstår. Risken hänför sig till statsbudgeten och realiseras om de faktiska kostnaderna inte kan inkluderas i de ansökningar om utbetalning som riktas till Europeiska unionen utan i stället måste betalas nationellt. Man kan minska risken genom att upprätthålla och vid behov öka den handledning och utbildning som är riktad till de förmedlande organen samt genom att vidta tillräckliga tillsynsåtgärder.

Livsmedelsverket är ett nytt förmedlande organ, men verket har tidigare genomfört motsvarande uppgifter som förvaltande myndighet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead). Under programperioden 2021–2027 finns det inte längre ett separat program för projekt för materiellt bistånd till dem som har det sämst ställt, utan projekten för materiellt bistånd ingår i EU:s regional- och strukturpolitiska program. Livsmedelsverket kan i egenskap av förmedlande organ bevilja stöd ur Europeiska socialfonden för projekt för materiellt bistånd till dem som har det sämst ställt. I praktiken är hjälpen i huvudsak livsmedelshjälp. Bestämmelser om materiellt stöd till dem som har det sämst ställt i kampen mot materiell fattigdom finns i kapitel III i ESF-förordningen. Objekten för materiellt stöd och de regioner som ska stödjas anges närmare i programdokumentet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Social- och hälsovårdsministeriet ska inte längre vara ett förmedlande organ, utan uppgiften i fråga om riksomfattande projekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde sköts av en av de fyra närings-, trafik- och miljöcentraler som sköter uppgiften som förmedlande organ. Förslaget minskar social- och hälsovårdsministeriets uppgifter och ökar NTM-centralens uppgifter. Den finansiering på ett årsverke för tekniskt stöd som anvisats ministeriet för uppgifterna överförs till NTM-centralen. Social- och hälsovårdsministeriet ska ha en betydande roll när det gäller att säkerställa att social- och hälsovårdsministeriets kompetens utnyttjas samt att förvaltningsområdets strategiska mål uppnås i fråga om program- och finansieringsteman, projektansökningar och finansierade projekt. Vid valet av projekt ska ministeriet ha en ändamålsenlighetsprövning, vilket förutsätter ett nära samarbete med den NTM-central som är

förmedlande organ. Skötseln av de uppgifter som kvarstår vid ministeriet täcks med social- och hälsovårdsministeriets omkostnadsanslag.

Innovationsfinansieringsverket Business Finland (BF) fortsätter inte som förmedlande organ, vilket förtydligar hanteringen av dess finansieringsprocess, eftersom beviljandet av EU-medel har krävt verksamhetsprocesser som avviker från den grundläggande verksamheten. BF fortsätter samarbetet med närings-, trafik- och miljöcentralerna, som fungerar som förmedlande organ.

Personalresurser

Bedömningen av de årsbehov som hänför sig till förvaltningen av det föreslagna EU:s regional- och strukturpolitiska programmet försvaras av att myndigheterna ännu inte har kännedom om det framtida totala finansieringsbeloppet och hur det fördelas mellan olika regioner. Inte heller uppgifterna i den regionala och strukturpolitiska programhelheten är till alla delar kända. Bedömningen av behovet av årsverken försvaras också av att programperioderna överlappar varandra. Det tekniska stödets andelar kan fastställas noggrannare först när det har beslutats om den totala finansieringen och om de olika landskapens andelar. Eftersom Finlands EU-finansiering enligt de uppgifter som finns att tillgå för närvarande kommer att öka en aning, ökar också behovet av årsverken något.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna och landskapsförbunden har underrättat arbets- och näringsministeriet om årsverken för 2019 för förvaltningen av strukturfonderna under programperioden 2014–2020 samt har utifrån situationen i början av 2020 bedömt de kommande årens behov av årsverken för förvaltningen av programperioderna 2014–2020 och 2021–2027. De resurser som riktas till förvaltningen består av resurser för tekniskt stöd samt myndigheternas egna omkostnadsanslag eller motsvarande finansiering, i fråga om landskapsförbunden av kommunal finansiering.

Från och med 2021 riktas de resurser som används för förvaltningen under de båda programperioderna 2014–2020 och 2021–2027 så att den andel som år 2021 hänför sig till programperioden 2021–2027 fortfarande är liten, men år 2023 är andelen redan cirka 70 procent. Situationen varierar dock från myndighet till myndighet bl.a. på grund av att en del av de förmedlande organen har använt en stor del av finansieringen för programperioden 2014–2020 i början av perioden, medan en stor del av finansieringen för en del av de förmedlande organen ännu inte har nått utbetalningsfasen, varvid den arbetsinsats som behövs för utbetalningar och verifieringar fortfarande är stor under de senare åren av programperioden 2014–2020. Programperioden 2014–2020 pågår i regel till utgången av 2023.

År 2019 krävde landskapsförbundens strukturfondsuppgifter cirka 73 årsverken, varav det tekniska stödets andel var i genomsnitt 50 procent. Om alla landskapsförbund fungerar som förmedlande organ, ökar uppgifterna i de förbund som för närvarande inte fungerar som förmedlande organ. Den största förändringen mellan programperioderna är avvecklingen av samordningsmodellen för landskapsförbunden i västra Finland, vilket innebär att dessa förbunds behov av årsverken blir mer än dubbelt så stort från och med 2021. I södra Finland kvarstår samordningsmodellen delvis, vilket ökar resursbehovet något. Det slutliga behövliga antalet årsverken preciseras när processen för de landskapsförbund som sökt uppgiften som förmedlande organ framskrider och den resursfördelning som behövs för uppgiften preciseras.

Vid de närings-, trafik- och miljöcentralerna som är förmedlande organ sköttes uppgifterna 2019 med sammanlagt cirka 132 årsverken, varav det tekniska stödets andel var i genomsnitt 55

procent. NTM-centralernas resursbehov ökar genom att uppgiften som förmedlande organ inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde överförs till NTM-centralerna under programperioden 2021–2027. Att BF:s uppgift som förmedlande organ upphör kan dessutom återspeglas i en ökad efterfrågan vid NTM-centralerna.

Under programperioden 2014–2020 var Livsmedelsverket förvaltande myndighet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead). I Finland har man i det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt koncentrerat sig på att lindra bristen på mat för dem som har det sämst ställt. Under programperioden 2021–2027 ska Livsmedelsverket som förmedlande organ bevilja stöd till projekt som gäller materiellt stöd till dem som har det sämst ställt. Uppgiften som förmedlande organ kan i någon mån öka behovet av personalresurser vid Livsmedelsverket.

Vid arbets- och näringsministeriet krävde uppgifterna i anslutning till strukturfonderna 2019 cirka 28 årsverken, varav det tekniska stödets andel var cirka 12 årsverken. Under programperioden 2021–2027 beräknas den förvaltande myndighetens styrnings- och tillsynsuppgifter öka till följd av det ökade antalet förmedlande organ. I början av programperioden ligger tyngdpunkten i den förvaltande myndighetens arbete på att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för de förmedlande organen samt på handledning och utbildning i anslutning till verkställigheten av den nya programperioden. Genom handledning och utbildning kan risken för att projekt inte är stödberättigat minskas avsevärt. En del av handledningen kan ordnas som distansutbildning och med hjälp av videoupptagningar, vilket möjliggör ett mer omfattande deltagande i utbildningen än för närvarande samt minskar kostnaderna för att ordna och delta i utbildningen.

Projektförvaltning

De anslag som används för förvaltningen av det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet, såsom det tekniska stöd från de EU:s regional- och strukturpolitiska fonderna som används för avlöning av personal, väntas öka i och med att den totala finansieringen och det tekniska stödet ökar. Under programperioden 2021–2027 varierar det tekniska stödets andel per fond mellan 3,25 och 4 procent, jämfört med 3,34 procent under programperioden 2014–2020.

Under programperioden 2014–2020 har det tekniska stödets andel varierat avsevärt mellan olika myndigheter. Under programperioden 2021–2027 strävar man efter att fördela det tekniska biståndet jämnare mellan olika myndigheter så att finansieringen av det tekniska stödet täcker högst hälften av de förvaltningskostnader som behövs i varje förmedlande organ. Den totala nivån på det tekniska stödet räcker dock inte till för att i sin helhet täcka de resurser som behövs för förvaltningen, utan de myndigheter som fungerar som förmedlande organ ska liksom under de föregående programperioderna rikta även omkostnadsanslag till skötseln av uppgifterna.

Administrationen av det tekniska stödet ändras vid övergången till programperioden 2021–2027. I och med ändringen slopas de åtgärder som hänför sig till projektförvaltningen av tekniskt stöd, vilket minskar det administrativa arbetet och resursbehovet. Kommissionen betalar Finlands andel av det tekniska stödet till ett fast belopp i procent av de stödberättigande kostnader som betalats ur programmedlen och som inkluderats i begäran om utbetalning. I och med ändringen kommer det tekniska stödet inte längre att förvaltas som projekt, och den risk angående stödberättigande som är förknippad med det tekniska stödet kommer att undanröjas. Däremot finns det risk för att programmedlen inte kommer att utnyttjas fullt ut eller att det konstateras att vissa kostnader inte är stödberättigande. Erfarenheterna från tidigare

programperioder visar att programmen har genomförts nästan fullt ut och felprocenten har varit låg, vilket innebär att risken är liten.

Den betalningsförmedlingsfunktion för landskapsförbunden som införs i de stöd som beviljas av medel för EU:s regional- och strukturpolitiken medför inga ändringar i landskapsförbundens behörighet. I och med betalningsförmedlingsverksamheten överförs utbetalningen direkt till stödmottagaren med hjälp av datasystem från arbets- och näringsministeriets konto på basis av ett utbetalningsbeslut av landskapsförbundet. Genom ändringen säkerställs bl.a. att spårningskedjan fungerar och minskas det administrativa arbetet, när de manuella arbetsmomenten och betalningsöverföringarna av programmedel från arbets- och näringsministeriet till landskapsförbunden slopas.

Som en del av stödförfarandet föreslås det att Europeiska unionens förenklade kostnadsmodeller och nya finansieringsformer tas i bruk i större utsträckning än för närvarande, vilket bedöms minska den administrativa bördan för de myndigheter som fungerar som förmedlande organ och underlätta projektförvaltningen. De modeller som tas i bruk ökar dock behovet av förhandsplanering. När det gäller projektförvaltningen är det i stor utsträckning fråga om en övergång från ett traditionellt tänkande till att följa projektens resultat och output i stället för kostnaderna för projekten. I och med införandet av nya finansieringsformer är det också möjligt att genomföra projekt som bättre än tidigare svarar mot samhällets behov och utmaningar.

Modellen för gruppprojekt som finansieras med medel från det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet beräknas öka det administrativa arbetet och kostnaderna i det förmedlande organets finansieringsuppgifter, men sättet att genomföra modellen underlättar projektförvaltningen i de sökande organisationerna och i det förmedlande organets utbetalningsuppgifter.

Förvaltningen av stöden inom ramen för det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet genomförs i ett enda informationssystem i stället för de tre tidigare systemen, vilket förenhetligar projektförvaltningen. Kostnadsbesparingar kan uppnås genom att de egenskaper hos informationssystemet för strukturfonderna som konstaterats fungera under programperioden 2014–2020 kopieras så heltäckande som möjligt i informationssystemet för programperioden 2021–2027 samt genom att informationssystemet byggs upp för varje delhet så att eventuella behövliga ändringar kan genomföras lättare än för närvarande. Informationssystemet förbättras också så att det blir enklare att hantera och beaktar användarnas behov. Genom användarorientering och öppenhet i systemet är det möjligt att främja en god förvaltning av projekten och minska oklarheterna i förvaltningen av stöden. Användarna har ansett att lösningarna i informationssystemet för programperioden 2014–2020 till vissa delar är svåra.

5.2.3 Konsekvenser för miljön och klimatet

Konsekvenser för miljön

Lagförslaget har inga direkta miljökonsekvenser, men indirekta positiva miljökonsekvenser: Förslaget förbättrar samarbetet mellan myndigheterna och samordningen av planeringen, vilket kan leda till minskad användning av naturresurser. Genom en effektivare planering kan man också minska hoten mot mark, vatten, luft, naturens mångfald och växtlighet samt organismer. Genom effektivare planering kan man indirekt påverka samhällsstrukturens utveckling, skötseln av byggnader och landskap samt stadsbilden och kulturarvet på ett positivt sätt.

Syftet med propositionen och de program som avses i den är att utveckla regionerna på ett sätt som är hållbart också med tanke på miljön. I målen för regionutvecklingen (2 §) har man starkare än tidigare lyft fram främjandet av en hållbar utveckling i regionerna samt dämpningen av och anpassningen till klimatförändringen. Vid utarbetandet och genomförandet av de program som avses i lagförslaget har man fäst uppmärksamhet vid miljöaspekter. I fråga om landskapsprogrammen, EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program ska det göras miljöbedömningar, genom vilka man redan i beredningsskedet strävar efter att beakta näringsverksamhetens och trafikens konsekvenser för miljön.

Målen och åtgärderna i EU:s regional- och strukturpolitiska program har enligt programmets miljöbeskrivning förutsättningar att ha en positiv inverkan i synnerhet på människors levnadsförhållanden och hälsa samt på den byggda miljön. Programmets åtgärder stärker främjandet av de nationella målen samt ökar volymen och resurserna för åtgärderna genom att ta fram nya verksamhetsmodeller, metoder och nätverk för att nå de nationella målen. I synnerhet åtgärder som syftar till att främja en koldioxidsnål och grön ekonomi ökar den nationella miljöpolitikens verkningsfullhet.

De totala konsekvensernas riktning och betydelse beror på hur de konkreta åtgärderna inriktas, på vilka kriterier finansieringsbesluten fattas och särskilt på vilken vikt som läggs vid uppnåendet av målen för ett grönare koldioxidsnålt Europa i den konkreta projektverksamheten. Människornas välfärd och naturresursernas välbefinnande kan i en del av verksamheten också stå i konflikt med varandra, till exempel när det gäller den så kallade rättvisa omställningen. Detta gäller i synnerhet övergången från fossil ekonomi till en koldioxidsnål cirkulär ekonomi. Den nya Fonden för en rättvis omställning medför betydande nya resurser för att hantera de negativa konsekvenser som energiomställningen har för regionernas näringsstruktur och människornas välfärd. Med undantag för återställandet av torvutvinningsområdena är åtgärderna i fonden för en rättvis omställning desamma som de åtgärder som stöds med Eruf- och ESF-medel, och det är fråga om en betydande tilläggsresurs för dessa åtgärder. Utarbetandet av riktlinjerna för JTF-finansieringen pågår delvis på EU-nivå, varför det är svårt att göra en mer detaljerad bedömning av konsekvenserna.

I fråga om de projekt som ska finansieras utreds, beroende på deras innehåll, eventuella miljökonsekvenser och behovet av ett särskilt miljötillstånd. Med hjälp av projektstöd kan projekt som förbättrar miljöns tillstånd genomföras i enlighet med vad som närmare anges i det aktuella programmet. Projekt med negativa miljökonsekvenser stöds inte.

Konsekvenser för klimatet

Syftet med propositionen och de program som avses i den är att utveckla regionerna på ett sätt som är hållbart med tanke på klimatet. Genom programmen eftersträvas koldioxidsnåla och resurssmarta lösningar som främjar koldioxidneutralitet, ökning av andelen förnybar energi samt minskning av växthusgasutsläppen. Förslagets klimatkonsekvenser är i huvudsak indirekta och kan i nuläget endast bedömas på ett allmänt plan. De positiva indirekta konsekvenserna beräknas öka jämfört med nuläget.

Målet för den föreslagna regionutvecklingen är bland annat att stärka den hållbara tillväxten och stävjandet av klimatförändringen samt att främja anpassningen till klimatförändringen. I förslaget föreskrivs om detta mål också på aktörsnivå. För att stävja klimatförändringen ska man således i all verksamhet som påverkar regionutvecklingen beakta minskningen av utsläppen och vid behov ökningen av kolsänkorna. I syfte att gynna anpassningen till klimatförändringen

RP 47/2021 rd

strävar man efter metoder och förfaranden som främjar klimathållbarheten och hanteringen av klimatrisker⁴.

I den föreslagna genomförandelagen föreskrivs det om systemet för planering av regionutvecklingen, om aktörernas uppgifter och om förfarandena för att främja målen. Förslaget stärker aktörernas uppgift och roll i regionutvecklingen och betonar samarbetet i främjandet av målen för regionutvecklingen. Förslaget förbättrar således samordningen av planeringen och åtgärdernas verkningsfullhet. Samordningen av planeringen främjar också hanteringen av klimatrisker. Genom att myndighetssamarbetet förbättras och planeringen effektiviseras kan förslaget ha indirekta konsekvenser också för en tätare regionstruktur och en minskad trafik. På så sätt kan förslaget ha positiva konsekvenser för mängden avfall och utsläpp från trafiken.

Ett regionutvecklingsbeslut enligt den föreslagna genomförandelagen styr regionernas livskraftspolitik utgående från de nationella politiska målen. Statsrådet beslutar för varje regeringsperiod om de riksomfattande prioriteringarna för regionutvecklingen, och beslutet styr regionutvecklingen inom olika förvaltningsområden och landskap och samordningen av åtgärderna. En av prioriteringarna i regionutvecklingsbeslutet för 2020–2023, som statsrådet godkände 19.3.2020, är att stävja klimatförändringen och trygga den biologiska mångfalden. De mål som skrivs in i landskapsprogrammen utgör tillsammans med regionutvecklingsbeslutet en referensram för regionernas utvecklingsverksamhet. Den reviderade klimatlagen preciserar väsentligt referensramen för utvecklingsarbetet när det gäller beaktandet av klimateffekterna.

I allt programarbete och all utveckling stärks beaktandet av klimateffekterna. De projekt som stöds ska vara förenliga med målen i Parisavtalet och med principen om att undvika skador i enlighet med programmet en europeisk grön giv. Utvecklingsåtgärderna konkretiseras i de projekt som finansieras. Åtgärdernas verkningsfullhet beror i hög grad på den mer exakta realiseringen av dem i finansieringskriterierna och vid prövningen av finansieringsbeslut. De åtgärder som särskilt riktas till främjande av koldioxidnsål och grön ekonomi och begränsning av klimatförändringen ökar den nationella klimatpolitikens genomslag och stöder också sektorernas färdplaner för koldioxidneutralitet. Den verksamhet som stöds med medel från fonderna inom det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet och Fonden för en rättvis omställning inriktas i princip i sin helhet på att dämpa de ekonomiska och sociala konsekvenserna av klimatförändringen och på anpassningen till klimatförändringen.

I miljörapporten för EU:s regional- och strukturpolitiska program granskas som ett eget delområde klimatförändringens konsekvenser i Finland samt lyfts fram vilka delområden som

⁴ Klimathållbarhet avser förenklat uttryckt ett ekologiskt systems förmåga att återhämta sig från en störning. Begreppet har använts bl.a. i den nationella anpassningsplanen (JSM 2014), där klimathållbarheten omfattar medvetet och proaktivt agerande i störningssituationer och förmåga att återhämta sig och utvecklas efter det. I en klimathållbar verksamhet planeras och genomförs anpassningsåtgärderna med beaktande av klimatriskerna och förebyggandet och lindringen av dem (minskning av sårbarheten för branscher, människor och naturen och stärkande av anpassningsförmågan). Begreppen klimatrisk och klimathållbarhet är således kopplade till varandra. Begreppet klimatrisk ska också omfatta de risker som är förenade med naturen och kulturen. Vid bedömningen av klimatrisker är det dessutom viktigt att beakta den tvärspektoriella aspekten, eftersom klimatförändringens skadliga effekter och således behovet av anpassning överskrider sektorsgränserna. Identifieringen av sektorsgränserna är särskilt viktig med tanke på tryggandet av den biologiska mångfalden och iakttagandet av branschernas ömsesidiga beroende.

bör uppmärksammas vid genomförandet av programmet. Åtgärderna i programmet stärker främjandet av de nationella klimatmålen och ökar åtgärdernas volym och resurser på motsvarande sätt som i strävan efter positiva miljökonsekvenser. Man kan påverka stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till förändringen genom att rikta projektfinansieringen och fästa uppmärksamhet vid urvalskriterierna för projekten.

Urvalskriterierna för projekt stärker de positiva effekterna av programinnehållet och minimerar de negativa effekterna genom att man synliggör konsekvensernas betydelse och ger verktyg för uppföljning av dem. Stöd till utveckling av verktyg för övervakning och uppföljning synliggör fördelarna med verksamheten och bidrar i framtiden till en framgångsrik inriktning av de åtgärder som hänför sig till målet om koldioxidneutralitet.

5.2.4 Andra samhällsliga konsekvenser

Konsekvenser för regionutvecklingen, sysselsättningen och arbetslivet

Ett centralt mål med förslaget är att utveckla planeringssystemet för regionutvecklingen och förtydliga samarbetet mellan myndigheterna och därigenom påverka regionernas produktion och sysselsättning och därigenom deras konkurrenskraft positivt. Målet är att förbättra utvecklingsarbetets genomslagskraft och därigenom förutsättningarna för näringsverksamhet och sysselsättning i regionerna. Planeringssystemet syftar till att påverka allokeringen av finansieringen med beaktande av regionernas starka sidor och särdrag i syfte att utveckla deras konkurrenskraft och därigenom förbättra verksamhetsförutsättningarna för de företag som är verksamma i regionerna. Genom planeringssystemet strävar man också efter att trygga tjänsterna, inklusive tillgången till datakommunikationstjänster, i synnerhet i de svagast utvecklade regionerna samt i glesbygden och skärgården.

Genom att stärka lägesbilsarbetet för regionutvecklingen är det möjligt att identifiera olika utvecklingsvägar både på landskaps-, region- och kommunnivå och att fästa uppmärksamhet vid dessa. De regelbundna diskussionerna om regionutvecklingen mellan staten och landskapen baserar sig på en aktuell lägesbild och erbjuder en möjlighet till en övergripande granskning av utvecklingsåtgärderna och deras resultat.

Konsekvenser för jämställdheten och jämlikheten

Förslaget ingriper inte i enskilda medborgares ställning och verksamhet i samhället. Förslaget har således inga konsekvenser för tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och rättssäkerheten.

Förslaget har inga direkta konsekvenser för jämlikheten eller jämställdheten. I planeringssystemet för regionutvecklingen beaktas olika befolkningsgruppers behov i regionutvecklingen som helhet och man strävar efter att trygga de tjänster som befolkningsgrupperna behöver. För att säkerställa jämställdhet mellan könen ska särskild uppmärksamhet ägnas åt att säkerställa att båda könen deltar i verksamheten vid de organ som ingår i planeringssystemet.

I programarbetet i anslutning till regionutvecklingen fästs uppmärksamhet vid att granska båda könen behov och möjligheter. Vid beredningen av programmen ska de krav på främjande av jämställdheten som ställs i såväl den nationella lagstiftningen som Europeiska unionens lagstiftning beaktas. Jämställdhetseffekterna av de program som avses i lagförslaget bedöms

dels i beredningsfasen, dels i fråga om genomförandet av programmen. Vid beredningen av programmen beaktas dessutom regeringens jämställdhetsprogram.

Genom förslaget tryggas föreningarnas och organisationernas möjligheter att delta i planeringen av regionutvecklingen och därigenom upprätthålls medborgarnas möjligheter att delta i och påverka frågor som gäller dem och deras livsmiljö.

De som ansöker om stöd får inte särbehandlas på grund av de projektansvarigas kön. Särbehandling får inte heller ske på andra grunder, såsom religion eller härkomst. Den effektivisering av det elektroniska ansökningsförfarandet för det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet som föreslås i den föreslagna finansieringslagen, bl.a. införandet av uppgifter om ansökningsomgången i systemet, främjar en jämlik behandling av sökandena vid projekturvalet.

Förslaget har inga direkta sociala konsekvenser eller hälsoeffekter, men genom inriktningen av det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet är det möjligt att bland annat förbättra medborgarnas sociala delaktighet och främja välfärden.

6 Alternativa handlingsvägar

6.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

En sammanslagning av bestämmelserna om regionutveckling och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitiska fonder har i huvudsak ansetts vara en bra lösning. Det har också föreslagits att det skulle föreskrivas om det nationella regionutvecklingssystemet i en separat lag. Båda åtgärderna verkställer regeringens beslut om regionutveckling, och innehållet i landskapsprogrammen är starkt kopplade till varandra. De uppgifter som anknyter till detta utförs huvudsakligen av samma aktörer inom centralförvaltningen och särskilt i regionerna. Det klaraste alternativet i fråga om EU:s regional- och strukturpolitiska finansiering är att bestämmelserna om genomförandet av programmen samlas i en enda lag som tillämpas på alla myndigheter som genomför program. På de företagsstödsprojekt som NTM-centralerna beviljar tillämpas dock utöver de nu föreslagna lagarna också separat lagstiftning om företagsstöd.

De stödformer som tillämpas för finansiering av projekten är huvudsakligen de samma oberoende av om de finansieras nationellt eller genom EU-medel. Bestämmelserna om stödformer, arbetsfördelningen mellan myndigheterna och användningen av finansieringsinstrument grundar sig på nationellt fastställda mål. Det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet är nationellt, och storregionernas egna program slopades redan under den föregående programperioden. I det nationella programmet kan regionernas särdrag beaktas genom att landskapets samarbetsgrupper inriktar sin verksamhet i enlighet med landskapsprogrammet. En enkel programstruktur minskar de administrativa kostnaderna och underlättar uppföljningen av effekterna.

Efter fyra programperioder har EU:s regional- och strukturpolitik en etablerad och vältrimmad förvaltningsstruktur. Det föreslås endast smärre förändringar i strukturen, eftersom verkställigheten av programmet i stort huvudsakligen har fungerat väl. Med tanke på ett effektivt genomförande av programmet och en jämlik behandling av sökandena utgör avskaffandet av landskapsförbundens gemensamma förfaranden en risk för fullföljandet av en god förvaltning. Det är därför nödvändigt att utveckla nya samarbetsförfaranden.

I den nationella regionutvecklingen har man övergått från programbaserad till avtalsbaserad utveckling. Det föreslås att lagens omnämmanden av särskilda program stryks. I fråga om det

avtalsbaserade samarbetet inom regionutvecklingen har tillväxt- och broavtal som baserar sig på parternas samsyn och vilja att arbeta för gemensamma mål gett goda erfarenheter. Avtalsbaserad utveckling kan dock inte vara ett svar på allt samarbete inom regionutvecklingen. Integreringen av diskussionerna om regionutvecklingen i planeringssystemet stöder uppställandet av gemensamma mål och uppföljningen av dem. Man fick goda erfarenheter av diskussionerna tidigare, när de utgjorde en del av förberedelserna inför den så kallade landskapsreformen.

6.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Nederländerna, Sverige, Tyskland, Danmark och Estland har valts för en jämförelse av regionutvecklingssystemen i andra länder. I jämförelsen beskrivs planeringssystemen för regionutvecklingen, ansvaret, uppgifterna och målen samt metoderna.⁵

6.2.1 Internationell jämförelse av regionutvecklingssystemen

Nederländerna

Nederländerna har för närvarande ingen explicit nationell regionalpolitik, utan den regionala dimensionen har integrerats i olika politikområden. Den regionala dimensionen kan dock anses ha stärkts från och med 2015. På nationell nivå har närings- och miljöministeriet det största ansvaret för regionutvecklingen, men ministeriets roll som samordnare av olika sektorer har stärkts.

I systemet framhävs den regionala nivån i förhållande till den nationella nivån. På regional nivå ligger ansvaret hos 12 provinser, vars åtgärder samordnas med nationella politiska åtgärder, och på lokal nivå hos 390 kommuner. Provinserna och kommunerna ansvarar för verkställandet av regionalpolitiken. Kommunerna och provinserna har principiell självstyrelse, men staten reglerar och styr deras beslutsfattande på olika sätt. Kommunerna och provinserna har en mycket strikt avgränsad beskattningsrätt, och en stor del av deras resurser utgörs av öronmärkta anslag från staten. Statens finansiella styrning av regionutvecklingen är betydande. Knappt tre fjärdedelar av kommunernas och provinsernas samtliga inkomster kanaliseras via staten. Den statliga finansieringen gynnar stora stadsregioner.

I konstitutionellt hänseende har provinserna en stark ställning, men i praktiken har deras ställning begränsats i förhållande till en stark stat och starka kommuner och kommunförbund. Provinserna har dock en väsentlig roll i regionutvecklingssystemet när det gäller utarbetandet av regionala utvecklingsvisioner och strukturella planer samt styrningen av de kommuner som genomför egentliga utvecklingsåtgärder. Provinserna övervakar kommunernas budgetar och fungerar som viktiga förmedlande aktörer som underlättar samarbetet mellan staten och de regioner som de representerar samt kommunerna. Provinserna har trots sina styrnings- och tillsynsuppgifter i själva verket inte möjligheter att ålägga kommunerna att agera på det sätt de önskar.

I Nederländerna är regionutvecklingen förenad med en komplex politisk mix som tillämpas i flera geografiska områden. Man strävar efter att beakta regionala särdrag, vilket syns i den

⁵ Följande publikationer och material har använts som källor för den internationella jämförelsen: European Regional Policy Research Consortium (2018), Country reports and fiches (unpublished). OECD (2019), OECD Regional Outlook 2019: Leveraging Megatrends for Cities and Rural Areas, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264312838-en>

översyn av instrumenten som gjorts under de senaste åren. Att förbättra den ekonomiska konkurrenskraften är ett nationellt centralt mål som har främjats genom programmet Top Sector. Programmet var ursprungligen regionneutralt, men 2015 justerades det så att det bättre motsvarar de regionala förhållandena. I genomförandet deltar provinser och andra regionala aktörer. Ministeriet för jordbruk, natur och livsmedelskvalitet införde 2017 en regional budget som ett sätt att hantera särskilda utmanande områden och stärka samarbetet mellan olika aktörer. Ministeriet för inrikesfrågor och rikets inre förbindelser samordnar den nationella stadspolitiken och ansvarar för det viktigaste stadspolitiska instrumentet, dvs. programmet City Deals som inleddes 2015.

Sverige

De nationella målen för regionutvecklingen fastställs i en strategi som utarbetas vart femte år. Den senaste strategin för en hållbar regional utveckling och attraktionskraft utarbetades för perioden 2015–2020. Där fastställs hur regionerna ska uppnå det prioriterade målet för regionalpolitiken: hållbar tillväxt i hela landet som bygger på lokal och regional konkurrenskraft. Regeringen har också fastställt tre prioriterade mål: Att nå det övergripande målet om att ha lägst arbetslöshet i EU 2020, att nå de nationella miljömålen och att sluta jämställhetsgapet.

I fråga om regionala tillväxtinsatser uppmuntrar regeringen till satsningar på innovationer och företagande, attraktiva miljöer och tillgänglighet, kompetensförsörjning samt internationellt samarbete. Den regionala tillväxtpolitiken ses som ett samarbete mellan flera sektorer, förvaltningsnivåer och aktörer med olika bakgrund. Den finansieras genom olika utgiftskategorier i statsbudgeten, Europeiska unionens anslag och de skatteintäkter som regionerna tar ut.

Det svenska administrativa systemet präglas av asymmetrisk decentralisering. Det innebär att olika områden har haft olika uppgifter beroende på bland annat deras bärkraft. Asymmetrin har också syns i den regionala utvecklingen, där ansvaret och verksamheten under de senaste årtiondena inte har ordnats på ett enhetligt sätt i hela landet, utan ansvaret har legat på såväl landsting, länsstyrelser som kommuner. I Sverige bereddes en reform där man avsåg att slå samman län och landsting till så kallade storområden. Planerna på att införa storregioner avbröts dock i slutet av 2016. Genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2019 förenhetligades systemet, och ansvaret för den strategiska ledningen och utvecklingen av regionutvecklingen överfördes till 21 regioner. Regionerna bildades genom sammanslagning av de tidigare landstingen. De har beskattningsrätt och ett fullmäktige som utses genom val. Tidigare ansvarade länsstyrelserna för regionutvecklingen, och de sköter fortfarande många andra av statens regionala uppgifter.

Regionutvecklingsuppgiften omfattar utarbetande av en strategi för regional tillväxt, genomförande av strategin, beslut om användningen av medel för regionalt tillväxtarbete, uppföljning, utvärdering och rapportering av tillväxtarbetets resultat till regeringen, uppgifter i anslutning till EU:s strukturfondsprogram samt utarbetande av riktlinjer för trafikinfrastrukturen. Dessa obligatoriska uppgifter har påförts av staten och utgör kärnan i det regionala tillväxtansvaret. Inom ramen för sin allmänna behörighet har regionerna även möjlighet att ta andra uppgifter. Trots att systemet är enhetligt kan därför praxis inom regionutvecklingen variera, och statens roll är fortfarande central. Anslagen för regional utveckling består av medel från staten och EU och regionens egna skatteinkomster. Det är fullmäktige som beslutar om hur medlen ska fördelas inom den regionala utvecklingen. Utöver dessa nya uppgifter ansvarar regionerna också för de uppgifter som tidigare hörde till

RP 47/2021 rd

landstingen. Sådana är bl.a. hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och kultur. Regionerna kan också besluta att samordna andra uppgifter som de anser nödvändiga, såsom turism.

Utöver regionutvecklingsuppgiften ansvarar regionerna för de uppgifter som tidigare hörde till landstingen, såsom bl.a. hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och kultur. För statens regionförvaltning svarar 21 länsstyrelser, som har en omfattande och förvaltningsövergripande uppgift. Länsstyrelserna ska med beaktande av de regionala förhållandena och förutsättningarna främja de nationella målen genomslagskraft i länet.

I Sverige bereds som bäst en ny strategi för den regionala utvecklingen. Samtidigt avser man lösa de utmaningar som det nya systemet för regional utveckling har fört med sig. Sådana är till exempel att fokus förskjuts från hälso- och sjukvårdsfrågor till en helhetsbetonad utveckling samt den inverkan som styrningen på nationell nivå har på det långsiktiga utvecklingsarbetet i regionerna. Samarbetet mellan den nationella och den regionala nivån har inte fungerat utan problem.

Tyskland

Delstaterna ansvarar i allmänhet för planeringen av regionutvecklingen. De lokala förvaltningarna och olika samkommuner utarbetar egna visioner och strukturella planer, men dessa är underställda delstaternas planering. Vissa delstater ger utrymme för samkommunernas egen planering, men den typen av arrangemang är mycket varierande. De stora linjerna för regionutvecklingen utarbetas i de inbördes förhandlingarna mellan delstaterna och förbundsstaten. I synnerhet i större stadsregioner bildar lokalförvaltningarna starka sammanslutningar. En del av dessa sammanslutningar har genom delstaternas försorg inrättats som officiella metropolförvaltningar, och deras uppgiftsområden varierar mycket från varandra. Ofta ansvarar lokalförvaltningens planeringsförbund till exempel för markanvändningen, medan det i allmänhet är separata trafikföreningar som ansvarar för planeringen av trafiken.

Delstaterna är i Tyskland de viktigaste aktörerna inom regionutvecklingen, men de samarbetar med förbundsstaten för att det konstitutionella målet om jämlika boendeförhållanden på olika håll i landet ska uppnås. Delstaterna och förbundsstaten utarbetar omfattande regionutvecklingsprogram som är förenade med olika finansieringskomponenter. Till exempel de strukturplaner som utarbetas inom metropolområdena är underställda planerna på delstatsnivå. I en del av förbundsländerna finns det regionala utvecklingsaktörer som motsvarar de nuvarande regionförvaltningsverken i Finland och som också delar ut ekonomiska resurser. I Tyskland är planeringen på landskapsnivå svag.

De regionala och lokala förvaltningarna har principiell självbestämmanderätt, och särskilt kommunerna är tämligen självständiga när det gäller att utveckla sitt eget område. Kommunerna och landskapen har dock en slags dubbelroll. De lokala förvaltningarnas ställning tryggas inte i grundlagen. Samtidigt som de är nominellt självstyrande fungerar de som delstaternas verkställande regionförvaltning. I några delstater finns det fortfarande separata svaga delstatliga regionförvaltningar, men i allmänhet är kommunerna och landskapen skyldiga att verkställa delstaternas beslut. Ofta bildar de lokala förvaltningarna olika samförvaltningsområden för vissa uppgifter, såsom planering av trafiken och markanvändningen.

Danmark

Danmarks strategi för regional utveckling prioriterar konkurrenskraften hos alla regioner i landet. Det finns inget nationellt strategiskt dokument om regionutvecklingen i sig, men en

balanserad utveckling i hela landet är ett centralt mål. Utvecklingen av landsbygden har lyfts fram starkare under de senaste åren. Danmark har ett förvaltningssystem med tre nivåer.

Ansvar för regionutvecklingen har anförtrotts regionförvaltningarna (5 st.). Regionförvaltningarna är dock mycket svaga och ansvarar främst för organiseringen av regionutvecklingen. De danska kommunerna är mycket starka och har en stark regionutvecklingskompetens trots att regionerna har det principiella utvecklingsansvaret. I Danmark är de regioner som bildats utifrån de tidigare förvaltningsområdena (amt) helt beroende av statlig finansiering. De använder en stor del av sina medel till hälso- och sjukvård, och för skötseln av denna uppgift får de också finansiering från kommunerna. Kommunerna har beskattningsrätt, och nivån på skattesatsen fastställs av staten. Kommunerna är dock avsevärt självständiga när det gäller användningen av medlen.

De danska regionerna utarbetar långsiktiga regionutvecklingsvisioner, men genomför i praktiken inte alla sina planer själva. Deras huvudsakliga uppgift i anslutning till regionutvecklingen har tidigare varit att organisera så kallade regionala tillväxtforum. I forumen utarbetar regionens kommuner, företag, forskningsinstitut och andra relevanta intressentgrupper strategiska och verkställande planer utifrån regionförvaltningens utvecklingsplaner. Staten har ingått finansieringsavtal med tillväxtforumen och forumen har delat ut medel från EU:s strukturfonder. De svaga regionförvaltningarna har, trots att de utses genom val, ingen egen beskattningsrätt och inte heller någon allmänt kompetens.

År 2019 reviderades uppgiftsområdet för regionförvaltningen så att de regionala tillväxtforumen lades ned i syfte att förtydliga och förenhetliga de komplicerade och överlappande uppgifterna och tjänsterna. De regionala forumen ersattes med en riksomfattande modell i vilken det inrättades en nationell ledningsgrupp till stöd för näringslivets utveckling och tillväxt. Således har regionerna inte längre uppgifter som hänför sig till utveckling eller finansiering av näringslivet eller turismen. Däremot utarbetar den nya ledningsgruppen en nationell strategi för främjande av näringslivet och finansierar projekt på regional och lokal nivå. Ledningsgruppen består av företrädare för näringslivet och lokala politiker från olika håll i Danmark. Till stöd för ledningsgruppen har det inrättats sju lokala grupper som har ett nära samarbete med den nationella ledningsgruppen och ansvarar för att de lokala utvecklingsåtgärderna är förenliga med den nationella strategin. Den nya strategin lägger tonvikt vid klusterutveckling.

Estland

Estlands regionutvecklingssystem är rätt centraliserat och leds på nationell nivå, även om man samarbetar med den lokala nivån i genomförandet. På nationell nivå svarar finansministeriet för regionutvecklingen och regionplaneringen. Fram till 2018 hade statsrådet, statens regionförvaltning och kommunerna uppgifter i anslutning till den regionala utvecklingen och planeringen. I samband med den reform av förvaltningen som trädde i kraft vid ingången av 2018 upplöstes den statliga regionförvaltningen, och dess uppgifter fördelades mellan kommunerna, ministerierna och andra offentliga aktörer. Kommunernas roll stärktes genom reformen. Till uppgifterna på lokal nivå hör bl.a. utarbetande av regionala utvecklingsplaner, kollektivtrafik, hälsofrämjande och kultur. För skötseln av dessa uppgifter har kommunerna bildat samkommuner. Staten har beviljat kommunerna tilläggsfinansiering för skötseln av de nya uppgifterna. Ansvar för planeringen av markanvändningen ligger däremot på nationell nivå.

Utöver nedläggningen av statens regionförvaltning var en annan betydande förändring i samband med kommun- och regionförvaltningsreformen att antalet kommuner minskade från

RP 47/2021 rd

213 till 79. Syftet med reformen var att förbättra den offentliga förvaltningens effektivitet och stärka kommunernas administrativa förmåga och utvecklingsförmåga. Som en fortsättning på kommun- och regionförvaltningsreformen genomförs som bäst en reform av utbildnings- och hälsovårdssystemen.

De centrala målen för regionutvecklingen i Estland fastställs i strategin för regionutvecklingen, som utarbetas för viss tid. De olika förvaltningsområdena, kommunerna och de sammanslutningar som de bildar samt andra aktörer ska beakta strategins riktlinjer i sin egen verksamhet. Det allmänna målet för strategin för 2014–2020 är att säkerställa en balanserad utveckling av de olika regionerna så att alla regioner är attraktiva med tanke på boende och företagsverksamhet. Tyngdpunkten har på ett tydligare sätt förskjutits från infrastruktur och offentliga tjänster till utveckling av näringslivet och sysselsättningen utifrån regionernas starka sidor. Målet är att stärka kompetensen och de regionala ekonomiernas internationella konkurrenskraft. Det är viktigt att främja regionernas tillgänglighet och kontakterna och samarbetet mellan dem. Urbaniseringen innebär en utmaning för en regionalt balanserad utveckling; trots målsättningen pågår en koncentration av befolkningen till de största städerna. Syftet med den programbaserade regionutvecklingen är bl.a. att stärka regionernas konkurrenskraft och förmågor samt att främja företagande och sysselsättning. Tyngdpunkten i utvecklingen av landsbygden ligger på lokal utveckling och tjänsternas tillgänglighet, medan tyngdpunkten i stadspolitiken ligger på bl.a. hållbar rörlighet.

Åtgärder som planeras eller vidtas av andra medlemsstater

Tabell 3: De viktigaste målen, systemet och ansvarsområdena för regionutvecklingen i olika länder, behörighetsfördelningen och programstrukturen i fråga om strukturfondernas myndighetsuppgifter samt de viktigaste stödformerna

	<i>Nederländerna</i>	<i>Sverige</i>	<i>Tyskland</i>	<i>Danmark</i>	<i>Estland</i>
Mål	Ekonomins internationella konkurrenskraft och tillväxt.	Utveckling av alla regioner, minskning av skillnaderna i utveckling mellan regionerna.	Minskning av skillnaderna i ekonomisk utveckling mellan regionerna	Utveckling av alla regioner, platsbaserad utveckling för att minska skillnaderna i utveckling inom regionerna.	Balanserad regional utveckling.
Planeringssystem och ansvar	Det huvudsakliga ansvaret ligger hos regionerna (provinserna); aktiv nationell samordning. Flera ministerier har en roll i genomförandet och finansieringen.	På nationell nivå svarar näringsministeriet för samordningen av regionutvecklingen. Tillväxtverket, som lyder under ministeriet, har en central roll i genomförandet. De 21 regionerna svarar själva för	Ansvaret huvudsakligen hos delstaterna, men enligt grundlagen behövs också förbundsstaten i regionutvecklingen för att samordna åtgärderna på nationell nivå.	Både staten och regionerna har ett visst ansvar. Regionerna svarar för planeringen av regionutvecklingen, de är beroende av statlig och	Ansvar för den nationella regionutvecklingen på statlig nivå, för verkställandet bl.a. vid finansministeriets regionala verksamhetsställen, i kommuner och deras

RP 47/2021 rd

		utarbetandet och genomförandet av sina utvecklingsplaner.	Också den lokala nivån har en roll i genomförandet.	kommunal finansiering. Kommunerna har stark kompetens och resurser. Riksomfattande verksamhetsmodell för utvecklandet av näringslivet.	sammanslutningar.
Behörighetsfördelningen i fråga om strukturfondernas myndighetsuppgifter	Finansministeriet har en samordnande roll (till exempel uppföljningssystem, inspektion). Fyra regionala förvaltande myndigheter, tre stadsregioner som utgör förmedlande organ för integrerade regionala investeringar (integrated territorial investment, ITI)	Tillväxtverket är förvaltande myndighet för det nationella programmet, och dess regionala organisationer för de regionala Eruf-programmen; ESF-rådet är förvaltande myndighet för ESF-programmet.	Förbundsstatens närings- och energiministerium svarar för den övergripande samordningen av sammanhållningspolitiken. Arbetsministeriet är förvaltande myndighet för det nationella ESF-programmet. Delstaternas ministerier är förvaltande myndigheter för Eruf- och ESF-programmen (behörighetsfördelningen varierar). Enheter som lyder under ministerierna är förmedlande organ	Tidigare var Danish Business Authority förvaltande myndighet och de regionala tillväxtforumen förmedlande organ. Dessa lades ner 2019 och uppgifterna överfördes till nationella Danish Business Promotion Board.	Finansministeriet är förvaltnings-, kontroll- och certifieringsmyndighet, ansvarar för programarbetet (beredning, verkställighet, uppföljning). Förmedlande organ på två nivåer: 7 ministerier samt 9 statliga ämbetsverk och statsägda stiftelser.
Genomförandet av sammanhållningspolitiken och programstruktur	Fyra regionala Eruf-program (NUTS I-regioner), ett nationellt ESF-program.	Tre nationella och åtta regionala program.	15 regionala ESF-program och 15 Eruf-program, ett regionalt ESF- och Eruf-program och ett riksomfattande ESF-program.	Nationella Eruf- och ESF-program.	Ett nationellt program.

RP 47/2021 rd

Stödformer	Stöd till regioner med ekonomiska svårigheter (till exempel strukturomvandlingar), avtalssamarbete med städer och regioner.	Företagsstöd i glesbygden (de viktigaste regionala investeringsstöden, transportstöd och sänkta socialförsäkringsavgifter). Den nationella regionala tillväxtpolitiken täcker hela landet (instrument bl.a. investeringsstöd och utvecklingsunderskott för små och medelstora företag).	Ett brett urval olika stödformer, till exempel investerings- och räntestöd, lönesubvention, stöd för företagets verksamhetsmiljö, stöd för frivillig utveckling och klusterutveckling. Den nationella finansieringen är betydande. En del av åtgärderna riktar sig endast till de östra delstaterna.	Företagsstöd (understöd, annat utvecklingsstöd), specifika stöd och lån till Bornholm och andra öar. Både de nationella åtgärderna och EU-åtgärderna omfattar hela landet.	Företagsstöd, stöd för innovationsverksamhet, infrastruktur och mindre utvecklade regioner.
-------------------	---	---	--	--	---

7 Remissvar

Sammanlagt 89 utlåtanden gavs om propositionen om revidering av lagstiftningen om regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturfonder. Remissyttrandena gällde en promemoria om de viktigaste förslagen samt utkastet till verkställighets- och finansieringslagar inklusive motiveringar.

Utlåtande lämnades av kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, avdelningen för sysselsättning och fungerande marknader vid arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, miljöministeriet samt finansministeriets controller-funktion. Försvarsministeriet meddelade att ministeriet inte har något att yttra.

Bland närings-, trafik- och miljöcentralerna lämnades utlåtande av centralerna i Södra Österbotten, Södra Savolax, Tavastland, Sydöstra Finland, Kajanaland, Mellersta Finland, Lappland, Birkaland, Norra Karelen, Norra Österbotten, Norra Savolax, Satakunta, Nyland och Egentliga Finland. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten lämnade inget utlåtande.

Av de övriga statliga myndigheterna yttrade sig Innovationsfinansieringsverket Business Finland, regionförvaltningsmyndigheterna i Lappland (gemensamt yttrande av regionförvaltningsverken), Regionförvaltningsverket i Södra Finland, justitiekanslersämbetet, Livsmedelsverket, Finlands skogscentral, Dataombudsmannens byrå, Statistikcentralen, Statens revisionsverk och Trafikledsverket.

Av landskapsförbunden yttrade sig Södra Karelens förbund, Södra Österbottens förbund, Södra Savolax landskapsförbund, Tavastlands förbund, Kajanalands förbund, Mellersta Österbottens förbund, Mellersta Finlands förbund, Kymmenedalens förbund, Lapplands förbund, Birkalands

RP 47/2021 rd

förbund, Pohjanmaan liitto–Österbottens förbund, Norra Karelen landskapsförbund, Norra Österbottens förbund, Norra Savolax förbund, Päijänne-Tavastlands förbund, Nylands förbund och Egentliga Finlands förbund. Dessutom yttrade sig Norra Österbottens förbund som förvaltande myndighet för programmet Karelia ENI CBC 2014–2020.

Av kommunerna yttrade sig Esbo, Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Villmanstrand, S:t Michel, Uleåborg, Parkano, Björneborg, Seinäjoki, Tammerfors, Åbo, Vasa och Vanda. Regionstadsnätverket gav ett gemensamt utlåtande för regionstädernas räkning. Dessutom gav samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) ett utlåtande.

Bland organisationerna yttrade sig Akava rf, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene, Finlands Näringsliv EK rf, Invalidförbundet, Medborgararenan, Centralhandelskammaren, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Undervisningssektorns fackorganisation OAJ, STTK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finlands Kommunförbund, Finlands social och hälsa SOSTE rf, Finlands Naturskyddsförbund, Företagarna i Finland rf, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC och Työttömien keskusjärjestö ry. Dessutom yttrade sig Sametinget.

Remissmaterialet finns tillgängligt i den offentliga tjänsten på adressen <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM035:00/2019> (under punkten Dokument) och i utlåtandetjänsten: Finskspråkiga: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6bb92cbd-d246-44b4-baed-3131e298ff79> Lausuntopalvelu.fi och svenskspråkiga: <https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=6bb92cbd-d246-44b4-baed-3131e298ff79> Utlåtande.fi.

I huvudsak understöddes reformförslaget och dess mål. Det ansågs lyckat att de föreslagna ändringarna grundar sig på förändringar i omvärlden samt på Europeiska unionens mål och de nationella målen. Integreringen av Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna upplevdes som positiv och förtydligande med tanke på helheten. Upphävandet av den separata ENI-lagen ansågs vara en lämplig lösning. Den öppna och inkluderande beredningen av reformen uppskattades. Avsaknaden av utkast till förordningar ansågs i viss mån störa utarbetandet av utlåtanden.

Genomförandelagen

Lagens mål och tillämpningsområde ansågs i remissyttrandena allmänt vara klara och hållbara. Dessutom ansågs det motiverat att det nuvarande planeringssystemet för regionutvecklingen och dess aktörer i princip inte ändras. Målen för regionutvecklingen ansågs i huvudsak vara lyckade. Ett nytt diskussionsförfarande för regionutvecklingen understöddes, men man ville öka målinriktningen i diskussionerna och utveckla processen för att främja ett effektivt genomförande av statsrådets regionutvecklingsbeslut och landskapsprogrammet. Propositionen har preciserats i fråga om syftet med diskussionerna och kopplingen till de viktigaste handlingarna inom regionutvecklingen.

Den övergripande beskrivningen av landskapsförbundens uppgifter i anslutning till regionutvecklingen fick beröm, men också motstridig respons. Remissinstanserna ansåg att man kunde avstå från genomförandeplanen för landskapsprogrammet (exkl. Lapplands förbund). Flera landskapsförbund, Kommunförbundet och flera närings-, trafik- och miljöcentraler konstaterade dock att slopandet av den inte får försämra regionorienteringen i fråga om finansieringsplaneringen av regional- och strukturpolitiken. I stället för en genomförandeplan

utarbetas i landskapet en sådan regional finansieringsplan för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i 19 § 2 punkten och som ska godkännas av landskapets samarbetsgrupp. I diskussionerna om regionutvecklingen behandlas dessutom aktuella, innehållsmässigt och ekonomiskt betydande frågor och mål som hänför sig till regionutvecklingen, är av horisontell betydelse, gäller olika förvaltningsområden och som tidigare har lyfts fram i genomförandeplanerna för landskapsprogrammen. Man understödde i huvudsak att förfarandet med att fastslå att ett område har akuta strukturomvandlingsproblem slopas, men i synnerhet landskapsförbunden och Kommunförbundet framhöll att det fortfarande måste finnas verktyg för hantering av plötsliga förändringar i regionerna. Å andra sidan konstaterade många NTM-centraler att på grund av den ökade globala och nationella osäkerheten bör definitionen av områden med akuta strukturomvandlingsproblem lämnas kvar i lagstiftningen. Särskilt kommunikationsministeriet och miljöministeriet uppskattade att samarbetsavtalet definierats så att det uttryckligen gäller regionutvecklingen. Landskapsförbunden ville stärka förbundens roll i utarbetandet av avtalen. I förslaget har bestämmelserna om hörande av landskapsförbunden preciserats. Finansministeriet ansåg det nyttigt att i lagstiftningen bevara det förpliktande samarbetet mellan landskapsförbunden i anslutning till social- och hälsovårdsreformen.

I lagförslaget ansågs följande frågor kräva ytterligare utveckling:

Definitionen av regionutveckling i 1 § krävde enligt vissa remissinstanser en precisering eller en återgång till den gällande bestämmelsen. I förslaget har det gjorts en precisering av lagen syfte i och definitionen av regionutveckling har flyttats till 2 § 1 mom. I bestämmelsen ville man också lyfta in landskapsförbunden, vilket beaktats i propositionen. I målen för regionutvecklingen (2 § 2 mom.) ville man allmänt stärka målet om hållbar utveckling, vilket har beaktats i det inledande stycket. Förutom att dämpa klimatförändringen ville man också lyfta fram anpassningen till den. Anpassning har fogats till 2 § 2 mom. 3 punkten. I utlåtandena ville man lyfta fram strategin för smart specialisering i regionerna och en innovationsbaserad tillväxt, som har fogats till 1 punkten. Man ville i motiveringen precisera innehållet i fråga om tillgänglighet åtminstone så att det också omfattar bredbandsinfrastruktur samt tillgång till och tillgänglighet för tjänster. I MTK:s yttrande ville man i motiveringen bättre lyfta fram det symbiotiska förhållandet mellan landsbygden och städerna. Motiveringen har kompletterats till dessa delar.

Remissyttrandena om städernas roll i regionutvecklingen var motstridiga. Angående 6 §, som gäller ansvaret för regionutvecklingen, konstaterade landskapsförbunden och Kommunförbundet att en noggrannare definition av statens och kommunens roller inte får leda till att landskapsförbundens roll fördunklas. I remissyttrandena ansågs formuleringen i bestämmelsen i den gällande lagen vara bättre, som har återinförts i 3 mom. och bestämmelserna om landskapsförbund har samlats i 7 §. I städernas utlåtanden ansågs deras roll alltför tydligt ha definierats genom landskapsförbunden. Det konstaterades också att städernas roll som direkt samarbetspart med staten måste erkännas. I propositionens specialmotiveringar har man strävat efter att förtydliga städernas roll som centrala aktörer och som samarbetspartner till landskapsförbunden.

I utlåtandena ansågs de olika aktörernas roller och uppgifter i allmänhet klart definierade. Dock ansåg till exempel undervisnings- och kulturministeriet och miljöministeriet att det fanns ett utvecklingsbehov. De ansåg att förslagen till definition av landskapsförbundens och arbets- och näringsministeriets ansvar och uppgifter är oklara (6 och 8 §). Paragraferna har preciserats till dessa delar. Det efterlystes en precisering av rollfördelningen mellan närings-, trafik- och miljöcentralerna och landskapsförbunden i synnerhet när det gäller kompetensutveckling och uppgifter i anslutning till klimatförändringen och hållbar användning av naturresurser (15 § 1

mom. 3 och 6 punkten i utkastet). Denna synpunkt har beaktats (17 §). Regionförvaltningsverken och finansministeriet ville att deras roll i landskapens planering definieras närmare. Frågan har lyfts fram i specialmotiveringen. Dessutom konstaterades det i utlåtandet från statens revisionsverk att delegationen för förnyelse i regionerna och arbets- och näringsministeriet delvis överlappar varandra när det gäller beredningen av regionutvecklingsbeslutet och i synnerhet uppföljningen av det. Bestämmelserna har ändrats utifrån utlåtandet så att arbets- och näringsministeriet ansvarar för beredningen av regionutvecklingsbeslutet under styrning av delegationen. Utöver det som nämns ovan fäste åtminstone farledsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland och Nylands förbund uppmärksamhet vid paragrafen om landskapsförbundens uppgifter och i det sammanhanget vid den överlappande trafiksystemplaneringen i Nyland. Bestämmelser om detta finns dock i lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen (829/2009). Utifrån finansministeriets utlåtande har till landskapsförbundets uppgifter fogats att främja samservice, dvs. en uppgift som också ingår i den gällande bestämmelsen.

Till landskapens samarbetsgruppers uppgifter fogades på basis av utlåtandena godkännande av den regionala finansieringsplanen för EU:s regional- och strukturpolitik och av prioriteringarna för finansieringen i anslutning till den, som konstaterats ovan. Till landskapsförbundets uppgifter fogades det regionala beredningsansvaret för programmet och finansieringsplanen (29 §). Flera tilläggsönskemål framfördes om samarbetsgruppernas sammansättning, men avsikten har varit att i regleringen lämna utrymme för beaktande av de regionala behoven. Det framfördes olika åsikter om huruvida det bör föreskrivas om samarbetsgruppens sekretariat i en lag eller förordning. Enligt 19 § 5 mom. i förslaget får bestämmelser om sekretariatet och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Likaså föreslås det i vissa utlåtanden att bestämmelser om sekretariatet för Europeiska unionens övervakningskommitté för EU:s regional- och strukturpolitik ska utfärdas genom lag. I enlighet med målet att lätta upp regleringen föreslås det i propositionen att bestämmelser om övervakningskommitté sekretariat utfärdas genom förordning av statsrådet. I paragrafen om samarbetsgruppens tillgång till information föreslogs det ändringar i fråga om lämnandet av uppgifter om ansökningar om företagsstöd. Paragrafen har preciserats.

Under remissförfarandet var det ännu inte helt klart hur social- och hälsovårdsministeriets och Livsmedelsverkets roller som förmedlande organ skulle se ut, vilket ledde till att dessa lämnade ganska kritiska synpunkter om de föreslagna rollerna. Förhandlingar fördes med social- och hälsovårdsministeriet och vid förhandlingarna samt vid beredningen av det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet kom man fram till att social- och hälsovårdsministeriet inte är ett förmedlande organ under programperioden 2021–2027. Förhandlingar om inkludering av livsmedelshjälpen i genomförandet av programperioden 2021–2027 fördes på programnivå ännu i början av 2021. Livsmedelshjälpen kvarstår som en del av det EU:s regional- och strukturpolitiska programmet programperioden 2021–2027, och när det gäller materiellt bistånd är Livsmedelsverket förmedlande organ.

Vissa preciseringsbehov framfördes angående 3 kap. i lagutkastet. Statens revisionsverk konstaterar i sitt utlåtande att det i lagutkastet inte föreskrivs om utarbetande av en verkställighetsplan som konkretiserar verkställandet av regionutvecklingsbeslutet. Utarbetandet av genomförandeplanen beskrivs i specialmotiveringen, och avsikten är att föreskriva närmare om beredningen av den genom förordning av statsrådet (24 § 2 mom.). I utlåtandena önskades en precisering av huruvida landskapets långsiktiga strategi och landskapsprogram utgör ett och samma dokument eller om det är två planer som utarbetats för olika tidsperioder. I motiveringen har man strävat efter att utreda saken så att landskapsprogrammen i enlighet med etablerad praxis i många landskap kan innehålla de strategiska riktlinjerna för landskapets långsiktiga

utveckling eller utarbetas som ett separat dokument och vid behov ses över i samband med utarbetandet av landskapsprogrammet. Landskapsprogrammet är den viktigaste strategiska planen för regionutvecklingen på landskapsnivå. En del av dem som yttrade sig ville understryka dess roll ytterligare. Därför har det till 26 § 2 mom. fogats en skyldighet för myndigheterna att begära utlåtande av landskapsförbunden, om de planerar åtgärder som kan försämra tillgången till tjänster, sysselsättningen eller livskraften i regionen. Att strategin för smart specialisering ingår i landskapsprogrammet rönte allmänt understöd.

Det slopade kravet att utarbeta en verkställighetsplan för landskapsprogrammet understöddes allmänt, dock inte av Lapplands förbund. Planen ersätts delvis med regionutvecklingsdiskussioner och regional finansieringsplanering för EU:s regional- och strukturpolitik. Preciseringar om detta har gjorts i specialmotiveringen till 25 och 26 §. Utarbetandet av den regionala finansieringsplanen har i 29 § fogats till landskapsförbundets uppgifter och godkännandet av planen hör enligt 20 § till uppgifterna för landskapets samarbetsgrupp. I utlåtandena understöddes regionutvecklingsdiskussionerna allmänt, även om man ville öka deras målinriktning och genomslagskraft. Paragrafen och motiveringen till den (27 §) har formulerats utifrån utlåtandena. På framställning av landskapsförbunden har deras ansvar för den regionala beredningen av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik fogats till 29 § i lagen.

I de utlåtanden som gällde 4 kap. i lagutkastet fästes närmast uppmärksamhet vid harmoniseringen av paragraferna om revisionsmyndigheten och gruppen av inspektörer för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna, vilket har beaktats i det fortsatta arbetet. Utrikesministeriet fäste uppmärksamhet vid finansieringsöverenskommelserna i anslutning till genomförandet av Interregprogrammen vid de yttre gränserna. Myndigheternas befogenhet att ingå avtal har behandlats i motiveringen till propositionens lagstiftningsordning.

I 5 kap. i lagförslaget har man utifrån utlåtandena preciserat 2 mom. i paragrafen om utvärdering och övervakning av program så att den roll arbets- och näringsministeriet och delegationen för förnyelse i regionerna har i regionutvecklingsbeslutet har förtydligats. Dessutom har 44 § om ändringssökande ytterligare preciserats i fråga om vissa beslut av landskapets samarbetsgrupp och övervakningskommittén för EU:s regional- och strukturpolitiska program.

Finansieringslagen

De som yttrade sig ansåg att målen med lagförslaget är värda understöd och att lagens struktur, syfte och tillämpningsområde i huvudsak är tydliga. Det ansågs positivt att bestämmelserna om den nationella medfinansieringen av Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna tas in i lagen på ett mer heltäckande sätt än för närvarande. Det ansågs också värt att understöda att myndigheternas behörighet och stödförfarande i fråga om finansieringen av projekten i huvudsak förblir oförändrade. Definitionen av myndigheternas behörighet ansågs i huvudsak tydlig, men i flera utlåtanden föreslogs det dock innehållsmässiga preciseringar i behörighetsbestämmelserna. Strävan till minskad administrativ börda ansågs vara bra.

För att ytterligare förtydliga strukturen har bestämmelserna om den nationella medfinansieringen av Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna i 4 kap. samt bestämmelserna om granskning av Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna i 5 kap. i lagen vid den fortsatta beredningen formulerats så att de motsvarar strukturen i de övriga kapitlen i lagen. I fråga om de enskilda bestämmelserna gavs positivt respons bland annat om införandet av hinder för beviljande av stöd på lagnivå, möjligheten att samla landskapsförbundens uppgifter, bestämmelserna om ansökan om utbetalning,

förskottsutbetalning av stöd, återkrav genom kvittning, höjning av den nedre gränsen för återkrav samt förtydligande av förfarandet för sökande av ändring. Även i dessa bestämmelser har vissa innehållsmässiga ändringar gjorts.

Justitieministeriet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid att det i samband med verkställighet av EU-rätten i motiveringen ska redogöras för till vilka delar de nationella författningsförslagen följer av skyldigheterna enligt EU-rätten och på motsvarande sätt till vilka delar den nationella lagstiftningen föreslås enbart på grund av nationella behov. Förslaget har kompletterats och preciserats till denna del. Justitieministeriet påpekade också att det av motiveringen till den föreslagna finansieringslagen inte framgår om bestämmelserna om återkrav har bedömts tidigare i ljuset av grundlagsutskottets praxis för återkrav av stöd. Vid den fortsatta beredningen har bestämmelserna om återkrav bedömts ur detta perspektiv. Bestämmelserna och motiven har preciserats och delvis kompletterats.

Justitieministeriet fäste i fråga om Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program också uppmärksamhet vid bestämmelserna om inspektion och utlämnande av uppgifter. Som allmän observation konstaterade justitieministeriet att man i motiveringarna till utkastet i flera punkter har nöjt sig med att upprepa det som föreslås i paragrafen. Vid den fortsatta beredningen har det i fråga om alla finansieringskällor gjorts preciseringar i inspektionsrättigheterna, och bestämmelserna om utlämnande av uppgifter har sammanställts samt motiveringen kompletterats.

Flera remissinstanser förordade en höjning av den nedre gränsen för återkrav från nuvarande 100 till 250 euro och ansåg höjningen proportionell i förhållande till det administrativa arbetet och kostnaderna för återkrav. Statens revisionsverk ansåg att beloppet var högt. Det föreslås att den nedre gränsen bibehålls vid 250 euro. Den ekonomiska effekten av höjningen av den nedre gränsen bedöms vara liten.

Landskapsförbunden fäste uppmärksamhet vid användningsändamålet för det regionala utvecklingsstödet, som på basis av det utkast som varit ute på remiss ansågs ha inskränkts. Bestämmelsen har preciserats så att det tydligt framgår att utvecklingsstödet också kan gälla investeringar på samma sätt som i den gällande lagen.

Flera landskapsförbund och en del av NTM-centralerna fäste uppmärksamhet vid att bredbandsinvesteringar inte nämns bland användningsändamålen för stöd som finansieras ur Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Finansministeriet påpekade också att innehållet i infrastrukturen bör definieras noggrant i den föreslagna lagen. Vid den fortsatta beredningen har motiveringen preciserats i fråga om det investeringsstöd för infrastruktur som hör till landskapsförbundens behörighet. Närmare bestämmelser om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

Flera NTM-centraler ansåg att formuleringen av bestämmelserna om utvecklings- och investeringsprojekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och som finansieras av landskapsförbundet är oklara. Vid den fortsatta beredningen har bestämmelserna preciserats.

Nästan alla landskapsförbund föreslog att remissförfarandet ska slopas i fråga om projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och som finansieras av landskapsförbundet. Däremot ansåg undervisnings- och kulturministeriet, Undervisningssektorns fackorganisation samt en del av NTM-centralerna att remissförfarandet är nödvändigt. Undervisnings- och kulturministeriet föreslog dessutom preciseringar i bestämmelsen om ministeriets utlåtande och föreslog ett remissförfarande i fråga om projekt

som hör till ministeriets ansvarsområde och som närings-, trafik- och miljöcentralerna genomför med medel från Europeiska socialfonden. Remissförfarandet har bevarats i fråga om projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och som finansieras av landskapsförbunden, och har lagts till för projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och som finansieras av NTM-centralerna. Paragrafens text har preciserats i fråga om undervisnings- och kulturministeriets utlåtande om projekten.

En del av organisationerna, ett landskapsförbund och en närings-, trafik- och miljöcentral understödde inte slopandet av det förfarande för överföring av stöd som avses i 12 § i den gällande lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt. Enligt remissinstanserna försvagar slopandet av förfarandet för överföring av stöd små aktörers möjligheter att delta i projektverksamheten. Det föreslås dock ingen bestämmelse om förfarandet för överföring av stöd, eftersom förfarandet har använts i mycket liten utsträckning.

Små aktörers möjligheter att delta i projektverksamheten stöds bland annat genom förenklade kostnadsmodeller, till exempel en procentuell ersättning på 40 procent för andra projektkostnader än lönekostnader samt en engångsersättning vars maximibelopp i euro stiger jämfört med nuläget. För närvarande är engångsersättningens offentliga andel högst 100 000 euro. I fortsättningen är maximibeloppet för de totala kostnaderna för ett projekt som får engångsersättning 200 000 euro. Med stöd av finansieringslagen utfärdas bestämmelser om förenklade kostnadsmodeller genom förordning av statsrådet.

Förfarandet med förskott ska gälla också under programperioden 2021–2027, liksom för närvarande. Det är möjligt att av särskilda skäl avvika från kravet på självfinansieringsandel. Ett särskilt skäl kan enligt den finansierande myndighetens prövning också anses vara att den som ansöker om stöd är en liten aktör, till exempel en organisation eller förening, vars projekt inte har något betydande värde i euro eller några omfattande verkningar.

Små aktörer har också möjlighet att delta i ett grupprojeckt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som inte förutsätter ekonomiskt solidariskt ansvar vid genomförandet av projektet.

I flera remissyttranden framfördes det att lagutkastets bestämmelser om samprojekt är oklara. Flera landskapsförbund ansåg det vara bra att förvaltningen av samprojekt inom EU:s regional- och strukturpolitiska program underlättas, men framhöll att genomförandemodellen kan minska aktörernas vilja att samarbeta. Flera NTM-centraler understödde inte förslaget om en modell med samprojekt som är beroende av två olika finansieringskällor. Enligt remissinstanserna ökar genomförandet av det gemensamma projektet inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program den administrativa bördan för de myndigheter som är finansierare. Förslagets sakinhåll ändrades inte, men bestämmelserna har förtydligats genom att projekt med flera stödmottagare som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program benämns grupprojeckt. Projekt som genomförs gemensamt av flera stödmottagare och som finansieras med nationella medel för regionutveckling benämns samprojekt.

I utlåtandena understöddes allmänt att behandlingen av personuppgifter för fysiska personer som deltar i Europeiska socialfondens projekt ska förenklas. Enligt det lagförslag som varit på remiss ska en personbeteckningarna för de fysiska personer som deltar i projekten samlas in. Det personregister som personbeteckningarna bildar till ska utgöra en del av informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Arbets- och näringsministeriet är personuppgiftsansvarig för personregistret.

Justitieministeriet uppmärksammade i sitt utlåtande användningen av det nationella handlingsutrymmet och behovet av specialbestämmelser. När det nationella handlingsutrymmet utnyttjas är det väsentligt att det av lagutkastet tydligt framgår på vilket sätt propositionen kompletterar eller preciserar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*.

I sitt utlåtande hänvisade justitieministeriet till grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 14/2018 rd), där grundlagsutskottet har betonat att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Justitieministeriet framförde i sitt utlåtande att propositionsutkastet bör kompletteras med en motivering till varför det i fråga om Europeiska socialfonden bör föreskrivas särskilt om behandlingen av personuppgifter och å andra sidan till varför behandlingen av personuppgifter i övrigt kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt med stöd av allmän lagstiftning.

Dataombudsmannens byrå ansåg i sitt utlåtande att det digitala systemet har beskrivits väl i lagutkastet. Dataombudsmannens byrå ansåg dock att lagen behöver preciseras genom en definition av personuppgiftsansvarig och att det är motiverat att i den slutliga propositionen ta in en noggrannare bedömning av genomförandet av skyddet för personuppgifter i enlighet med 10 § i grundlagen, i synnerhet utifrån riksdagens grundlagsutskotts utlåtandep Praxis.

Justitiekanslersämbetet konstaterade i sitt utlåtande att när det föreskrivs nationellt om behandlingen av personuppgifter kan definitionerna inte avvika från definitionerna i dataskyddsförordningen. De nationella författningar som dataskyddsförordningen förutsätter eller tillåter kan också innehålla definitionsbestämmelser, men deras förhållande till definitionerna i dataskyddsförordningen ska då vara klart. I sitt utlåtande hänvisade justitiekanslersämbetet till grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 17/2016 rd) där utskottet har bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och skyldighet att lämna ut uppgifter trots sekretess utifrån skyddet för privatliv och personuppgifter enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bland annat vad och vem rätten att få uppgifter gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter kan gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är nödvändiga" för ett visst syfte.

Vid den fortsatta beredningen har bestämmelserna om personuppgifter bedömts utifrån de nämnda utlåtandena. Bestämmelserna och motiven har preciserats och kompletterats.

I flera remissyttranden framfördes det att bestämmelserna om EU:s regional- och strukturpolitiska program bör göras mer flexibla så att man kan beakta plötsliga störningar eller förändringar i omvärlden. I den fortsatta beredningen gjordes inga ändringar till denna del. Innehållet i EU:s regional- och strukturpolitiska program som är under beredning är flexibelt och kan vid behov riktas om i olika situationer.

8 Specialmotivering

8.1 Lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. I paragrafen anges lagens syfte. Enligt paragrafen lag innehåller bestämmelser om genomförandet och samordningen av den nationella regionalpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Syftet med lagen är att reglera de gemensamma målen för utvecklingen av regionerna samt om uppgifter för och arbetsfördelning mellan de nationella myndigheterna och de verkställande myndigheterna för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt om metoder för samarbetet och växelverkan mellan dem. Dessutom ska det föreskrivas om metoder för utarbetandet och administrationen av planer, program och avtal som gäller nationell och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Målet är att skapa en samordnad helhet av planering och genomförande av den nationella regionalpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Ett motsvarande syfte finns i 1 § i den gällande lagen.

2 §. Regionutveckling och utvecklingsmål. I paragrafen definieras vad som avses med regionutveckling och de gemensamma långsiktiga målen för utvecklingen. Målen ska preciseras för att motsvara förändringar i både de nationella och de internationella verksamhetsbetingelserna. Centrala förändringar som också påverkar regionutvecklingen är klimatförändringen, begränsandet av den och anpassningen till den samt målen för hållbar utveckling. Till innehållet ska målen för regionutvecklingen dock fortfarande huvudsakligen motsvara målen i 4 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014). Målen för regionutvecklingen preciseras på en nivå för praktisk verksamhet och genomförs i nationella beslut, program och avtal samt i beslut, program och avtal som gäller landskapens regionutveckling och som regleras mer ingående i 3 och 4 kap. i förslaget.

Enligt 1 mom. avses med regionutveckling sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på växelverkan mellan staten, landskapsförbunden, kommunerna och andra aktörer utifrån nationella och regionernas olika regionala starka sidor och behov. Utveckling av regionerna innebär samarbete och växelverkan för utvecklandet av landets olika regioner mellan aktörer av många olika slag, till exempel ministerier, andra statliga myndigheter, landskapsförbund, kommuner, organisationer, företag samt högskolor och andra läroanstalter. Regionutvecklingsperspektivet innebär att olika förvaltningsområdens och landskaps mål och åtgärder betraktas som en helhet, och också ur ett riksomfattande och regionalt perspektiv. Det innehåller såväl särskilda åtgärder och resurser för regionutveckling som ett perspektiv på att det samhälleliga beslutsfattandet har konsekvenser för regionutvecklingen. Bestämmelserna om förfarandena inom regionutvecklingen tillämpas omfattande inom olika förvaltningsområden. Näring och sysselsättning, välmående, kompetens, kultur, livsmiljö, tillgänglighet och säkerhet samt integration är etablerade delområden inom samhällspolitiken som påverkar regionutvecklingen. Även olika perspektiv inom klimatpolitik och hållbarhet betonas starkare än tidigare.

På nationell nivå samarbetar de centrala ministerier som deltar i regionutvecklingen koordinerade av arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om uppgiften finns i 21 § 3 punkten i reglementet för statsrådet (262/2003). Det föreskrivs mer ingående om ministeriets regionutvecklingsuppgifter och samarbetspartner i 9 § i förslaget. På regional nivå fungerar de samkommuner, dvs. landskapsförbunden, som kommunerna bildat som regionutvecklingsmyndigheter. Om deras uppgifter i fråga om regionutveckling och centrala aktörer för samarbetet föreskrivs i 17 §.

Regionernas utveckling grundar sig enligt förslaget på regionernas olika starka sidor och behov. Regionutvecklingsåtgärderna riktas till olika regioner med beaktande av deras naturförhållanden, näringsverksamhet samt befolkningens behov och starka sidor. De riksomfattande riktlinjerna för utvecklingen av regionerna ska fastställas i statsrådets

regionutvecklingsbeslut som utarbetas för varje regeringsperiod, och som redan under flera regeringsperioder har beretts i början av regeringsperioden som samarbete mellan ministerierna och landskapsförbunden. Regionala förhållanden beaktas i tillämpningen av dem på olika regioner. Varje landskap ska enligt förslaget fastställa behoven av utveckling och sina starka sidor för de närmaste åren baserat på landskapets strategiska riktlinjer i ett landskapsprogram som det föreskrivs mer ingående om i 24 § i förslaget. De olika behoven och starka sidorna i landskapets olika delar bör även beaktas i programmet. Dessutom ska Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska åtgärder och finansiering fördelas med beaktande av landskapens utvecklingsnivå och förhållanden.

I 2 mom. beskrivs de åtgärder för regionutveckling genom vilka de allmänna målen som fastställts i momentet främjas. Enligt 2 mom. är målen för regionutvecklingen att främja hållbar utveckling, tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet i regionerna. Förnyelse av regionerna och speciellt en harmonisk utveckling med hänsyn till särdrag har länge varit ett mål i regionutvecklingen. I förslaget betonas i målen för regionutvecklingen mer än tidigare målen hållbar utveckling, tillväxt och konkurrenskraft i regionerna. Med hållbar utveckling avses hållbar utveckling i dess omfattande betydelse. Till hållbar utveckling hör ekologisk, social, kulturell och ekonomisk hållbarhet. Med regionernas tillväxt och konkurrenskraft avses i detta sammanhang regionens ekonomi, mänskliga kapital, mångsidighet eller specialisering och innovativitet i näringslivsstrukturen och i forsknings- och innovationsverksamheten samt tillgänglighet. Som det andra elementet i regionutvecklingen betonas invånarnas välfärd. Invånarnas välfärd består åtminstone av levnadsförhållandena, verksamhets- och arbetsförmågan samt den sociala delaktigheten. Det tredje elementet är livsmiljöns kvalitet. En högklassig livsmiljö utgör en helhet där olika befolkningsgrupper har möjlighet att smidigt ordna sitt dagliga liv, möjlighet till boende och sysselsättning, att anlita service, till kultur och fritidsaktiviteter, till utevistelse och även till integritet. Med livsmiljö avses i förslaget både naturmiljö samt byggd miljö och kulturmiljö.

Enligt 2 mom. 1 punkten stärks den närings- och innovationsstruktur som stöder tillväxt, smart specialisering och ekonomisk balans, en hållbar region- och samhällsstruktur samt tillgänglighet. Med smart specialisering avses ett verksamhetssätt där regionerna känner till sina egna områden för tillväxt och styrka i framtiden utifrån information som söks och produceras i samråd av den offentliga sektorn, privata sektorn och forskningssektorn. Genom samarbete strävar man efter att utveckla innovationer, investeringar, tillväxt och arbetsplatser samt att utveckla samarbete på flera nivåer mellan offentliga och privata sektorn. När hållbar tillväxt och konkurrenskraft främjas i regionerna är det väsentligt att få till stånd en tillväxt som grundar sig på hållbar utveckling genom att göra näringslivsstrukturen mångsidigare och förnya den. Genom att stärka näringslivs- och innovationsstrukturen och göra den mångsidigare tryggas även regionernas ekonomiska utveckling och balansen i den även i snabbt föränderliga förhållanden. I näringslivsstrukturen har tjänsternas betydelse ökat kraftigt. Också nya växande områden såsom områden med anknytning till bio- och cleantech-verksamhet, välfärd, kultur, skapande områden, turism och miljö ska stödjas för att stärka och göra Finlands näringslivsstruktur mångsidigare. Ekonomisk balans eftersträvas genom att främja en stabil utveckling av ekonomin, sysselsättningen och företagsverksamheten. Hållbar utveckling är utgångspunkten för all verksamhet. Det är också viktigt att förbättra verksamhetsförutsättningarna när det gäller företagande och företagsverksamhet. Detta förutsätter nya samarbetsformer, att de regionala aktörerna bildar internationella och nationella nätverk, samt att man bättre utnyttjar de starka sidor som är centrala med tanke på Finlands konkurrenskraft. Den finländska nationalekonomin och företagen är verksamma i en internationell miljö. När de resurser som används för regionutvecklingen minskar bör åtgärdernas effektivitet förbättras. De stora stadsregionerna har en central roll i att förverkliga den nationella innovationsstrategin och som innovationsplattformar. Faktorer som ökar

RP 47/2021 rd

regionernas konkurrenskraft är bl.a. produktivitet, humankapital, innovativitet och regionens tillgänglighet. En regions tillgänglighet stärks genom utveckling av regionens infrastruktur, tillgång till olika tjänster, deras tillgänglighet och tillräckliga data- och trafikförbindelser samt logistik.

I momentets 2 punkt konstateras det att utvecklingen av regionerna främjas genom att stödja invånarnas sysselsättning, kompetens, lika möjligheter och sociala delaktighet samt genom invandrarnas integration. Man strävar efter att stabilisera invånarnas sysselsättning med beaktande av efterfrågan och utbud på arbetskraft, bland annat de växande utmaningarna med tillgången på kunnig arbetskraft samt arbetskraftens internationella mobilitet. Med mångsidig och högklassig utbildning skapas förutsättningar för stärkande av kompetens, innovativitet, kreativitet och förnyelse. De ändringar i kvaliteten och omfattningen av kompetensen som orsakats av den förnyade näringsstrukturen ställer stora krav på ordnandet av utbildning. Av denna orsak är det viktigt att stärka samarbetet mellan de som ansvarar för ordnandet av utbildningen och regionernas myndigheter, universitet och andra läroinrättningar samt näringslivet. Prognostisering av behoven av kompetens och utbildning är i en ännu mer betydande ställning än tidigare. Målet med alla åtgärder för regionutveckling är att främja allas rätt att delta, utvecklas och få service samt att minska på ojämlikhet och marginalisering. Den mångsidighet som bygger på olikheter bör ses som en resurs som ska utnyttjas. Till social delaktighet hör delaktighet i ett sammanhang och ett liv som delaktig i det. Social delaktighet som ett mål för regionutvecklingen innefattar bl.a. delaktighet i arbetslivet. Motsatsen till social delaktighet är social utslagning. Med utslagning avses att någon hamnar utanför samhällslig verksamhet. Att öka delaktigheten kan innebära såväl att aktivera individen som att öka möjligheterna till delaktighet och deltagande i samhället. Genom att se till att byggd miljö och digitala tjänster är tillgängliga kan allas möjligheter till likvärdigt deltagande ökas.

Syftet med integration av invandrare är att främja invandrares lika delaktighet i samhällets olika delområden och att stärka utnyttjandet av invandrares kompetens som en livskraftsfaktor. Med invandrare avses enligt 3 § 3 punkten i lagen om främjande av integration (1386/2010) en person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort. Såsom en del av integrationen främjas också styrningen till kommunerna av personer som får internationellt skydd. Integration innefattar aktiva åtgärder av olika myndigheter och tredje sektorn såsom undervisning i finska eller svenska språket, aktiva åtgärder som utvecklar sysselsättning och kompetens samt främjande av hälsa och välfärd.

Enligt 3 punkten är målet för regionutvecklingen att förbättra livsmiljöns kvalitet samt begränsa klimatförändringen och främja anpassningen till den. Förbättring av livsmiljöns kvalitet innebär trygghet av den biologiska mångfalden, hållbart nyttjande av naturresurserna, god status för vatten, luft och mark samt trivsel, hälsa och säkerhet i den byggda miljön. Till livsmiljön hör också sociala och funktionella faktorer som inverkar på livskvaliteten och levnadsförhållandena. Begränsning av klimatförändringen innebär att man i all verksamhet som påverkar regionutvecklingen beaktar minskningen av utsläppen och vid behov ökar kolsänkorna. Med anpassning till klimatförändringen avses metoder och förfaranden med hjälp av vilka man kan förbereda sig på klimatförändringens skadliga effekter och dra nytta av eventuella fördelar.

Enligt 4 punkten ska regionutvecklingen minska skillnaderna i utveckling mellan och inom regionerna. Åtgärder som minskar utvecklingskillnader mellan regioner kan vara trygghet av infrastrukturen, olika tjänsters tillgänglighet och tillräckliga data- och trafikförbindelser i regionen. Centrala åtgärder för att minska utvecklingskillnader mellan regioner är också utvecklande av företagsverksamhet som är lämplig i regionen och tillhandahållande av behövlig

utbildning. I sådana områden som har blivit eller håller på att bli efter utvecklingen i resten av landet är de svåraste problemen arbetslöshet och utslagning. Ibruktagnandet av olika resurser ska effektiviseras.

Enligt 5 punkten ska regionutvecklingen förbättra regionernas starka sidor och höja deras specialiseringsgrad samt främja deras kultur. Regionerna är olika, och den mest framgångsrika regionutvecklingen är sådan som identifierar respektive områdes styrkor och där specialisering sker enligt de starka sidorna. När en region specialiserar sig på sådan kompetens och utnyttjandet av sådan kompetens i fråga om vilken regionen på basis av sin näringsstruktur och sina förutsättningar har en möjlighet till tillväxt, stärker den sin konkurrenskraft. Vid förverkligandet av målet på det samiska hembygdsområdet måste det beaktas att åtgärderna främjar samernas rätt till sitt språk och sin kultur.

3 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreskrivs det om lagens tillämpningsområde. Tillämpningsområdet förblir med tanke på den gällande lagen i övrigt oförändrat, men det föreslås att i det tas in en ny fond, Fonden för en rättvis omställning, och bestämmelsens formulering preciseras jämfört med nuläget.

Fonden för en rättvis omställning är en del av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik, men den är inte en strukturfond som Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden. Enligt paragrafen ska den föreslagna lagen tillämpas på utvecklandet av regionerna, beredningen, förvaltningen, utvärderingen, uppföljningen och samordningen planer och program för regionutveckling inom de olika förvaltningsområdena och i landskapen. Med program avses både nationella program för regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Utgångspunkten är att varje förvaltningsområde själv ansvarar för genomförandet av programmet till den del som programmet kräver användning av anslag som i statsbudgeten anvisats till förvaltningsområdet. Om finansiering av projekt som finansieras med medel för nationell regionutveckling och från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder föreskrivs separat.

Tillämpningen av lagen på Åland bestäms utgående från självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Inom landskapet Åland ska lagen inte tillämpas på ärenden i vilka landskapet har lagstiftningsbehörighet enligt 18 § i självstyrelselagen. Detta konstateras i 5 § 1 punkten. Programmen enligt lagförslaget gäller sektorer där landskapet Åland har den huvudsakliga behörigheten. Till denna del ska den föreslagna lagen inte tillämpas i landskapet Åland. Å andra sidan ska rikets lagstiftning tillämpas i ärenden i vilka lagstiftningsbehörigheten enligt självstyrelselagen tillkommer riket. På eventuella program som omfattas av rikets lagstiftningsbehörighet ska lagen däremot tillämpas också i landskapet Åland. Om man vill att förvaltningsuppgifter i samband med dessa program ska överföras på landskapets självstyrelsemyndigheter, ska för ändamålet utfärdas en sådan överenskommelseförordning som avses i 32 § i självstyrelselagen.

I paragrafens 2 mom. konstateras för tydlighetens skull Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder. Dessa är Europeiska regionala utvecklingsfonden (i motiveringarna även *regionala utvecklingsfonden* eller *Eruif*), Europeiska socialfonden+ (*Europeiska socialfonden*, i motiveringarna också *socialfonden* eller *ESF* eller *ESF+*) och Fonden för en rättvis omställning. I talspråk används också förkortningen JTF (Just Transition Fund) för Fonden för en rättvis omställning.

Enligt 3 mom. tillämpas lagens 4 kap. på förvaltningen av Interregprogram som stöds med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Kapitlet ska också tillämpas på förvaltningen av Interregprogram vid de yttre gränserna. Interregprogram vid de yttre gränserna

stöds förutom med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden även med medel från instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

4 §. Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Paragrafen klargör hur lagen förhåller sig till Europeiska unionens lagstiftning. Det rör sig om en informativ paragraf. I paragrafen uppräknas de Europaparlamentets och rådets förordningar som är direkt tillämpliga i medlemsstaterna och som preciseras och kompletteras genom den föreslagna lagen till de delar förordningarna förutsätter nationella regler och medger nationellt handlingsutrymme. Dessa är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering (*allmänna förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (*Eruf-förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska socialfonden+ (*ESF-förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (*FRO-förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om särskilda bestämmelser för målet europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (*Interregförordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (*NDICI-förordningen*).

5 §. Definitioner. I paragrafen samlas definitioner av begrepp som är betydelsefulla med tanke på lagen. Enligt paragrafens 1 punkt avses med region landskapens områden enligt lagen om landskapsindelning (1159/1997) med undantag av landskapet Åland.

Med nationella medel för regionutveckling avses enligt 2 punkten anslag för stödjande av regionutveckling och hållbar tillväxt och livskraft i regionerna som har tagits in i statsbudgeten. Enligt 3 punkten avses med Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027 som ska finansieras med medel från strukturfonderna (Eruf och ESF) och Fonden för en rättvis omställning. Programmet är nationellt och det genomförs och administreras i Finland.

Enligt 4 punkten avses med nationella teman riksomfattande mål och verksamheter som grundar sig på Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som styrs och finansieras centraliserat och vars beredning har gjorts utifrån ministeriernas centrala strategier och under deras ledning i samarbete med regionerna. Bestämmelser om beredningen av riksomfattande teman finns i 29 §.

Enligt 5 punkten avses med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program de finansieringsandelar som tagits in i statsbudgeten och som i Europeiska unionens budget beviljats Finland från regionala utvecklingsfonden, socialfonden och Fonden för en rättvis omställning och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027. Anslagen finns under samma moment i statsbudgeten.

Enligt 6 punkten avses med Interregprogram samarbetsprogram över Europeiska unionens inre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete. Finland genomför dessa program i samarbete med sina grannländer, exempelvis Sverige. Under programperioden 2014–2020 deltar Finland i nio Interregprogram. Enligt 7 punkten avses med Interregprogram vid de yttre gränserna samarbetsprogram inom målet europeiskt territoriellt samarbete över Europeiska unionens yttre gränser som också finansieras med medel från instrumentet för

grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete som avses i 4 § 6 punkten. Under programperioden 2014–2020 genomför Finland tre Interregprogram vid de yttre gränserna i samarbete med Ryssland. Begreppet Interregprogram vid de yttre gränserna är nytt. I lagen om samarbete över de yttre gränserna hänvisas till programtypen med begreppet gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser. Enligt vedertagen praxis har man under programperioden 2014–2020 också hänvisat till Interregprogrammen med begreppet ENI-program. ENI hänvisar till det europeiska grannskapsinstrumentet, som inte längre är ett separat instrument under programperioden 2014–2020. Bestämmelser om förvaltningen av de program som avses i 6 och 7 punkten finns i 4 kap.

Enligt 8 punkten avses med nationell medfinansiering den statliga finansieringsandel som tagits in i statsbudgeten för stödjande av projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna, om vilka det föreskrivs i 4 kap. Enligt 9 punkten avses med nationell finansieringsandel för tekniskt stöd Finlands nationella finansieringsandel av tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. De länder som deltar i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finansierar det tekniska stödet med nationella medel i enlighet med vad som särskilt överenskommit för varje program.

Enligt 10 punkten avses med förmedlande organ en av den förvaltande myndigheten enligt artikel 65.3 i den allmänna förordningen utsedd myndighet som på grundval av föreskriven delegering utför vissa av den förvaltande myndighetens uppgifter för den förvaltande myndighetens räkning och under dess ansvar. Den förvaltande myndigheten fattar ett separat beslut om att utse förmedlande organ, när förutsättningarna för skötseln av uppgiften har kunnat säkerställas. Bestämmelser om förmedlande organ finns i 10 §.

Enligt 11 punkten avser fortsatta åtgärder beslut om återbetalning, återkrav, avbrytande och upphörande av utbetalning av stöd.

2 kap. Myndigheter och deras uppgifter

6 §. Ansvar för regionutvecklingen. I paragrafen regleras ansvaret för regionutvecklingen som enligt 1 mom. hör till staten och kommunerna. Innehållet i paragrafen motsvarar i sak 5 § i den gällande lagen. Enligt 2 mom. ansvarar staten för den riksomfattande regionutvecklingen på samma sätt som i nuläget. Alla ministerier har uppgifter i anslutning till regionutvecklingen. Dessutom konstateras det att planeringen, samordningen och uppföljningen av regionutvecklingen är arbets- och näringsministeriets uppgift. Bestämmelser om detta finns i 21 § 3 punkten i reglementet för statsrådet.

I 3 mom. föreslås avseende ansvaret för regionutveckling på regional nivå att det landskapsförbund som avses i 7 § i egenskap av regionutvecklingsmyndighet i respektive landskap svarar för skötseln av regionutvecklingsuppgifterna i regionen. Förslaget motsvarar riktlinjen i regeringsprogrammet för statsminister Marins regering enligt vilken landskapsförbundets roll som regionutvecklingsmyndighet fortsätter. Landskapsförbundet ansvarar därmed fortfarande för målen och riktlinjerna för landskapets utveckling när det godkänner landskapets strategiska riktlinjer på lång sikt och landskapsprogrammet som preciserar dem. Kommunerna har också självständig behörighet i regionutvecklingen och kommunen kan vara part till exempel i ett samarbetsavtal enligt 28 § som upprättas med staten. I landskapet Lappland ska myndigheterna, när de sköter uppgifter som gäller regionutveckling på det samiska hembygdsområdet, beakta områdets samiska identitet och samernas rättigheter avseende de samiska språken och kulturen.

I 4 mom. konstateras närings-, trafik- och miljöcentralernas (NTM-central) roll vid genomförandet av regionutvecklingen genom en hänvisning till lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009, NTM-lagen). NTM-centralerna främjar den regionala utvecklingen genom att inom sina verksamhetsområden fullgöra de verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom statsförvaltningen som det föreskrivs eller särskilt bestäms att de ska sköta. Bestämmelsen motsvarar i sak den nuvarande bestämmelsen och arbetsfördelningen mellan myndigheterna och är till karaktären informativ. NTM-centralernas roll definieras i 2 § i NTM-lagen.

7 §. Landskapsförbund. I paragrafen föreskrivs om landskapsförbund. Om landskapsförbund föreskrivs tidigare i samband med bestämmelsen om ansvar för regionutvecklingen, men för att förtydliga bestämmelserna tas det in en egen grundläggande bestämmelse om landskapsförbund i lagen.

I 1 mom. föreskrivs att varje landskap ska ha ett landskapsförbund och att medlemskap i landskapsförbundet är obligatoriskt för kommunerna inom landskapets område. Förslaget motsvarar gällande 5 § 2 mom. Bestämmelser om landskapsförbundens uppgifter i anslutning till regionutvecklingen finns i 17 § i den föreslagna lagen.

I 2 mom. konstateras att landskapsförbundet till sin juridiska form är en samkommun. Bestämmelser om samkommuner finns i kommunallagen, som med undantag för 55 § 1 mom. ska tillämpas på landskapsförbunden.

I 3 mom. föreskrivs om sammansättningen av landskapsförbundets organ. Bestämmelsen motsvarar gällande 17 a §. På landskapsförbundets organ tillämpas 58 § 3 mom. i kommunallagen, men i fråga om förbundets högsta beslutande organ, dvs. landskapsfullmäktiges ledamöter, föreskrivs det om sammansättningen i denna lag. Ledamöterna i landskapsfullmäktige ska vara fullmäktigeledamöter i förbundets medlemskommuner. Röstandelarna för de grupperingar som är representerade i landskapsfullmäktige ska vid valet av landskapsfullmäktige svara mot den andel röster som de olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom landskapets område vid kommunalvalen med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen (714/1998). Dessutom föreskrivs det att varje medlemskommun i landskapsfullmäktige i vilket fall som helst ska ha minst en representant.

8 §. Planering av regionutvecklingen. I paragrafen beskrivs helheten planering av regionutvecklingen på ett allmänt plan. Paragrafen är informativ till sin karaktär. Genom planeringen samordnas genomförandet av den nationella regionpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till en fungerande helhet. Planeringen ska skapa förutsättningar för främjandet av målen för regionutvecklingen enligt 2 § i förslaget, vilka är att främja hållbar utveckling, tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet i regionerna.

I paragrafens 1 mom. beskrivs det centrala dokument för planeringen av regionutvecklingen som ska utarbetas på riksnivå. Enligt momentet beslutar statsrådet om de riksomfattande prioriteringar i regionutvecklingen under regeringsperioden genom att utarbeta ett regionutvecklingsbeslut. Mer ingående bestämmelser om beslutet finns i 24 § i förslaget. De ministerier och övriga statliga myndigheter som är centrala med tanke på regionutvecklingen ska främja verkställandet av regionutvecklingsbeslutet på sitt förvaltningsområde. Med avvikelse från den nuvarande lagen utarbetar ministerierna inte längre separata dokument där de fastställer mål och åtgärder för regionutvecklingen på sina förvaltningsområden. Olika förvaltningsområdets roll i regionutvecklingen preciseras efter att regionutvecklingsbeslutet utarbetats i samband med genomförandeplanen för det beslut som ska beredas. Närmare

bestämmelser om utarbetandet av planen utfärdas i enlighet med 24 § 2 mom. genom förordning av statsrådet. På motsvarande sätt främjar landskapsförbunden och kommunerna målen i regionutvecklingsbeslutet i sin verksamhet såsom i nuläget.

Att främja och följa genomförandet av regionutvecklingsbeslutet ska vara en av de mest centrala uppgifterna för delegationen för förnyelse i regionerna. Bestämmelser om uppgiften finns i 15 § 2 mom. 2 punkten i förslaget. Dessutom föreslås det att särskilda program för preciseringen och genomförandet av prioriteringarna i fortsättningen avskaffas som onödiga. Kunskapscentra- och regioncentraprogrammen samt kohesions- och konkurrenskraftprogrammet har tidigare varit sådana program. Särskilda program har inte använts efter att verkställandet av programmet för kompetenscentrum upphörde vid utgången av 2013.

I 2 mom. beskrivs planeringen av regionutvecklingen på landskapsnivå. Enligt momentet främjar landskapsförbunden utvecklingen i sin region genom att utifrån långsiktiga strategiska riktlinjer utarbeta ett landskapsprogram. Bestämmelser om landskapsprogrammet finns i 25 § i förslaget. För planeringen av regionutvecklingen i varje landskap svarar landskapsförbunden i samarbete med kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och den övriga statliga regionförvaltningen samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. Dokument som gäller strategiska riktlinjer är utöver landskapsprogrammet landskapsöversikten som avses i 25 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och landskapsplanen som styr övrig områdesplanering. De nämns inte längre som separata dokument i denna lag. Landskapsförbundet kan utarbeta sina mål för utvecklingen på lång sikt antingen som ett separat dokument eller som strategiska riktlinjer på lång sikt som ska granskas i samband med landskapsprogrammet.

I 3 mom. konstateras det att för att målen för regionutvecklingen ska nås kan program utarbetas och samarbetsavtal ingås. Program kan utarbetas av statsrådet, ministerierna, landskapsförbunden och andra myndigheter. I 3 och 4 kap. föreskrivs det mer ingående om utarbetandet av program och samarbetsavtal.

9 §. Arbets- och näringsministeriets uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om arbets- och näringsministeriets uppgifter i fråga om regionutveckling och Europeiska unionens strukturpolitik. Enligt 1 mom. 1 punkten i paragrafen ska ministeriet samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av regionutvecklingen som helhet. Till dess uppgifter hör också att samordna Europeiska unionens politik och nationell politik i Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Enligt 2 punkten bereder ministeriet statsrådets regionutvecklingsbeslut. Till helheten regionutveckling hör stadspolitik samt landsbygds- och skärgårdspolitik. Stadspolitiken sköts förutom av arbets- och näringsministeriet även av miljöministeriet och finansministeriet. Landsbygds- och skärgårdspolitiken sköts av jord- och skogsbruksministeriet. Bestämmelser om att Europeiska unionens regional- och strukturpolitik är arbets- och näringsministeriets uppgift finns i 1 § 4 punkten i statsrådets förordning om arbets- och näringsministeriet (1024/2007).

Enligt 3 punkten sköter ministeriet främjandet av Finlands mål i Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Enligt 4 punkten utarbetar ministeriet en sådan partnerskapsöverenskommelse med Europeiska kommissionen som avses i artikel 7 i den allmänna förordningen för allokering, mål och genomförandesätt i fråga om finansieringen genom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder och programmen inom Europeiska havs- och fiskerifonden. En partnerskapsöverenskommelse gäller även Åland. Partnerskapsöverenskommelsen utarbetas i samarbete med speciellt jord- och skogsbruksministeriet och Ålands landskapsregering. Enligt 5 punkten utarbetar ministeriet ett program i fråga om Europeiska unionens regional- och strukturfonder i enlighet med artikel 16

RP 47/2021 rd

i den allmänna förordningen. Med detta program avses programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027 som bereds som samarbete mellan centralförvaltningen och regionerna samt organisationer i ett omfattande partnerskap.

Enligt 6 punkten beslutar ministeriet om anvisande av medel för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till förmedlande organ och om anvisande av medel för nationell regionutveckling till landskapsförbunden inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten. Medlen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik tas in i statsbudgeten. Statsrådet beslutar om fördelningen av anslag i enlighet med reglementet för statsrådet och arbets- och näringsministeriet om anvisandet av medel. Arbets- och näringsministeriet ska som den förvaltande myndigheten för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program ansvara för budgeteringen av medel, anvisandet av anslag och övervakningen av fullmakter som gäller regional- och strukturpolitiken. Förvaltningen av det tekniska stödet under programperioden 2021–2027 skiljer sig från förfarandet under programperioden 2014–2020. Enligt artikel 30 i den allmänna förordningen har en medlemsstat möjlighet att använda ett förfarande där Europeiska kommissionen ersätter det tekniska stödet till varje program med schablonbelopp genom att man tillämpar en procentsats på de stödberättigande utgifter som ingår i varje betalningsansökan till kommissionen. I det nya förfarandet krävs inte längre att stödberättigandet av de tekniska utgifterna revideras, och då behövs inte längre det nuvarande förfarandet för ansökning om projekt och utbetalning. Kommissionen betalar andelarna för det tekniska stödet i efterskott utgående från de utbetalningar som riktats till programpengarna, men nationellt ska det tekniska stödet budgeteras för initialfasen. Helhetsbilden av finansieringen av de regionala och strukturpolitiska fonderna inklusive det tekniska stödet ska vara kvar under momentet för de regionala och strukturpolitiska fonderna. Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets uppgift att fördela och anvisa nationell medfinansiering till projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i 38 §.

I 7 punkten föreskrivs det att arbets- och näringsministeriet fortfarande är den förvaltande myndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 65.1 i den allmänna förordningen och sköter de uppgifter som avses i artikel 66 i den allmänna förordningen. Den förvaltande myndighetens uppgifter är huvudsakligen desamma som under programperioden 2014–2020. Den förvaltande myndigheten ansvarar för förvaltningen av programmen för regional och strukturpolitik för att programmets mål ska kunna förverkligas. Den förvaltande myndigheten ansvarar bland annat för att urvalskriterierna och urvalsförfarandena ställs upp enligt artikel 67 i den allmänna förordningen. Dessutom ansvarar den förvaltande myndigheten för uppgifter som gäller förvaltningen av programmen enligt artikel 68 i den allmänna förordningen, stöd till övervakningskommitténs arbete enligt artikel 69 samt för övervakning av de förmedlande organen. Den förvaltande myndigheten ansvarar också för att uppgifter för varje projekt skrivs in och sparas i ett elektroniskt system. Uppgifterna behövs för uppföljning, utvärdering, kapitalförvaltning, bekräftelser och inspektioner och för säkerställandet av att uppgifterna är säkra, enhetliga och konfidentiella samt för autentisering av användarna av uppgifterna. Ett nytt ansvar som föreslås för den förvaltande myndigheten är att utarbeta en strategi för riskhantering enligt artikel 68 i allmänna förordningen. Förvaltningens inspektioner, det vill säga att bekräfta utgifterna, ska grunda sig på risker och stå i rätt förhållande till de risker som fastställts i riskhanteringsstrategin.

Enligt 8 punkten ska ministeriet dessutom vara den myndighet som sköter bokföringsfunktionen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och sköta de uppgifter inom bokföringsfunktionen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 70 i den allmänna förordningen. Bokföringsfunktionens uppgifter motsvarar huvudsakligen den tidigare attesterande myndighetens uppgifter. Den viktigaste skillnaden är

att bokföringsfunktionen enligt artikel 70 i den allmänna förordningen inte har rätt att göra inspektioner på stödmottagnivå, vilket den attesterande myndigheten har haft rätt till. Förvaltnings- och övervakningssystemet har till denna del förenklats i den allmänna förordningen och eventuella överlappande funktioner har avskaffats så att risken kan minskas för att stödmottagarna utsätts för överlappande inspektioner på olika nivåer. En av de viktigaste uppgifterna för bokföringsfunktionen är bl.a. att utfärda och skicka betalningsansökningar till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 85 i allmänna förordningen samt att upprätta räkenskaperna i enlighet med artikel 92 och registrera alla delar av räkenskaperna i ett elektroniskt system.

Enligt 2 mom. sköter arbets- och näringsministeriet de uppgifter som avses i 1 mom. 1–5 punkten i samarbete med ministerierna, landskapsförbunden, kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och andra aktörer. Samarbetet styrs av regionutvecklingens karaktär samt av dess aktörers omfattande och flerskiktiga karaktär, som beskrivs i 2 § 1 mom. Partnerskapsprincipen gäller all verksamhet och allt partnerskap vid arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om principerna för flernivåstyre finns i artikel 6 i den allmänna förordningen. Centrala aktörer när det gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program är i synnerhet samarbetsparterna enligt Europeiska unionens partnerskapsprincip.

I 3 mom. konstateras det krav på åtskiljande av uppgifter som hör till de grundläggande principerna för förvaltnings- och kontrollsystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Arbets- och näringsministeriet ska liksom för närvarande vara både programmets förvaltande myndighet och sköta programmets bokföringsfunktion (attesterande myndighet i den gällande lagen) i Finland. Den förvaltande myndighetens uppgifter och bokföringsfunktionens uppgifter vid ministeriet ska hållas åtskilda från varandra i enlighet med artikel 65.4 i allmänna förordningen och med iakttagande av principen om sund ekonomisk förvaltning. I enlighet med kravet på åtskiljande ska i enlighet med 14 § revisionsmyndighetens uppgifter som för närvarande skötas av finansministeriet. Liksom för närvarande är uppgifterna som gäller skötseln av bokföringsfunktionen organisatoriskt placerade i anslutning till ministeriets personal- och förvaltningsenhet medan den förvaltande myndighetens uppgifter är placerade vid avdelningen för regioner och tillväxttjänster.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. 5–8 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §. Förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. I paragrafen föreslås bestämmelser om att den förvaltande myndighetens uppgifter partiellt kan skötas av förmedlande organ.

Enligt 1 mom. är förmedlande organ närings-, trafik- och miljöcentralerna, Livsmedelsverket och landskapsförbunden. Den förvaltande myndigheten kan med stöd av artikel 65.3 i den allmänna förordningen utse landskapsförbunden, närings-, trafik- och miljöcentralerna och Livsmedelsverket att utföra en del av den förvaltande myndighetens uppgifter på den förvaltande myndighetens ansvar om kraven i den allmänna förordningen och i synnerhet i förordningens bilaga X uppfylls. Den förvaltande myndigheten följer upp att kraven uppfylls. För denna uppgift ges den förvaltande myndigheten på det sätt som framkommer av 11 § behörighet att exempelvis ålägga det förmedlande organet att vidta åtgärder.

Enligt 2 mom. ska det förmedlande organet sköta den förvaltande myndighetens uppgifter för den förvaltande myndighetens räkning och på dess ansvar. Till det förmedlande organet delegeras uppgifter som det föreskrivs om i finansieringslagen. Ett förmedlande organ utför

uppgifter som gäller beviljande av stöd, utbetalning, övervakning och fortsatta åtgärder gällande stöd för den förvaltande myndighetens räkning på det sätt som anges separat i finansieringslagen och i statsrådets förordning som utfärdas med stöd av den. Ett förmedlande organ beslutar enligt förslaget om beviljande av finansiering samt om granskning av stödberättigandet i ansökningar om betalning, beslut om utbetalning och om den summa som betalas till stödmottagare. Det förmedlande organet ska också ansvara för fortsatta åtgärder i fråga om beviljat och utbetalt stöd. De förmedlande organens behörighet, rättigheter och ansvar förblir de samma som i nuläget, men den tekniska betalningsrörelsen ska också för landskapsförbundens del gå direkt från statens konto till stödmottagarna, och likvida överföringar av anslag från arbets- och näringsministeriet till landskapsförbunden behövs inte i framöver. Det förmedlande organet ska besluta om utbetalningen varefter betalningstransaktionen styrd av systemet EURA 2021 förmedlas automatiserat via statens betalningsrörelse i realtid till stödmottagarens konto utan åtgärder från arbets- och näringsministeriet. Det förmedlande organet ansvarar för att betalningarna går endast via systemet EURA 2021. Att antalet betalningsfiler som ska överföras minskar gör systemet enhetligare och minskar samtidigt risken i processerna. På så sätt undviks de skeden med manuella processer som användes under programperioden 2014–2020 och en obruten verifikationskedja garanteras i enlighet med Europeiska kommissionens krav på verifikationskedjor.

I 3 mom. föreskrivs om förutsättningarna för att koncentrera uppgifter som förmedlande organ för landskapsförbunden. Uppgifterna kan koncentreras så att ett landskapsförbund sköter uppgifterna som föreskrivits för förbundet inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund. Uppgifter ska få koncentreras om det på det sättet går att garantera tillgången på sådan särskild expertis som behövs för uppgifterna, en oklanderlig medelsförvaltning eller ett särskilt krav på differentiering av uppgifter. På differentieringen av uppgifter för det förmedlande organet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program tillämpas artikel 65.4 i den allmänna förordningen. Det kan också vara ändamålsenligt att koncentrera landskapsförbundets uppgifter av någon motsvarande orsak. Koncentreringen av uppgifterna ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

I 4 mom. föreskrivs om förutsättningarna för att koncentrera de förmedlande organens uppgifter vid närings-, trafik- och miljöcentralerna. I fråga om NTM-centralerna finns bestämmelser om koncentrerad av strukturfondsavgifter i statsrådets förordning om närings-, trafik och miljöcentralerna (1373/2018, NTM-förordningen). I en förordning som utfärdas med stöd av den föreslagna lagen får det dock föreskrivas en möjlighet för de NTM-centraler som enligt NTM-förordningen sköter strukturfondsavgifter att koncentrera uppgifter som förmedlande organ för projekt inom riksomfattande teman enligt 29 § till en eller flera NTM-centraler.

Enligt 5 mom. krävs den förvaltande myndighetens godkännande för alla arrangemang som gäller koncentrerad av de förmedlande organens uppgifter. Detta baserar sig på att de förmedlande organen sköter sina uppgifter på det sätt som anges i 2 mom. för förvaltande myndighetens räkning och på dess ansvar. När de förmedlande organen har visat att de uppfyller de krav som ställs på dem och förutsättningarna för koncentrerad av uppgifter, fattar den förvaltande myndigheten ett beslut där den utser de förmedlande organen.

Enligt 6 mom. får närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på förmedlande organ, de uppgifter organen åläggs och koncentrerad av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om koncentrerad av NTM-centralernas uppgifter finns förutom i den förordning som utfärdas med stöd av denna lag också, på samma sätt som för närvarande, i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna.

11 §. *Den förvaltande myndighetens för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program förhållande till det förmedlande organet.* I paragrafen föreslås bestämmelser om den förvaltande myndighetens förhållande till förmedlande organ för programperioden 2021–2027. Paragrafen är ny och förteckningen över eventuella åtgärder i den är inte uttömmande.

I paragrafens 1 mom. 1 punkten regleras den förvaltande myndighetens rätt att i beslut om anvisande av medel ställa bindande villkor för det förmedlande organet på basis av Europeiska unionens eller nationell lagstiftning i ärendet när det gäller programmets förvaltning samt beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om stöd. Rätten att ställa villkor motsvarar den rätt som gällt under programperioden 2014–2020. Enligt 2 punkten kan den förvaltande myndigheten ålägga det förmedlande organet att inom utsatt tid vidta ändamålsenliga åtgärder för att korrigera ett fel som orsakats av en oegentlighet och förhindra att felet upprepas.

Enligt 3 punkten kan den förvaltande myndigheten låta att anvisa ett anslag till ett förmedlande organ som avses i 9 § 1 mom. 6 punkten, om det förmedlande organet inte sköter de uppgifter som avses i 10 § korrekt eller uppfyller villkoren enligt bilaga X till den allmänna förordningen eller enligt denna lag. Om samråd enligt 2 mom. mellan den förvaltande myndigheten och det förmedlande organet inte inom en skälig tidsfrist leder till en lösning utgående från vilken den förvaltande myndigheten har möjlighet att säkerställa att det förmedlande organet uppfyller de skyldigheter som ställs och verkställer dem ska den förvaltande myndigheten vara skyldig att föreslå ändringar i anvisandet av anslag till det aktuella förmedlande organet. Detta innebär att det förmedlande organet inte tilldelas årliga fullmakter. Den förvaltande myndigheten ska av den nämnda grundade anledningen ha rätt att föreslå att det förmedlande organets anslagsfullmakter eller en del av dem tills vidare lämnas ofördelade. Vid behov kan det beslutas om fördelning av fullmakter till det aktuella förmedlande organet redan medan samråden pågår om den förvaltande myndigheten anser att det förmedlande organet uppfyller skyldigheterna på ett tillräckligt sätt. Beslut om huruvida fullmakterna ska fördelas eller inte fattas senast när den förvaltande myndigheten har fattat beslut om att samråden ska avslutas. Också i detta fall ska samråd enligt 2 mom. inledas och en lösning sökas inom skälig tid.

Enligt momentets 4 punkt får den förvaltande myndigheten bestämma att medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som enligt 9 § 1 mom. 6 punkten har anvisats ett förmedlande organ helt eller delvis ska återkrävas, om det förmedlande organet har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller den förvaltande myndighetens villkor för användningen av medlen. Eftersom ett förmedlande organ utför sina uppgifter i enlighet med artikel 65.3 i den allmänna förordningen på den förvaltande myndighetens ansvar och den förvaltande myndigheten därmed i sista hand ansvarar inför Europeiska kommissionen för att principen om klanderfri kapitalförvaltning följs har den förvaltande myndigheten av de motiverade nämnda skälen rätt att föreslå att det förmedlande organets anslag eller en del av det återkrävs.

Enligt momentets 5 punkt får den förvaltande myndigheten överföra det förmedlande organets uppgifter till någon annan om organet inte sköter uppgifterna enligt 10 § korrekt eller inte uppfyller villkoren enligt bilaga X till den allmänna förordningen eller denna lag. För att säkerställa sitt ansvar för att principen om klanderfri kapitalförvaltning förverkligas inför Europeiska kommissionen ska den förvaltande myndigheten vara skyldig att överföra det förmedlande organets uppgifter till någon annan om det förmedlande organet inte ens efter en skälig tid har förmått klara sina uppgifter eller uppfylla de krav som ställts på det.

Enligt 2 mom. ska den förvaltande myndigheten innan den vidtar de åtgärder som avses i 1 mom. 3 och 5 punkten samråda med det förmedlande organet om avhjälpande av bristerna och

ge organet en skälig tidsfrist för att avhjälpa dem. Man ska i första hand sträva efter att lösa meningsskiljaktigheter mellan det förmedlande organet och den förvaltande myndigheten genom samråd. I allvarliga situationer kan den förvaltande myndigheten dock vidta de nämnda åtgärderna också omedelbart utan samråd.

12 §. Arbets- och näringsministeriets behörighet vid förvaltningen av nationella medel för regionutveckling. I paragrafen föreslås bestämmelser om arbets- och näringsministeriets behörighet i förhållande till landskapsförbundet vad gäller att ställa villkor för användningen och att övervaka och följa upp användningen av medlen för nationell regionutveckling. Paragrafen är ny.

Det anslag som avses i paragrafen är det nationella anslag som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i finansieringslagen och som har tagits in i statsbudgeten och är avsett för regionutveckling, hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. I statsbudgeten för 2020 finns anslaget avsett för regionutveckling under moment 32.30.40 med namnet Stödande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna.

Statsrådet beviljar årligen på föredragning från arbets- och näringsministeriet ett nationellt anslag för regionutveckling till arbets- och näringsministeriet samt landskapsförbunden för åtgärder enligt 6 och 7 § i den gällande finansieringslagen. I den nya finansieringslagen föreskrivs om landskapsförbundens och arbets- och näringsministeriets motsvarande behörighet i 9 och 16 §. Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets uppgift att på motsvarande sätt som för närvarande anvisa landskapsförbunden anslag för nationell regionutveckling finns i 9 § 6 punkten i lagförslaget. Landskapsförbunden får använda anslagen till självständig utveckling av landskapen för att förverkliga de mål för utveckling av regionen som fastställs i landskapsprogrammet. Dessutom kan förbunden också använda anslag för skäliga konsumtionsutgifter som behövs för förvaltningen av anslaget. Dessutom får anslaget användas för verkställande av överenskommet samarbete som gäller regionutveckling i enlighet med regeringsprogrammet och regionutvecklingsbeslutet. Föremål för användningen är till exempel att stärka kompetensbasen och färdigheterna, att förnya näringslivet för att kunna förutse och behärska positiva och oväntade strukturomvändningar, att främja tillgången på kunnig arbetskraft, att begränsa klimatförändringen, att anpassa sig och ha beredskap samt att utveckla ekosystem. Anslag som riktas till avtalat samarbete fördelas landskapsvis och grundar sig på planer som utarbetas i en gemensam process mellan aktörerna inom regionutvecklingen och under landskapsförbundens ledning, där utmaningarna i utvecklingen och de åtgärder som behövs i landskapet och dess olika regioner beskrivs utgående från lägesbilden för regionutvecklingen.

Enligt paragrafens 1 punkt får arbets- och näringsministeriet i fråga om nationella medel för regionutveckling i beslut om anvisande av medel ställa bindande villkor för landskapsförbundet för beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av samt fortsatta åtgärder för stöd. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för den totala uppföljningen av anslaget för regionutveckling. För uppföljningen av användningen av anslagen och deras genomslag ska landskapsförbunden i början av året sända arbets- och näringsministeriet en komprimerad sammanfattning av de projekt som föregående år finansierats med anslaget och resultaten av dem samt offentliga sammandrag av projekten. När projekten avslutats ska landskapsförbunden sända arbets- och näringsministeriet slutrapporter över varje åtgärd. Dessutom är avsikten att det ska göras en separat slutlig utvärdering om finansieringshelheten av regionutvecklingen. Syftet med 1 punkten som föreslås är att säkerställa att landskapsförbunden använder de anslag som anvisats dem enligt villkoren i beslutet om anvisandet av anslag och sänder ministeriet de uppgifter det behöver för att följa användningen av anslaget.

I 2 punkten säkerställs ministeriets behörighet att återkräva de nationella medel för regionutveckling som har anvisats ett landskapsförbund helt eller delvis i en situation där landskapsförbundet använder eller har använt medlen för annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt brutit mot lag eller mot villkoren för användningen av medlen. Innan medlen återkrävs helt eller delvis bör arbets- och näringsministeriet i praktiken be om en utredning av medelsanvändningen och ge förbundet möjlighet att korrigera oklarheterna i användningen av anslaget. Enligt behov kan ministeriet ge rådgivning och samråda med landskapsförbundet om korrigerande av användningen av anslaget för att undvika återkrav.

13 §. Bokföringsfunktionens för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program förhållande till det förmedlande organet. I paragrafen föreslås bestämmelser om bokföringsfunktionens förhållande till det förmedlande organet för det regional- och strukturpolitiska programmet under programperioden 2021–2027.

I paragrafens 1 mom. föreslås det att bokföringsfunktionen och den förvaltande myndigheten vid arbets- och näringsministeriet i samråd i beslut enligt 9 § 1 mom. 6 punkten om anvisande av medel får ställa sådana bindande villkor som de förmedlande organen ska iaktta och som är nödvändiga för skötseln av bokföringsfunktionens uppgifter. Arbets- och näringsministeriet är både förvaltande myndighet och den myndighet som sköter bokföringsfunktionen. Uppgifterna har skiljts åt mellan ministeriets olika verksamhetsenheter i enlighet med principerna för sund ekonomisk förvaltning.

Enligt 2 punkten får bokföringsfunktionen ålägga den förvaltande myndigheten och det förmedlande organet att inom utsatt tid vidta ändamålsenliga åtgärder för att korrigera ett fel som orsakats av en oegentlighet och förhindra att felet upprepas.

14 §. Revisionsmyndigheten för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. I paragrafen föreslås det att en revisionsmyndighet för programmen för EU:s regional- och strukturpolitik utses för programperioden 2021–2027. Såsom för närvarande är finansministeriets finanscontrollerfunktion revisionsmyndighet. Det föreskrivs om revisionsmyndighetens uppgifter i den allmänna förordningen, huvudsakligen i artikel 71. Den väsentligaste ändringen i revisionsmyndighetens uppgifter jämfört med programperioden 2014–2020 är att det inte längre behövs revisionsberättelse eller revisionsutlåtande som gäller förfarandet då myndigheter för programmet utses.

Revisionsmyndighetens centrala uppgift är att utföra systeminspektioner, projektinspektioner och revisioner så att den kan ge Europeiska kommissionen obunden säkerhet om förvaltnings- och övervakningssystemets effektiva verksamhet och om lagligheten och reglementsenligheten i de utgifter som ingår i den redovisning som sänds till kommissionen. Revisionsarbetet ska genomföras i enlighet med internationellt godkända revisionsstandarder. Revisionsmyndigheten ska också sända kommissionen ett årligt revisionsutlåtande och en revisionsberättelse på samma sätt som under programperioden 2014–2020. Revisionsmyndigheten ska dessutom utarbeta en inspektionsstrategi som grundar sig på en riskbedömning där man beaktar beskrivningen av programmets förvaltnings- och övervakningssystem och som täcker systeminspektioner och projektinspektioner.

Revisionsmyndigheten ska enligt principen om en enda revision i artikel 74 i den allmänna förordningen beakta arrangemangen vilkas tillämpningsområde har utvidgats jämfört med programperioden 2014–2020. Dessutom ger de utökade proportionella arrangemangen enligt artikel 77 och 78 i den allmänna förordningen revisionsmyndigheten en möjlighet att begränsa revisionen av ett program eller en programgrupp till att omfatta ett statistiskt urval på 30

urvalsenheter om programmet uppfyller villkoren enligt artikel 78 för tillämpning av proportionella arrangemang och medlemsstaten i förväg har meddelat Europeiska kommissionen om tillämpningen av arrangemangen från början av följande räkenskapsår. Ett väsentligt krav för att tillämpa arrangemangen är att kommissionen i sina offentliggjorda årliga verksamhetsrapporter för de två föregående åren har bekräftat att programmets förvaltnings- och kontrollsystem fungerar effektivt och att den totala felprocenten för varje år ligger under 2 procent. När den utvärderar den effektiva verksamheten i programmets förvaltnings- och övervakningssystem beaktar kommissionen även medlemsstatens deltagande i det intensifierade samarbetet som gäller Europeiska åklagarämbetet.

Enligt paragrafens 2 mom. får närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §. Delegationen för förnyelse i regionerna. Enligt 1 mom. finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet en delegation för förnyelse i regionerna. Den gällande lagens 13 § föreslås bli ändrad så, att delegationen för regional- och strukturpolitik ersätts med bestämmelser om delegationen för förnyelse i regionerna. Eftersom syftet med delegationen är att vara ett samarbetsorgan mellan olika förvaltningsområden, landskapsförbunden och övriga aktörer är det motiverat att den utses av statsrådets allmänna sammanträde. Statsrådet tillsätter delegationen för sin regeringsperiod. Delegationen ska inte ha självständig beslutanderätt, men den är en viktig samarbetsform i förvaltningsstrukturen.

Verksamheten i delegationen för regional- och strukturpolitik har upphört hösten 2015, och i stället för den har en delegation för förnyelse i regionerna arbetat med början under regeringsperioden för statsminister Sipiläs regering. Uppgifterna för delegationen för förnyelse i regionerna avses vara betydligt mer strategiska än för den nedlagda delegationen för regional- och strukturpolitik, som också behandlade till exempel ärenden i anslutning till förvaltningen av olika program och andra ärenden som gällde praktiskt verkställande.

Samtidigt ändras delegationens sammansättning. Delegationen för regional- och strukturpolitik arbetade i enlighet med principen om partnerskap i artikel 6 i den allmänna förordningen som ett organ för partnerskap inom regional- och strukturpolitik, och bland medlemmarna fanns jämnt fördelat representanter för central- och regionförvaltningen samt för organisationer. Eftersom delegationen har haft rikligt med andra än strategiska uppgifter har medlemmarna med undantag för direktörer i landskapen och statens regionförvaltning bestått av tjänstemän på föredragande- och expertnivå. Regionutvecklingen är till karaktären samarbete mellan olika förvaltningsområden och kräver samordning av åtgärder, och därför bör delegationens medlemmar vara i en sådan ställning att de heltäckande kan bedöma och föra fram infallsvinklar från den organisation eller den myndighet de representerar samt verksamhetens konsekvenser för regionutvecklingen som helhet. Avsikten är att uppdraget som ordförande för delegationen för förnyelse i regionerna sköts av näringsministern, och att medlemmarna ska bestå av den högsta tjänstemannaledningen från ministerier, landskapsförbund och kommuner av olika slag, statens regionförvaltning samt viktiga samarbetsorganisationer. Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att föreslå en representant för sametinget som ny medlem i delegationen.

Arbets- och näringsministeriet ska besluta om ändringar i fråga om delegationens medlemmar. Delegationen ska få tillsätta sektioner för att behandla till exempel ärenden som kräver noggrannare beredning. Sådana är till exempel ärenden som gäller programperioder för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik eller förnyande av lagstiftningen om regionutveckling.

I paragrafens 2 mom. räknas delegationens uppgifter upp. Enligt momentets 1 punkt har den till uppgift att samordna och följa den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag. Vid behov kan delegationen göra framställningar om regionutvecklingen om målen och åtgärdernas slagkraft inte motsvarar de mål som ställts upp för regionutvecklingen. Näring och sysselsättning, välmående, kompetens, kultur, livsmiljö, tillgänglighet och säkerhet samt integration är delområden inom samhällspolitiken som gäller och i betydande utsträckning påverkar regionutvecklingen. Enligt paragrafens 2 mom. 2 punkt är det delegationens uppgift att styra beredningen av statsrådets regionutvecklingsbeslut samt att främja och följa upp genomförandet av beslutet. Bestämmelser om regionutvecklingsbeslutet finns i 24 §. De ministerier som är centrala med tanke på regionutvecklingen ska främja genomförandet av regionutvecklingsbeslutet på sitt förvaltningsområde och landskapsförbunden i den egna regionens utvecklingsarbete.

Enligt momentets 3 punkt är det delegationens uppgift att främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer. Med dem avses speciellt ministerier som är centrala med tanke på regionutvecklingen och landskapsförbunden. I främjandet av samarbetet ingår bland annat beredning, genomförande och uppföljning av de diskussioner som avses i 27 §. Enligt 1 mom. 4 punkten ska delegationen förtutse och följa den regionala utvecklingen och förmedla information om utvecklingsbehoven. De effektmål och mätare som ska användas vid den riksomfattande uppföljningen och utvärderingen av uppnåendet av målen för regionutvecklingen enligt 2 § ska definieras närmare i regionutvecklingsbeslutet och de ska också tillämpas vid uppföljningen av andra program enligt denna lag.

Enligt momentets 5 punkt ska delegationen behandla centrala reformer som anknyter till regionutveckling i syfte att samordna lagstiftningen och avveckla normer. Med behandling av reformer avses att delegationen ska få kännedom om reformer som bereds av olika aktörer och som påverkar regionernas utveckling, de ska diskutera dem och de olika aktörerna som hör till delegationen ska främja genomförandet av dem för sin egen del.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om ett bemyndigande att utfärda förordning i fråga om delegationen. Bestämmelser om delegationens sammansättning och mandatperiod och närmare bestämmelser om delegationens i 2 mom. avsedda uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §. *Övervakningskommittén för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* I 1 mom. föreskrivs om den övervakningskommitté för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 33 i den allmänna förordningen samt om utnämmandet av kommitténs ordförande och vice ordförande.

Bestämmelser om övervakningskommittén, dess uppgifter och sammansättning finns i artiklarna 33–35 i den allmänna förordningen. Enligt den allmänna förordningen ska en arbetsordning utarbetas för övervakningskommittén. Övervakningskommittén har till uppgift att övervaka hur det regional- och strukturpolitiska programmet avancerar och programmets mål tillsammans med den förvaltande myndigheten. Övervakningskommittén ska också godkänna de urvalskriterier som tillämpas i programmet, fondernas prestationsrapporter samt utvärderingsplanen och betydande förändringar i programmet. Övervakningskommitténs uppgifter är sådana till sin natur att de kan anses vara utövande av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Det är dock inte fråga om sådan betydande utövning av offentlig makt som avses i grundlagen, eftersom övervakningskommitténs beslut alltid fastställs av antingen den förvaltande myndigheten eller statsrådet. En övervakningskommitté ska inrättas enligt artikel 33 i den allmänna förordningen inom tre månader efter det att medlemsstaten underrättades om beslutet om godkännandet av programmet. Övervakningskommitténs mandatperiod ska vara

hela programperioden. Övervakningskommittén ska kunna vara gemensam för flera program. Statsrådet ska tillsätta kommittén, precis som hittills. Statsrådet ska också utse övervakningskommitténs ordförande och vice ordförande, som ska vara från arbets- och näringsministeriet. Arbets- och näringsministeriet kan enligt förordningen besluta om ändringar i fråga om medlemmarna. Övervakningskommittén ska också kunna kalla experter till kommittén.

Enligt 2 mom. ska övervakningskommittén eftersträva enhällighet i sitt arbete. Om enhällighet inte kan nås, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

I 3 mom. föreslås bestämmelser som tillgodoser kraven på god förvaltning och rättssäkerhet enligt 124 § i grundlagen. På kommittémedlemmarna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Med detta avses bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen. På medlemmarna tillämpas också bestämmelserna om skadeståndsansvar i skadeståndslagen (412/1974) för ersättande av skada som uppkommer i samband med kommitténs uppgifter.

I 4 mom. föreslås att bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter och sekretariat samt närmare bestämmelser om kommitténs sammansättning, och mandatperiod får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §. Landskapsförbundets uppgifter. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om landskapsförbundets uppgifter när det gäller regionutveckling. Landskapsförbundets andra centrala uppgiftshelhet är landskapets planerings- och havsplaneringsuppgift som är av betydelse också med tanke på regionutvecklingsuppgiften. Bestämmelser om landskapets planerings- och havsplaneringsuppgifter finns i 19 § i markanvändnings- och bygglagen.

I 1 mom. beskrivs landskapsförbundets ansvar för den strategiska regionutvecklingen som helhet och räknas närmare upp de viktigaste uppgifterna i anslutning till regionutvecklingen. Momentet avses mer allmänt än i nuläget gå in på vissa av förbundets uppgifter, men ändå så att paragrafen anger de väsentligaste kärnuppgifterna. Dessutom innehåller vissa andra paragrafer i lagförslaget bestämmelser om förbundets regionutvecklingsuppgifter, och de upprepas inte här. Det gäller exempelvis 25 § om utarbetande av landskapsprogrammet.

I paragrafens 1 mom. 1 punkten föreskrivs det om landskapsförbundets uppgift att bereda och verkställa landskapets långsiktiga strategi. Punkten motsvarar beskrivningen i det inledande stycket i gällande 17 § om landskapsförbundets centrala roll och roll när det gäller att planera den strategiska regionutvecklingen som helhet. Med strategisk planering avses den samlade regionutveckling där landskapsförbundet ansvarar för processen och samordningen av samarbetet. Dessutom ska förbundet för sin del ansvara för genomförande av de i planeringen uppställda målen. Som ett inslag i den strategiska planeringen svarar landskapsförbunden också på regional nivå för strategierna för smart specialisering. I genomförandet ska landskapsförbundet bland annat finansiera sådana projekt för måluppfyllelse som avses i 3 punkten.

I 2 punkten nämns förbundets uppgift att främja verksamhetsförutsättningarna för näringslivet i sin region, vilket motsvarar 2 punkten i den gällande bestämmelsen. Uppgiften avser förbundets åtgärder för att förbättra företagets förutsättningar att svara mot omvärldsförändringar och för att stärka företagets konkurrenskraft, förmåga till förnyelse och tillväxt. Landskapsförbundet utvecklar näringslivets strukturer i syfte att skapa och skydda företag och arbetstillfällen. Utvecklingen sker med beaktande av de för regionen typiskt starka branscherna. Åtgärderna koncentreras på att stärka och förnya dessa, men också på att få fram nya branscher. Vidare sägs det i punkten att förbundet ska främja smart specialisering i

regionen. Strategierna för smart specialisering bereds under ledning av landskapsförbundet i samarbete med NTM-centralerna och andra aktörer inom regionutvecklingen. I praktiken har landskapsförbunden också hittills ansvarat för utarbetandet av strategierna, men ansvaret fastställs nu tydligt. Bestämmelser om strategiernas anknytning till landskapsprogrammet finns dessutom i 25 § i propositionen. Landskapsförbunden ska i sin region leda ett partnerskapsamarbete där regionerna känner till sina egna områden för tillväxt och styrka i framtiden utifrån information som söks och produceras av den offentliga sektorn, den privata sektorn och forskningssektorn i samråd. Metodarsenalen ska bland annat bidra till att det finns kompetent arbetskraft att tillgå och att kompetens- och innovationsstrukturerna och andra ekosystem utvecklas systematiskt.

I 3 punkten slås det fast vilken förbundets uppgift är när det gäller att genomföra regionutvecklingen, dvs. att finansiera projekt som genomför utvecklingsmål i enlighet med vad som föreskrivs i finansieringslagen. Enligt den allmänna förordningen är det den förvaltande myndighetens uppgift att finansiera projekt inom ramen för EU:s regional- och strukturpolitiska fonder. Den förvaltande myndigheten kan delegera uppgiften till ett landskapsförbund som i egenskap av förmedlande organ har förutsättningar och vilja att fullgöra uppgiften. I den föreslagna 10 § finns bestämmelser om detta. Ett landskapsförbund som tar emot uppgiften ska utöver det tekniska stödet åta sig att sköta kostnaderna för förvaltningen av programmet, på samma sätt som för närvarande. Det tekniska stöd som arbets- och näringsministeriet betalar till de förmedlande organen för programmet täcker cirka hälften av förvaltningskostnaderna.

I 4 punkten föreslås bestämmelser om landskapsförbundets uppgift att främja tillgängligheten och om ansvaret för att leda trafiksystemplaneringen i landskapet och samordna planeringen med andra planer i landskapet och den riksomfattande trafiksystemplanen i andra regioner än Helsingforsregionen. Uppgiften motsvarar 17 § 6 punkten i den gällande lagen. Landskapsförbundet avses svara för landskapets allmänna utveckling och som en del av den uppgiften kan förbundet svara för ledningen av landskapets trafiksystemplanering och för samordning av den planeringen med annan planering på landskapsnivå och den riksomfattande trafiksystemplaneringen. I 15 a § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) finns bestämmelser om målen för trafiksystemplaneringen, som också ska beaktas i landskapens trafiksystemplanering. Enligt den paragrafen är trafiksystemplanering fortlöpande planering som sker i växelverkan mellan olika parter och som baserar sig på konsekvensbedömning och samarbete mellan myndigheter och andra aktörer. I 15 b § i samma lag finns bestämmelser om den riksomfattande trafiksystemplanen. Landskapets trafiksystemplan ska utarbetas i växelverkan med trafiksystemplaneringen på riksnivå. I Helsingforsregionen är det samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) som svarar för trafiksystemplanen (lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen, 829/2009). HRT ansvarar för trafikplaneringen i 14 kommuner (Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla, Kervo, Sibbo, Kyrklätt, Nurmijärvi, Vichtis, Hyvinge, Tusby, Mäntsälä, Borgnäs, Träskända), inte enbart inom sina medlemskommuner. Trafiksystemplaneringen på landskapsnivå ska göras i växelverkan med trafiksystemplaneringen i stadsregionerna i landskapet för att planeringen på de olika regionala nivåerna ska vara överensstämmande.

I 5 punkten föreslås bestämmelser om förbundets uppgifter att främja en hållbar användning av naturresurserna och begränsning av klimatförändringen och anpassningen till den samt främja samarbetet kring planeringen av en högklassig livsmiljö och svara för samordningen av planeringen med landskapets övriga planering. Uppgiften motsvarar i praktiken 7 punkten i den gällande bestämmelsen, men begreppen har moderniserats så att de motsvarar den övriga terminologi som rekommenderas i det nuvarande klimatarbetet. I praktiken utarbetar förbunden tillsammans med andra aktörer exempelvis frivilliga energi- och klimatstrategier eller energi-

och klimatutredningar som främjar målen för hållbar och klimatneutral utveckling. Uppgiften anknyter också till landskapsförbundets markanvändningsuppgift.

I 6 punkten föreslås en bestämmelse om landskapsförbundets skyldighet att mångsidigt främja samarbetet mellan olika aktörer i syfte att utveckla landskapet. Förbundet ska främja samarbetet såväl mellan medlemskommunerna som mellan kommunerna och landskapet. I den gällande lagen finns förpliktande och noggranna bestämmelser om samarbetet mellan landskapen i 18–22 §. En utredning som gjordes hösten 2019 visar att sådan reglering inte längre anses nödvändig. Bestämmelser om frivilligt samarbete mellan landskapen ska finnas på samma sätt i 18 § i lagförslaget som i den gällande lagen. Punkten avses också gälla landskapets nationella och internationella förbindelser. Med nationella förbindelser avses bland annat växelverkan mellan landskapet och staten i form av en regionutvecklingsdiskussion, som det föreskrivs om i den föreslagna 27 §. Många av landskapsförbundens uppgifter inbegriper ett behov av internationellt samarbete, som också det nämns i 6 punkten.

I 7 mom. 1 punkten föreskrivs det om landskapsförbundets uppgift att följa och förutse den regionala utvecklingen samt förändringarna i omvärlden och i fråga om kompetensbehov. Det betyder att landskapsförbundet ska ta fram och upprätthålla en lägesbild av regionutvecklingen i fråga om fenomen och utveckling i landskapet och dess delar. I praktiken ska förbundet samla in, analysera och förmedla aktuell information om landskapets omvärld och utveckling och även förutse förändringar, vilket inbegriper att ha framförhållning när det gäller kompetenskrav på lång sikt i landskapet. Kompetensen fyller en allt viktigare funktion när det gäller regionutveckling och regionförnyelse. Forskningen, utbildningen och innovationsverksamheten inom ett landskap är kopplade till landskapets attraktionskraft, kvarhållningskraft och livskraft. Landskapsförbunden främjar för sin del regionens kompetensutveckling genom bl.a. anteciperande av kunskapsbehovet, strategierna för smart specialisering och verkställande av EU-finansiering och nationell finansiering. Uppgiften anknyter till förberedelsen av regionutvecklingsdiskussioner enligt den föreslagna 27 § och framtagning av en nationell lägesbild. Landskapsförbundet ska för sin del svara för att ta fram lägesbilden i fråga om regionutvecklingen för diskussionerna, och på riksnivå svarar arbets- och näringsministeriet för uppgiften. Uppgiften att prognostisera ska förbundet sköta på samma sätt som det föreskrivs om saken i den gällande 11 punkten.

I 8 punkten föreskrivs om landskapsförbundets uppgift att främja kulturen som en del av strategiarbetet på landskapsnivå, inom samernas hembygdsområde deras rätt till sitt eget språk och sin egen kultur samt landskapets identitet och invånarnas deltagande i utvecklingen av landskapet. Den kulturfrämjande uppgiften motsvarar till sitt innehåll 5 punkten i den gällande 17 §. Det är kommunens uppgift att ordna kulturverksamhet (lagen om kommunernas kulturverksamhet 166/2019, 3 §). För att genomföra denna uppgift ska kommunen främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst. I lagen föreskrivs också om kommunens uppgift att främja kultur och konst som en del av invånarnas välfärd och hälsa, delaktighet och samhörighet samt den lokala och regionala livskraften. Landskapsförbundet ska också svara för samordningen av de planer och utvecklingsåtgärder som gäller kulturen. Denna samordning är en del av genomförandet av landskapsprogrammet. I arbetet med landskapsprogrammet bör man också samarbeta med statliga myndigheter, såsom Centret för konstfrämjande och museerna med regionalt ansvar. I landskapet Lappland har landskapsförbundet skyldighet att främja tillgodoseendet av samernas rätt till sitt språk och sin kultur, vilket ska beaktas i samband med beredningen och genomförandet av de planer som stöder regionutvecklingen och som avses i denna lag.

I propositionen föreskrivs vidare att landskapsidentiteten ska främjas för att göra regionen mer känd och på så sätt stärka regionens livskraft och invånarnas välfärd. Invånarnas deltagande i

RP 47/2021 rd

arbetet med att utveckla landskapet ska enligt avsikt stärkas. I praktiken sker deltagandet ofta indirekt genom olika samserviceforum, men i fortsättningen ska det kunna intressera en bredare publik när sätten att delta utvecklas. De nuvarande samserviceforumen för regionutveckling är till exempel ungdomsfullmäktige.

I 9 punkten föreskrivs om landskapsförbundets uppgift att främja samservice i sin region enligt lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007). Den uppgiften föreskrivs i 10 punkten i den gällande bestämmelsen.

I 10 punkten finns en allmän bestämmelse om landskapsförbundets ansvar för skötseln av andra uppgifter som särskilt föreskrivits för förbundet eller som anvisats det av medlemskommunerna. Med detta avses bland annat lagstadgade uppgifter för landskapsförbunden. Exempel på sådana är förbundets uppgift att i enlighet med 7 § i idrottslagen (390/2015) tillsätta de regionala idrottsråden. Den uppgiften nämns i 9 punkten i den gällande bestämmelsen.

I 2 mom. finns bestämmelser om hur landskapsförbunden ska sköta uppgifterna och om de viktigaste behoven och aktörerna när det gäller samarbetet. Uppgifterna i anslutning till regionutveckling är mångsidiga, och flera olika aktörer deltar i genomförandet av dem. Därför är det viktigt att utvecklingsarbetet sker i samarbete med de olika aktörerna. I den föreslagna 1 punkten beskrivs omfattningen av samarbetet för regional utveckling och nyckelaktörerna. På regional nivå är de viktigaste aktörerna kommunerna och i synnerhet centralorterna, olika statliga myndigheter och även exempelvis högskolorna och andra läroanstalter. Av de statliga regionförvaltningsmyndigheterna är det framför allt närings-, trafik- och miljöcentralen som genomför regionutveckling. Också regionförvaltningsverken utför vissa uppgifter som anknyter till regionutveckling, exempelvis genom att främja sund och fungerande ekonomisk konkurrens, konsumentskyddet och medborgarnas ekonomiska säkerhet samt lika villkor för näringsidkare. Samarbetet med städerna och kommunerna sker exempelvis i form av stöd till kommunernas livskraftsuppgift och det interkommunala samarbetet. Andra aktörer i landskapet Lappland är sametinget. Bestämmelser om sametingets deltagande i utarbetandet av landskapsprogrammet finns i 25 § i lagförslaget. I den aktuella paragrafen nämns sametinget emellertid inte separat. Syftet är att göra bestämmelsen mer allmänt hållen. Avsikten med ändringen är inte att ändra på nuvarande praxis. Sametinget är fortsatt en viktig samarbetspartner för landskapsförbundet i Lappland. Andra samarbetspartner i landskapen som kan nämnas är exempelvis samservicegrupperna för lokal utveckling i landsbygden och skärgården samt olika organisationer.

I den föreslagna 2 punkten slås det fast att landskapsförbunden ska beakta att kommunerna har olika utgångspunkter och styrkor och därmed olika behov i utvecklingsarbetet. Landskapsförbundet ska samarbeta med medlemskommunerna för att identifiera olika behov och möjligheter. Exempelvis gör förbundet och kommunerna gemensamma utredningar om bland annat utbildning, kultur, social- och hälsovårdssektorn och kommunekonomin och även för att ta fram information om läget i landskapet. Utifrån den informationen kan utvecklingsåtgärderna i regionen sättas in efter behov.

I 3 och 4 punkten föreskrivs det om landskapsförbundets deltagande och samarbete när det gäller den strategiska planeringen och resultatstyrningen hos de centrala statliga regionförvaltningsmyndigheter som deltar i regionutvecklingen samt om samarbete med högskolor och andra utbildningsanordnare för att beakta landskapets regionutvecklingsmål.

De centrala statliga myndigheterna för genomförande av regionutveckling är närings-, trafik- och miljöcentralerna och delvis också regionförvaltningsverken. Bestämmelser om landskapens samarbete vid deras strategiska planering och resultatstyrning finns i 7 § i lagen om närings-,

trafik- och miljöcentralerna och på motsvarande sätt i 8 § i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) samt närmare i 17 § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna och på motsvarande sätt i 14 § i statsrådets förordning om regionförvaltningsverken (906/2009).

Enligt den föreslagna lagen ska landskapsförbunden till behövliga delar på samma sätt som för närvarande delta i arbetet med att ta fram det gemensamma strategidokumentet inom den strategiska planeringen och dessutom i arbetet med att ta fram NTM-centralernas och i behövliga delar också regionförvaltningsverkens resultatavtal. Bland annat landskapsprogrammet ska beaktas när strategidokumentet och resultatavtalen utarbetas. Eftersom utvecklingen av ett landskap i stor utsträckning beror på att man i planeringen av utvecklingen också beaktar regionens behov är samarbetet med högskolor och andra läroanstalter viktigt. I synnerhet landskapsförbundens samarbete med universitetet och yrkeshögskolorna är viktigt i synnerhet för regionutvecklingen och särskilt företagsverksamheten. Detta för att utbildnings- och kompetensmålen samt tillgången till arbetskraft ska motsvara regionens och företagens mål och behov. Därför föreslås det att 4 punkten ska föreskriva om landskapsförbundens samarbete med högskolor och andra utbildningsanordnare.

I 5 punkten beskrivs landskapsförbundets uppgift som främjare av och intressebevakare för landskapets allmänna utveckling. Främjandet av landskapets allmänna utveckling och intressebevakningen går ut på att främja de frågor eller projekt som väsentligt påverkar landskapsutvecklingen och inbegriper också att informera om landskapet. Syftet med informationen är att öka invånarnas välbefinnande och landskapets framgång. Landskapsförbundet bedriver intressebevakning i samarbete med regionens riksdagsledamöter och Europaparlamentariker, partiernas distriktsorganisationer, näringslivsorganisationerna och kommunerna samt samkommunerna och andra berörda intressenter.

18 §. *Samarbete mellan landskapsförbunden.* Paragrafen avses innehålla bestämmelser om samarbetet mellan landskapsförbunden. Avsikten är att landskapsförbunden ska besluta om samarbete i frågor där det för flera landskaps vidkommande behövs samarbete i de frågor som nämns i 17 § 1 mom. Samarbetet kan också gälla uppgifter som föreskrivs någon annanstans i lag eller uppgifter enligt finansieringslagen. Ett exempel på andra uppgifter är behovet av att koncentrera förbundens uppgifter vid förvaltningskontroller som gäller nationell medfinansiering och interregprogram och interregprogram vid de yttre gränserna.

Numera är det inte bara angränsande landskap som bedriver samarbete med varandra, utan också landskap i olika delar av landet kan ha exempelvis gemensamma internationella uppgifter. Beroende på hur omfattande samarbetet och hur viktiga de frågor som kräver beslut är ska förbunden kunna avtala om den nivå som beslutet ska fattas på. Landskapsförbunden har olika samarbetsformer och den mest etablerade formen är storområdessamarbete. Områdesindelningen för det samarbetet bygger på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1059/2003 (ändrad genom förordning nr 31/2011). Storområdena är Helsingfors–Nyland och övriga södra Finland, västra Finland, norra Finland, östra Finland och Åland.

I 2 mom. finns en informativ hänvisning till de bestämmelser där det föreskrivs om koncentrerat av vissa av landskapsförbundens uppgifter. För att uppgifterna ska kunna koncentreras krävs det alltid att vissa villkor uppfylls och godkännande. Uppgifterna kan koncentreras så att landskapsförbundet sköter vissa uppgifter för statsbidragsmyndigheten eller andra uppgifter inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det genom en utvidgning av verksamhetsområdet är möjligt att trygga tillgången till den specialsakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller om det är ändamålsenligt att samla uppgifterna av någon annan motsvarande

orsak. Avsikten är att bestämmelser om koncentrerad av olika uppgifter för landskapsförbunden och om utnämning av vissa förbund ska utfärdas i statsrådets förordning om utveckling av regionerna och genomförande av regional- och strukturpolitiken.

19 §. Landskapets samarbetsgrupp. I 1 mom. föreskrivs det att det i landskapet ska finnas en samarbetsgrupp för strategisk samordning av genomförandet av det regionutvecklingsbeslut som avses i 24 § 1 mom., landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer, landskapsprogrammet och övriga nationella planer och avtal som påverkar regionutvecklingen samt för strategisk samordning av genomförandet av de program som medfinansieras av Europeiska unionen. En viktig uppgift för samarbetsgruppen är dessutom att vara partnerskapsorgan enligt artikel 6 i den allmänna förordningen. Bestämmelserna i artikel 6 i den allmänna förordningen ska också tillämpas på samarbetsgruppens sammansättning.

Bestämmelser om tillsättande av samarbetsgruppen och om dess sammansättning finns i det föreslagna 2 mom. Precis som nu är det landskapsförbundets styrelse som ska tillsätta samarbetsgruppen och utse dess ordförande. Den ska också fastställa samarbetsgruppens arbetsordning. I arbetsordningen ska bland annat föreskrivas om storlek och innehåll för de projekt som avses i 21 § 3 mom. och som landskapets samarbetsgrupp behandlar. Det är önskvärt att landskapen försöker se till att projektansökningarna är enhetligt utformade så att exempelvis de sökande behandlas lika, men dock med beaktande av regionernas särdrag.

I 3 mom. anges de som ska vara företrädare i samarbetsgruppen, men i mer allmänna ordalag än för närvarande. Landskapsförbundet ska emellertid sörja för att det för beredningen av verksamheten och besluten i landskapets samarbetsgrupp försäkras tillräcklig sakkunskap i fråga om olika förvaltningsområden och partner. Etablerade samarbetspartner för landskapsförbunden när det gäller regionutveckling är kommunerna i regionen, de programfinansierande statliga myndigheterna och nyckelorganisationerna på området. De organisationer som vanligen deltar i samarbetet har varierat mellan landskapen, men som exempel kan nämnas arbetstagar-, näringslivs- och miljöorganisationer samt organisationer som främjar jämlikhet. Regionalt varierande aktörer kan också vara regionförvaltningsverket, Skogscentralen, företrädare för högskolor eller yrkesläroanstalter på andra stadiet eller organisationer för lokal utveckling. I samarbetsgrupperna för de landskap vars uppgift som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik sköts centraliserat av en annan NTM-central ska det för att säkerställa informationsgången finnas representanter för både den regionala NTM-centralen och den NTM-central som sköter den centraliserade uppgiften. I landskapet Lappland ska en representant för sametinget vara medlem i samarbetsgruppen. Mandatperioden ska vara densamma som enligt gällande lagstiftning.

Enligt 4 mom. kan samarbetsgruppen tillsätta sektioner och kalla sakkunniga. Verksamhetsmodellen motsvarar nuvarande praxis. På medlemmarna av samarbetsgruppen och dess sektioner tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar. Eftersom landskapets samarbetsgrupps uppgifter omfattar sådana uppgifter som innebär utövning av offentlig makt, tillämpas på dess verksamhet också de allmänna förvaltningslagarna.

I 5 mom. föreskrivs det att närmare bestämmelser om mandatperioden, sekretariatet och dess uppgifter samt närmare uppgifter om samarbetsgruppens sammansättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §. Samarbetsgruppens uppgifter. Paragrafen avses mer exakt än 19 § 1 mom. ange vilka uppgifter landskapets samarbetsgrupp har. Enligt den föreslagna 1 mom. 1 punkten ska samarbetsgruppen i beredningsskedet behandla planerings-, styrnings- och avtalshandlingar

som bereds i landskapet. Bland de nationella handlingar som ska behandlas kan nämnas exempelvis landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer, landskapsprogrammet, landskapsplanen samt närings-, trafik- och miljöcentralernas och till behövliga delar också regionförvaltningsverkens förslag till strategiska resultatmålshandlingar. Bestämmelser om landskapsförbundens deltagande och förfarande för strategisk styrning av NTM-centralerna och regionförvaltningsverken finns i de relevanta lagarna och förordningarna. För att sörja för god samordning bör resultatmålshandlingarna lämpligen behandlas av landskapets samarbetsgrupp. I nuläget föreskrivs det om behandlingen av styrdokumentet i samarbetsgruppen i 28 § 1 mom. 2 punkten i den gällande lagen. Avsikten är dock att göra regleringen mer allmänt hållen och därför föreslås det att uppgiften inte längre nämns särskilt utan att den i stället ingår i den föreslagna 1 punkten. Andra planeringshandlingar som ska behandlas är landskapets trafiksystemplan och samarbetsavtal och andra avtal om genomförande av landskapsprogrammet. Dessutom ska samarbetsgruppen behandla planer som anknuter till Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och andra handlingar i enlighet med vad som föreskrivs i 2–6 punkten.

Enligt 2 punkten ska landskapets samarbetsgrupp godkänna den regionala finansieringsplanen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och de finansieringsprioriteringar som ingår i den. I den föreslagna 29 § finns bestämmelser om finansieringsplanen. I finansieringsplanerna beskrivs den regionala fördelningen av medlen för Finlands regional- och strukturpolitik. Fördelningen av finansieringen ska beskrivas enligt prioriterat område och myndighet för de följande två åren på basis av det landskapspecifika hörntal som den förvaltande myndigheten uppgett. Avsikten är att förslaget ska beaktas vid beredningen av fördelningen av medel. Den förvaltande myndigheten har rätt att avvika från regionernas förslag för att säkerställa att programmet genomförs fullt ut. Dessutom ska i planen uppges en uppskattning av kommunal finansiering och annan offentlig finansiering enligt prioriterat område och myndighet. Dessutom kan man i finansieringsplanen presentera en eventuell allokering av medel till verksamhet över landskapsgränserna och meddela det förmedlande organ som avtalats för denna verksamhet, så att allokeringen av medel administrativt sett kan ske så lätt som möjligt direkt till den myndighet som fattar finansieringsbeslutet.

Enligt 3 punkten ska samarbetsgruppen främja beredningen av omfattande projekthelheter som är viktiga för regionutvecklingen och genomförandet av dem bland annat genom att kombinera olika finansieringskällor. Uppgiften motsvarar 1 mom. 5 punkten i den gällande bestämmelsen. Enligt den föreslagna 4 punkten ska samarbetsgruppen ge bindande utlåtanden enligt 21 § 3 mom. om regionala projektansökningar som ingår i Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Uppgiften motsvarar 28 § 1 mom. 4 punkten i den gällande lagen. Närmare bestämmelser om utlåtandets betydelse för det förmedlande organets beslutsfattande föreslås i 21 § 3 mom.

I 5 punkten föreskrivs om samarbetsgruppens uppgift att utarbeta ett förslag till preciserande regionala urvalskriterier för projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Samarbetsgruppen ska underrätta den förvaltande myndigheten om kriterierna och sörja för behövliga förfaranden för deras tillämpning inom regionen. De preciserande regionala urvalskriterierna får inte stå i strid med artikel 67 i den allmänna förordningen och de urvalskriterier som övervakningskommittén godkänner (artikel 35 i den allmänna förordningen) och som förvaltande myndigheten har fastställt. Uppgiften motsvarar det som sägs i den gällande lagstiftningen.

Enligt 6 punkten ska samarbetsgruppen rapportera till den förvaltande myndigheten om genomförandet av programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och vid

behov föreslå myndigheten ändringar som behövs i programmet. Uppgiften motsvarar 28 § 1 mom. 8 punkten i den gällande lagen. Enligt den föreslagna 7 punkten ska samarbetsgruppen informera om genomförandet av programmet för regional- och strukturpolitik. Informationsskyldigheten säkerställs i beredningssamarbetet mellan landskapsförbundet och NTM-centralen. Bestämmelsen motsvarar den gällande 28 § 1 mom. 9 punkten.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande att i arbetsordningen för landskapets samarbetsgrupp även föreskriva om andra uppgifter i anslutning till samarbetsgruppens uppgifter samt uppgifter i anslutning till genomförandet av såväl nationella som Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

21 §. Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om de besluts- och förvaltningsförfaranden som samarbetsgruppen och dess sekretariat ska följa. Enligt 1 mom. ska vissa bestämmelser i kommunallagen tillämpas på landskapets samarbetsgrupp, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen. På samarbetsgruppen och dess sekretariat tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningslagen.

Bestämmelser om beslutsförfarandet i samarbetsgruppen finns i det föreslagna 2 mom. Samarbetsgruppen ska eftersträva enhällighet i sitt beslutsfattande. Om ett enhälligt beslut emellertid inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

Enligt 3 mom. ska samarbetsgruppen ge utlåtande till det förmedlande organet om projekt som är betydande med tanke på regionutvecklingen eller totalkostnadskalkylen och för vilka stöd söks från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Detta motsvarar 27 § 4 mom. i den nuvarande lagen. Bestämmelsen innebär att det förmedlande organet inte kan avvika från ett förordande utlåtande från samarbetsgruppens sida, om det inte kan påvisa att det skulle strida mot EU-lagstiftningen eller den nationella lagstiftningen att bevilja stöd eller att projektet inte svarar mot programmet. Att ett projekt svarar mot programmet betyder att projektmålen ska ligga i linje med programmålen, att projektet ska lämna sig för finansiering enligt något av programmets särskilda mål och att programmet uppfyller urvalskriterierna för programmet. Avsikten är att samarbetsgruppens utlåtandeförfarande ska tillämpas bara på de projekt som är viktigast för regionens utveckling och projekt där totalkostnadskalkylen är betydande. Samarbetsgruppen ska sörja för att de projekt som kräver utlåtande behandlas utan dröjsmål. Innan de föreläggs samarbetsgruppen för utlåtande måste gruppens sekretariat säkerställa att projekten svarar mot programmet och överensstämmer med lagstiftningen. Om det förmedlande organet trots ett förordande utlåtande inte finansierar ett projekt ska det utan dröjsmål underrätta samarbetsgruppen om detta och motivera sitt avslag.

I 3 mom. föreskrivs dessutom att landskapets samarbetsgrupp dock inte ger något utlåtande i fråga om enskilda företag när det gäller ansökan om understöd för utvecklande av företag enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028. Ordalydelsen i bestämmelsen avviker från ordalydelsen i 27 § 5 mom. i den gällande lagen, men innebär innehållsmässigt detsamma och det förfarande som redan nu tillämpas fortsätter utan ändringar.

22 §. Samarbetsgruppens förhållande till det förmedlande organet. I paragrafen föreskrivs det om förhållandet mellan landskapets samarbetsgrupp och det förmedlande organet. Bestämmelsen motsvarar 27 § 4 mom. i den gällande lagen. Enligt paragrafen kan det förmedlande organet inte finansiera ett projekt, om landskapets samarbetsgrupp har gett ett negativt utlåtande om det föreslagna projektet. Det är dock möjligt att avvika från samarbetsgruppens bifallande beslut, om det finns ett hinder för beviljande av stöd på grund av EU-lagstiftningen eller den nationella lagstiftningen eller om projektet inte är förenligt med det

regional- och strukturpolitiska programmet. Samarbetsgruppen ska underrättas om avvikande beslut och det förmedlande organet ska informera samarbetsgruppen om grunderna för det avvikande beslutet.

Ett beslut som gäller ett utlåtande av samarbetsgruppen får inte överklagas genom besvär. Detta motsvarar gällande bestämmelser. Bestämmelser om ändringssökande finns i den föreslagna 45 §. Samarbetsgruppens utlåtande ingår i processen för beredning av projektet och det slutliga beslutet fattas av den myndighet som tagit emot finansieringsansökan. Ändringssökande som gäller ett enskilt projekt bestäms enligt de bestämmelser om ändringssökande i finansieringslagen som gäller den myndighet som fattat finansieringsbeslutet.

23 §. Samarbetsgruppens tillgång till information. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om samarbetsgruppens rätt att få information som den behöver för att utföra sina uppgifter. Paragrafen är ny.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska det förmedlande organet regelbundet lämna landskapets samarbetsgrupp uppgifter om projekt som ingår i de riksomfattande temana och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och enligt 2 punkten ett sammandrag över inkomna ansökningar om företagsstöd och fattade beslut om företagsstöd. Bestämmelsen i 1 punkten innebär att det förmedlande organ som svarar för ett riksomfattande tema har ansvar för att alla samarbetsgrupper i landskapet får tillräckliga uppgifter om de projekt som finansieras genom det regional- och strukturpolitiska programmet. Tidigare låg ansvaret på det berörda ministeriet. Detta inbegriper också informering om projektansökningar och temaändringar. Landskapets samarbetsgrupp behöver tillräckliga uppgifter om projekten för att kunna samordna den riksomfattande och den regionala projektverksamheten. Samordningsprojekten inom de riksomfattande temana ska ansvara för ett regelbundet och med tanke på samordningen av verksamheten tillräckligt informationsutbyte mellan det förmedlande organet och landskapets samarbetsgrupp, i bägge riktningarna. Också den digitala servicelösningen systemet EURA 2021 för EU:s regional- och strukturpolitiska fonder under programperioden 2021–2027 kan utnyttjas som stöd för samordningen av verksamheten.

Bestämmelsen i 2 punkten innebär att samarbetsgruppen regelbundet behöver få sammanfattande uppgifter av det förmedlande organet om inkomna ansökningar om företagsstöd samt om fattade beslut om företagsstöd. Förteckningar över genomförda företagsstödsprojekt finns normalt sett att få genom informationstjänsten EURA 2021. I fortsättningen ska det gå att komma överens om rapporteringsförfarandet i samarbetsgruppens arbetsordning, vilket kommer att medge flexibilitet i praxis i de olika landskapen. Avsikten med regelbundna rapporter är att se till att samarbetsgruppens regionala principer och riktlinjer för fördelningen av anslagen beaktas i besluten om företagsprojekt.

Enligt 2 mom. får de sammandrag som avses i 1 mom. 2 punkten inte innehålla sekretessbelagda uppgifter som med stöd av 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, *offentlighetslagen*) omfattas av privat företagshemlighet och som ingår exempelvis i projektansökningar, och projektplaner och finansieringsplaner för företagsstödsprojekt. Detsamma gäller naturligtvis också andra uppgifter som är sekretessbelagda med stöd av offentlighetslagen eller en speciallag.

3 kap. Programplanering och samarbetsförfaranden

24 §. Regionutvecklingsbeslut. Enligt 1 mom. ska statsrådet besluta om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen. Handlingens namn ska vara *regionutvecklingsbeslut*, som

redan nu används allmänt och som också används i den gällande lagen i stället för benämningen riksomfattande prioriteringar i regionutvecklingen.

Beslutet är strategiskt till sin natur och i det fastställs innehållsmässiga prioriteringar för regionutvecklingen och de mål som hänför sig till dem. Statsrådets beslut styr utvecklandet av de olika förvaltningsområdena och regionerna samt samordningen av åtgärderna. Prioriteringarna i beslutet ska till exempel beaktas i landskapsförbundens landskapsprogram (25 §). Med samordnade åtgärder avses till exempel olika främjande åtgärder och projekt. Arbets- och näringsministeriet ska inleda beredningen av regionutvecklingsbeslutet vid varje regeringsskifte. Delegationen för förnyelse i regionerna styr beredningen av beslutet. Regionutvecklingsbeslutet ska beredas över förvaltningsgränserna i samarbete med ministerierna och landskapsförbunden. Beredningen ska också innefatta det övriga och mer omfattande samarbetet med intressentgrupper. Det föreslås att varje regering under sin egen regeringsperiod vid behov ska kunna se över prioriteringarna till exempel i förhållande till översynen av regeringens strategi. För att konkretisera beslutet utarbetar ministerierna en verkställighetsplan som också innehåller uppföljningsindikatorer för uppföljningen av genomförandet. Bestämmelser om utarbetandet av planen utfärdas genom förordning av statsrådet. Genomförandeplanen ska godkännas av delegationen för förnyelse i regionerna som ska styra verkställandet av regionutvecklingsbeslutet vid ministerierna och inom olika förvaltningsområden. Delegationen för förnyelse i regionerna främjar och följer upp genomförandet av beslutet. Landskapen ska sedan beakta beslutet när de utvecklar regionen och tillämpa den på regionala förhållanden.

I 2 mom. föreslås det att bestämmelser om innehållet i regionutvecklingsbeslutet och beredningen, genomförandet och uppföljningen av fullgörandet av beslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §. Landskapsprogram. Enligt 1 mom. ska varje landskapsförbund utarbeta ett landskapsprogram som baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer och där målen för regionutvecklingen i landskapet och genomförandet av dem under de närmaste åren preciseras. I landskapsprogrammet ska prioriteringarna i statsrådets regionutvecklingsbeslut enligt 24 § beaktas. Vidare föreskrivs det att det i landskapsprogrammet ska ingå eller i samband med det utarbetas en strategi för smart specialisering i landskapet.

I landskapsprogrammet beskrivs de mål och prioriteringar utifrån vilka olika myndigheter och andra aktörer ska utveckla regionen under de närmaste åren. Med tanke på den riksomfattande regionutvecklingen som helhet är det viktigt att man i landskapsprogrammet granskar de delområden som allra mest påverkar regionutvecklingen, såsom utveckling av näringarna, sysselsättningen, landsbygden, välfärden, kompetensen, kulturen, livsmiljön, tillgängligheten, säkerheten och integrationen i landskapet. Landskapsprogrammet ska också inbegripa strategin för smart specialisering, som styr genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Strategin kan också ha formen av ett separat dokument till landskapsprogrammet. Strategier för smart specialisering ska innehålla en aktuell analys av utmaningarna för innovationsverksamhet och flaskhalsar för innovationsspridning, ange det behöriga organ som ansvarar för förvaltningen av strategin, beskriva en effektivt fungerande entreprenörprocess samt ange åtgärder för att förbättra landskapets forsknings- och innovationssystem, åtgärder för att hantera industriell omvandling och åtgärder för internationellt samarbete inom kärnområdena för smart specialisering.

I 2 mom. sägs det att landskapsprogrammet bereds i samverkan med kommunerna, andra myndigheter samt de sammanslutningar och organisationer samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. De aktörer som deltar i beredningen kan variera beroende av landskapet.

Till exempel i landskapet Lappland ska avsnittet om samekultur beredas av sametinget. En sådan inkluderande beredning kommer att få olika aktörer att förbinda sig vid de gemensamt uppställda målen. Detta motsvarar 32 § 1 mom. i den nuvarande lagen. Landskapsprogrammet ska godkännas av landskapsfullmäktige för varje fullmäktigeperiod för en tid av fyra år, liksom för närvarande. Landskapsprogrammet kan justeras vid behov.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om strukturen för innehållet i landskapsprogrammet, beredningen av programmet samt tidtabellen för beredningen av programmet få utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att i samarbete med landskapen samordna innehållsstrukturen i landskapsprogrammen, beredningen exempelvis för utarbetande av konsekvensbedömningar och tidsplanerna för utarbetande av programmen. Genom enhetliga förfaranden och tidsplaner säkerställs möjligheten att bilda sig en riksomfattande, jämförbar och samtidig uppfattning om behov och mål för utvecklingen av de olika delarna av landet.

Landskapsprogrammets genomförandeplan enligt 33 § i den gällande lagen ska i fortsättningen inte längre utarbetas. De projekt- och åtgärdsförslag och andra utvecklingsbehov för området som tidigare ingick i genomförandeplanen ska i fortsättningen behandlas i de regionutvecklingsdiskussioner som föreslås i 27 §. För fördelningen av regional finansiering för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik enligt samma moment begär den förvaltande myndigheten finansieringsplaner av landskapen. Närmare bestämmelser om förfarandet utfärdas i enlighet med 29 § 5 mom. i förslaget genom förordning av statsrådet. Landskapets samarbetsgrupp godkänner den regionala finansieringsplanen på motsvarande sätt som för närvarande.

26 §. Landskapsprogrammets ställning. I paragrafen föreskrivs att de myndigheter som är verksamma inom landskapet i sin verksamhet ska beakta landskapsprogrammet. Dessutom ska myndigheterna enligt 1 mom. alltid bedöma konsekvenserna av sina egna åtgärder i förhållande till landskapsprogrammet.

Enligt 2 mom. ska myndigheterna begära utlåtande av landskapsförbundet om sådana planer eller åtgärder som i betydande grad avviker från landskapsprogrammet eller som kan försämra tillgången till tjänster, sysselsättningen eller livskraften i regionen. Skyldigheten gäller både lokala myndigheter och riksomfattande myndigheter. Till sitt innehåll motsvarar momentet förfarandet enligt 34 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen.

27 §. Regionutvecklingsdiskussioner. Enligt 1 mom. ska statsrådet och de aktörer som företräder regionerna regelbundet diskutera målen för regionutvecklingen och genomförandet av dem. Arbets- och näringsministeriet ska samordna förberedelser och genomförande av diskussionerna. Ministeriet ansvarar för regionutvecklingen enligt arbetsfördelningen inom statsrådet.

Landskapsförbunden ska i egenskap av regionutvecklingsmyndighet samordna beredningen av diskussionerna inom respektive region och även bjuda in andra regionala deltagare i diskussionerna beroende på ämne. Regionerna ska företrädas av dels representanter för landskapsförbundet, dels, beroende på vilket tema diskussionen gäller, exempelvis representanter för kommuner och städer, läroanstalter, arbets- och näringslivsorganisationer, utvecklingsbolag och andra berörda aktörer. I synnerhet närings-, trafik- och miljöcentralerna, samt i vissa fall också regionförvaltningsverken, bör som genomförande myndighet delta i diskussionerna i egenskap av verkställande myndigheter för regionutvecklingen. I landskapet Lappland ska förbundet se till att sametinget har möjlighet att delta i beredningen av diskussionerna och i diskussionerna om regionutvecklingen när de teman som behandlas gäller samiska språk och kultur inom samernas hembygdsområde. Statsrådet ska i regel representeras

RP 47/2021 rd

av ledande tjänstemän vid ministerierna. De samtal som förs inom ramen för diskussionerna stöder samarbetet mellan stat och landskap när det gäller att utveckla regionerna.

Dialogen ska vara regelbunden, vid behov även årligen. Diskussionernas innehåll, omfattning och även representanterna för statsrådet, dvs. deltagarna från olika förvaltningsområden, kan variera. Diskussionerna kan också vara gemensamma för vissa landskap och gälla ett visst tema. Vid regeringsskiftet ska diskussionerna vara mer omfattande och anknyta till beredningen av regionutvecklingsbeslutet. Diskussionerna är ett förfarande för växelverkan och partnerskap mellan staten och regionerna, och inga bindande uppgörelser eller beslut kommer att göras inom ramen för dem. Slutsatserna av diskussionerna antecknas i en promemoria som ska godkännas av parterna i diskussionerna. Syftet med diskussionerna ska vara att främja och strukturera växelverkan mellan staten och regionerna och att stödja självständig utveckling av landskapen. Diskussionerna ska bygga på regionutvecklingsbeslutet, landskapsprogrammet och en aktuell lägesbild av regionutvecklingen. Som diskussionsunderlag kan man använda också annat aktuellt statligt eller landskapsvist material om regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och även de strategier från ministerierna som väsentligt inverkar på regionutvecklingen.

Enligt 2 mom. främjar diskussionerna i enlighet med 2 § samarbetet och växelverkan mellan staten, landskapsförbunden och andra aktörer i syfte att uppnå målen för regionutvecklingen. Vid diskussionerna ska man sträva efter att staten och landskapen når en gemensam syn på målen för regionutvecklingen och genomförandet av dem och på verksamhetsförutsättningarna med tanke på planeringen och genomförandet av regionutvecklingen. Vid diskussionerna strävar man efter att identifiera de möjligheter som baserar sig på regionernas starka sidor samt flaskhalsar som påverkar utvecklingen och söka förslag till lösningar på dem. Denna samsyn ska beaktas i planeringen av de olika aktörernas ekonomi och verksamhet. Om samsyn inte nås, kan också eventuella avvikande åsikter antecknas i den handling som upprättas med anledning av diskussionerna. Samarbetsavtal enligt 28 § kan ingås om de ärenden som behandlas vid diskussionerna. Vid diskussionerna ska behandlas aktuella regionutvecklingsfrågor och regionutvecklingsmål som har innehållsmässig och ekonomisk betydelse och som gäller olika förvaltningsområden, och som är horisontellt sett betydande. De ska anknyta till regionutvecklingsbeslutet, landskapsprogrammet och på en aktuell lägesbild av regionutvecklingen. Sådana frågor och uppgifter är exempelvis sådana frågor som anknyter till plötsliga strukturförändringar, digitalisering, arbetskraftens rörlighet, medborgarinitierad lokalutveckling och växelverkan mellan stad och landsbygd och där man behöver synpunkter från flera olika förvaltningsområden. Diskussionerna ska också gälla genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och de nationella programmen inom landskapet och ur landskapets synvinkel. Ministerierna ska delta i regionutvecklingen med verktyg inom sitt eget ansvarsområde. De beslutar om allokeringen av resurser och åtgärder i förvaltningsområdenas egna processer.

Staten och landskapsförbunden ska på var sitt håll förbereda sig för diskussionerna genom att utarbeta egna, samordningsbara förslag till teman som ska tas upp vid diskussionerna. I förslagen ska också mål över landskapsgränserna beaktas, såsom utveckling av tillväxtzoner. Landskapsförbunden ska försäkra sig om att kommunerna och andra centrala aktörer i regionen har tillräckliga möjligheter att påverka förbundets förslag. Förslaget behöver därför behandlas i landskapets samarbetsgrupp. Utifrån förslagen ska arbets- och näringsministeriet bereda landskapsvisa teman för diskussionerna. I diskussionerna ska regioninitierade initiativ och utvecklingsarbete granskas i förhållande till de riksomfattande målen och tvärtom.

I 3 mom. föreslås att närmare bestämmelser om organiseringen av och förfarandena för diskussionerna (bl.a. om deras regelbundenhet och landskapens gemensamma

temadiskussioner), om de parter som deltar i diskussionerna samt om dokumentering och uppföljning av slutsatserna av diskussionerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §. Samarbetsavtal. För genomförandet av målen för regionutvecklingen föreslås i paragrafen att ett samarbetsavtalsförfarande enligt 45 § i den gällande lagen ska tillämpas också i fortsättningen. Samarbetsavtal kan göras upp i samverkan mellan staten, landskapsförbundet, kommunerna och de andra myndigheter som deltar i finansieringen av åtgärderna och andra parter som deltar i regionutvecklingen. Till avtalen hör bland annat avtal med olika aktörer, städer eller med landskapsförbunden eller andra, och de kan gälla exempelvis utveckling av regionala ekosystem, positiv utveckling av sysselsättningen, ekonomin eller investeringarna och interregionalt samarbete.

Enligt 2 mom. ska samarbetsavtalet liksom för närvarande överensstämma med regionutvecklingsbeslutet och landskapsprogrammet i fråga. För att säkerställa detta ska det berörda landskapsförbundet höras i samband med beredningen av avtalet, om förbundet inte själv är part i avtalet. Genom ett sådant förfarande säkerställs det att de samlade åtgärderna för regionutveckling i landskapet är konsekventa i förhållande till de målsättningarna i landskapsprogrammet.

29 §. Beredning och genomförande av Europeiska unionens partnerskapsöverenskommelse och regional- och strukturpolitiska program. I paragrafen föreslås bestämmelser om beredningen av partnerskapsavtal och program för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och om de förfaranden som ska iaktas i dem.

Enligt 1 mom. är det statsrådet som ska fatta beslut om att förelägga Europeiska kommissionen en partnerskapsöverenskommelse i enlighet med artikel 7 och ett regional- och strukturpolitiskt program i enlighet med artikel 16 i den allmänna förordningen. Föredragande är arbets- och näringsministeriet, till vars uppgifter beredningen av programmet hör enligt 9 §.

I 2 mom. konstateras att målen för det nationella regional- och strukturpolitiska programmet genomförs genom både riksomfattande och regionala åtgärder. I den allmänna förordningen föreskrivs om innehållet i partnerskapsavtalet och det regional- och strukturpolitiska programmet. De ska innehålla de frågor som avses i artiklarna 8 och 17 i den allmänna förordningen. Enligt 2 mom. ska prioriteringarna i regionutvecklingsbeslutet beaktas när de utarbetas. Vid ändring av programmet och partnerskapsavtalet iaktas det som föreskrivs om beredningen av dem i den allmänna förordningen; i fråga om programmet i avdelning III kapitel I och i fråga om avtalet i avdelning II kapitel I.

Enligt 3 mom. svarar arbets- och näringsministeriet för den riksomfattande beredningen av programmet. Denna uppgift nämns också i 9 § som gäller ministeriets uppgifter. För beredningen av nationella teman som grundar sig på programmet svarar de ministerier som saken gäller under ledning av arbets- och näringsministeriet i samarbete med regionerna. Landskapsförbunden svarar för den regionala beredningen av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och för beredningen av de regionala finansieringsplanerna för medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Den regionala beredningen av programmet stöder arbets- och näringsministeriets uppgift enligt 9 § 5 punkten och säkerställer att regionernas behov och synpunkter beaktas som en del av beredningen av programmet. Förbunden gör beredningen i nära samarbete särskilt med närings-, trafik- och miljöcentralerna, men också med andra regionala partner. I finansieringsplanerna beskrivs fördelningen av finansieringen enligt prioriterat område och myndighet för de följande två åren. Avsikten är att förslaget ska beaktas vid beredningen av fördelningen av medel. Den förvaltande myndigheten har rätt att avvika från regionernas förslag för att säkerställa att programmet

RP 47/2021 rd

genomförs fullt ut. Samarbetet med närings-, trafik- och miljöcentralerna är centralt i beredningen av finansieringsplanen. Finansieringsplanen godkänns av landskapets samarbetsgrupp.

Vidare enligt 3 mom. svarar den i 15 § avsedda delegationen för förnyelse i regionerna för samordningen av beredningen och genomförandet och för det partnerskap och den behandling inom centralförvaltningen enligt flernivåstyrelse som avses i artikel 6 i den allmänna förordningen. På regional nivå är partnerskapsaktören landskapets samarbetsgrupp i enlighet med 20 § 1 mom. 1 punkten. Vid ändring av programmet och partnerskapsavtalet iakttas vad som föreskrivs om beredningen av dem i artikel 19 i den allmänna förordningen.

I 4 mom. föreslås det att det berörda ministeriet ska kunna tillsätta en ledningsgrupp för behandlingen av programmets riksomfattande teman och för att stödja genomförandet av programmet. En ledningsgrupp kan tillsättas för ett eller flera teman. Som ordförande för ledningsgruppen fungerar det relevanta ministeriet och det organ som förmedlar temat är alltid medlem i gruppen. Andra medlemmar kan vara exempelvis andra ministerier som är centrala med tanke på genomförandet och samordningen av temat. Ledningsgruppen ska lägga fram ett förslag till projekturval för det förmedlande organet. Medlemmarna i ledningsgruppen ska vara ojäviga för bedömning av projekten.

Enligt 5 mom. får närmare bestämmelser om beredningen av program och planer, om innehållet i och ändringen av dem samt om sammansättningen av och uppgifterna för ledningsgrupperna för de riksomfattande temana samt om utarbetandet av regionala finansieringsplaner utfärdas genom förordning av statsrådet. I fråga om NTM-centralerna finns bestämmelser om förmedlande organ i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna.

30 §. Hållbar stadsutveckling. I paragrafen föreslås i enlighet med artikel 9 i Eruf-förordningen bestämmelser om hållbar stadsutveckling och programförfarandet.

Enligt 1 mom. ska städerna utarbeta en plan för hållbar stadsutveckling för genomförande av de integrerade åtgärder som stöder en hållbar stadsutveckling enligt programmet för regional- och strukturpolitik. En plan som genomförs genom integrerade åtgärder, dvs. olika fonder och finansieringskällor, motsvarar den territoriella strategi som avses i artikel 22 a i den allmänna förordningen. För programperioden 2021–2027 är den plan som avses i paragrafen de ekosystemavtal som staten och huvudstadsregionen och universitetsstäder och universitetscentra ingått i syfte att utveckla internationellt attraktiva innovationsmiljöer och försöksmiljöer. Ett avtal kan ingås med en stad eller stadsregion. Bestämmelser om vad planen ska innehålla finns i artikel 23 i den allmänna förordningen. Enligt artikel 23.2 i förordningen är det städerna som ansvarar för utarbeta planförslaget, dvs. utkastet till ekosystemavtal, och det ska överensstämma med stadens egen territoriella strategi. Planen och den finansieringsram som beviljas för planen ur utvecklingsfonden godkänns av arbets- och näringsministeriet. Det är inte längre arbets- och näringsministeriet som ska välja ut de städer som ska genomföra planen, utan i stället är det statsrådet som enligt 29 § ska besluta om att förelägga Europeiska kommissionen ett samlat EU-program för regional- och strukturpolitik.

Enligt 1 mom. ska städerna dessutom inrätta en ledningsgrupp för genomförandet av planen. I regel ska varje stad inrätta en egen ledningsgrupp, men ledningsgruppen kan också vara gemensam för städerna, om städerna tillsammans beslutar så. Beslut om ledningsgruppens sammansättning fattas av staden. Ledningsgruppens centrala uppgift ska vara att pröva projektens ändamålsenlighet, dvs. att prioritera och välja projekt för finansiering med medel från regionala utvecklingsfonden utifrån de urvalskriterier som övervakningskommittén bestämt. Det faktiska projektbeslutet fattas av det utsedda förmedlande organet, som också

prövar lagligheten och överensstämmelsen med programmet. Förfarandet ligger i linje med artikel 23.3 i den allmänna förordningen. När det gäller projekt inom socialfonden och Fonden för en rättvis omställning ska ledningsgruppens behandling endast innefatta beredning av projekturvalet och det förmedlande organet ska svara för bedömningen av såväl projektens laglighet, programöverensstämmelse som ändamålsenlighet. Också i fråga om den nationella finansieringen av regionutvecklingen svarar landskapsförbundet på motsvarande sätt efter beredningen av ledningsgruppen för bedömningen av såväl projektens laglighet, programöverensstämmelse som ändamålsenlighet. Bestämmelser om finansiering av projekt för hållbar stadsutveckling finns i 10–12 § i finansieringslagen.

Enligt 2 mom. kan för genomförandet av planen finansiering också beviljas av nationella medel för regionutveckling, från Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning. Beslut om beviljande av nationella medel för regionutveckling för genomförandet av planen, om finansieringsramen för socialfonden och Fonden för rättvis omställning fattas av det aktuella landskapets samarbetsgrupp eller statsrådet på föredragning från arbets- och näringsministeriet i enlighet med den normala programprocessen. Detta motsvarar den gällande lagstiftningen.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas i verksamheten för hållbar stadsutveckling och om ledningsgruppen utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap. Förvaltning av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

31 §. *Arbets- och näringsministeriets och utrikesministeriets uppgifter vid förvaltningen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Enligt 1 mom. ska arbets- och näringsministeriet sköta de uppgifter som enligt Interregförordningen hör till medlemsstaterna i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Uppgifterna anknyter till beredning, förvaltning, bedömning, uppföljning och övervakning av Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna i enlighet med målet för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg). Bestämmelser om att Europeiska unionens regional- och strukturpolitik är arbets- och näringsministeriets uppgift finns i 1 § 4 punkten i statsrådets förordning om arbets- och näringsministeriet.

Enligt 2 mom. svarar utrikesministeriet för beredningen av ärenden som gäller Europeiska unionens yttre förbindelser och finansieringen av de yttre förbindelserna och för fastställandet av Finlands ståndpunkter i Interregprogram vid de yttre gränserna. Bestämmelser om utrikesministeriets behörighet finns i statsrådets förordning om utrikesministeriet (1171/2005). Bestämmelser om samarbetet mellan ministerierna finns i 2 § i lagen om statsrådet (175/2003). Arbetsfördelningen mellan ministerierna avses förbli densamma som i nuläget.

Bestämmelser om genomförandet av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i Europeiska unionens lagstiftning i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om särskilda bestämmelser för målet europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (Interregförordningen). Interreg-program vid de yttre gränserna finansieras dessutom genom instrumentet för grannskapspolitik, utvecklings-samarbete och internationellt samarbete, som det föreskrivs om i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av ett instrument för grannskapspolitik, utvecklings-samarbete och internationellt samarbete (NDICI-förordningen).

32 §. *Beredning och godkännande av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna samt av finansieringsavtal.* I 1 mom. föreslås det att arbets- och näringsministeriet

ska svara för beredningen av Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna. Enligt artikel 16 i Interregförordningen ska de deltagande medlemsstaterna utarbeta programmen. De programpartner som avses i artikel 6 i den allmänna förordningen ska tas med i programarbetet. Med programpartner avses programpartner enligt kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna ska i Finland beredas i samarbete med landskapsförbunden inom programområdet, andra ministerier och övriga programpartner. De landskapsförbund som deltar i programmet ska ha det centrala ansvaret för att lägga fram förslag till programinnehåll. Landskapsförbundens roll är väsentlig särskilt i program för gränsöverskridande samarbete, dvs. i beredningen av de så kallade A-program som avses i artikel 3 i Interregförordningen. I dessa program deltar landskapsförbunden ofta direkt i programmeringskommitténs eller någon annan beredningsorganisations verksamhet som medlemmar. I program enligt Interregförordningen som är geografiskt bredare, dvs. mellanstatliga program (så kallade B-program) och program för interregionalt samarbete (så kallade C-program), kan endast ett begränsat antal finländska aktörer delta i programberedningsorganisationerna. Då kan beredningen av ett Interregprogram i Finland ordnas genom en separat samordnings- eller beredningsgrupp. De övriga ministerierna deltar i beredningen av varje Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna via sitt eget kompetensområde. Ministeriernas synpunkter hörs bl.a. via de kontaktnät som inrättats för uppföljning av programmen. Innehållet i varje program ska tas fram i samarbete med de behöriga myndigheterna i de länder som deltar i programmet och övriga programpartner.

Enligt 2 mom. är det statsrådet som för Finlands del beslutar om godkännande av alla Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Förfarandet motsvarar det gällande förfarandet för den pågående programperioden 2014–2020. Enligt artikel 16 i Interregförordningen ska Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna godkännas i alla deltagande länder innan de läggs fram för kommissionen.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det att arbets- och näringsministeriet ska godkänna finansieringsavtalet för genomförandet av Interregprogram vid de yttre gränserna. Avtalet ingås mellan partnerlandet och kommissionen. I Finlands fall avses med partnerland Ryska federationen när det gäller Interregprogram vid de yttre gränserna. Enligt artikel 59 i Interregförordningen kan också den medlemsstat som fungerar som värd för den förvaltande myndigheten också underteckna finansieringsavtalet. Arbets- och näringsministeriet har undertecknat finansieringsavtalen under programperioden 2014–2020. Innan ett finansieringsavtal ingås ska arbets- och näringsministeriet höra de förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna.

33 §. Övervakningskommittéernas medlemmar i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Bestämmelser om övervakningskommittéerna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i artikel 28 i Interregförordningen. Enligt artikeln ska de deltagande länderna enligt överenskommelse med den förvaltande myndigheten inrätta en kommitté som ska övervaka genomförandet av programmet inom tre månader från den dag då kommissionen har antagit programmet. Enligt Interregförordningen övervakningskommittén anta sin egen arbetsordning. Bestämmelser om övervakningskommitténs sammansättning finns i artikel 29 i Interregförordningen, enligt vilken de länder som deltar i Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna ska komma överens om sammansättningen av övervakningskommittén för programmet och se till att länderna och programpartnerna är balanserat representerade i kommittén.

I 1 mom. föreskrivs om utnämning av de finländska medlemmarna i övervakningskommittéerna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Det är statsrådet som utnämmer medlemmarna. Arbets- och näringsministeriet beslutar om byte av finländska medlemmar i övervakningskommittéerna. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis. Enligt 2 mom. svarar arbets- och näringsministeriet liksom för närvarande för utnämningen av de finländska medlemmarna till andra kommittéer eller arbetsgrupper som övervakningskommittéerna inrättat. De organisationer som deltar i sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper beslutar själva om ändringar i fråga om sin medlem när en medlem byts under en mandatperiod. Detta motsvarar rådande praxis. Med andra kommittéer och arbetsgrupper hänvisas till styrkommittéer som inrättats av övervakningskommittéerna i enlighet med artikel 22 i Interregförordningen och som ska besluta om projekturvalet. Under programperioden 2014–2020 har olika Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna inrättat olika kommittéer, särskilt till stöd för projekturvalet. För styrkommittén har också använts exempelvis benämningarna urvalskommitté och förvaltningskommitté. Av arbetsgrupperna har det funnits en regional utvärderingsgrupp (regional assessment group, RAG). Bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter finns i artiklarna 22 och 30 i Interregförordningen. Övervakningskommitténs uppgifter är sådana till sin natur att de kan anses vara utövande av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Det är dock inte fråga om sådan betydande utövning av offentlig makt som avses i grundlagen, eftersom övervakningskommitténs beslut alltid fastställs av den förvaltande myndigheten.

I 3 mom. föreslås bestämmelser som tillgodoser kraven på god förvaltning och rättssäkerhet enligt 124 § i grundlagen. På de finländska medlemmarna i övervakningskommittéer, andra kommittéer och arbetsgrupper tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Med detta avses bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen. På medlemmarna tillämpas också bestämmelserna om skadeståndsansvar i skadeståndslagen för ersättande av skada som uppkommer i samband med övervakningskommitténs uppgifter.

34 §. Förvaltande myndighet och bokföringsfunktion i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Paragrafen innehåller bestämmelser om den förvaltande myndigheten och bokföringsfunktionen för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. De länder som deltar i ett program utser dessa myndigheter i enlighet med artikel 45 i Interregförordningen, i praktiken utses de i programdokumentet. Den förvaltande myndigheten utför de uppgifter som avses i artikel 46 i Interregförordningen inom hela programområdet. Enligt artikel 66 i den allmänna förordningen ska den förvaltande myndigheten ansvara för förvaltningen av programmet, med syftet att programmets mål ska uppnås. Den förvaltande myndighetens ska särskilt ha till uppgift att utföra arbetsuppgifter inom programförvaltningen i enlighet med artikel 68 i den allmänna förordningen, stödja arbetet i övervakningskommittén i enlighet med artikel 69 i den förordningen samt i ett elektroniskt system registrera och lagra de uppgifter om varje insats i det elektroniska systemet som behövs för övervakning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller och revisioner. För projekturvalet i Interregprogram och Interregprogrammen vid de yttre gränserna svarar de övervakningskommittéer som avses i 33 § eller andra kommittéer eller arbetsgrupper som inrättats under övervakningskommittén.

Den förvaltande myndigheten får enligt artikel 46 i Interregförordningen också i fråga om projekt utföra de förvaltningskontroller som avses i artikel 74.1 a i den allmänna förordningen. De länder som deltar i Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna kan dock också besluta att förvaltningskontrollerna ska göras genom att på nationell nivå utse den instans eller person (*kontrollant*) som ska ansvara för dessa kontroller när det gäller stödmottagare som befinner sig i deras region.

Bestämmelser om bokföringsfunktionen och dess uppgifter finns i artikel 70 i den allmänna förordningen och artikel 47 i Interregförordningen. Bokföringsfunktionens uppgifter motsvarar huvudsakligen den tidigare attesterande myndighetens uppgifter. Den viktigaste skillnaden är att bokföringsfunktionen enligt artikel 70 i den allmänna förordningen inte har rätt att göra inspektioner på stödmottagnivå, vilket den attesterande myndigheten har haft rätt till. Förvaltnings- och övervakningssystemet har till denna del förenklats i den allmänna förordningen och eventuella överlappande funktioner har avskaffats så att risken kan minskas för att stödmottagarna utsätts för överlappande inspektioner på olika nivåer. En av de viktigaste uppgifterna för bokföringsfunktionen är bl.a. att utfärda och skicka betalningsansökningar till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 85 i allmänna förordningen samt att upprätta räkenskaper i enlighet med artikel 92 och registrera alla delar av räkenskaper i ett elektroniskt system.

Enligt 1 mom. ska ett landskapsförbund eller en sådan finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (1340/2015) kunna vara förvaltande myndighet och sköta bokföringsfunktionen i Finland, precis som i nuläget. I praktiken bestämmer de länder som deltar i varje Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna i vilket land programmets förvaltande myndighet och bokföringsfunktion ska vara belägna och utser dessa myndigheter i enlighet med artikel 45 i Interregförordningen. Myndigheterna ska vara belägna i en medlemsstat i Europeiska unionen. Under programperioden 2014–2020 fanns det i Finland fyra förvaltande myndigheter för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Den förvaltande myndigheten för Interreg Central Baltic-programmet finns i anslutning till Egentliga Finlands förbund. För Interregprogram vid de yttre gränserna finns det under programperioden 2014–2020 tre förvaltande myndigheter i Finland enligt följande: Den förvaltande myndigheten för programmet Sydöstra Finland – Ryssland finns i anslutning till Sydkarelen förbund, den förvaltande myndigheten för programmet Karelia finns i anslutning till Norra Österbottens förbund och den förvaltande myndigheten för programmet Kolarctic i anslutning till Lapplands förbund.

Enligt 2 mom. ska den förvaltande myndigheten förvalta och genomföra Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna i enlighet med principerna för sund ekonomisk förvaltning. Den förvaltande myndigheten ska fullgöra de uppgifter som avses i artikel 46 i Interregförordningen samt de uppgifter som överenskommit i programdokumentet och finansieringsöverenskommelsen för varje program.

I det föreslagna 3 mom. sägs det att den förvaltande myndigheten dessutom kan fullgöra de nationella uppgifterna avseende programmet, främst beviljande av den nationella motfinansieringen till finländska stödmottagare. De förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna har under programperioden 2014–2020 svarat för beviljandet av nationell medfinansiering inom hela programområdet. Avsikten är att fortsätta med praxisen under programperioden 2021–2027. Bestämmelser om den förvaltande myndighetens rätt att sköta nationella uppgifter som gäller Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i finansieringslagen.

35 §. *Revisionsmyndighet för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Enligt artikel 45 i Interregförordningen ska de deltagande länderna utse en revisionsmyndighet för programmet. Finansministeriets finanscontrollerfunktion är den finländska revisionsmyndigheten. Under den nya programperioden ska revisionsmyndigheten inte längre kunna finnas vid ett landskapsförbund, vilket varit fallet under programperioden 2014–2020. Revisionsmyndighet i Finland har under programperioden 2014–2020 varit finansministeriets finanscontrollerfunktion i alla andra program än i Interreg Central Baltic-programmet, där

Egentliga Finlands förbund har varit revisionsmyndighet. Den förvaltande myndigheten för Central Baltic-programmet har också funnits i anslutning till Egentliga Finlands förbund. Med tanke på åtskiljandet av uppgifterna är det motiverat att också revisionsmyndigheten för detta program överförs till finansministeriets finanscontrollerfunktion. Genom överföringen kan man säkerställa att förfarandena är enhetliga i alla de program där den förvaltande myndigheten finns i Finland. Revisionsmyndighetens kostnader ska täckas med programmedlen för Interregprogrammen eller Interregprogrammen vid de yttre gränserna.

Det föreskrivs om revisionsmyndighetens uppgifter i den allmänna förordningen, huvudsakligen i artikel 71. Bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns dessutom i artiklarna 48 och 49 i Interregförordningen. Revisionsmyndigheten ska ha ansvaret att utföra systemrevisioner och upprätta revisionsuttalanden och en årlig kontrollrapport. Som en förändring i förhållande till den pågående programperioden ska man enligt Interregförordningen i fortsättningen använda en urvalsmetod för insatsrevisioner utifrån en programspecifik riskbedömning. Revisionsmyndigheten kommer således att göra insatsrevisioner bara när programmet ingår i det europeiska stickprov som avses i artikel 49 i Interregförordningen.

Enligt artikel 45 i Interregförordningen ska revisionsmyndigheten och den förvaltande myndigheten vara belägna i samma land.

36 §. *Revisorsgruppernas finländska medlem i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Den revisionsmyndighet som avses i 35 § bistås av en revisorsgrupp när revisionsmyndigheten inte har tillstånd av de länder som deltar i Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna att utföra de uppgifter som avses i artiklarna 48 och 49 i Interregförordningen inom hela programområdet. Finansministeriets finanscontrollerfunktion sköter för Finlands del medlemmens uppgifter i revisorsgrupperna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Praxisen är densamma som under programperioden 2014–2020.

Revisorsgruppen ska bestå av en företrädare för varje land som deltar i programmet. Den finländska medlemmen i revisorsgruppen ansvarar för de revisioner av stödmottagare som görs i Finland. Revisionsförfarandet i fråga om stödmottagare beskrivs i artikel 49 i Interregförordningen. Revisionsmyndigheten för varje program ska vara ordförande för revisorsgruppen. I praktiken bistås revisionsmyndigheten alltid av en revisorsgrupp i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

37 §. *Förvaltningskontroller i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Den förvaltande myndigheten kan enligt artikel 46 i Interregförordningen ansvara för de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen. De länder som deltar i Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna kan dock också besluta att förvaltningskontrollerna ska göras genom att på nationell nivå utse den instans eller person (*kontrollant*) som ska ansvara för dessa kontroller när det gäller stödmottagare som befinner sig i deras region. Landskapsförbunden är sådana kontrollanter i Finland som avses i artikel 46.4 i Interregförordningen. Landskapsförbunden utför förvaltningskontroller i fråga om de Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna där den förvaltande myndigheten inte utför förvaltningskontroller. Bestämmelser om olika myndigheters inspektionsrätt i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i finansieringslagen. I finansieringslagen föreskrivs också om beviljande av inspektionsfullmakt till en annan myndighet eller revisor.

I 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna för att koncentrera förvaltningskontrollerna. Uppgifterna kan koncentreras så att ett landskapsförbund utför förvaltningskontrollerna också inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund. Uppgifter ska få koncentreras om det på det sättet går att garantera tillgången till sådan specialsakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna. Det kan också vara ändamålsenligt att koncentrera landskapsförbundets uppgifter av någon annan motsvarande orsak. Koncentreringen av uppgifterna ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §. Ett bemyndigande att utfärda förordning om koncentreringen föreslås i 5 mom. Avsikten är att i förordningen utse ett eller flera landskapsförbund till kontrollanter med ansvar för förvaltningskontrollerna.

Enligt 3 mom. kan arbets- och näringsministeriet överföra kontrollantens uppgift till ett annat landskapsförbund, om det landskapsförbund som är kontrollant inte utför de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen korrekt eller inte sköter de uppgifter som avses i en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller om landskapsförbundet inte längre har förutsättningar i enlighet med denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den att vara verksam. För att säkerställa att arbets- och näringsministeriets ansvar för att principen om en sund ekonomisk förvaltning iakttas är arbets- och näringsministeriet skyldigt att överföra kontrollantens uppgifter på någon annan, om det landskapsförbund som är kontrollant inte heller efter en rimlig tid har förmått utföra sina uppgifter eller uppfylla de villkor som ställts för förbundet.

Enligt 4 mom. ska arbets- och näringsministeriet i de situationer som avses i 3 mom. samråda med det landskapsförbund som är kontrollant om avhjälpande av bristerna och ge förbundet en skälig tidsfrist för att avhjälpa dem. Meningsskiljaktigheter mellan det landskapsförbund som är kontrollant och arbets- och näringsministeriet ska i första hand lösas genom samråd. Arbets- och näringsministeriet kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i kontrollantens verksamhet.

Enligt 5 mom. får närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på kontrollanten, om uppgifterna, de förfaranden som ska iakttas och koncentreringen av uppgifterna vid förvaltningskontroller utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att i förordningen utse ett eller flera landskapsförbund till kontrollanter med ansvar för förvaltningskontrollerna.

Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att granska landskapsförbund som är övervakare finns i 70 § i finansieringslagen.

38 §. Fördelning av nationell medfinansiering och nationell finansieringsandel för tekniskt stöd i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna tas in i statsbudgeten. I statsbudgeten ska också tas in den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. De länder som deltar i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finansierar det tekniska stödet med nationella medel i enlighet med vad som särskilt överenskommit för varje program. Statsrådet beslutar om fördelningen av anslagen i enlighet med 4 § 3 punkten i reglementet för statsrådet.

Enligt 2 mom. 1 punkten beslutar arbets- och näringsministeriet om anvisande av nationell medfinansiering till landskapsförbunden för beviljande till projekt inom Interregprogram inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten och i enlighet med statsrådets beslut om fördelning av anslagen. Enligt 2 mom. 2 punkten beslutar arbets- och näringsministeriet på motsvarande sätt om anvisande av nationell medfinansiering till de förvaltande myndigheterna för beviljande till projekt inom Interregprogram vid de yttre gränserna inom ramen för de anslag

som tagits in i statsbudgeten och i enlighet med statsrådets beslut om fördelning av anslagen. Enligt 3 punkten beslutar arbets- och näringsministeriet dessutom om anvisande av den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna till de förvaltande myndigheterna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna inom ramen för anslag som tagits in i statsbudgeten. Genom den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd deltar Finland i de administrativa kostnaderna för varje program och det är då inte fråga om fördelning av regionala medel. Den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd i regel budgeteras och utbetalas för initialfasen.

På samma sätt som för närvarande ska arbets- och näringsministeriet i fråga om den nationella medfinansieringen och nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd ansvara för budgeteringen, fördelningen av anslag och övervakningen av fullmakter.

39 §. *Förvaltning av nationell medfinansiering i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Landskapsförbunden sköter för Interregprogram och de förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna uppgifterna i anslutning till förvaltning, beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om nationell medfinansiering. Under programperioden 2014–2020 ansvarar landskapsförbunden för den nationella medfinansieringen i fråga om gränsöverskridande Interregprogram (så kallade A-program). Arbets- och näringsministeriet har för sin del ansvarat för den nationella medfinansieringen i mellanstatliga Interregprogram (så kallade B-program) och interregionala Interregprogram (så kallade C-program). De uppgifter som arbets- och näringsministeriet nu ansvarar för överförs till landskapsförbunden under den kommande programperioden. I fråga om Interregprogram vid de yttre gränserna iaktas det förfarande som var i bruk under programperioden 2014–2020, enligt vilket den förvaltande myndigheten för varje program ansvarar för förvaltningen av den nationella medfinansieringen av det egna programmet.

I 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna för att koncentrera de uppgifter för landskapsförbunden och de landskapsförbund som är förvaltande myndigheter och som avses i 1 mom. Uppgifterna kan koncentreras så att ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet sköter uppgifter i anslutning till den nationella medfinansieringen också inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund. Uppgifter ska få koncentreras om det på det sättet går att garantera tillgången till sådan specialakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna. Det kan också vara ändamålsenligt att koncentrera uppgifter av någon annan motsvarande orsak. Koncentreringen av uppgifterna ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §. Det föreslås att ett bemyndigande att utfärda förordning om koncentrerings tas in i 5 mom.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på landskapsförbunden och de förvaltande myndigheterna samt om deras uppgifter och koncentrerings av uppgifterna vid förvaltningen av den nationella medfinansieringen utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att i förordningen utse ett eller flera behöriga landskapsförbund för förvaltningsuppgifterna för den nationella medfinansieringen av Interregprogram.

Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att granska de landskapsförbund och förvaltande myndigheter som förvaltar den nationella medfinansieringen finns i 72 § i finansieringslagen.

40 §. *Arbets- och näringsministeriets förhållande till landskapsförbund och förvaltande myndigheter som förvaltar nationell medfinansiering.* I paragrafen föreslås bestämmelser om arbets- och näringsministeriets förhållande till det landskapsförbund som förvaltar den nationella medfinansieringen av ett Interregprogram och till den förvaltande myndighet som

RP 47/2021 rd

förvaltar den nationella medfinansieringen av ett Interregprogram vid de yttre gränserna. Förteckningen i 1 mom. är inte uttömmande.

I 1 mom. 1 punkten föreskrivs om arbets- och näringsministeriets rätt att i ett beslut om anvisande av nationell medfinansiering ställa bindande villkor för landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten för beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om nationell medfinansiering. Rätten att ställa villkor motsvarar den som har funnits under programperioden 2014–2020 i fråga om gränsöverskridande Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 2 punkten kan arbets- och näringsministeriet låta bli att anvisa ett i 38 § 2 mom. avsett anslag till ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte sköter de uppgifter som avses i 39 § korrekt eller uppfyller de villkor som föreskrivs i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den. Om förhandlingarna enligt 2 mom. inte inom skäligen tid leder till en sådan lösning utifrån vilken arbets- och näringsministeriet kan försäkra sig om att de skyldigheter som ålagts landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten iakttas och verkställs, är ministeriet skyldigt att föreslå ändringar i fördelningen av den nationella medfinansieringen för landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten i fråga. Detta innebär att denna aktör inte tilldelas årliga fullmakter för nationell medfinansiering.

Enligt 3 punkten kan arbets- och näringsministeriet bestämma att nationell medfinansiering som har anvisats ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet helt eller delvis ska återkrävas, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller arbets- och näringsministeriets villkor för användningen av medlen.

Enligt 4 punkten kan arbets- och näringsministeriet överföra uppgifterna i anslutning ett landskapsförbunds eller en förvaltande myndighets förvaltning av nationell medfinansiering till något annat landskapsförbund eller någon annan förvaltande myndighet, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte sköter de uppgifter som avses i 39 § korrekt eller om de förutsättningar för att vara verksam som föreskrivs i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den inte längre finns. Arbets- och näringsministeriet ska vara skyldigt att överföra uppgifter som hänför sig till den nationella medfinansieringen på någon annan, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte ens efter en skäligen tid och efter de samråd som avses i 2 mom. har klarat av att sköta sina uppgifter eller uppfylla de villkor som ställts för dem.

När enligt paragrafens 2 mom. arbets- och näringsministeriet beslutar att låta att fördela ett anslag eller överväger att överföra uppgiften till ett annat landskapsförbund eller en annan förvaltande myndighet, ska ministeriet samråda med landskapsförbundet eller det förmedlande organet om avhjälpande av bristerna och ge förbundet eller myndigheten en möjlighet att inom en skäligen tidsfrist avhjälpa bristerna. Meningsskiljaktigheter mellan landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten och arbets- och näringsministeriet ska i första hand lösas genom samråd.

Om samråden enligt 2 mom. mellan arbets- och näringsministeriet och landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte inom skäligen tid leder till en sådan lösning utifrån vilken arbets- och näringsministeriet kan försäkra sig om att de skyldigheter som ålagts landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten iakttas och verkställs, är ministeriet skyldigt att föreslå ändringar i fördelningen av den nationella medfinansieringen för landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten i fråga. Detta innebär att

landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte tilldelas årliga fullmakter. Arbets- och näringsministeriet kan vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i landskapsförbundets eller den förvaltande myndighetens verksamhet.

Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att granska de landskapsförbund och förvaltande myndigheter som förvaltar den nationella medfinansieringen finns i 72 § i finansieringslagen.

41 §. *Vissa genomförandearrangemang i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* I paragrafen föreskrivs om arbets- och näringsministeriets och den förvaltande myndighetens rätt att avtala med Europeiska kommissionen och myndigheterna i de andra stater som deltar i programmet samt Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling om genomförandearrangemang för sådana förvaltningsuppgifter i Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna som kan anses vara sedvanliga. Genomförandet av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna kan kräva sådana arrangemang till exempel för att trygga penningrörelsen från Ryssland till den förvaltande myndigheten för ett Interregprogrammet vid de yttre gränserna. Som sedvanliga uppgifter kan inte vara sådant som hör till området för lagstiftning eller som annars kräver riksdagens samtycke.

5 kap. Särskilda bestämmelser

42 §. *Utvärdering och uppföljning av program.* Här föreslås bestämmelser om utvärdering och uppföljning av programmen enligt den föreslagna lagen.

Enligt 1 mom. finns bestämmelser om skyldigheterna för de myndigheter som svarar för beredningen av program och planer enligt denna lag att utreda och bedöma miljökonsekvenserna finns i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005). I 3 § i den lagen föreskrivs det om myndigheternas skyldighet att se till att miljökonsekvenserna av planer eller program utreds och bedöms i tillräcklig utsträckning under beredningen, om genomförandet av planen eller programmet kan ha betydande miljökonsekvenser. I 4 § i samma lag anges det närmare vilka planer och program som förutsätter en miljöbedömning. I 1 § 4 mom. i den preciserande statsrådsförordningen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (347/2005) föreskrivs det att bedömning av miljökonsekvenserna för närvarande ska göras enligt den gällande lagen av planer för hållbar stadsutveckling, landskapsprogram och av det nationella operativa program som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Förordningen i fråga torde till denna del ändras så att den motsvarar den nya lagstiftning som utfärdas.

I 2 mom. föreslås att arbets- och näringsministeriet för behandling av delegationen för förnyelse i regionerna bereder uppföljningsuppgifter om genomförandet av regionutvecklingsbeslutet i samarbete med de övriga ministerierna och landskapsförbunden. För genomförandet av regionutvecklingsbeslutet svarar olika ministerier och myndigheter inom deras förvaltningsområde samt i landskapen landskapsförbunden i samarbete med andra regionala myndigheter. Planen för genomförande av regionutvecklingsbeslutet ska ange de indikatorer som används för att följa hur väl målbilden för riktning och prioriteringar för utveckling av regionen uppnåtts. Uppgifterna om måluppfyllelsen ska samlas från olika källor och behandlas regelbundet av delegationen för förnyelse i regionerna. Genomförandet ska också behandlas i samband med de regionutvecklingsdiskussioner mellan staten och landskapen som avses i 27 §.

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om att landskapsförbundet följer upp och utvärderar genomförandet av landskapsprogrammet i samarbete med de myndigheter som genomför programmet. De myndigheterna ska ge in de uppgifter som behövs för uppföljningen till landskapsförbundet. Momentet avses också gälla utvärdering av genomförandet av landskapsprogrammets mål. En utvärdering ska enligt förslaget göras minst en gång under programperioden. För att sörja för oavhängiga och tillförlitliga utvärderingar föreslås det att de ska göras av en utomstående bedömare. Genomförandet av den del av landskapsprogrammet för Lappland som gäller samekulturen bör utvärderas som en del av utvärderingen av landskapsprogrammet för Lappland. Detta motsvarar 46 § 4 och 5 mom. i den nuvarande lagen.

I 4 mom. föreslås det att genomförandet och effekterna av de program som avses i lagen ska följas upp och utvärderas i enlighet med de övervakningsförfaranden som anges i varje program. Momentet motsvarar det som sägs i den gällande lagen.

I 5 mom. föreslås en hänvisning till att bestämmelser om utvärdering av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, som avses i 29 §, finns i den allmänna förordningen, särskilt i artikel 39. Till skillnad från tidigare programperioder är det inte längre obligatoriskt med en förhandsutvärdering av programmet.

I 6 mom. föreslås att närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de uppgifter som ska samlas in vid utvärdering och uppföljning i enlighet med 1–4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

43 §. Stödområdesindelning. I paragrafen föreskrivs om indelning i stödområden. I 1 mom. föreslås det att statsrådet genom förordning ska kunna utse landets svagast utvecklade områden till stödområde I eller stödområde II utifrån deras utvecklingsbehov. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 47 § 1 mom. i den gällande lagen. I fråga om stödområden gäller för närvarande statsrådets förordning om stödområden enligt lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (445/2014). Med stöd av den nya lagen utfärdas en motsvarande förordning när riktlinjerna för regionalstöd först har beslutats på EU-nivå.

Stödområdesindelningen ska basera sig på områden som utgörs av hela kommuner och vid behov också av kommundelar. Områdena ska bestämmas med beaktande av Europeiska unionens nomenklatur för standardindelning av territoriella enheter (Nuts) och av identifiering av områden oberoende av administrativa gränser samt, på en mer detaljerad nivå, med beaktande åtminstone av invånarnas arbetspendling och servicependling, interkommunalt samarbete och trafikförbindelser inom området. Med Nuts-nomenklatur avses den europeiska statistikbaserade områdesindelning (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) i enlighet med vilken Europeiska unionens harmoniserade regionala statistik upprättas. I Nuts-nomenklaturen för Finland tillhör fastlandet och Åland nivån Nuts 1 och storområdena nivån Nuts 2. Med en områdesindelning oberoende av administrativa gränser avses ett förfarande där områdena klassificeras i stads- eller landsbygdstyper enligt den geografiska informationen och oberoende av kommungränserna. Finland utser stödområdena i enlighet med Europeiska unionens riktlinjer för regionalt stöd. Riktlinjerna innehåller kriterier för hur områdena ska utses och anger befolkningsandelen för stödområdena separat för varje medlemsstat. I samband med den nationella beredningen av hur stödområdena ska definieras kan man dessutom beakta sysselsättning och andra aktivitetsrelaterade kriterier exempelvis i ett läge där det finns fler områden som uppfyller kriterierna i riktlinjerna för regionalstöd än antalet områden som får utses. Eftersom besluten om områdesindelning direkt påverkar vilka stödnivåer som tillåts i olika områden, föreslås det att besluten ska fattas av statsrådet. Ett beslut om stödområde gäller olika ministerier och andra aktörer, och det är viktigt att beredningen vid arbets- och näringsministeriet är omfattande och sektorsöverskridande. Innan ett förslag lämnas för

behandling i statsrådet ska det om förslaget begäras utlåtanden i enlighet med normalt förvaltningsförfarande.

I 2 mom. föreskrivs om bestämmande av skärgårdsområden som stödområden på samma sätt som i 47 § 3 mom. i den gällande lagen. Enligt bestämmelsen kan statsrådet utse en kommun och en skärgårdsdel i en annan kommun som statsrådet har beslutat att bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas på, till stödområde I eller stödområde II. Före behandling i statsrådet ska i ärendet höras den i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) avsedda skärgårdsdelegationen.

44 §. Ändringssökande. Här föreslås bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattas med stöd av denna lag. I förfarandet för ändringssökande har beaktats den lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019, förvaltningsprocesslagen) som trädde i kraft den 1 januari 2020.

I 1 mom. föreskrivs om sökande av ändring i arbets- och näringsministeriets beslut som fattas med stöd av denna lag. I den föreslagna lagen föreskrivs närmare än för närvarande om arbets- och näringsministeriets behörighet och verksamhetsmetoder i förhållande till de förmedlande organen och de landskapsförbund och förvaltande myndigheter som förvaltar Interregprogram. Ministeriet har exempelvis ha behörighet att återkräva nationella anslag som har fördelats till dessa aktörer. Med avvikelse från den gällande lagen kan omprövning av ministeriets beslut begäras. Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom förvaltningsbesvär. Enligt momentet får ett beslut av arbets- och näringsministeriets verkställas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes beslutar något annat.

Förslaget till 2 mom. motsvarar den gällande lagen. Enligt förslaget får omprövning begäras av landskapsförbundens beslut som fattats med stöd av denna lag begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning och kommunalbesvär finns i kommunallagen. Enligt samma moment får ändring i beslut av landskapets samarbetsgrupp sökas utan att omprövning begärs genom besvär hos förvaltningsdomstol med tillämpning av vad som föreskrivs i kommunallagen om sökande av ändring i en samkommuns beslut.

Paragrafens 3 mom. har en informativ hänvisning till finansieringslagen. På landskapsförbundets beslut om stöd fattade i egenskap av förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt på ett enskilt beslut av ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet om nationell finansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna tillämpas 81 § i finansieringslagen.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs det om förbud mot att söka ändring. Ändring i beslut av övervakningskommittén enligt 16 § 2 mom. och i beslut om utlåtanden enligt 21 § 3 mom. får inte överklagas genom separata besvär. På övervakningskommitténs beslut följer alltid ett beslut av endera den förvaltande myndigheten eller statsrådet. I samarbetsgruppens utlåtande får inte ändring sökas, eftersom det slutliga projektbeslutet fattas av det förmedlande organet i vars beslut ändring kan sökas enligt finansieringslagen.

I 5 mom. föreslås en informativ hänvisning till förvaltningsprocesslagen. Med stöd av den föreslagna lagen tillsätter statsrådet exempelvis den delegation som avses i 15 § och den övervakningskommitté som avses i 16 § samt fattar beslut om fördelningen av anslagen. I enlighet med 8 § i förvaltningsprocesslagen ska besvär över sådana beslut som fattats vid statsrådets allmänna sammanträde anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

45 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreskrivs det om lagens ikraftträdande. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 september 2021. Genom denna lag upphävs lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och lagen om samarbete över de yttre gränserna (657/2015) jämte ändringar.

46 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafen föreskrivs att på sådant genomförandet av Europeiska unionens strukturfondsprogram för regional- och strukturpolitik, av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna, gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser som samfinansieras inom ramen för det europeiska granskapsinstrumentet och av nationell regionutveckling som pågår när denna lag träder i kraft samt på förvaltningen, uppföljningen och kontrollen av dem tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. I detta ingår exempelvis att slutföra genomförandet av planer och program som pågår när lagen träder i kraft, att följa upp dem och att sörja för eventuella inspektioner, rapportering och andra motsvarande efteråtgärder.

I 2 mom. föreslås en övergångsbestämmelse som gäller den delegation för förnyelse i regionerna som statsrådet tillsatt med stöd av den gällande lagen och den övervakningskommitté som tillsatts för uppföljning av genomförandet, effekterna och resultaten av strukturfondsprogrammet för programperioden 2014–2020. Den delegation för förnyelse i regionerna som är verksam när lagen träder i kraft ska fortsätta sitt arbete till utgången av sin mandatperiod i enlighet med beslutet om tillsättande och på delegationens verksamhet tillämpas den föreslagna nya lagen. Också i fråga om övervakningskommittén för strukturfondsprogrammet föreskrivs det att den fortsätter verksamheten till utgången av sin mandatperiod. Eftersom övervakningskommitténs arbete är programperiodiskt tillämpas dock enligt den föreslagna bestämmelsen den tidigare lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamhet på dess verksamhet. Med stöd av 16 § i den föreslagna lagen tillsätts separat en övervakningskommitté för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program 2021–2027.

8.2 Lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

1 kap. Allmänna bestämmelser och myndigheternas behörighet

1 §. Lagens tillämpningsområde. Paragrafen gäller lagens tillämpningsområde. Enligt paragrafens 1 mom. ska regionutvecklingen stödjas genom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder och med nationella medel för utveckling av regionerna i statsbudgeten i enlighet med vad som föreskrivs i den föreslagna lagen. I lagen finns bestämmelser om finansiering och genomförande av regionutveckling och av projekt inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Avsikten är att genom lagen föreskriva om grunderna och förfarandena för beviljande av stöd och även om förfarandena för stödutbetalning, användningen av medlen, övervakningen av användningen och övriga förfaranden.

I 2 mom. finns bestämmelser om de stöd som beviljas med stöd av och lagen ska tillämpas på. Tillämpningen av lagens 3–5 kap. begränsas dock till vissa program. Detta anges särskilt i de föreslagna 3–5 mom.

Enligt 2 mom. 1 punkten ska lagen tillämpas på sådana stöd som redan i dag beviljas av nationella medel för regionutveckling. Stöd av nationella medel för regionutveckling kan med stöd av 9 § beviljas av behöriga landskapsförbund och med stöd av 16 § av arbets- och näringsministeriet.

RP 47/2021 rd

Enligt 2 mom. 2 punkten ska lagen tillämpas på stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program under programperioden 2021–2027. Programmet definieras i den föreslagna 4 § 4 punkten som programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027. Stöd av medel från det programmet ska enligt 9 § kunna beviljas av behöriga landskapsförbund, med stöd av 12 § av behöriga näring-, trafik- och miljöcentraler och med stöd av 15 § av Livsmedelsverket.

Enligt 2 mom. 3 punkten tillämpas lagen dessutom på nationell medfinansiering enligt 9 § av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna under programperioden 2021–2027. Sådan nationell medfinansiering ska enligt 9 § kunna beviljas av behöriga landskapsförbund.

För Interregprogrammets och Interregprogrammen vid de yttre gränsernas del införs ett sådant gruppundantag som blir tillämpligt genom kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (*allmän gruppundantagsförordning*) och som definitionsmässigt uppfyller det som sägs om statligt stöd i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I fråga om det stödet blir lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) i enlighet med tillämpningsområdet enligt lagens 1 § tillämplig på den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska bestämmelserna i 3 kap. bara tillämpas på genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program under programperioden 2021–2027. I 3 kap. ingår särskilda bestämmelser om genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Bestämmelserna i 3 kap. ska tillämpas på genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och de ska tillämpas på programgenomförandet på alla förvaltningsområden som genomför programmet och vid alla deltagande myndigheter utöver det som föreskrivs i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag i fråga om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag.

Utöver bestämmelserna i 3 kap. i denna lag och i genomförandelagen ska de myndigheter som deltar i genomförandet av programmet också tillämpa den nationella stödlagstiftningen som gäller saken. I fråga om stöd enligt 9, 12 och 15 § avses med stödlagstiftning denna lag. Med annan nationell stödlagstiftning som kan förutses i beredningsskedet av denna lag avses ett lagförslag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028 som är under beredning.

Enligt det föreslagna 4 mom. tillämpas bestämmelserna i 4 kap. bara på genomförandet av den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna under programperioden 2021–2027. Det kapitlet avses innehålla särskilda bestämmelser om genomförande av den nationella medfinansieringen av de programmen, och bestämmelserna ska tillämpas på genomförandet utöver det som sägs i 1, 2 och 6 kap. i finansieringslagen och 4 kap. i genomförandelagen. Bestämmelserna i 4 kap. i denna lag är i regel nya.

Enligt paragrafens 5 mom. ska bestämmelserna i 5 kap. bara tillämpas på inspektioner som gäller användningen av medel i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna under programperioden 2021–2027. Det föreslagna 5 kap. avses innehålla sådana bestämmelser om inspektionerna som ska tillämpas vid inspektion av programmen utöver det som sägs i 4 kap. i genomförandelagen.

Den föreslagna lagen ska inte tillämpas på frågor där landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland. Programmen enligt lagförslaget gäller sektorer där landskapet Åland har den huvudsakliga behörigheten. Enligt 18 § i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet bland annat i fråga om näringsverksamhet och främjande av sysselsättningen. Till dessa delar och även när frågan ligger inom Ålands självstyrelse i övrigt kommer lagen inte att tillämpas i landskapet Åland. Således ska lagen inte tillämpas på ett program där en landskapsmyndighet på Åland svarar för genomförandet och inte heller på stöd där det är en myndighet eller någon annan offentlig aktör på Åland som beviljar stödet. När det gäller program där det enligt självstyrelselagen är riket som har lagstiftningsbehörigheten ska man enligt avsikt föreskriva om överföring av förvaltningsuppgifter på en landskapsmyndighet genom en i 32 § i självstyrelselagen avsedd överenskommelseförordning. Enligt 32 § 1 mom. i den lagen kan uppgifter som hör till riksförvaltningen med landskapsregeringens samtycke genom förordning (överenskommelseförordning) för viss tid eller tills vidare överföras på en landskapsmyndighet. På sådana förvaltningsuppgifter som en riksmyndighet överfört till landskapsförvaltningen tillämpas även i fortsättningen rikslag.

2 §. Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Paragrafen klargör hur lagen förhåller sig till Europeiska unionens lagstiftning. Det rör sig om en informativ paragraf. Här förtecknas förordningar av Europaparlamentet och rådet. De är direkt tillämpliga i medlemsstaterna och preciseras och kompletteras genom den föreslagna lagen till de delar där förordningarna behöver nationella bestämmelser och medger nationellt handlingsutrymme. Dessa är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering (*allmänna förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (*Eruf-förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska socialfonden+ (*ESF-förordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (FRO-förordning), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om särskilda bestämmelser för målet europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (*Interregförordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

3 §. Förhållande till statsunderstödslagen. Paragrafen avses gälla den föreslagna lagens förhållande till statsunderstödslagen (688/2001). Enligt paragrafen tillämpas statsunderstödslagen som allmän lag på stöd som avses i denna lag till den del något annat inte föreskrivs i denna lag.

4 §. Definitioner. I denna paragraf definieras de centrala begrepp som används i lagen.

Enligt 1 punkten avses med *stöd* understöd som beviljats av en myndighet som avses i denna lag för en viss verksamhet eller ett visst projekt.

Enligt 2 punkten avses med *nationella medel för regionutveckling* anslag för stödjande av regionutveckling och hållbar tillväxt och livskraft i regionerna som har tagits in i statsbudgeten.

RP 47/2021 rd

Enligt 3 punkten avses med *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder* Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, nedan *Europeiska socialfonden*, och Fonden för en rättvis omställning.

Enligt 4 punkten avses med *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027.

Enligt 5 punkten avses med *nationella teman* riksomfattande mål och verksamheter som grundar sig på Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som styrs och finansieras centraliserat och vars beredning har gjorts utifrån ministeriernas centrala strategier i samarbete med myndigheterna och andra aktörer i regionerna.

Enligt 6 punkten avses med *medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* i statsbudgeten upptagen medfinansiering som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027.

Enligt 7 punkten avses med *medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden* i statsbudgeten upptagna finansieringsandelar från Europeiska regionala utvecklingsfonden som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027.

Enligt 8 punkten avses med *medel från Europeiska socialfonden* i statsbudgeten upptagna finansieringsandelar från Europeiska socialfonden som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027.

Enligt 9 punkten avses med *medel från Fonden för en rättvis omställning* i statsbudgeten upptagna finansieringsandelar från Europeiska unionens fond för en rättvis omställning som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027.

Enligt 10 punkten avses med *Interregprogram* samarbetsprogram över Europeiska unionens inre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete. Finland genomför dessa program i samarbete med sina grannländer, exempelvis Sverige. Under programperioden 2014–2020 deltar Finland i nio Interregprogram.

Enligt 11 punkten avses med *Interregprogram vid de yttre gränserna* samarbetsprogram över Europeiska unionens yttre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete som också finansieras med medel från instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete som avses i 2 § 6 punkten. Under programperioden 2014–2020 genomför Finland tre Interregprogram vid de yttre gränserna i samarbete med Ryssland. Begreppet Interregprogram vid de yttre gränserna är nytt. I lagen om samarbete över de yttre gränserna hänvisas till programtypen med begreppet gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser. Enligt vedertagen praxis har man under programperioden 2014–2020 också hänvisat till Interregprogrammen vid de yttre gränserna med begreppet ENI-program. ENI hänvisar till det europeiska grannskapsinstrumentet, som inte längre är ett separat instrument under programperioden 2014–2020.

RP 47/2021 rd

Enligt 12 punkten avses med *nationell medfinansiering* den statliga finansieringsandel som tagits in statsbudgeten för att stödja projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 13 punkten avses med *förmedlande organ* en myndighet som avses i 10 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

Enligt 14 punkten avses med *samprojekt* ett projekt som genomförs gemensamt av flera stödmottagare och som finansieras med nationella medel för regionutveckling och för vilket stöd på gemensam ansökan av de sökande beviljas genom ett enda beslut.

Enligt 15 punkten avses med *grupprojekt* ett projekt som genomförs gemensamt av flera stödmottagare och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och för vilket stöd på ansökan av varje sökande utifrån en gemensam projektplan beviljas genom separata beslut.

Enligt 16 punkten avses med *fortsatta åtgärder* åtgärder som gäller återbetalning, återkrav, avbrytande och upphörande av utbetalning av stöd.

5 §. Allmänna villkor för beviljande av stöd. I paragrafen anges de allmänna villkoren för beviljandet av stöd. Enligt 1 mom. ska stöd kunna beviljas inom ramen för anslagen i statsbudgeten, om alla villkor i momentet är uppfyllda.

Enligt 1 punkten ska det stöd som beviljas vara motiverat med tanke på målen för och effekterna av ett program, en plan eller ett avtal som hänför sig till ett anslag som tagits in i statsbudgeten. Med program avses program inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik, Interregprogram, Interregprogram vid de yttre gränserna, nationella program för region- och stadsutveckling såsom regionstadsprogrammet eller landskapsprogrammen och preciserande regionala tillväxt- eller överlevnadsplaner. Med avtal avses samarbetsavtal enligt 28 § i genomförandelagen som kan upprättas med staten, landskapsförbundet, kommunen, andra myndigheter som deltar i finansieringen av åtgärderna och andra parter som deltar i regionutvecklingen. Stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program ska alltid vara motiverat med tanke på det nämnda programmets mål och verkningsfullhet. Grunden för beviljande av stöd ur nationella medel för regionutveckling ska vara ett program, en plan eller ett avtal.

I 2 punkten föreskrivs det att stödet ska ha betydande inverkan på genomförandet av den verksamhet som stödet är avsett för. Det är fråga om betydande inverkan åtminstone när verksamheten inte är möjlig utan stödet eller när genomförandet skulle bli väsentligt mer begränsat eller väsentligt mer anspråkslöst till sina effekter.

Enligt den föreslagna 3 punkten får den verksamhet som är föremål för stödet inte vara vinstdrivande. Syftet eller det eftersträvade resultatet med de utvecklings- och investeringsprojekt som finansieras med stöd av lagen får inte vara att generera vinst för den organisation som får stöd för projektet.

Enligt den föreslagna 4 punkten ska resultaten av verksamhet som får stöd som utvecklingsprojekt kunna tillgodogöras allmänt. Med det avses att resultat- och produktionsmaterialet från projekten är offentligt och kan användas i stor omfattning. Några företagshemligheter får därmed inte vara kopplade till sådan verksamhet som omfattas av kravet på att kunna tillgodogöras allmänt, och det går inte att hindra offentliggörande av resultaten med

hänvisning till en sådan hemlighet. I lagförslagets 6 § föreslås separata bestämmelser om undantag för enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och som deltar i åtgärderna. Undantagen ska gälla kravet på att verksamheten inte får vara vinstdrivande och på att resultaten av utvecklingsprojektet ska gå att tillgodogöras allmänt.

Enligt 5 punkten ska investeringar som är föremål för stöd vara till nytta för utveckling av regionen mer allmänt och inte bara för en enda aktör. Med detta avses att stöd inte beviljas för investeringar som bara en stödmottagare, ett företag eller en annan aktör drar nytta av, utan att de stödda investeringarna ska främja de mål för regionutveckling som avses i 2 § i genomförandelagen i större utsträckning än bara avseende en aktör.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att man vid bedömningen av de allmänna villkoren för samprojekt eller gruppprojekt bedömer projektet i fråga som en enda helhet. Var och en av dem som ansöker om stöd för ett samprojekt eller ett gruppprojekt ska dock uppfylla de förutsättningar som gäller för stödmottagare. Bestämmelser om förutsättningarna finns i 7 §.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om de allmänna villkoren för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §. Undantag som gäller verksamhet som stöds som utvecklingsprojekt och investeringsprojekt. I paragrafen föreslås bestämmelser om undantag från de allmänna villkoren för beviljande av stöd enligt 5 § 1 mom. 3 och 4 punkten. Den gäller projekt där enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och som drar nytta av projektåtgärderna deltar i åtgärderna som nyttotagare. I 5 § 1 mom. 3 punkten anges villkoret att verksamheten inte ska vara vinstdrivande och i 4 punkten i samma paragraf att resultaten av utvecklingsprojekt ska kunna tillgodogöras allmänt. Dessa villkor ska enligt förslaget inte tillämpas på sådana enheters verksamhet till den del stödet enligt stödbeslutet riktas till enheter som bedriver ekonomisk verksamhet i form av stöd av mindre betydelse och är sådant stöd som avses i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (nedan *de minimis-förordningen*).

Som enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, dvs. företag, anses alla de enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett deras rättsliga form. Med ekonomisk verksamhet avses all verksamhet där varor och tjänster bjuds ut på marknaden. I sådana utvecklingsprojekt för vilka villkoret att resultaten ska kunna tillgodogöras allmänt gäller ska det också kunna ingå företags specifika åtgärder som en del av ett mer omfattande utvecklingspaket. De resultat som organisationer som är nyttotagare uppnår till följd av utvecklingsåtgärderna inom ett projekt behöver inte nödvändigtvis gå att utnyttja till den del som stödet i stödbeslutet allokeras till nyttotagarna som stöd av mindre betydelse. Avsikten är att göra det lättare för företag och andra enheter som bedriver ekonomisk verksamhet att delta i stödåtgärderna inom ett projekt. Detta sker genom preciseringen att det till följd av sådana stödåtgärderna inom ett projekt som utgör stöd av mindre betydelse för nyttotagarna, i en organisation som är nyttotagare kan uppstå också sådana resultat som inbegriper företagshemligheter och som inte är förknippade med en skyldighet att offentliggöra. Den allmänna informationsskyldigheten ska emellertid gälla utvecklingsprojekt också till den del stöd riktats till nyttotagare som stöd av mindre betydelse. Med detta avses att information om utvecklingsåtgärderna ska ges ut på allmän nivå i enlighet med villkoren i stödbeslutet, utan att riskera företagshemligheter som gäller en enskild nyttotagares utvecklingsåtgärder.

7 §. Villkor som gäller stödmottagare. Paragrafen avses gälla de villkor som gäller för stödmottagare. Enligt det föreslagna 1 mom. kan en stödmottagare vara eller ett offentligt samfund, såsom staten, en kommun, en samkommun, en församling eller något annat offentligt

samfund, eller en privaträttslig juridisk person, ett aktiebolag, en registrerad förening eller en stiftelse. Samtliga som ansöker om stöd för ett samprojekt eller ett grupprojekt ska uppfylla de förutsättningar som föreskrivs för stödmottagare.

I 2 mom. krävs det att en stödmottagare ska ha tillräckliga ekonomiska och andra, såsom operativa och kompetensrelaterade, förutsättningar att genomföra projekt. Dessutom krävs det att stödmottagaren har tillräckliga förutsättningar för att sörja för verksamhetens kontinuitet efter det att projektet avslutats, om det inte på grund av verksamhetens natur är onödigt att sörja för kontinuiteten. Det ska inte krävas att stödmottagaren kan sörja för att verksamheten fortsätter exempelvis i sådana forsknings- och utredningsprojekt av engångsnatur eller i sådana försök där det i det enskilda fallet måste övervägas separat om den försöksbaserade verksamheten ska fortsätta.

I 3 mom. finns ett bemyndigande att utfärda förordning. Med stöd av det får närmare bestämmelser som gäller villkoren i fråga om stödmottagare utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §. Hinder för beviljande av stöd. Paragrafen gäller hinder för beviljande av stöd. Enligt 1 mom. ska stöd inte beviljas om den som ansöker om stöd på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatt eller lagstadgade avgifter eller om den som ansökt om stöd har väsentliga betalningsstörningar, om inte den finansierande myndigheten av särskilda skäl anser det ändamålsenligt att bevilja stöd. När en myndighet beviljar ett behovsprövat stöd är utgångspunkten att stödmottagaren har skött sina offentlighetsrättsliga och privaträttsliga åtaganden på behörigt sätt. Stöd kan dock beviljas om åtagandena har försummats bara i ringa grad. Stöd kan beviljas av särskilda skäl också när försummelsen av skyldigheterna är betydande, men parterna har upprättat en bindande betalningsplan för skötseln av åtagandena och redan en tid har följt planen. Dessutom ska stöd kunna beviljas av särskilda skäl också när försummelsen av skyldigheterna är väsentlig på grund av exceptionella omständigheter men den sökande har lagt fram en tillräcklig redogörelse om en planerad betalningsplan. Med exceptionella omständigheter avses bland annat sådana plötsliga förändringar i förhållandena som inte hade kunnat förutses och som man därmed inte hade kunnat förbereda sig för. Ett exempel är covid-19-pandemin. Det är dock mycket ovanligt att stöd beviljas när försummelsen av åtagandena är betydande och beviljandet ska då alltid grunda sig på en motiverad och dokumenterad bedömning från fall till fall.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om att stöd inte ska beviljas som allmänt verksamhetsstöd. Stöden enligt den föreslagna lagen är till sin natur specialunderstöd. Sådant stöd kan varken beviljas eller användas för grundläggande verksamhet för en organisation som söker och får stöd. Ett projekt ska alltid åtskiljas från sökandens övriga verksamhet som en särskild tidsbunden helhet.

Enligt 3 mom. beviljas sådant statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) inte i form av stöd enligt denna lag. Vid tillämpningen av lagen betraktas som statligt stöd inte stöd av mindre betydelse enligt de minimis-förordningen och inte heller sådant stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som avses i den allmänna gruppantagsförordningen.

Artikel 107.1 i EUF-fördraget gäller definitionen och förbudet av statligt stöd. Enligt den är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Som kriterier på statligt stöd anses i praktiken att offentliga medel styrs till

enheter som bedriver statligt stöd på så sätt att stödet går till eller stöder vissa företag, branscher eller regioner, snedvrider eller hotar att snedvrída (det räcker med ett möjligt hot) och påverkar handeln mellan medlemsländerna (låg tröskel).

Med stöd av de minimis-förordningen anses stöd på upp till högst 200 000 euro vara stöd av mindre betydelse när det beviljas till ett enda företag under en period av tre efterföljande beskattningsår. Till maximibeloppet räknas all den finansiering som finländska myndigheter beviljar i form av de minimis-stöd under samma tidsperiod och till vilka som helst av företagets kostnader. Begreppet ”ett enda företag” finns definierat i artikel 2 i de minimis-förordningen.

I Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna införs med stöd av gruppundantagsförordningen ett gruppundantag för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Om EU:s finansieringsandel i ett projekt inom Interregprogrammen eller Interregprogrammen vid de yttre gränserna har beviljats som stöd enligt gruppundantagsförordningen eller som stöd av mindre betydelse, ska det behöriga landskapsförbundet som beviljar nationell medfinansiering inom Interregprogrammet eller den förvaltande myndigheten som beviljar nationell medfinansiering inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna också granska beviljandet av motsvarande nationell medfinansiering och försäkra sig om att reglerna om statligt stöd inte överträds. Lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet är i enlighet med tillämpningsområdet enligt 1 § i den lagen tillämplig på den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Ett hinder för beviljande av stöd är bl.a. företagsstödsdelegationens utlåtande om att den stödordning som planerats för beviljande av nationell medfinansiering för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna inte uppfyller förutsättningarna för statligt stöd enligt Europeiska unionens lagstiftning.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om hinder för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §. Landskapsförbundens behörighet. Paragrafen innehåller bestämmelser om landskapsförbundens behörighet när det gäller att bevilja stöd enligt lagen, om de olika stödformerna och om stödets användningsändamål. Bestämmelser om landskapsförbundens behörighet som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i 10 § i genomförandelagen och i en förordning som utfärdas med stöd av den lagen.

I 1 mom. 1 punkten anges de stödformer som det behöriga landskapsförbundet får bevilja av de nationella medlen för regionutveckling, medel i Europeiska regionala utvecklingsfonden och medel i Fonden för en rättvis omställning. Enligt 1 mom. 1 punkten underpunkt a får det behöriga landskapsförbundet av ovan nämnda medel bevilja stöd för utvecklingsprojekt som främjar utveckling, hållbar tillväxt och livskraft i regionerna och för investeringar i dem (*regionalt utvecklingsstöd*). Sådana projekt är exempelvis projekt vars syfte är att göra näringsstrukturen med mångsidig, främja interkommunalt samarbete för utveckling av regionen eller skapa förutsättningar för utveckling av innovationer. Stöd ska också kunna beviljas för projekt för att främja det näringspolitiska samarbetet mellan kommuner och utveckla företagets verksamhetsförutsättningar, för sådan projektverksamhet i organisationer som främjar företagsverksamhet, för utredningar som behövs med tanke på företagsverksamheten och för utvecklingsprojekt vars syfte är att främja tjänster som företag behöver och samarbete mellan företag. Bestämmelser om maximandelen investeringar i regionalt utvecklingsstöd utfärdas genom förordning av statsrådet. Landskapsförbundet kan inte bevilja stöd för närings-, sysselsättnings-, trafik- och miljöprojekt som hör till NTM-centralens behörighet (lagen om

RP 47/2021 rd

närings-, trafik- och miljöcentralerna samt den lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028 som ska utfärdas).

Enligt 1 mom. 1 punkten underpunkt b får landskapsförbundet bevilja stöd av de nämnda medlen för utvecklings- och investeringsprojekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde. Det kan röra sig om utvecklingsprojekt, investeringsprojekt eller projekt som inbegriper både utvecklingsåtgärder och investeringsåtgärder.

Enligt 1 mom. 1 punkten underpunkt c får landskapsförbundet bevilja stöd av de ovan nämnda medlen för sådana projekt för investering i infrastruktur som stöder företagens verksamhetsförutsättningar och som genomförs av en kommun eller flera kommuner eller samkommuner tillsammans (*infrastrukturellt investeringsstöd*). Med samkommuner avses också affärsverkssamkommuner. Stödet ska vara motiverat med tanke på regionutvecklingen, framför allt med tanke på förutsättningarna för företagsverksamhet. Med infrastrukturellt investeringsstöd kan man finansiera till exempel åtgärder som gäller vägnät, bredbandsinfrastruktur, hamnar eller verksamhetslokaler och som kommunerna eller samkommunerna själva genomför och som betydande inverkan på näringsverksamheten i regionen.

Objekten för det infrastrukturella investeringsstöd som beviljas av medel i Europeiska regionala utvecklingsfonden och medel i Fonden för en rättvis omställning samt de regioner som ska stödas anges och avgränsas närmare i programdokumentet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Enligt 1 mom. 2 punkten får det behöriga landskapsförbundet bevilja nationell medfinansiering av projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Bestämmelser om landskapsförbundens behörighet när det gäller nationell medfinansiering finns i 39 § i genomförandelagen och i en förordning som utfärdas med stöd av den lagen.

I 2 mom. föreskrivs det att landskapsförbundet är statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen i frågor som gäller stöd det beviljat.

I 3 mom. finns bestämmelser om det behöriga landskapsförbundets möjligheter att bevilja regionalt utvecklingsstöd samt nationell medfinansiering inom Interregprogrammet och Interregprogrammet vid de yttre gränserna också för projekt som förbundet självt genomför. På sådana projekt tillämpas vad den föreslagna lagen och den statsrådsförordning som utfärdas med stöd av den även i övrigt säger om stödformerna och projekten i fråga. Självgenomförda projekt ska behandlas på samma sätt som projekt där en utomstående är stödmottagare. I fråga om dem ska stödmottagarens till genomförandet kopplade uppgifter anges separat från den finansierande myndighetens och det förmedlande organets uppgifter i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning. I fråga om sådana projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som det förmedlande organet själv genomför tillämpas artikel 65.4 i den allmänna förordningen på differentiering av uppgifterna.

Enligt 4 mom. får bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §. *Landskapsförbundens prövningsrätt i vissa fall.* Paragrafen gäller landskapsförbundets prövningsrätt i fråga om projekt inom undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde och projekt för hållbar stadsutveckling.

RP 47/2021 rd

Enligt den föreslagna 1 mom. 1 punkten ska landskapsförbundet innan det beviljar stöd enligt 9 § 1 mom. 1 punkten underpunkt b be om utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet i fråga om projekt som gäller ändringar i högskolenätet.

Enligt den föreslagna 2 punkten ska landskapsförbundet på motsvarande sätt be om utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet i fråga om nationellt betydelsefulla investeringsprojekt som kan ha väsentlig inverkan på statsbudgeten.

Enligt 3 punkten ska landskapsförbundet be om utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet om de andra ekonomiskt eller nationellt sett viktigaste projekten inom ministeriets ansvarsområde. Som betydande anses till exempel projekt där projektbeloppet är ansevärt, betydande forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och andra projekt där verkningarna beräknas vara ekonomiskt eller nationellt omfattande.

Enligt 1 mom. 4 punkten ska landskapsförbundet be om utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet om projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling och som gäller inledande av utbildning som leder till högskoleexamen.

Projekt som gäller inledande av utbildning som leder till högskoleexamen och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program omfattas av motsvarande åtgärder som finansieras med medel från Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning och av närings-, trafik- och miljöcentralens behörighet enligt 12 § 1 mom. 2 punkten. Separata bestämmelser om utlåtandeförfarandet i anslutning till dem finns i 13 §. Landskapsförbundets förfarande i fråga om utlåtandebegäran motsvarar den tidigare regleringen.

Enligt 2 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet lämna ett bindande utlåtande till landskapsförbundet om lagligheten av ett projekt enligt 1 mom. samt om projektet är förenligt med målsättningen för undervisnings- och kulturministeriets högskole- och forskningspolitik eller yrkesutbildning. Syftet med utlåtandeförfarandet är att säkerställa att projektet inte avviker från bestämmelser i lag, förordning, riksdags- och regeringsbeslut som gäller branschen eller laggrundade beslut som hör till undervisnings- och kulturministeriets eller Utbildningsstyrelsens behörighet. Liksom i gällande reglering ska ministeriets utlåtande vara bindande för landskapsförbundet till den del det grundar sig på den nämnda lagstiftningen eller de nämnda besluten. Med detta avses att det behöriga förbundet inte får bevilja sådana projekt stöd som enligt ministeriets utlåtande står i strid med lagstiftningen, besluten eller målsättningarna.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska landskapsförbundet bevilja stöd som är avsett för genomförande av hållbar stadsutveckling i enlighet med förslaget från den ledningsgrupp för städerna som avses i 30 § 1 mom. i genomförandelagen, om det ligger i linje med lag, Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och den utvecklingsplan som avses i det ovan nämnda momentet. Med plan avses i detta sammanhang en ekosystem-avtal som en stad eller grupp av städer ingår med staten. Ledningsgruppen ska svara för projektets ändamålsenlighetsprövning. På så sätt tar den fram en prioritetsordning för projekt inom Europeiska regionala utvecklingsfonden och väljer ut dem för finansiering i enlighet med de urvalskriterier som övervakningskommittén enligt 16 § i genomförandelagen godkänt och den förvaltande myndigheten fastslagit. Det faktiska stödbeslutet samt prövningen av överensstämmelse med lag och program ska göras av det behöriga förmedlande organet. Förfarandet bygger på artikel 23.3 i den allmänna förordningen och gäller projekt inom Europeiska regionala utvecklingsfonden. Förfarandet stämmer överens med gällande reglering. När det gäller projekt inom Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning ska

ledningsgruppen endast ha en beredande roll för projektet och det förmedlande organet ska i enlighet med den normala processen för val av projekt också ansvara för ändamålsenlighetsprövningen. Bestämmelser om hållbar stadsutveckling och dess ledningsgrupp finns i övrigt i 30 § i genomförandelagen och i en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av genomförandelagen.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om det utlåtandeförfarande som tillämpas på projekt inom utbildnings- och kulturministeriets ansvarsområde utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §. Koncentrering av landskapsförbundens uppgifter. I paragrafen föreslås en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om koncentrering av landskapsförbundets uppgifter enligt 9 § finns i 10, 18 och 37 § i genomförandelagen.

12 §. Närings-, trafik- och miljöcentralernas behörighet. Paragrafen gäller närings-, trafik- och miljöcentralernas behörighet när det gäller att bevilja stöd enligt lagen samt de olika stödformerna och stödformernas användningsändamål.

I 1 mom. 1 punkten anges de stödformer som den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen får bevilja med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning. Enligt 1 mom. 1 punkten underpunkt a får den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen bevilja stöd av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning till utvecklings- och investeringsprojekt i anslutning till begränsning av och anpassning till klimatförändringen samt i anslutning till miljön och naturresurserna. Projekt som hänför sig till miljö och naturresurser är bl.a. sådana investeringar i återställande av områden, markrestaurering och för ändrad användning som avses i artikel 8 i FRO-förordningen. Stödobjekten och stödregionerna för det stöd som beviljas av medel i Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning anges och avgränsas närmare i programdokumentet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Enligt 1 mom. 1 punkten underpunkt b kan närings-, trafik- och miljöcentralen bevilja stöd för utvecklings- och investeringsprojekt som gäller trafik och infrastruktur när de finansieras med medel Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning. Stödet ska vara motiverat med tanke på utvecklingen av regionen. Projekten ska ha direkt samband med förbättring av företagens och näringslivets verksamhetsförutsättningar. Objekten för stödet och de regioner som ska stödas anges närmare i programdokumentet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska närings-, trafik- och miljöcentralen kunna bevilja stöd av medel från Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning till utvecklingsprojekt som gäller stöd till sysselsättning, kompetens och social delaktighet.

I 2 mom. föreskrivs att närings-, trafik- och miljöcentralen är den statsbidragsmyndighet som avses i statsunderstödslagen i ärenden som gäller de stöd som centralen har beviljat.

Enligt 3 mom. får den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen bevilja stöd också för sådana projekt som den själv genomför och som avses i paragrafen. På sådana projekt tillämpas vad som i den föreslagna lagen och den statsrådsförordning som utfärdas med stöd av den även i övrigt föreskrivs om stödformerna och projekten i fråga. Självgenomförda projekt ska behandlas på samma sätt som projekt där en utomstående är stödmottagare. I fråga om dem ska stödmottagarens till genomförandet kopplade uppgifter anges separat från det förmedlande organets uppgifter i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning. I fråga om sådana

projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som det förmedlande organet själv genomför tillämpas artikel 65.4 i den allmänna förordningen på differentiering av uppgifterna.

Bestämmelser om närings-, trafik- och miljöcentralernas behörighet som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i 10 § i genomförandelagen och i en förordning som utfärdas med stöd av den lagen.

Genom statsrådets förordning om närings-, trafik och miljöcentralerna har uppgifterna som förmedlande organ för genomförande av 2014–2020 års strukturfondsprogram koncentrerats till närings-, trafik- och miljöcentralerna i Tavastland, Södra Savolax, Mellersta Finland och Norra Österbotten. I denna lag avses med behöriga närings-, trafik- och miljöcentraler nämnda fyra NTM-centraler.

Bestämmelser om koncentrerad av uppgifterna inom närings-, trafik- och miljöcentralernas ämbetsverksnätverk finns i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna och i statsrådets förordning som utfärdats med stöd av den. Enligt 5 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna ska en sådan central inom sitt verksamhetsområde sköta de uppgifter som föreskrivits för den och utöva den behörighet som tillkommer den, på det sätt som det föreskrivs om detta i den lagen eller någon annan lag. En närings-, trafik- och miljöcentral kan dock sköta uppgifter också inom verksamhetsområdet för fler än en närings-, trafik- och miljöcentral, om en utvidgning av verksamhetsområdet kan effektivisera de nämnda centralernas verksamhet och användning av statens personalresurser och andra resurser, förbättra tillgången till service, främja tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna för regionens finsk- och svenskspråkiga minoritet eller, inom samernas hembygdsområde enligt sametingslagen, dess samiska minoritet eller säkerställa tillgången till sådan särskild sakkunskap som behövs för uppgifterna, eller om utvidgningen av verksamhetsområdet är ändamålsenligt av någon annan motsvarande orsak. Bestämmelser om hur ansvarsområden placeras i närings-, trafik- och miljöcentralerna och om hur centralernas verksamhetsområden utvidgas utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 4 mom. finns det ett bemyndigande att utfärda förordning. Bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §. Närings-, trafik- och miljöcentralernas prövningsrätt i vissa fall. Paragrafen avses gälla närings-, trafik- och miljöcentralernas prövningsrätt i fråga om projekt inom undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde.

Enligt den föreslagna 1 mom. 1 punkten ska närings-, trafik- och miljöcentraler innan det beviljar stöd enligt 12 § 1 mom. 2 punkten av medel från Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning begära utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet i fråga om projekt inom ministeriets ansvarsområde när de gäller inledande av utbildning som leder till högskoleexamen.

Enligt den föreslagna 2 punkten ska centralen på motsvarande sätt be om utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet också i fråga om projekt inom ministeriets ansvarsområde som gäller ändringar i högskolenätet. Bestämmelsen är ny. Förfarandet för utlåtande är detsamma som föreskrivs i 10 § för projekt som landskapsförbund finansierar inom undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde.

Enligt 2 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet lämna ett bindande utlåtande till närings-, trafik- och miljöcentralen om lagligheten av ett projekt enligt 1 mom. samt om huruvida projektet är förenligt med målsättningen för undervisnings- och kulturministeriets

högskole- och forskningspolitik. Syftet med utlåtandeförfarandet är att säkerställa att projektet inte avviker från bestämmelser i lag, förordning, riksdags- och regeringsbeslut som gäller branschen eller laggrundade beslut som hör till undervisnings- och kulturministeriets eller Utbildningsstyrelsens behörighet. Ministeriets utlåtande vara bindande för centralen till den del det grundar sig på nämnda lagstiftning eller beslut. Med detta avses att den behöriga centralen inte får bevilja sådana projekt stöd som enligt ministeriets utlåtande står i strid med lagstiftningen, besluten eller målsättningarna.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska närmare bestämmelser om det utlåtandeförfarande som ska tillämpas på projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde få utfärdas genom förordning av statsrådet

14 §. *Projekt inom riksomfattande teman för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Paragrafen avses innehålla preciserande bestämmelser om landskapsförbundens behörighet enligt 9 § och närings-, trafik- och miljöcentralernas behörighet enligt 12 § när det gäller projekt inom riksomfattande teman. På projekt inom riksomfattande teman ska enligt förslaget tillämpas vad som i övrigt föreskrivs om de stödformerna i 9 och 12 §. Enligt 1 mom. ska en del av medlen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program särskilt anvisas till riksomfattande teman. Den andel som ska användas till dessa teman ska specificeras i momentförklaringen i statsbudgeten.

I 2 mom. föreslås en informativ bestämmelse om att bestämmelser om de närings-, trafik- och miljöcentraler och landskapsförbund som är förmedlande organ i fråga om projekt inom de riksomfattande temana utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 3 mom. föreskrivs det om riksomfattande teman i genomförandelagen. Momentet är av informativ natur.

15 §. *Livsmedelsverkets behörighet.* I paragrafen föreskrivs om Livsmedelsverkets behörighet att bevilja stöd enligt den föreslagna lagen samt om stödformen och stödets användningsändamål. Bestämmelser om Livsmedelsverkets behörighet som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i 10 § i genomförandelagen och en förordning som statsrådet utfärdar med stöd av den lagen.

Livsmedelsverket får enligt 1 mom. bevilja stöd av medel från Europeiska socialfonden till projekt för materiellt stöd till dem som har det sämst ställt. Bestämmelser om materiellt stöd till dem som har det sämst ställt i kampen mot materiell fattigdom och de stödberättigande utgifterna finns i kapitel III i ESF-förordningen. Objekten för materiellt stöd och de regioner som ska stödjas anges närmare i programdokumentet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Livsmedelsverket kan också bevilja stöd för sådana projekt som avses i denna paragraf och som verket själv genomför. På sådana projekt tillämpas vad som i den föreslagna lagen och den statsrådsförordning som utfärdas med stöd av den föreskrivs om stödformerna och projekten i fråga. Självgenomförda projekt ska behandlas på samma sätt som projekt där en utomstående är stödmottagare. I fråga om dem ska stödmottagarens till genomförandet kopplade uppgifter anges separat från det förmedlande organets uppgifter i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning. I fråga om sådana projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som det förmedlande organet själv genomför tillämpas artikel 65.4 i den allmänna förordningen på differentiering av uppgifterna.

RP 47/2021 rd

I 2 mom. föreskrivs det att Livsmedelsverket är statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen i ärenden som gäller de stöd verket beviljat.

Enligt 3 mom. får bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §. Arbets- och näringsministeriets behörighet att bevilja stöd. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om det stöd som arbets- och näringsministeriet får bevilja för projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling samt om stödets användningsändamål.

Enligt det föreslagna 1 mom. får arbets- och näringsministeriet bevilja stöd av nationella medel för regionutveckling för verksamhet av riksomfattande betydelse i anslutning till regionutveckling och för verksamhet vars tillgodogörande inom fler än en region kräver att ministeriet fattar beslut. Det rör sig bland annat om olika projekt som stöder att flera regioner bildar tematiska eller operativa nätverk och omfattande utredningar, forum och andra projekt som stöder regionutvecklingen. Åtgärderna kan beredas i samverkan med landskapsförbunden, exempelvis i samband med arbetet inom delegationen för förnyelse i regionerna eller i något annat sammanhang. Ministeriet ska kunna bevilja stöd exempelvis till olika innovativa och experimentella projekt. Stöd kan beviljas till avtalsbaserat samarbete. Ministeriet ska fatta beslutet bara när projektet genomförs i fler än en region eller kräver beslut på riksnivå. Dessutom ska ministeriet få bevilja stöd för skäligena konsumtionsutgifter som behövs för administreringen av det nationella anslaget för regionutveckling, inklusive anställning av personal och kostnader för lokaler och annat som detta medför.

Enligt 2 mom. ska ministeriet även kunna bevilja sig självt stöd. Nationella medel för regionutveckling som ministeriet beviljar sig självt ska användas till att nationellt stödja måluppfyllelse när det gäller regionutveckling och interaktion, nätverk och informationsutbyte mellan regionutvecklarna. Anslaget får användas till stöd för arbetet med en lägesbild av regionutvecklingen och dess utveckling samt för att stärka kunskapsunderlaget för regionutveckling genom att inhämta statistiskt eller annat material som alla regioner får tillgång till eller genom utrednings-, forsknings- eller utvärderingsprojekt. Arbets- och näringsministeriet ska också kunna använda anslaget till skäligena löpande utgifter för förvaltning av anslaget, inklusive anställning av personal och tillhörande kostnader för lokaler och annat.

I 3 mom. sägs det att ministeriet är statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen i frågor som gäller stöd det beviljat. Bestämmelserna motsvarar gällande reglering.

I 4 mom. föreslås en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om arbets- och näringsministeriets övriga behörighet i fråga om regionutveckling och genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik finns i genomförandelagen.

I 5 mom. föreskrivs det att bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §. Stödbelopp och godtagbara kostnader. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om beloppet av det stöd som beviljas. Enligt 1 mom. får ett stöd som avses i denna lag inte täcka hela beloppet av de godtagbara kostnaderna för projektet. Detta innebär att projektgenomförandet kräver dels stöd enligt den föreslagna lagen, dels dessutom självfinansiering från den som ansöker om stöd eller en ersättande extern finansieringsandel från kommunen eller från en annan offentlig eller privat aktör. Närmare bestämmelser om den stödsökandes självfinansieringsandel och den ersättande externa finansieringen finns i den föreslagna 18 §. Villkoret ska enligt momentet kunna frångås bara av något särskilt skäl, som alltid ska motiveras uttryckligen i stödbeslutet

om projektet. Som ett särskilt skäl kan anses att det till följd av projektets natur inte går att få annan finansiering. Det kan exempelvis röra sig om projekt som myndigheterna själva genomför. Ett särskilt skäl ska utifrån den finansierande myndighetens prövning också kunna vara att den som ansöker om stöd är en liten aktör, exempelvis en organisation eller förening, som inte genomför ett projekt av stort ekonomiskt värde och med omfattande effekter. Närmare bestämmelser om det maximala stödbeloppet för olika stödformer utfärdas enligt förslaget genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. ska 1 mom. inte tillämpas inte på sådana projekt för materiellt stöd till dem som har det sämst ställt som avses i 15 § och där stödbeloppet kan täcka det fulla beloppet av de kostnader som projektet medför. När man beaktar syftet med den verksamhets som får stöd är det i dessa projekt inte ändamålsenligt att kräva självfinansiering eller någon annan extern finansieringsandel.

Enligt 3 mom. betraktas som godtagbara kostnader faktiska, behövliga och skäliga kostnader eller kostnader i enlighet med en kostnadsmodell eller en finansieringsform som föreskrivits genom förordning av statsrådet, med avdrag för de inkomster som projektet genererat och de inkomster som fås senast fram till inlämnandet av den sista ansökan om utbetalning. Kostnadsmodellerna och finansieringsformerna ska kunna anknyta till på förhand uppskattade genomsnittsberäknade kostnader. De kan också vara kopplade till projektresultatet. Det ska också vara möjligt med en kombination av kostnadsmodeller inom ett och samma projekt. I fråga om Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder avses med kostnadsmodeller och finansieringsformer de modeller och former enligt artikel 48 i den allmänna förordningen om vars nationella tillämpning närmare bestämmelser utfärdas genom en statsrådsförordning om stödberättigande kostnader. I fråga om stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder ska man i regel tillämpa så kallade förenklade kostnadsmodeller.

Bestämmelser om inkomsterna från projektet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och godtagbara kostnader samt bestämmelser om kostnadsmodeller och finansieringsformer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §. Stödsökandens självfinansieringsandel. I 1 mom. föreslås bestämmelser om stödmottagarnas självfinansieringsandel. Den sökande ska delta i projektkostnaderna med egen finansiering, om det inte finns särskilda skäl till att avvika från detta. Den finansierande myndigheten ska i stället för självfinansiering kunna godkänna en från den stödsökande organisationen extern finansieringsandel från en kommun eller en annan offentlig eller privat aktör som helt eller delvis ersätter den stödsökandes självfinansieringsandel. Kravet på en självfinansieringsandel får stödsökanden eller stödmottagaren att förbinda sig vid projektet. Ett sådant krav kommer också att styra projektgenomförandet så att sker på tillbörligt sätt. Principen är att stödsökanden i projektansökan ska nämna andel som den själv har för avsikt att investera i projektet. Stöd kan dock av särskilda skäl beviljas också utan krav på självfinansiering. Som ett särskilt skäl kan anses att det till följd av projektets natur inte går att få någon självfinansiering. Det kan exempelvis röra sig om projekt som myndigheterna själva genomför. Ett särskilt skäl kan också vara att den sökande samlar ihop den övriga finansiering som behövs från olika källor. Ett ytterligare särskilt skäl ska utifrån den finansierande myndighetens prövning också kunna vara att den som ansöker om stöd är en liten aktör, exempelvis en organisation eller förening, som inte genomför ett projekt av stort ekonomiskt värde och med omfattande effekter. Om ingen självfinansiering krävs i ett projekt ska den finansierande myndigheten motivera detta explicit i stödbeslutet. I sådana fall ska det i motiveringen till

stödbeslutet också finnas ett uttryckligt ställningstagande till hur man säkerställt att de allmänna och andra villkor i fråga om stödmottagaren som avses i 7 § 2 mom. i den föreslagna lagen uppfylls. När det gäller Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna ska programmets förvaltande myndighet förse projektet med det dokument som avses i artikel 22 i Interregförordningen, vars form är beroende av de förfaranden som används av den förvaltande myndigheten. Dokumentet kan till exempel kallas stöдавtal. I detta dokument fastställs också en finansieringsplan för projektet.

Det föreslagna 2 mom. avses bara gälla projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling. Momentet innehåller bestämmelser om insatser som fås gratis som i projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling godkänns i stället för sökandens självfinansiering eller en ersättande annan finansieringsandel. Enligt momentet kan i projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling i stället för självfinansiering eller en annan finansieringsandel enligt 1 mom. i enlighet med den finansierande myndighetens prövning godkännas en för projektet behövlig och verifierbar arbetsinsats, produktionsinsats, nyttighet eller någon annan motsvarande insats som fås gratis. Den finansierande myndigheten ska skriva in villkoren i fråga om gratis insatser i stödbeslutet.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om godtagbara insatser som fås gratis i stället för självfinansiering eller den externa finansieringsandel som ersätter självfinansiering i projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 kap. Stödförfarande

19 §. Ansökan om stöd. I paragrafen föreskrivs om stödförfarandet i fråga om ansökan om stöd. Stöd ska sökas hos den behöriga myndighet som avses i 9, 12, 15 och 16 § i den föreslagna lagen. Närmare bestämmelser om förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och behöriga myndigheter för nationell medfinansiering inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna ska utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av genomförandelagen.

I 1 mom. föreskrivs det om när ansökan om stöd ska göras. Ansökan om stöd ska göras skriftligt innan projektet inleds. Avsikten med kravet är att på samma sätt som i gällande reglering undvika att stöd beviljas för sådana projekt där beviljandet av stödet inte inverkar på genomförandet eller där det bara inverkar marginellt.

Paragrafens 2 mom. 1 punkt gäller den sökandes skyldigheter när stöd söks som sådant stöd av mindre betydelse som avses i de minimis-förordningen. I sådana fall ska den som ansöker om stöd till stödansökan foga en redogörelse för det stöd av mindre betydelse som sökanden redan fått och att det totala beloppet av stöd av mindre betydelse som sökanden fått inte överstiger det i EU-lagstiftningen föreskrivna maximibeloppet på sådant stöd under det innevarande beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren.

Med stöd av de minimis-förordningen anses stöd på upp till högst 200 000 euro vara stöd av mindre betydelse när det beviljas till ett enda företag under en period av tre efterföljande beskattningsår. Till maximibeloppet räknas all den finansiering som finländska myndigheter beviljar i form av stöd av mindre betydelse under samma tidsperiod och för vilka som helst av företagets kostnader. Begreppet ”ett enda företag” finns definierat i artikel 2 i de minimis-förordningen.

Enligt den föreslagna 2 mom. 2 punkten ska den sökande, när enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och som drar nytta av projektåtgärderna deltar i ett projekt, till stödansökan foga en redogörelse över de stödåtgärder som gäller enheterna för att de ska gå att bedöma hur stödet av mindre betydelse fördelas. Om projektåtgärderna leder till att stöd av mindre betydelse går till enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och som drar nytta av projektet, krävs det att det totala beloppet av stödet av mindre betydelse inte överstiger det i EU-lagstiftningen föreskrivna maximibeloppet på sådant stöd under det innevarande beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren i fråga om någon av de enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och som deltar i de berörda stödåtgärderna. Som enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, dvs. företag, anses oberoende av rättslig form alla enheter som bedriver ekonomisk verksamhet. Ekonomisk verksamhet är all verksamhet där varor och tjänster bjuds ut på marknaden. I detta inkluderas också de enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, som hör till målgruppen och som drar nytta av projektet när de får ekonomisk vinning, dvs. en förmån, av att delta i projektets stödåtgärder. Med förmån avses i detta fall inte pengar som betalas till den i projektet deltagande enheten med ekonomisk verksamhet, utan en gratis eller underprissatt tjänst eller en motsvarande förmån. Värdet på förmånen, från vilket det finansiella bidraget från den i projektet deltagande enheten med ekonomisk verksamhet dragits av, beviljas den deltagande enheten som stöd av mindre betydelse, förutsatt att de grunder för statligt stöd som anges i artikel 107.1 i EUF-fördraget föreligger med avseende på den berörda åtgärden för företagets del och om övriga villkor för stöd av mindre betydelse är uppfyllda.

Enligt 2 mom. 3 punkten ska den som ansöker om stöd till ansökan foga en uppskattning av de inkomster som projektet genererar under genomförandetiden, om inte något annat följer av lagstiftningen om stöd av mindre betydelse eller om statligt stöd.

Enligt 3 mom. 5 punkten ska stöd som beviljas av nationella medel för regionutveckling samt nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna sökas elektroniskt i det system som är avsett för ändamålet eller skriftligen på en blankett som fastställts av den behöriga myndigheten. Ansökan ska undertecknas.

Enligt 4 mom. ska stöd för projekt som avses i 9, 12 och 15 § och som finansieras genom programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program sökas elektroniskt på det sätt som föreskrivs i 51 och 52 §. Inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program går det inte att ansöka om stöd på något annat sätt än elektroniskt. I den föreslagna 51 § finns bestämmelser om digitalt stödförfarande och i 52 § om stark elektronisk autentisering.

Enligt 5 mom. ska 2 mom. 1 punkten inte tillämpas efter den tidpunkt då uppgifterna i informationsresursen omfattar tre beskattningsår, om det för uppföljningen av stöd av mindre betydelse har inrättats en nationell informationsresurs enligt artikel 6.2 i de minimis-förordningen med fullständiga uppgifter om alla stöd av mindre betydelse som beviljats av myndigheterna. Någon sådan informationsresurs hade inte inrättats i Finland när lagen bereddes där den finansierande myndigheten skulle kunna kontrollera tidigare stöd av mindre betydelse som beviljats den sökande. Således måste den som ansöker om stöd lämna en separat redogörelse i ärendet i samband med ansökan.

Enligt 6 mom. får närmare bestämmelser om ansökan om stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §. *Avtal om samprojekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling.* Paragrafen gäller enbart avtal mellan stödmottagare för samprojekt som finansieras med

RP 47/2021 rd

nationella medel för regionutveckling och dess innehåll. Bestämmelserna om avtal om samprojekt avses huvudsakligen motsvara gällande reglering.

I 1 mom. föreskrivs det om skyldigheten för dem som får stöd för ett samprojekt att ingå ett privaträttsligt avtal om genomförandet av projektet. Enligt 1 mom. 1 punkten ska i avtalet anges de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna mellan stödmottagarna i samprojektet när det gäller projektgenomförandet. Enligt 2 punkten ska i avtalet anges den stödmottagare som är huvudgenomförare för samprojektet och ansvarar för den interna samordningen av samprojektet och kontakterna med den behöriga myndigheten.

Enligt 2 mom. ansvarar alla stödmottagare i ett samprojekt solidariskt för genomförandet av projektet.

I 3 mom. föreslås en informativ bestämmelse. Enligt den finns bestämmelser om avtal om grupprojeckt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program i 40 §.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om samprojekt och det förfarande som ska iakttas i dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §. Stödbeslut. I paragrafen föreskrivs om de villkor som ska tas in i stödbeslutet och om andra specificerade uppgifter i anslutning till beslutet. Till den del inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas på stödbeslutet 11 § i statsunderstödslagen, där det föreskrivs om vad som ska tas in i statsunderstödsbeslutet. Som allmän lag gäller också förvaltningslagen stödbeslutet. I dess 45 § finns bestämmelser om motivering av beslut. Ett beslut ska alltid motiveras. I motiveringen ska det anges vilka omständigheter och utredningar som har inverkat på avgörandet och vilka bestämmelser som har tillämpats.

Enligt 1 mom. godkänns i stödbeslutet projektplanen och projekttiden för det projekt som ska stödjas. Detta motsvarar tidigare reglering.

Det föreslagna 2 mom. gäller villkoren i stödbeslutet. Enligt det ska följande villkor framgå av beslutet: 1) om skyldighet för stödmottagaren i projektet att bevara projektmaterial och bevaringstiden för materialet, 2) om allmänt tillgodogörande och publicering av resultaten av den verksamhet som stöds som utvecklingsprojekt, 3) om användningstiden för den egendom som avses i 24 § som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar, 4) om en styrgrupp enligt 26 § och de ärenden som ska behandlas i den, om det i projektet förutsätts att en styrgrupp tillsätts, 5) om revision, om det förutsätts i projektet och 6) om utbetalning av stöd i förskott innan kostnaderna uppkommer, om förskottsbetalningen är motiverad med tanke på genomförandet av projektet på det sätt som avses i 29 §.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om stödbeslutet och villkor som ska anges i det utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §. Ändringsansökan. Paragrafen är ny. Avsikten med bestämmelsen är att göra stödförfarandet klarare genom att uttryckligen föreskriva om ansöka om ändring av beslut på lagnivå. Men det har också med stöd av gällande regler varit möjligt att ansöka om ändring när projektgenomförandet förändrats. Paragrafen avses gälla stödmottagarens skyldighet att ansöka om ändring när det sker förändringar i genomförandet av ett projekt som redan fått finansiering, och dessa kräver ändring av det tidigare stödbeslutet och den projektplan som godkänts i anknytning till beslutet.

RP 47/2021 rd

Enligt det föreslagna 1 mom. ska stödmottagaren ansöka om ändring av stödbeslutet, om projektet eller en del av det inte kan genomföras i enlighet med beslutet och den till beslutet fogade projektplanen.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska stödmottagarna i ett samprojekt utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ansöka om ändring av stödbeslutet, om en stödmottagare inte längre uppfyller de allmänna villkoren för beviljande av stöd eller om det är behövt att i projekthelheten lägga till eller ta bort en eller flera stödmottagare.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om ändringsansökan och om förutsättningarna för att göra den utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §. *Ändringsbeslut.* Enligt 1 mom. fattas beslut om ändring av stödbeslutet av den finansierande myndigheten. På de frågor som ändringsbeslutet gäller tillämpas bestämmelserna i 21 § om stödbeslutet och dess villkor.

I det föreslagna 2 mom. finns det kompletterande bestämmelser till 1 mom. om ändringsbeslut när det gäller samprojekt och grupprojekt. Enligt 2 mom. kan den finansierande myndigheten godkänna att genomförandet av ett samprojekt eller grupprojekt fortsätter på en i 22 § 2 mom. avsedd ansökan av stödmottagarna i samprojektet eller grupprojektet, om den ändrade projekthelheten dock fortfarande uppfyller målen för den ursprungliga projekthelheten och de villkor som ställts för den. Med villkor avses de allmänna villkoren för stödmottagare och beviljande av stöd i den föreslagna lagen och, i fråga om projekt som finansieras genom program enligt Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder, dessutom urvalskriterier som övervakningskommittén godkänt och den förvaltande myndigheten fastställt.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det att de kostnader som härrör från det ändrade projektet kan godkännas tidigast från det att en ansökan om ändring enligt 22 § har blivit anhängig. Den finansierande myndigheten beslutar alltid efter prövning i det enskilda fallet om en ändring kan godkännas. Detta motsvarar rådande praxis.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om ändringsbeslut, förutsättningarna för beviljande av ett ändringsbeslut och de villkor som ska anges i det utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §. *Användning av egendom som är föremål för stöd.* I paragrafen föreslås bestämmelser om användningstiden för den egendom som är föremål för stöd som har beviljats för en investering. Stödmottagaren ska använda den egendom som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar som ingår i projekt som avses i 9 § 1 mom. och i 12 § 1 mom. 1 punkten för det användningsändamål som anges i stödbeslutet i minst fem år från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades. Den finansierande myndigheten får av särskilda skäl i stödbeslutet bestämma en längre användningstid för egendomen, som kan vara högst tio år från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades.

På projekt som omfattar en investering i infrastruktur eller en produktiv investering och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och stödmottagarna för dessa projekt tillämpas skyldigheten i fråga om insatsernas varaktighet enligt artikel 59 i den allmänna förordningen. Kompletterande bestämmelser om den skyldigheten finns i den föreslagna 43 §.

25 §. *Vissa skyldigheter för stödmottagare.* I det föreslagna 1 mom. finns en informativ bestämmelse som hänvisar till lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). Enligt 5 § 1 mom. i den lagen är en upphandlande enheter som avses i lagen varje upphandlare,

om upphandlaren för upphandlingen har fått understöd av bland annat statens, kommunernas och samkommunernas myndigheter till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde. I de fallen tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession också på privaträttsliga stödmottagare.

I 2 mom. föreskrivs att stödmottagaren ska för uppföljningen lägga fram en redogörelse för genomförandet av projektet för den behöriga myndigheten för uppföljningen i enlighet med villkoren i stödbeslutet. Av redogörelsen ska framgå hur de mål som uppställts för projektet har uppnåtts och övriga uppgifter enligt villkoren i stödbeslutet.

Enligt det föreslagna 3 mom. är stödmottagaren skyldig att förvara allt bokföringsmaterial och övriga handlingar som anknyter till projektet i enlighet med villkoren i stödbeslutet på ett sådant sätt att det är möjligt att kontrollera användningen av stödet. På förvaringen av bokföringsmaterialet i anslutning till projektet tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen (1336/1997). Utöver bokföringsmaterialet ska stödmottagaren bevara alla uppgifter, redogörelser, dokument, upptagningar och annat material som behövs och som kan ha betydelse för övervakningen av hur grunderna för beviljandet av stödet uppfylls samt för kontrollen av användningen och av hur stödvillkoren följs.

I fråga om förvaring av handlingar för projekt som finansieras inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program tillämpas utöver detta moment dessutom den föreslagna 46 §. I fråga om förvaring av material som gäller den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna tillämpas utöver detta moment även den föreslagna 69 §.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om stödmottagarens skyldighet avseende inspektioner som gäller projektet. Sådana inspektioner kan göras av exempelvis den behöriga statsbidragsmyndigheten, statens revisionsverk och, i fråga om projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder, dessutom exempelvis av den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten, Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Enligt momentet ska stödmottagaren utan ersättning ge den som gör en inspektion av stöd användningen alla för inspektionen behövliga uppgifter, redogörelser och handlingar, tillträde till informationssystem, upptagningar och annat material samt även i övrigt bistå vid inspektionen.

Enligt 5 mom. får bestämmelser om skyldigheterna för stödmottagare och närmare bestämmelser om den redogörelse för uppföljningen som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §. Styrgrupper för projekt. Enligt det föreslagna 1 mom. kan en styrgrupp tillsättas för styrningen och uppföljningen av ett projekt, om detta är motiverat med beaktande av projektets omfattning, innehåll och verkningar eller annars ändamålsenligt med tanke på genomförandet av projektet. Motsvarande möjlighet att tillsätta en styrgrupp till stöd för projektgenomförandet ingår i den gällande lagstiftningen. Bestämmelsen skrivs nu in i lag i stället för förordning i syfte att understryka gruppens roll och genomslag i fråga om genomförandet. Styrgruppens uppgifter ska när det gäller denna lag uttryckligen anknyta till stödjande av projektgenomförandet, uppföljandet av framsteg och informationsförmedling till den finansierande myndigheten. Det kommer att vara viktigt både för den finansierande myndigheten och stödmottagaren att få information och synpunkter av de viktigaste aktörerna i fråga om projektet, dvs. huruvida projektet framskrider som planerat, om projektet och projektåtgärderna genomföra samt om utfall och resultat är vad som förutsattes när stöd beviljades. Det ska inte höra till styrgruppens uppgifter att bedöma stödmottagare, föreslagna

RP 47/2021 rd

projekt och deras genomförande eller projektfinansieringen när stöd beviljas. Gruppen ska inte ha rätt att fatta beslut som hör till den finansierande myndigheten. Stödmottagaren ansvarar ensam för genomförandet av projektet.

När det gäller nationell medfinansiering tillsätts styrgrupper för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna i enlighet med programmet och Interregförordningen. Huvudregeln är att ingen separat styrgrupp tillsätts för den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 2 mom. ska beslut om tillsättande av en styrgrupp fattas av den finansierande myndigheten i stödbeslutet. Den finansierande myndigheten utser sin företrädare som sakkunnig i styrgruppen. Den företrädaren ska inte vara medlem av styrgruppen eller suppleant, utan en expert med närvaro- och yttranderätt.

Enligt 3 mom. utses medlemmarna i styrgruppen och de permanenta sakkunniga av stödmottagaren, med undantag av den företrädare för den finansierande myndigheten som avses i 2 mom.

Närmare bestämmelser om tillsättandet av styrgruppen och om det förfarande som ska iakttas vid tillsättandet samt bestämmelser om styrgruppens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet, står det i 4 mom.

27 §. *Ansökan om utbetalning av stöd.* Paragrafen avses gälla förfarandet för ansökan om utbetalning av stöd och stödmottagarens skyldigheter när det gäller sådan ansökan. Enligt det föreslagna 1 mom. ska utbetalning av stöd ansökas elektroniskt hos den behöriga myndigheten i det system som är avsett för ändamålet eller skriftligen på en blankett för ansökan om utbetalning som fastställts av den behöriga myndigheten. Ansökan ska vara undertecknad. Ansökan om utbetalning av stöd för projekt som finansieras genom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program ska göras elektroniskt på det sätt som anges i de föreslagna 51 och 52 §.

I 2 mom. föreslås en skyldighet för stödmottagaren att på begäran lägga fram en utredning om genomförandet av en anskaffning, om stödet för kostnader som anskaffningen orsakar har beviljats enligt godtagbara faktiska kostnader. Den finansierande myndigheten kan ställa upp sådana villkor i stödbeslutet som gäller redogörelser för anskaffningar eller särskilt be att få se anskaffningshandlingarna för en riskbedömning när utbetalning av stödet söks. Någon redogörelse ska inte krävas vid ansökan om utbetalning, om stödet för anskaffningskostnaderna har beviljats enligt en sådan förenklad kostnadsmodell eller finansieringsform som närmare anges genom förordning av statsrådet och där inga verifikationer på eller redogörelser för de faktiska kostnaderna krävs. Redogörelse ska heller inte krävas när det är fråga om kostnadsmodeller eller finansieringsformer som tillämpas på den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och som används för programmet i fråga.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det att stödmottagaren i ansökan om utbetalning av stöd ska uppge de inkomster som projektet genererat under genomförandetiden, om inte något annat följer av lagstiftningen om stöd av mindre betydelse eller statligt stöd.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om ansökan om utbetalning och det förfarande som ska iakttas vid utbetalningen samt bestämmelser om tidsfristen för ansökan till den del det inte är fråga om den tidsfrist som avses i 28 § utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §. Tidsfrist för ansökan om utbetalning av den sista stödposten. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om tidsfristen för ansökan om utbetalning av sista stödposten. När det gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program är det motiverat att inom ramen för de nationella marginalerna ha tidsfrist för en sådan ansökan, men med beaktande av vad artiklarna 99–101 i den allmänna förordningen föreskriver om principer och regler för tillbakadragande av EU:s budgetåtaganden. Avsikten med bestämmelsen är att i detta avseende se till att Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program genomförs fullt ut och att Europeiska unionens finansieringsandel intäktsförs fullt ut för Finlands del i enlighet med kravet på omsättningshastighet enligt den allmänna förordningen.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska stödmottagaren ansöka om utbetalning av den sista stödposten inom fyra månader från det att projektet avslutats. Skyldigheten för den behöriga myndighet som ansvarar för utbetalningen av stödet att betala den sista stödposten upphör, om stödmottagaren inte har iakttagit den tidsfristen. Sådana situationer uppkommer när stödmottagaren genom egen passivitet i strid med den i lagen och i stödbeslutet uttryckligen utsatta tidsfristen inte fullgör sin omsorgsplikt.

I 2 mom. finns bestämmelser om avvikelser från den i 1 mom. angivna tidsfristen till följd av vägande skäl som stödmottagaren uppger. Den behöriga myndigheten beslutar att stödet betalas ut på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 1 mom., om stödmottagaren har lagt fram vägande skäl för att ansökan fördröjts. Stödmottagaren ska meddela om vägande skäl till den behöriga myndighet som ansvarar för utbetalningen innan den tidsfrist som anges i det momentet löper ut.

I 3 mom. föreskrivs det om avvikelser från den i 1 mom. angivna tidsfristen till följd av ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet. Enligt momentet kan den behöriga myndigheten också besluta att stödet betalas ut på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 1 mom., om stödmottagaren har meddelat om ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet som gäller stödmottagaren själv. Vidare sägs där att stödmottagaren ska underrätta den behöriga myndighet som svarar för utbetalningen om ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet inom 15 vardagar efter att det blev möjligt att lämna meddelandet. Med exceptionella omständigheter avses bland annat sådana plötsliga förändringar i förhållandena som inte hade kunnat förutses och som man därmed inte hade kunnat förbereda sig för och som därför utgjort ett hinder för iakttagande av tidsfristen för ansökan om utbetalning, exempelvis plötslig allvarlig sjukdom hos den projektansvarige eller en ansvarig person som är viktig med tanke på utarbetandet av ansökan om utbetalning av stöd.

29 §. Betalning av stöd och förskott på stöd. I paragrafen föreslås bestämmelser om utbetalning av stöd och förskott på stöd. Bestämmelser om innehållet i ett förvaltningsbeslut finns i 44 § 1 mom. i förvaltningslagen. Ett beslut om utbetalning ska vara skriftligt och av det ska följande framgå: 1) den myndighet som har fattat beslutet samt tidpunkten för beslutet, 2) de parter som beslutet direkt gäller, 3) motiveringen för beslutet och en specificerad uppgift om vad en part är berättigad eller förpliktad till eller hur ärendet annars har avgjorts och 4) namn och kontaktuppgifter för den person av vilken en part vid behov kan begära ytterligare uppgifter om beslutet.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska stödet betalas ut utan ogrundat dröjsmål.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om utbetalning i förskott. Som ett undantag från huvudregeln i 2 mom. ska den första stödposten kunna betalas i förskott innan kostnaderna uppkommer. Detta ska vara möjligt, om det är motiverat med hänsyn till projektgenomförandet. Betalning av

förskott kan anses vara motiverat på det sätt som avses i momentet när det förutsätter att stödmottagaren får stöd för verksamheten eller projektet i förskott för att projektet eller verksamheten ska kunna inledas eller genomföras inom den tidsplan och i den omfattning som avses i stödbeslutet. Utbetalningen av förskott ska vara exceptionell och alltid basera sig på den finansierande myndighetens prövning i samband med stödbeslutet i varje enskilt fall. Även nationell medfinansiering inom Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna kan betalas som förskott på grundad anledning.

I 2 mom. sägs det också att förskott i princip inte får betalas till offentligrättsliga samfund. Avvikelse kan enligt momentet bara göras av särskilda skäl, vilket alltid ska motiveras uttryckligen i stödbeslutet om projektet. När det gäller den nationella medfinansieringen inom Interregprogrammen för de yttre gränserna kan gemensamma förfaranden och regler som överenskommit i programmet och i det finansieringsavtal som avses i artikel 59 i Interregförordningen betraktas som en särskild orsak till att förskott betalas till ett offentligrättsligt samfund.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om utbetalning av stöd och om förfarandet vid utbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om kvittning av förskott och om förskottets maximibelopp får också utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §. Hinder för utbetalning av stöd. I paragrafen föreskrivs om situationer som ska avgöras i samband med behandlingen av en ansökan om utbetalning av stöd där det stöd eller åtminstone en del av det som ansökan om utbetalning av ett enskilt stöd gäller ska lämnas obetalt. Bestämmelser om godtagbara kostnader utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 1 mom. 1 punkten föreskrivs det att stöd inte betalas ut om stödmottagaren inte har verifierat resultat, avkastning eller åtgärder i fråga om stöd i form av engångsersättning där detta i stödbeslutet angetts som förutsättning för utbetalning. Stöd ska inte heller betalas ut i andra kostnadsmodeller eller finansieringsformer baserade på resultatet, insatserna eller de vidtagna åtgärderna till den del som stödmottagaren inte kan verifiera de resultat, insatser eller åtgärder som krävs i stödbeslutet. Närmare bestämmelser om engångsersättning och andra kostnads- och finansieringsmodeller som utgår från resultat, insatser och vidtagna åtgärder ska enligt avsikt utfärdas genom förordning av statsrådet. I fråga om den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna tillämpas de kostnadsmodeller eller finansieringsformer som används för det berörda programmet.

Enligt 2 punkten ska stöd inte betalas ut om stödmottagaren inte har lagt fram den godtagbara utredning som behövs för utbetalningen av stödet i ansökan om utbetalning eller inom en skäligen tid som den behöriga myndigheten har fastställt i sin begäran om komplettering. Stödmottagaren ska i samband med ansökan om utbetalning av stöd presentera riktiga och tillräckliga uppgifter enligt stödbeslutet och villkoren i det beslutet och även andra uppgifter som den behöriga myndigheten behöver för att kunna avgöra ansökan om utbetalning. Bestämmelser om komplettering av handlingar finns i 22 § i förvaltningslagen.

Som en utredning enligt 1 mom. 2 punkten kan i fråga om den nationella medfinansieringen av Interregprogram betraktas också ett avtal som avses i 62 § i denna lag.

Enligt 2 mom. tillämpas bestämmelserna i denna paragraf på utbetalningen av den stödandel som hindren gäller.

31 §. Avbrytande av utbetalning. Enligt paragrafen kan utbetalningen av stöd avbrytas, om det finns grundad anledning att misstänka att stödmottagaren inte handlar på det sätt som avses i 24

§. I den paragrafen föreskrivs om användningstiden för den egendom som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar. I övrigt föreskrivs om avbrytande av utbetalning i 19 § i statsunderstödslagen.

Ett beslut om avbruten utbetalning är en säkerhetsåtgärd för att tillfälligt avbryta utbetalningen av stöd i väntan på närmare utredning. Stödmottagaren får söka ändring i ett beslut om avbruten utbetalning på det sätt som föreskrivs i 80 och 81 § i den föreslagna lagen. Efter genomförd utredning ska den behöriga myndigheten fatta beslut om utbetalningen får fortsätta eller om den ska upphöra och vid behov återkrav inledas.

32 §. Återbetalning av stöd. Paragrafen innehåller en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om återbetalning av stöd finns i 20 § i statsunderstödslagen. Vidare föreskrivs det i paragrafen om det belopp i euro som inverkar på uppkomsten av återbetalningsskyldighet. Med avvikelse från 20 § i statsunderstödslagen behöver stödet eller en del av det inte betalas tillbaka, om det belopp som ska betalas tillbaka är högst 250 euro.

33 §. Skyldighet att upphöra med utbetalningen av stöd och återkräva stöd. Den föreslagna paragrafen innehåller kompletterande till 21 § i statsunderstödslagen bestämmelser om förpliktande grunder för den behöriga myndigheten att bestämma att utbetalningen av stöd ska upphöra och att utbetalt stöd eller en del av det ska återkrävas. I de situationer som avses i paragrafen har den behöriga myndigheten ingen prövningsrätt när det gäller att inleda återkrav, utan den ska genom sitt beslut bestämma att stödutbetalningen ska upphöra och att stöd eller stödandelar som redan utbetalats ska återkrävas. I enlighet med proportionalitetsprincipen krävs det att felet är betydande. I överensstämmelse med samma princip ska återkravet av redan utbetalt stöd begränsas till ett belopp som motsvarar felet. Återkravet ska ändå kunna avse hela det beviljade stödbeloppet, om det visar sig att omständigheterna var sådana att inget stöd borde ha beviljats eller om stödet till följd av felet till väsentliga delar inte kan användas i enlighet med stödbeslutet eller om det verifikation visar sig vara omöjligt av orsaker som beror på stödmottagaren. Den behöriga myndigheten ska emellertid ge stödmottagaren möjlighet att avhjälpa bristerna och rätta till felen inom skälig tid med beaktande av omständigheterna.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska en grund för att upphöra med utbetalningen av stödet och återkräva det vara att det efter beviljandet av stödet har visat sig att villkoren för beviljande av stöd inte uppfylls. Bestämmelser om de allmänna förutsättningarna för beviljande av stöd finns i 5 § och om hinder för beviljande av stöd i 8 § samt om särskilda hinder för beviljande av stöd inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program i 37 §. Den behöriga myndigheten kan exempelvis erfaras att stöd villkoren inte ens inledningsvis har uppfyllts och att något stöd därför aldrig borde ha beviljats. Stödmottagaren har också kunnat missbruka stödet, dvs. till exempel som allmänt verksamhetsstöd. Vidare kan myndigheten medan projektet genomförs få kännedom om att stöd villkoren inte längre uppfylls, och då ska den behöriga myndigheten ta reda på om villkoren för beviljande av stöd uppfylls eller inte och vid behov med stöd av 30 § avbryta stödutbetalningen medan utredningen pågår.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska en grund för att upphöra med utbetalningen och för att återkräva stöd vara att stödmottagaren har försvårat utbetalning, övervakning eller inspektion av stödet. Enligt punkten ska den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att stöd eller stödandelar som redan utbetalats ska återkrävas, om stödmottagaren har vägrat lämna ut uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för utbetalning, övervakning eller inspektion av stödet eller annars bistå vid en inspektion. Med övervakning och inspektion avses då också sådan verifikation på plats som det förmedlande organet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utför. I praktiken kan det exempelvis vara fråga om att hemlighålla visst material i samband med övervakning eller

inspektion, att vägra övervakning eller inspektion, att förhindra eller försvåra uppnående av syftet med en inspektion eller övervakning som gäller utbetalningen av stöd genom att vägra lämna ut de uppgifter som behövs eller att på något annat sätt visa något ovilja till samarbete. Att vägra att över huvud taget tillåta lagstadgad övervakning eller inspektion är i allmänhet en grund för att återkräva stödet helt. På samma sätt blir det fråga om att helt återkräva stödet om stödmottagaren i samband med utbetalning, övervakning eller inspektion lämnar ut väsentligen felaktiga eller vilseledande uppgifter eller väsentligen felaktigt eller vilseledande material.

Enligt 1 mom. 3 punkten ska en grund för att upphöra med utbetalningen och för att återkräva vara att stödmottagaren under den användningstid som avses i 24 § har upphört med eller väsentligt inskränkt den verksamhet som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar eller med ägande- eller besittningsrätt överlåtit egendom som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar. Upphörande av den verksamhet som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar under användningstiden kommer att leda till att stödet återkrävs. Den väsentliga grunden för återkravet är i så fall att de positiva effekter som uppgavs när stödet söktes och beviljades inte har uppnåtts eller att de har upphört. Den som fått stöd är således förpliktad att starta och en viss tid upprätthålla den verksamhet som är föremål för stöd som beviljats för investeringar. På motsvarande sätt innebär en väsentlig inskränkning av verksamheten återkrav av en sådan del av stödet till investeringar som motsvarar inskränkningarna.

Överlåtelse av egendom som är föremål för stöd som beviljats till investeringar eller en del av sådan egendom med ägande- eller besittningsrätt till någon annan kommer också att leda till att stöd återkrävs. Med överlåtelse avses åtgärder som leder till att egendom som är föremål för stöd övergår i någon annans ägo eller besittning eller till någon annan för att användas på något annat sätt.

Med stöd av 1 mom. 4 punkten ska en grund för att upphöra med utbetalningen och för att återkräva vara att stödmottagaren har försatts i konkurs och ett sådant gäldenärsbrott som avses i 39 kap. i strafflagen (39/1889) har begåtts i stödmottagarens verksamhet. Enligt förslaget ska enbart försättande i konkurs inte betraktas som en grund för återkrav, och en konkurs som bedöms som sedvanlig ska inte föranleda några ytterligare åtgärder. Till den del ett gäldenärsbrott än så länge bara utreds när stödmottagaren försätts i konkurs, ska fordran bevakas och ska ärendet vid behov avgöras genom beslut om återkrav när brottmålet har avgjorts.

Enligt den föreslagna 5 punkten ska en grund för att upphöra med utbetalningen och för att återkräva vara att stödmottagaren i övrigt väsentligen brutit mot bestämmelserna om användning av stöd eller villkoren i stödbeslutet.

Enligt 2 mom. ska den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalat stöd eller en del av det ska återkrävas om ägandeförhållandena för den egendom som varit föremål för stöd som beviljats för investeringar i form av infrastrukturellt investeringsstöd enligt 9 § 1 mom. 1 punkten underpunkt c under den användningstid som anges i 24 § har förändrats väsentligt och förändringen utan grund gynnar ett visst företag eller ett offentligt samfund eller om det sker en betydande förändring som inverkar på projektets natur, ursprungliga mål eller förutsättningarna för genomförandet. Detta motsvarar den tidigare regleringen om stöd för investeringar i infrastruktur.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalat stöd eller en del av det ska återkrävas också om den egendom som är föremål för stöd som beviljats för investeringen har förstörts, skadats, stulits eller försvunnit inom den användningstid som anges i 24 §. Det kan bli fråga om

att upphöra med utbetalning och återkrav av stöd när stödmottagaren inte inom skälig tid i stället för den förstörda, skadade, stulna eller förvunna egendomen har skaffat egendom som till pris och kvalitet motsvarar användningsändamålet enligt stödbeslutet. Stödmottagaren är skyldig att iaktta sådan omsorg som verksamhetens natur förutsätter. Om den egendom som är föremål för stödet förstörs, skadas, stjäls eller försvinner, blir stödmottagaren skyldig att vidta lämpliga åtgärder för att utreda saken och för att omedelbart underrätta den behöriga myndigheten. Avsikten är att förhindra en grundlös förmån till följd av att egendom förstörs eller skadas. Av eventuell försäkringsersättning eller annan ersättning återkrävs ett belopp som motsvarar det utbetalda stödet. Med annan ersättning avses i synnerhet skadestånd.

Om beloppet som ska återkrävas inte överskrider 250 euro, behöver det enligt 4 mom. inte återkrävas.

Utebliven indrivning bedöms alltid på samma gång som det sammanlagda beloppet av de fel som är föremål för förfarandet för fortsatta åtgärder, inte per iakttagelse eller kostnad.

34 §. Upphörande av utbetalning och återkrav av stöd enligt prövning. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om upphörande av utbetalning och återkrav av stöd enligt prövning. De situationer som avses i paragrafen är sådana där stödmottagaren förfarit på ett sådant sätt som inte är väsentligt så till vida att påföljden systematiskt behöver vara upphörande med utbetalning eller återkrav av stöd.

Enligt 1 mom. kan med avvikelse från 22 § 1 mom. 6 punkten i statsunderstödslagen den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra samt att redan utbetalt stöd eller en del av det alltid ska återkrävas i de situationer som avses i den nämnda bestämmelsen.

Enligt 2 mom. kan utöver vad som föreskrivs i 22 § i statsunderstödslagen den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra samt att redan utbetalt stöd eller en del av det ska återkrävas också om stödmottagaren har underlåtit att på det sätt som förutsätts i stödbeslutet för uppföljningen lägga fram en redogörelse för genomförandet av projektet. Med redogörelse avses då uppgifter som krävs enligt stödbeslutet och som är förpliktande för stödmottagaren. De kan gälla exempelvis verksamheten inom projektet, vidtagna åtgärder, insatser och resultat. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas för projektuppföljningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 3 mom. kan den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra samt att redan utbetalt stöd eller en del av det ska återkrävas också om stödmottagaren de facto har förfarit på ett sätt som kan jämföras med 22 § i statsunderstödslagen eller 33 § i denna lag genom att ge en omständighet som hänför sig till beviljandet, utbetalningen eller användningen av stödet en annan juridisk form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte. Sådana situationer som avses i momentet uppkommer om stödmottagaren vidtar åtgärder eller genomför arrangemang som i sak motsvarar de nämnda grunderna för återkrav, men som getts en annan form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte.

Om beloppet som ska återkrävas inte överskrider 250 euro, behöver det enligt 4 mom. inte återkrävas. Utebliven indrivning bedöms alltid på samma gång som det sammanlagda beloppet av de fel som är föremål för förfarandet för fortsatta åtgärder, inte per iakttagelse eller kostnad.

35 §. Tidsfrist för återkrav. I paragrafen föreslås bestämmelser om de tidsfrister som ska tillämpas på avbrytande och upphörande av utbetalning av stöd samt på återkrav av stöd. Enligt

det föreslagna 1 mom. ska med avvikelse från 28 § 1 mom. i statsunderstödslagen den behöriga myndigheten alltid fatta ett beslut som avses i 31, 33 och 34 § utan dröjsmål när den har fått kännedom om en sådan omständighet med stöd av vilken utbetalningen av stödet får avbrytas eller upphöra eller stöd återkrävas. Vad som i varje enskilt fall avses med beslutsfattande utan dröjsmål kommer huvudsakligen att bero på omständigheterna i det enskilda fallet. I klara fall och när allmänintresset exempelvis kräver att utbetalningen avbryts ska beslutet kunna fattas mer eller mindre omedelbart. I de flesta fall kommer det dock den behöriga myndigheten att kunna reserveras skälig tid för behandling av ärendet. Att beslut fattas utan dröjsmål innebär ändå att en klart snabbare behandling än vad som i allmänhet är fallet för behandling av förvaltningsärenden vid den behöriga myndigheten.

Det föreslagna 2 mom. gäller den tid inom vilken åtgärder för återkrav av stöd eller uttag av ränta eller dröjsmålsränta på stödet får inledas. Enligt momentet får åtgärder för återkrav inte längre vidtas efter att tio år har förflutit från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades. Gäller i fråga om det stöd som ska återkrävas den användningstid som avses i 24 §, räknas fristen på tio år från utgången av denna tid. Om exempelvis användningstiden för egendomen enligt stödbeslutet är fem år från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades, får återkrav inledas inom femton år från dagen för det sista beslutet om utbetalning.

Enligt 3 mom. kan ett beslut fattas även efter den frist som anges i 2 mom., om det förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

36 §. Kvittning. Paragrafen avses gälla återbetalning och indrivning av stöd genom kvittning. Med avvikelse från 30 § i statsunderstödslagen ska det föreskrivas om saken så att återbetalning eller återkrav genom kvittning av stöd som beviljas med stöd av denna lag endast kan gälla stöd som ska betalas senare för samma projekt.

Fortsatta åtgärder som gäller stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och av nationella medel ska hållas åtskilda på grund av de krav på verifieringskedjan som grundar sig på den allmänna förordningen och bilaga XI till den.

Enligt 1 mom. får den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att ett stödbelopp med ränta som ska återbetalas eller återkrävas ska tas ut så att den behöriga myndigheten drar av det från stöd som senare ska betalas för samma projekt. En förutsättning för kvittning är dock att beslutet om återkrav har vunnit laga kraft.

Enligt 2 mom. får närmare bestämmelser om förfarandet vid kvittning av stödbelopp som ska återbetalas eller återkrävas utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap. Särskilda bestämmelser om genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

37 §. Särskilda hinder för beviljande av stöd inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Den föreslagna paragrafen avses gälla särskilda hinder för beviljande av stöd som ska tillämpas på alla stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, utöver vad som föreskrivs i den stödlagstiftning som ska tillämpas på dem. Motiveringen i fråga om den tillämpliga stödlagstiftningen finns i motiveringen till 1 § 3 mom. I fråga om stöd som beviljas med stöd av denna lag tillämpas bestämmelserna i paragrafen utöver vad som föreskrivs om de allmänna villkoren för beviljande av stöd i 5 och 6 §, villkor för stödmottagare i 7 § och om hinder för beviljande av stöd i 8 §.

Enligt paragrafen ska stöd från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program inte kunna beviljas, om projektet eller stödmottagaren inte uppfyller de tillämpliga allmänna urvalskriterier som avses i artikel 67 i den allmänna förordningen vilka godkänts av övervakningskommittén och fastställts av den förvaltande myndigheten.

38 §. *Offentliggörande av utlysning av stöd och ansökningstid inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Paragrafen gäller offentliggörande av utlysning av alla stöd och ansökningstid inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Bestämmelserna i paragrafen ska tillämpas utöver vad som föreskrivs om ansökan om stöd i den stödlagstiftning som gäller stödet i fråga. På stöd som beviljas med stöd av denna lag tillämpas bestämmelserna i paragrafen utöver vad som föreskrivs om ansökan om stöd i 19 §.

Den föreslagna 1 mom. 1 punkten föreskriver att det förmedlande organet ska offentliggöra utlysningen av stöd i ändamålsenlig omfattning så att den på ett jämlikt sätt är tillgänglig för sökandena.

Enligt 2 punkten ska det förmedlande organet i utlysningen av stöd ange ansökningstiden för stödet anges. Det kan röra sig om flera ansökningstider per år. Vid behov kan det finnas perioder mellan ansökningstiderna då inga ansökningar tas emot, exempelvis för att avgöra de ansökningar som kommit in. Det förmedlande organet kan också utlysa att stöd kan sökas kontinuerligt, men då ska detta framgå tydligt av utlysningen.

I den föreslagna 1 mom. 3 punkten fins bestämmelser om det väsentliga innehållet i en utlysning. Enligt den ska det i utlysningen av stöd tydligt beskrivas åtminstone urvalsförfarandet och urvalskriterierna för projekt samt de huvudsakliga förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd.

Lämpliga kriterier och förfaranden för urval av insatser hör till de centrala kraven på förvaltnings- och kontrollsystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder enligt bilaga X i den allmänna förordningen. Bestämmelser om öppenhet i genomförandet av fonderna och kommunikation om programmen finns i avsnitt II i den förordningen. Vidare finns bestämmelser om offentliggörande av uppgifter om utlysningar i artikel 44 och om kriterier och förfaranden i artikel 67 i förordningen.

Enligt 2 mom. får närmare bestämmelser om utlysningen av stöd samt bestämmelser om urvalskriterierna och ansöknings- och urvalsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §. *Beslut om beviljande av stöd av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Bestämmelserna i paragrafen ska tillämpas på alla stödbeslut i fråga om stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utöver den stödlagstiftning som ska tillämpas på stöden. På stöd som beviljas med stöd av den föreslagna lagen ska bestämmelserna i paragrafen tillämpas utöver vad som föreskrivs om ansökan om stöd i 21 §.

I 1 mom. föreskrivs det om de centrala villkor som ska tas in i ett beslut som gäller stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik. I enlighet med de centrala kraven på förvaltnings- och kontrollsystemet i artikel 67 och bilaga X i den allmänna förordningen ska stödmottagare få ett stödbeslut med alla stödvillkor och särskilda krav som gäller projektet.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska i stödbeslutet anges villkor om stödmottagarens skyldigheter i fråga om information och kommunikation om projektet i enlighet med artiklarna 42 och 45 i den allmänna förordningen. Bestämmelser om förfarandet vid försummelse av kommunikationsskyldigheterna föreslås i 42 §.

Enligt den föreslagna 2 punkten ska i stödbeslutet tas in ett villkor om åtgärdernas varaktighet på grundval av artikel 59 i den allmänna förordningen, om projektet inbegriper investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar. Bestämmelser om projektens varaktighet finns i 43 §.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser om stödbeslutet och villkor som ska anges i det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §. *Avtal om grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Paragrafen avses gälla enbart avtal mellan stödmottagare om grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och innehållet i sådana avtal. Det rör sig om en ny bestämmelse. Bestämmelserna om avtal om grupproje kt motsvarar huvudsakligen den gällande regleringen om avtal om samproje kt och bestämmelserna i den föreslagna 20 § om avtal om samproje kt som finansieras med nationella medel för regionutveckling.

I 1 mom. föreskrivs det om skyldigheten för dem som får stöd för ett grupproje kt att ingå ett privaträttsligt avtal om genomförandet av projektet. Enligt 1 punkten ska i avtalet anges de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna för stödmottagarna i grupproje ktet. Enligt 2 punkten ska i avtalet anges den stödmottagare som är huvudgenomförare för grupproje ktet och ansvarar för samordningen av grupproje ktet.

Enligt 2 mom. ska alla stödmottagare i ett grupproje kt gemensamt ansvara för genomförandet av grupproje ktet utifrån en gemensam projektplan. I ett grupproje kt ansvarar varje stödmottagare för återbetalningen av stöd enligt 32–34 § dock endast i fråga om sitt eget proje kt.

Enligt 3 mom. ska närmare bestämmelser om grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och det förfarande som ska iakttas i dem få utfärdas genom förordning av statsrådet.

41 §. *Beviljande av stöd för grupproje kt av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Enligt 1 mom. kan av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program kan stöd beviljas för grupproje kt som genomfö rs av flera sökande. Det rör sig om en ny bestämmelse. Ett grupproje kt ska strukturellt motsvara ett i denna lag avsett samproje kt som enbart finansieras med nationella medel för regionutveckling så till vida att även alla stödmottagare i ett grupproje kt ska ansvara för projektgenomförandet gemensamt utifrån en gemensam projektplan. I grupproje kt ska emellertid varje stödmottagare bära det ekonomiska ansvaret självständigt bara i fråga om det egna projektet utan solidariskt ansvar, vilket också stöder små aktörers möjligheter att delta i grupproje kt.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska det förmedlande organet fatta separata beslut om varje ansökan som ingår i helheten för grupproje ktet.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om beviljande av stöd för grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utfärdas genom förordning av statsrådet.

42 §. *Påföljder för försummelse av kommunikationsskyldigheterna enligt Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* I paragrafen föreskrivs att om stödmottagaren inte fullgör sina i artiklarna 42 och 45 i den allmänna förordningen föreskrivna skyldigheter

i fråga om information och kommunikation i enlighet med stödbeslutet ska det förmedlande organet i beslutet om utbetalning av stöd bestämma att det stöd som betalas till projektet ska minskas i proportion till överträdelsen av skyldigheterna enligt artikel 45.3 i den nämnda förordningen eller bestämma att motsvarande redan utbetalda andel av stödet ska återkrävas. Ett avdrag i samband med utbetalningen av stödet blir aktuellt om försummelsen av de skyldigheter som gäller kommunikationen har framkommit i samband med en behandling av ansökan om utbetalning av stöd eller en granskning av stödberättigandet och stödmottagaren inte inom en skälig tid har vidtagit korrigerande åtgärder för att uppfylla förpliktelseerna. Det kan bli fråga om återkrav exempelvis en försummelse av kommunikationsskyldigheterna uppdragas vid verifikation eller inspektion som det förmedlande organet utför på plats i fråga om projektet. Bestämmelser om finansiell korrigerings på grund av försummelse av kommunikationsskyldigheterna finns i artikel 45.3 i den allmänna förordningen. Bestämmelsen är ny.

43 §. *Särskilda bestämmelser om varaktigheten av projekt som inbegriper investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Paragrafen föreslås innehålla särskilda bestämmelser om varaktighet för projekt som innefattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder. Med varaktighet avses att projekt som innefattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar inte får bli föremål för i artikel 59 i den allmänna förordningen avsedda förändringar som gäller den verksamhet som stöds inom projektet eller förutsättningarna för att genomföra det. Bestämmelserna om varaktighet har karaktär av återkravsnormer, och det föreslås att de tas in i lagen från den tidigare förordningsnivån (statsrådets förordning 358/2014 om stödberättigande kostnader som medfinansieras av strukturfonderna). Enligt 1 mom. ska paragrafen tillämpas utöver vad som föreskrivs i 24 om användningstiden för egendom som är föremål för stöd och i 33 om upphörande med utbetalningen och återkrav av stöd.

Enligt 2 mom. ska verksamheten i ett projekt som innefattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar vara varaktig på det sätt som avses i artikel 59 i den allmänna förordningen i minst fem år från den dag då det sista beslutet om utbetalning av stöd fattades, om inte något annat föreskrivs om tidsfristen för varaktighet i lagstiftningen om statligt stöd.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 3 mom. 1 punkten ska det förmedlande organet genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att stöd som redan betalats ut ska återkrävas, om den produktionsverksamhet som bedrivs inom den verksamhet som stöds som ett projekt som innefattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar läggs ner eller flyttas utanför det störområde där projektet har fått stöd före utgången av tidsfristen enligt 2 mom. Med störområde avses i enlighet med artikel 59 i den allmänna förordningen en region på Nuts 2-nivå.

Med stöd av 3 mom. 2 punkten ska det förmedlande organet genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalt stöd ska återkrävas, om det före utgången av tidsfristen enligt 2 mom. i den verksamhet som stöds som ett projekt som innefattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar sker en förändring i ägandeförhållandena till infrastrukturen som utan grund gynnar ett visst företag eller ett offentligt samfund.

Med stöd av 3 mom. 2 punkten ska det förmedlande organet genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalt stöd ska återkrävas, om det före utgången av tidsfristen enligt 2 mom. i projektverksamheten sker en betydande förändring som inverkar på verksamhetens natur, mål eller förutsättningarna för genomförandet av projektet på ett sådant sätt att verksamhetens ursprungliga mål äventyras.

Enligt 4 mom. ska det förmedlande organet återkräva ett belopp som betalats utan grund som står i proportion till den tidsperiod under vilken stödmottagaren inte har uppfyllt bestämmelserna om varaktighet. Om det är fråga om sådant återkrav som avses i 33 § 1 mom. 4 punkten, dvs. stödmottagaren har försatts i konkurs och ett gäldenärsbrott enligt 39 kap. i strafflagen har begåtts i stödmottagarens verksamhet, ska det förmedlande organet emellertid återkräva det stöd som betalats för en investering i infrastruktur eller produktiva investeringar till fullt belopp.

Enligt 5 mom. ska paragrafen inte tillämpas, om nedläggningen av produktionsverksamheten beror på en sådan konkurs där det i stödmottagarens verksamhet inte har begåtts något sådant gäldenärsbrott som avses i 39 kap. i strafflagen. Utgångspunkten är att konkurs inte ska betraktas som ett förfarande som leder till att bestämmelserna om varaktighet tillämpas i samband med att produktionen läggs ned. Ett undantag är dock konkurser som kan karaktäriseras som bedrägerier. Med bedräglig avses förfaranden eller gärningar som uppfyller brottsrekvisitet för gärningar som är gäldenärsbrott enligt 39 kap. i strafflagen.

44 §. Jämkning av ränta på belopp som återkrävs av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. I paragrafen föreskrivs om tillämpningen av den förvaltningsrättsliga skälighetsprincipen. Återkrav av stöd som beviljats ur Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik ska kunna jämkas endast i fråga om räntan. Förfarandet är detsamma som under programperioden 2014–2020.

Enligt paragrafen ska det förmedlande organet på de i paragrafen nämnda grunderna få avstå från att helt eller delvis ta ut räntan på ett stödbelopp som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som har betalats felaktigt eller utan grund. Som grund för uteblivet återkrav föreslås att det med beaktande av stödmottagarens omständigheter och verksamhet som helhet betraktat är oskäligt att ta ut det fulla räntebeloppet.

Med avseende på det förfarande som utgör grund för återkrav ska det kunna anses vara oskäligt att ta ut räntan på det belopp som ska återkrävas när det gäller en stödmottagare som i sig har lämnat riktiga uppgifter och när felet eller avvikelserna i det förfarande som är grund för återkrav bara ska anses vara obetydliga eller oväsentliga. Något som talar för jämkning av ränta kan också vara att förfarandet delvis berott på felaktigt agerande från myndighetens sida eller att återkravsförfarandet pågått oskäligt lång tid till följd av myndighetens agerande. Det blir inte fråga om att jämka räntan om återkravet beror på att stödmottagaren avsiktligt missbrukat stödet.

Enligt 2 mom. kan det belopp som återkrävs inte jämkas.

45 §. Tidsfrist för återkrav av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Paragrafen ska tillämpas på tidsfristen för beslut om återkrav av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utöver vad som föreskrivs om tidsfristen för beslut om återkrav i 35 §.

Enligt paragrafen ska det gå att fatta beslut om återkrav av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program även efter tidsfristen på tio år

enligt 35 § 2 mom., om det förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning. I paragrafen föreskrivs vidare att den tidsfrist som avses i 35 § 2 mom. inte ska tillämpas på återkrav av stöd, om en rättegång är anhängig eller om det finns skäl att misstänka bedrägeri. Europeiska kommissionen kan med stöd av artikel 64.2 i den allmänna förordningen genomföra revisioner inom tre kalenderår efter det att de räkenskaper som innefattar de berörda utgifterna har godtagits. Tidsfristen ska inte gälla för insatser där det finns misstanke om bedrägerier. I artikel 76 i den förordningen finns bestämmelser om bevaring av verifikat och om avbrytande av bevaringstiden vid rättsliga förfaranden eller på begäran av kommissionen. Det innebär att beslut om återkrav kan fattas även efter den nämnda tidsfristen på tio år. Förfarandet motsvarar det tidigare förfarandet i enighet med Europeiska unionens lagstiftning.

46 §. *Stödmottagarens skyldighet att bevara material i projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* I paragrafen föreskrivs om stödmottagarens skyldighet att bevara material i projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Enligt 1 mom. ska bestämmelserna i paragrafen tillämpas på alla projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Bestämmelserna i paragrafen ska tillämpas utöver vad som föreskrivs om bevarande av material i den stödlagstiftning som gäller stödet i fråga. På stöd som beviljas med stöd av denna lag tillämpas bestämmelserna i paragrafen utöver vad som i 25 § 3 mom. föreskrivs om skyldigheten för stödmottagaren att bevara material.

Stödmottagaren i ett projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program ska bevara bokföringsmaterialet och det övriga projektmaterial räknat från ingången av det år som följer på året då den sista betalningsposten för projektet betalades till stödmottagaren. Om en längre bevaringstid krävs enligt den nationella lagstiftningen eller Europeiska unionens lagstiftning om stöd av mindre betydelse eller om statligt stöd, ska dock den tiden alltid iakttas.

Det informationssystem för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i 50 § i den föreslagna lagen ska vara en gemensam informationsresurs och ett elektroniskt myndighetsarkiv för projektförvaltningen för myndigheterna inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Informationssystemet ska dock inte vara ett elektroniskt arkiv för dem som ansöker om stöd eller för stödmottagarna. Stödmottagarna ska arkivera sina projektrelaterade material och handlingar i enlighet med informationsstyrningsplanen eller något annat förfarande för den egna organisationen och förvara materialet på det sätt som anges i 25 § 3 mom. och i denna paragraf. Utöver bokföringsmaterialet ska stödmottagaren bevara alla behövliga uppgifter, utredningar, handlingar och upptagningar och allt annat behövligt material som kan vara av betydelse när uppfyllandet av förutsättningarna för beviljande av stöd, stöd användningen och iakttagandet av stödvillkoren övervakas i syfte att säkerställa att kraven uppfylls i fråga om verifieringskedjorna enligt artikel 63.5 i och bilaga XI till den allmänna förordningen.

Enligt 2 mom. ska det förmedlande organet genom ett skriftligt meddelande till stödmottagaren få förlänga den bevaringstid som avses i 1 mom., om villkoren i artikel 76.2 i den allmänna förordningen är uppfyllda. Enligt den punkten i artikeln förlängs tiden för bevarande antingen vid rättsliga förfaranden eller på begäran av kommissionen.

47 §. *Inspektion av användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Den föreslagna paragrafen gäller inspektionsrätt för myndigheterna inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. För skötseln av de

föreskrivna uppgifterna enligt genomförandelagen och i denna lag är det nödvändigt att den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen, revisionsmyndigheten och de förmedlande organen har tillräckligt omfattande rätt att göra inspektioner som rör användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Enligt 1 mom. har den förvaltande myndigheten på grundval av artiklarna 66 och 68 i den allmänna förordningen rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens för regional- och strukturpolitiska program göra inspektioner av förmedlande organ och stödmottagare. Med stöd av artikel 66 i den allmänna förordningen har den förvaltande myndigheten övergripande ansvar för förvaltningen av programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik i överensstämmelse med principerna om sund ekonomisk förvaltning enligt budgetförordningen. Enligt artikel 66.1 d i den allmänna förordningen ska den förvaltande myndigheten övervaka de förmedlande organen. I artikel 68 finns närmare bestämmelser om programförvaltning vid den förvaltande myndigheten, vilken omfattar bland annat upptäckt och förebyggande av oriktigheter.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska revisionsmyndigheten på grundval av artiklarna 71–75 i den allmänna förordningen ha rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program göra revisioner av den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen, förmedlande organ och stödmottagare. Revisionsmyndigheten ska genom revisioner säkerställa att förvaltnings- och kontrollsystemen för programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik fungerar korrekt och effektivt för att kommissionen ska få en oberoende försäkran om att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar effektivt och att utgifterna i de räkenskaper som lämnas till kommissionen är lagliga och korrekta. Revisionerna görs som systemrevisioner och projektrevisioner. De sistnämnda bygger på urval. Bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter och de revisioner den ansvarar för finns i artikel 71 i den allmänna förordningen.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska bokföringsfunktionen på grundval av artiklarna 70 och 92 i den allmänna förordningen ha rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik göra inspektioner av den förvaltande myndigheten och förmedlande organ. I enlighet med artikel 70 i den allmänna förordningen ska bokföringsfunktionen inte ha rätt att göra kontroller på stödmottagarnivå.

Enligt 4 mom. har det förmedlande organet på grundval av artikel 68.1 a i den allmänna förordningen rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program göra inspektioner av stödmottagare. Med detta avses verifikationer på plats. Vidare ska momentet innehålla en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om inspektioner som det förmedlande organet gör i egenskap av statsbidragsmyndighet finns i 16–18 § i statsunderstödslagen.

I det föreslagna 5 mom. anges det att de myndigheter som avses i 1, 2 och 4 mom. har inspektionsrätt i fråga om ett enskilt projekt när projektet och finansieringen av det granskas i sin helhet. I momentet föreskrivs det vidare att den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och Livsmedelsverket dessutom har rätt att göra sådana granskningar av projekt för materiellt stöd till dem som har det sämst ställt som avses i artikel 22 i ESF-förordningen vilka kan omfatta alla faser i genomförandet av projekten och alla nivåer i distributionskedjorna för materiellt stöd. Enligt den artikeln täcker en revision inte in en granskning av slutmottagarna, om inte en riskbedömning visar att det finns en särskild risk för oriktigheter eller bedrägerier.

48 §. *Inspektionsbefogenhet avseende användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Paragrafen avses gälla den förvaltande myndighetens, revisionsmyndighetens och bokföringsfunktionens rätt att bemyndiga en annan myndighet eller en revisor att göra den inspektion som avses i 47 § för sin räkning.

Enligt 1 mom. ska den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och bokföringsfunktionen själv få göra en inspektion som avses i 47 § eller bemyndiga en annan myndighet eller en revisor att göra inspektionen för sin räkning. När den behöriga myndigheten bemyndigar en annan myndighet eller en extern revisor att göra en inspektion ska detta ske genom ett behörigen dokumenterat förvaltningsbeslut. Det kan vara motiverat med ett sådant bemyndigande för att inspektionen ska kunna göras ändamålsenligt och kostnadseffektivt. I momentet avgränsas det vilka revisorer som får bemyndigas att göra inspektioner. Enbart revisorer eller revisionssammanslutningar som avses i revisionslagen (1141/2015) eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015) får bemyndigas att göra inspektioner. En bemyndigad revisionssammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för inspektionen. Bestämmelser om revisionssammanslutningens skyldighet att uppe en huvudansvarig revisor samt om villkoren i fråga om sådana revisorer finns i revisionslagen och i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Revisorerna och revisionssammanslutningarna ska göra inspektionerna inom de specificerade gränserna. Paragrafen möjliggör inspektioner utförda av andra än myndigheter och dessa inspektioner gäller både myndigheter och enskilda stödmottagare. Därför regleras saken i lag.

Enligt 2 mom. ska en utomstående expert på begäran av den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten eller bokföringsfunktionen kunna bistå vid inspektionen. Med utomstående expert avses en person med sådan särskild sakkunskap som behövs för inspektionen. Detta behövs exempelvis när det krävs en bedömning av de tekniska egenskaperna vid inspektion av ett investeringsprojekt. Den myndighet som avses i 47 § ansvarar även då för ledningen av inspektionen och för att inspektionen görs på behörigt sätt.

Enligt 3 mom. ska förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, 14 och 15 § i statstjänstemannalagen (750/1994) och språklagen (423/2003) tillämpas på revisorer och utomstående experter när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. Vidare föreskrivs det i momentet att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på revisorer och utomstående experter när de sköter uppgifter som avses i denna lag. I momentet påpekas i informativt syfte att bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. När andra än myndigheter utför inspektioner är det fråga om överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter enligt 124 § i grundlagen. Därför är det motiverat att i 3 mom. hänvisa till bestämmelser om förvaltningsförfarande, annan allmän förvaltningsrätt och straffrättsligt tjänsteansvar och till skadeståndslagen. Uppgifterna är sådana till sin natur att de kan anses vara utövande av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Den som utför inspektionen kan emellertid inte anses utöva betydande offentlig makt enligt den paragrafen.

I 14 och 15 § i statstjänstemannalagen finns bestämmelser om ett sådant sakligt uppförande i tjänsteutövningen som förväntas av statligt anställda tjänstemän. Enligt 14 § i den lagen ska en tjänsteman bland annat utföra sina uppgifter på behörigt sätt och utan dröjsmål. Vidare ska tjänstemannen uppträda så som hans ställning och uppgifter förutsätter. Enligt 15 § får en tjänsteman inte fordra, acceptera eller ta emot en ekonomisk eller någon annan förmån, om detta kan försvaga förtroendet för honom eller myndigheten. En inspektion som gäller användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program är faktisk verksamhet som inbegriper utövning av offentlig makt. Därför är det med tanke på de inspekterade objektens rättsliga ställning och förtroendet för inspektionsverksamheten viktigt

att de aktuella bestämmelserna också tillämpas på andra inspektörer än tjänstemän och på dem som biträder vid inspektionerna.

49 §. Befogenhet för den som utför inspektion av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Paragrafen avses gälla befogenheterna för den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och den bemyndigade myndigheten eller revisorn i förhållande till stödmottagaren, samt rätten att få handräckning. Enligt 1 mom. har den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och av dessa i 48 § avsedda bemyndigade myndigheter och revisorer för att en inspektion ska kunna göras på behörigt sätt rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse med tanke på användningen av stödet. Inspektioner får dock inte göras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Enligt 2 mom. ska den som gör inspektionen ha rätt att granska alla uppgifter, redogörelser, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs för inspektionen. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta det ovan avsedda materialet, om genomförandet av inspektionen på tillbörligt sätt förutsätter detta. De handlingar och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när handlingarna och materialet inte längre behövs för inspektionen. Omhändertagande kan bli aktuellt när ett ärende i samband med inspektionen inte kan utredas på det sätt som inspektionen kräver och omhändertagande av materialet är nödvändigt. Föremålet för omhändertagande kan vara alla handlingar och upptagningar och annat material som inspektionsrätten gäller.

I 3 mom. föreskrivs att den som gör inspektionen har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utsköningsmyndigheterna vid inspektionen. Handräckning kan begäras i situationer där en annan myndighets specialkompetens, utrustning eller befogenheter behövs.

I 4 mom. föreskrivs att på inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen. Enligt den paragrafen ska en myndighet underrätta en part som direkt berörs av ärendet om tidpunkten då en inspektion som faller under myndighetens behörighet inleds, såvida syftet med inspektionen inte äventyras av en sådan underrättelse. Parten har rätt att närvara vid inspektionen och att framföra sin åsikt och ställa frågor om omständigheter som har samband med inspektionen. Under inspektionens gång ska parten om möjligt underrättas om inspektionens ändamål, hur den genomförs samt om fortsatta åtgärder. Inspektionen ska förrättas utan att inspektionsobjektet eller dess innehavare orsakas oskäligen olägenhet. Enligt paragrafen ska den som förrättar inspektion också utan dröjsmål avfatta en skriftlig inspektionsberättelse över inspektionen. Av inspektionsberättelsen ska inspektionens förlopp och inspektionsförrättarens viktigaste iakttagelser framgå. Inspektionsberättelsen ska delges en part som har rätt att närvara vid inspektionen.

50 §. Informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Paragrafen avses gälla förvaltningen i ett elektroniskt informationssystem av projekt- och stödärenden som gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Enligt 1 mom. ska de myndigheter som avses i den föreslagna lagen i ett informationssystem förvalta projekt- och stödärenden som gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Momentet innehåller en informativ bestämmelse om att informationssystemet ska vara ett sådant elektroniskt system som avses i artikel 63 i den allmänna förordningen. Enligt artikel 63.7 i den förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att allt informationsutbyte mellan stödmottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte. Det föreslås att namnet EURA 2021 ska användas för informationssystemet. I 1 mom. anges enligt förslaget också att arbets- och näringsministeriet är den informationshanteringsenhet för informationssystemet som avses i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019). Som ägare av systemet ansvarar ministeriet för att systemet uppfyller

de lagstaddade kraven på medlemsstaterna enligt den allmänna förordningen och kraven enligt den föreslagna lagen.

I det föreslagna 2 mom. anges de uppgifter som ska registreras i informationssystemet samt systemets karaktär av ett elektroniskt myndighetsarkiv för projektförvaltningen. De förmedlande organen ska svara för att det i systemet registreras de uppgifter om ansökan, beviljande, utbetalning, övervakning, fortsatta åtgärder och kontroll av stöd som behövs för skötseln av de uppgifter som avses i den föreslagna lagen och i genomförandelagen. I informationssystemet lagras också personuppgifter som behövs med tanke på systemets användningsändamål, såsom namnen på de kontaktpersoner som sökanden och stödmottagaren har uppgett, deras ställning i organisationen och andra behövliga uppgifter. I informationssystemet lagras dessutom namnen på och kontaktuppgifterna till kontaktpersonerna i de organisationer som deltar i projekten. Det är motiverat att dessa personuppgifter eftersom de behövs för kontakterna mellan stödsökande, stödmottagare och förmedlande organ när ett pågående ärende behandlas. Förutsättningarna för användningen av systemet samt det elektroniska stödsystemet har motiverats närmare i motiveringen till 51 och 52 §.

I det föreslagna 2 mom. sägs vidare att i fråga om programmet för Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik bildar de uppgifter som lagras i informationssystemet en gemensam informationsresurs och ett elektroniskt myndighetsarkiv för projektförvaltningen för de myndigheter som avses i den föreslagna lagen och i genomförandelagen. Det går att bilda en gemensam informationsresurs och ett myndighetsarkiv eftersom informationssystemet i sig fungerar som ärendehanteringssystem.

Informationssystemet ska inte vara ett elektroniskt arkiv för dem som ansöker om stöd eller för stödmottagarna. Stödmottagarna ska arkivera sina projektrelaterade material och handlingar i enlighet med informationsstyrningsplanen eller något annat förfarande för den egna organisationen och bevara materialet på det sätt som anges i 25 § 3 mom. och 46 §.

När användningen av informationssystemet upphört och den tid för skyldighet att bevara materialet som baserar sig på den allmänna förordningen löpt ut ska det elektroniskt arkiverade materialet överföras till den centraliserade lösning för elektronisk arkivering som statsförvaltningen använder vid den tidpunkten. Systemet EURA 2014 som använts under programperioden 2014–2020 uppfyller Sähke2-normen (Behandling, hantering och förvaring av elektronisk dokumentär information). Arkiverket har med stöd av 8 § i arkivlagen (831/1994) bestämt att de uppgifter i handlingar som finns i EURA 2014 och som ska förvaras permanent ska förvaras uteslutande i elektroniskt format av arbets- och näringsministeriet. På definition av behovet att förvara informationsmaterial i informationssystemet för programperioden 2021–2027 tillämpas 21 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om en i informationssystemet separat informationsresurs där de personuppgifter som avses i 56 § 1 mom. för personer som deltar projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis övergång bildar ett personregister. Arbets- och näringsministeriet är personuppgiftsansvarig för registret. Personuppgifterna ska användas för den övervakning som avses i artiklarna 37 och 66 i den allmänna förordningen och artikel 15 i ESF-förordningen och artikel 12 i FRO-förordningen och för rapportering till kommissionen. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i egenskap av förvaltande myndighet enligt 9 § 1 mom. 7 punkten i genomförandelagen för att det i enlighet med artikel 66.1 e i den allmänna förordningen i ett elektroniskt system lagras de uppgifter om varje insats som behövs för övervakning och utvärdering.

I samband med projekt- och stödärenden inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program behandlas inte sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen. Behandlingen av personuppgifter som lagras i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program kan genomföras ändamålsenligt enbart med stöd av dataskyddsförordningen och dataskyddslagen. På behandlingen av personuppgifter som lagras i informationsresursen för personuppgifter i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program tillämpas artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, så bestämmelser om den personuppgiftsansvariges skyldighet och behandlingsgrunden ska således föreskrivas i lag.

51 §. Digitalt stödförfarande för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Paragrafen avses gälla det digitala stödförfarandet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Handlingar som gäller dem som ansöker om stöd och stödmottagare inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program ska bildas, förmedlas, registreras och förvaras i det informationssystem som avses i 50 §. Det digitala stödförfarandet är en del av det elektroniska ärendehanteringssystemet.

I 1 mom. föreslås en förteckning över handlingarna inom det digitala stödförfarandet, nämligen stödansökan och ansökan om ändring av stöd, stödbeslut och ändringsbeslut, ansökan om utbetalning av stöd, beslut om utbetalning av stöd, uppföljningsrapporter som beskriver projektets verksamhet och resultat och slutrapporter när projektverksamheten har avslutats samt beslut om återbetalning av stöd, återkrav av stöd och andra fortsatta åtgärder. Också alla begäranden om omprövning av beslut som bildats i informationssystemet samt de beslut som fattas med anledning av begärandena om omprövning ska bildas, förmedlas, registreras och förvaras uteslutande i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Ett motsvarande lagstadgat krav på elektronisk kommunikation har varit i bruk inom datasystemet EURA 2014 som använts under strukturfondernas programperiod 2014–2020.

Kravet på att förmedla och förvara handlingarna gäller enligt förslaget också de bifogade filer som sökanden och stödmottagaren upprättar utanför informationssystemet och som förutsätts bli inlämnade som obligatoriska bilagor till de i 1 mom. nämnda handlingar som ska bildas i informationssystemet.

I 2 mom. finns en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om undertecknande av beslut finns i 16 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och om delgivning av beslut i 19 § i den lagen.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser om de handlingar som ska bildas, förmedlas, registreras och förvaras i det informationssystem som avses i 50 § får utfärdas genom förordning av statsrådet.

52 §. Stark autentisering vid användning av informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om stark autentiseringsskyldighet när det informationssystem som avses i 50 § används. Enligt paragrafen ska varje användare av informationssystemet identifiera sig som systemanvändare med hjälp av stark autentisering. E-tjänsterna hos organisationer inom den offentliga förvaltningen i Finland förutsätter i regel stark autentisering för att användarens identitet ska kunna styrkas. Vid användning av informationssystemet för programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik är det inte tillräckligt att enbart identifiera personen utan det gäller dessutom att styrka personens koppling till organisationen och personens rätt att företräda organisationen i den aktuella kommunikationen. Det ska krävas stark autentisering för

behandling av de handlingar som nämns i 51 § 1 mom. och för skötseln av förvaltningsåtgärderna relaterade till dem. Stark autentisering ska krävas också när sådana andra tjänster i informationssystemet används där det krävs att användarens identitet styrks och att handlingarna undertecknas. Stark autentisering ska krävas såväl av sökandeorganisationernas och mottagarorganisationernas användare som av myndighetsanvändare.

Paragrafen innehåller en informativ hänvisning till lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009), som gäller stark autentisering. Enligt paragrafen får offentliga uppgifter som avses i 54 § 2 mom. dock granskas utan stark autentisering.

53 §. *Tillgång till och lämnande av uppgifter med hjälp av ett tekniskt gränssnitt i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* I 1 mom. föreslås en bestämmelse om de villkor som ställs på ägaren av ett annat än i 50 § avsett informationssystem när uppgifter med hjälp av ett tekniskt gränssnitt överförs till informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Enligt det föreslagna momentet ska ägaren till informationssystemet i fråga (*anslutet system*) iaktta de innehållsmässiga kraven och informationsstyrningsplanen för informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program på det sätt som den förvaltande myndigheten förutsätter. Vidare föreslås det att ägaren till det anslutna systemet för den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen och revisionsmyndigheten samt för en bemyndigad myndighet eller revisor som avses i 48 § ska öppna ett tekniskt gränssnitt för åtkomst till sådana uppgifter i det anslutna systemet som dessa myndigheter med stöd av denna lag, genomförandelagen eller de förordningar som anges i 2 § har rätt till för att sköta sina lagstadgade uppgifter.

I 22 § i informationshanteringslagen föreskrivs det om informationsöverföring mellan myndigheter via tekniska gränssnitt. Enligt artikel 63.7 i den allmänna förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att allt informationsutbyte mellan stödmottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte i enlighet med bilaga XII till den allmänna förordningen. På grund av det nämnda kravet på elektroniskt informationsutbyte, som grundar sig på artikel 63 i den allmänna förordningen, kan elektronisk utlämnande av uppgifter ur det anslutna systemet regelbundet och med standardinnehåll inte genomföras på något annat sätt än med hjälp av ett tekniskt gränssnitt.

Enligt 2 mom. ska uppgifter ur informationssystemet enligt 50 § få lämnas ut med hjälp av ett tekniskt gränssnitt till andra än i den föreslagna lagen avsedda myndigheter, andra offentliga samfund eller Europeiska unionens institutioner, om de har lagstadgad rätt att få dessa uppgifter. Uppgifter ur informationssystemet får lämnas ut med tillämpning av vad som i den allmänna förordningen och i Europeiska unionens bestämmelser om den ekonomiska förvaltningen föreskrivs om elektroniska system och kraven på deras innehåll.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning. Bestämmelser om kraven på innehållet i anslutna system får utfärdas genom förordning av statsrådet.

54 §. *Offentlighet för och offentliggörande av uppgifter som lagrats i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.* Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om offentlighet för och offentliggörande av uppgifter som lagrats i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt om skydd av personuppgifterna i informationssystemet. Bestämmelserna i 1 mom. är informativa. I 1 mom. finns en informativ bestämmelse om offentlighet för uppgifter som lagrats i det informationssystem som avses i 50 § finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer

RP 47/2021 rd

med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, och i dataskyddslagen (1050/2018).

I 2 mom. föreskrivs att den förvaltande myndigheten ska på en sådan webbplats som avses i artikel 44.1 i den allmänna förordningen offentliggöra de uppgifter i anslutning till genomförandet av programmet som avses i artikel 37 i den förordningen och som har överförts till Europeiska kommissionen samt de uppgifter om projekt, stödmottagare, leverantörer inom offentlig upphandling och stödbelopp som avses i artikel 44.3 i den förordningen. På webbplatsen publiceras dessutom de resultat av utvecklingsprojekt enligt 5 § 1 mom. 4 punkten som kan tillgodogöras allmänt och som har planerats i stödansökan och rapporterats i slutrapporten. Enligt offentlighetslagen är myndigheter skyldiga att aktivt producera och sprida information. Den förvaltande myndigheten har haft en motsvarande informationstjänst som webbtjänst under programperioden 2014–2020 (<https://www.eura2014.fi/rtiepa/index.php?lang=s>)

55 §. *Den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att få personuppgifter för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning.* I 1 mom. föreskrivs om den förvaltande myndighetens rätt att få, registrera och behandla personuppgifter som avses i 56 § 1 mom. om en person som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis övergång. Bestämmelser om behandlingens lagenlighet finns i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, enligt vilken behandlingen är laglig om den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Enligt artikel 6.2 i dataskyddsförordningen får medlemsstaterna införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen med hänsyn till behandling för att efterleva artikel 6.1 c och e genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling, inbegripet för andra specifika situationer då uppgifter behandlas i enlighet med kapitel IX i dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen ska den grund för behandlingen som avses i artikel 6.1 c fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Bestämmelser om den rättsliga grunden för behandlingen finns i den allmänna förordningen, ESF-förordningen och FRO-förordningen. Bestämmelser om den nationella rättsliga grunden för behandling av personuppgifter inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen gör möjligt finns i denna lag, som tillämpas på den personuppgiftsansvarige.

Bestämmelser om den förvaltande myndighetens behörighet finns i 9 § 1 mom. 7 punkten i genomförandelagen och om dess uppgifter i den allmänna förordningen, särskilt artikel 66.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om revisionsmyndighetens rätt att granska personuppgifterna i personregistret. Revisionsmyndigheten har rätt att granska uppgifterna i det personregister som avses i 50 § 3 mom. för att säkerställa att principerna för sund ekonomisk förvaltning iakttas. Bestämmelser om revisionsmyndighetens behörighet finns i 14 § i genomförandelagen och om dess inspektionsrätt i 47 § i denna lag och i den allmänna förordningen, särskilt i artikel 71.

56 §. *Registrering och bevaring av personuppgifter för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning.* Enligt 1 mom. ska projektkoden för det projekt som personen deltar i registreras i det personregister som avses i 50 § 3 mom. I paragrafens 1 mom. föreslås vidare en förteckning över de personuppgifter för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis

omställning som får behandlas för de syften som anges i 55 § 1 mom. Det rör sig om en ny bestämmelse. De uppgifter som nämns i förteckningen får behandlas när de behövs och är nödvändiga för syftet med behandlingen, men rätten begränsas till de uppräknade uppgifterna. Förteckningen gäller de personuppgifter för deltagande personer i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning som ska registreras i det personregister som avses i 50 § 3 mom. i denna lag. Det rör sig om följande uppgifter: 1) personbeteckning, 2) ålder, 3) kön, 4) namn, 5) kontaktinformation, 6) uppgift om spärrmarkering, 7) i fråga om utbildningsnivån högsta avlagda examen samt examen, 8) examen eller annan yrkeskompetens som avlagts inom projektet, 9) uppgift om huruvida personen är arbetslös, långtidsarbetslös eller i arbete, om personen är sysselsatt som företagare eller yrkesutövare, om personen deltar i utbildning, om personen har börjat söka arbete eller står personen utanför arbetslivet och 10) de datum då personen har börjat och slutat i projektet. I 4 punkten avses med namn personens efternamn och förnamn. I 5 punkten avses med kontaktinformation personens postadress, e-postadress och telefonnummer. I 8 punkten avses med ställning på arbetsmarknaden uppgifter om den socioekonomiska ställningen som personen själv uppgett, huruvida personen är arbetslös eller i arbete, sysselsatt som företagare eller yrkesutövare, om personen deltar i utbildning eller om personen står utanför arbetslivet.

I 2 mom. föreskrivs det om skyldighet för den som deltar i ett projekt att styrka sin identitet. Personen ska själv anmäla sin personbeteckning till registret i den för ändamålet avsedda digitala tjänsten, vilket innebär att identiteten blir kontrollerad genom stark autentisering. Bestämmelser om sådan autentisering finns i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster. Om personen emellertid inte har möjlighet att själv använda den digitala tjänsten för anmälan, ska stödmottagaren säkerställa anmälan till personregistret. Personen får också anlita ett eget biträde. Stödmottagaren ska ha rätt att be personen visa upp en handling som styrker identiteten, exempelvis om man inte med säkerhet känner till en deltagande persons identitet eller om den personbeteckning som personen uppgett visar sig vara felaktig.

I 2 mom. föreskrivs också att en person inte har rätt att få sina uppgifter i personregistret rättade eller utplånade efter den dag då personen slutade i projektet. Att en person inte ska få den personuppgiftsansvarige att radera personuppgifter om sig själv i personregistret baserar sig på artikel 17.3 b i dataskyddsförordningen och på den förvaltande myndighetens lagstadgade skyldigheter i enlighet med artiklarna 37 och 66 i den allmänna förordningen, artikel 15 i ESF-förordningen och artikel 12 i FRO-förordningen, vilka är tillämpliga på arbets- och näringsministeriet i egenskap av personuppgiftsansvarig. Enligt artikel 17.3 b i dataskyddsförordningen ska artikel 17.1 och 17.2 (rätt att uppgifter raderade) inte tillämpas, om behandlingen av personuppgifter är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som kräver behandling enligt unionsrätten eller en medlemsstatens nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.

Det föreslagna 3 mom. gäller radering av uppgifter ur personregistret. Att personuppgifter bevaras i högst fem år efter det att programmet avslutas motivera med stöd av artikel 76 i den allmänna förordningen. Att radera uppgifterna innan tidsfristen enligt den förordningen har löpt ut för hela programmet skulle äventyra principen om sund ekonomisk förvaltning för programmets del, och därmed ligger det heller inte i linje med allmänintresset. Av samma anledning är det heller inte ändamålsenligt att särskilt radera uppgifter i olika kategorier före den angivna tiden enligt momentet. Behandlingen är nödvändig med stöd av artikel 17.3 b i dataskyddsförordningen och därför kan radering inte utföras utan onödigt dröjsmål på det sätt som anges i artikel 17.1 i den förordningen.

57 §. *Personuppgiftsbiträde i fråga om personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning och personuppgiftsbiträdets uppgifter. I*

det föreslagna 1 mom. finns bestämmelser om stödmottagarens skyldighet att vara personuppgiftsbiträde när denne för den registeransvariges räkning vidtar åtgärder i anslutning till behandlingen av personuppgifter för en person som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning. En stödmottagare kommer att behöva behandla en deltagande persons personuppgifter för att projektet ska kunna behandlas i enlighet med villkoren i stödbeslutet. Behandlingen av personuppgifter i personregistret kommer att gälla uppgifter i förteckningen i 56 § 1 mom. Stödmottagaren får registrera, söka i och använda personuppgifterna i personregistret. För att slå fast ansvar och skyldigheter nämner momentet i informativt syfte dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, vilka tillämpas på behandlingen av personuppgifter och personuppgiftsbiträdet.

I 2 mom. föreskrivs det om stödmottagarens skyldighet att se till att de personer som deltar i projekt fullgör sin anmälningsplikt genom att anmäla sina personuppgifter enligt 56 § 1 mom. till det personregister som avses i 50 § 3 mom. Vidare föreskrivs det om stödmottagarens skyldighet att bistå deltagande personer vid lagringen av personuppgifterna. Momentet anger också att stödmottagaren inte har rätt att lägga ut behandlingen av personuppgifter om personer som deltar eller att överföra personuppgifter till ett annat register. Förbudet gäller också utlämnande eller röjande av uppgifterna för utomstående.

Behandlingen av deltagande personers personuppgifter ingår i stödmottagarens skyldigheter enligt stödbeslutet. Förbudet mot utläggning av behandlingen och mot överföring av uppgifterna till ett annat register är motiverade när man beaktar bestämmelserna i artikel 24 i dataskyddsförordningen om den personuppgiftsansvariges skyldighet att genomföra lämpliga organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med förordningen. Det är också förbjudet att lämna ut eller röja uppgifterna för utomstående på annat sätt. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Syftet med förbunden i det föreslagna 2 mom. är att skydda personuppgifterna riskbaserat med beaktande av att största delen av stödmottagarna är andra än myndigheter.

58 §. Utlämnande av uppgifter ur personregister. I 1 mom. föreslås en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om den förvaltande myndighetens skyldighet lämna ut statistiskt material utan personidentifieringsuppgifter till Europeiska kommissionen finns i artikel 37 i den allmänna förordningen, i artikel 15 i ESF-förordningen och i artikel 12 i FRO-förordningen. Den förvaltande myndigheten ska i överensstämmelse med artikel 37.1 i den allmänna förordningen med angivna mellanrum till Europeiska kommissionen kumulativt rapportera statistiskt material utifrån personuppgifterna i personregistret, utan personernas identifieringsuppgifter. Statistiskt material utan identifieringsuppgifter är anonymiserade statistiska summeringsuppgifter.

Enligt 2 mom. i den föreslagna paragrafen har den förvaltande myndigheten på grundval av artikel 15 i ESF-förordningen och artikel 12 i FRO-förordningen rätt att lämna ut de personuppgifter för en registrerad person som avses i 56 § 1 mom. till Statistikcentralen för sammanställning av statistiskt material.

I 3 mom. föreskrivs det att den förvaltande myndigheten enligt artikel 39.3 i den allmänna förordningen är skyldig att ge funktionellt oberoende experter i uppdrag att utvärdera Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Den förvaltande myndigheten har trots sekretessbestämmelserna för utvärdering av programmet rätt att lämna ut de personuppgifter som avses i 56 § 1 mom. för personer som är registrerade i personregistret och statistiskt material till de som utvärderar programmet.

Enligt 4 mom. får utöver vad som föreskrivs i paragrafen uppgifter i personregistret lämnas ut endast som statistiskt material utan identifieringsuppgifter för historiska forskningsändamål och statistiska ändamål.

4 kap. Särskilda bestämmelser om genomförandet av nationell medfinansiering av Interreg-program och Interreg-program vid de yttre gränserna

59 §. Särskilda förutsättningar för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Paragrafen avses gälla särskilda villkor för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. De ska tillämpas på nationell medfinansiering utöver vad som föreskrivs i 5 § om allmänna villkor för beviljande av stöd och i 7 § om villkor som gäller stödmottagare.

I 1 mom. kompletteras 5 § med en bestämmelse om förutsättningar för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Enligt det är en förutsättning för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna utöver vad som föreskrivs i 5 § att den övervakningskommitté som avses i artikel 28 i Interregförordningen har godkänt finansieringen av projektet genom programmet på det sätt som avses i artikel 22 i Interregförordningen. En förutsättning för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna är också att den förvaltande myndigheten har godkänt projektet för finansiering genom programmet. Godkännandet av ett projekt inom ramen för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna sker genom ett dokument från den förvaltande myndigheten i den mening som avses i artikel 22 i Interregförordningen, vars form är beroende av de förfaranden som används av den förvaltande myndigheten. Dokumentet kan till exempel kallas stöдавtal. Om projektet helt eller delvis genomförs utanför programområdet, krävs enligt artikel 22 i Interregförordningen den förvaltande myndighetens uttryckliga godkännande i övervakningskommittén eller, i tillämpliga fall, i en annan kommitté.

I 2 mom. kompletteras 7 § med en bestämmelse om förutsättningar i fråga om stödmottagare av nationell medfinansiering av Interregprogram. Enligt det är, utöver vad som föreskrivs i 7 §, en förutsättning för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram att stödmottagaren inom ett Interregprogram har ett verksamhetsställe i Finland (*finländsk stödmottagare*). Kravet på verksamhetsställe innebär i praktiken att stödmottagaren ska ha ett företags- och organisationsnummer (FO-nummer) enligt företags- och organisationsdatalagen (244/2001). Inom Interregprogram vid de yttre gränserna iakttas också i fortsättningen tidigare praxis, som innebär att nationell medfinansiering beviljas alla stödmottagare som en del av projektets totala finansiering i enlighet med de regler som det beslutats om inom programmet. I 2 mom. föreskrivs vidare att det är möjligt att avvika från villkoret om stödmottagarens verksamhetsställe inom ett Interregprogram, om stödmottagaren är ett sådant gränsöverskridande rättssubjekt som avses i definitionen i artikel 2 i Interregförordningen. Med gränsöverskridande rättssubjekt avses ett rättssubjekt som inrättats enligt lagarna i något av de länder som deltar i ett Interregprogram, under förutsättning att det har inrättats av territoriella myndigheter eller andra organ från minst två deltagarländer. Samrådet och gränsområdesråden är exempel på tänkbara rättssubjekt. Det behöriga landskapsförbundet ska särskilt i dessa fall säkerställa att en stödmottagare inte kan få finansiering från flera finansieringskällor så att finansieringen överskrider nettokostnaderna för projektet. Nationell finansiering från andra länder som deltar i programmet är exempel på sådan annan finansiering.

I 3 mom. kompletteras 7 § med villkoren för stödmottagare. Alla sökande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna ska uppfylla villkoren för stödmottagare. Förfarandet motsvarar tidigare praxis.

Enligt 4 mom. kan nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna beviljas för projekt som genomförs av en sådan småprojektsfond som avses i artikel 25 i Interregförordningen endast till den slutmottagare som avses i artikeln. På slutmottagaren i en småprojektsfond tillämpas vid den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna vad som i den föreslagna lagen föreskrivs om den som ansöker om stöd och stödmottagaren. Med småprojektsfonder avses enligt definitionen i artikel 2 i den allmänna förordningen en insats inom ett Interregprogram för att välja ut och genomföra projekt av begränsad finansiell volym. Den stödmottagaren i en småprojektsfond som avses i artikel 25.2 i Interregförordningen är den som förvaltar småprojektsfonden. Slutmottagarna inom en småprojektsfond genomför små projekt, småskaliga projekt, inom den småprojektsfonden. Den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna riktas uttryckligen till projekt inom programmet i fråga. Därför är det motiverat att slutmottagaren i småprojektsfonder när det gäller nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna jämföras med en sådan finländsk stödmottagare som avses i 2 mom.

60 §. *Godtagbara kostnader vid nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Paragrafen innehåller bestämmelser om godtagbara kostnader vid nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna med avvikelse från 17 §. På beloppet för sådan finansiering tillämpas bestämmelserna om stödbelopp i 17 §.

Enligt paragrafen är med avvikelse från 17 § 3 mom. kostnaderna för den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna godtagbara om de är förenliga med den allmänna förordningen, Interregförordningen, Eruf-förordningen, programmet, det finansieringsavtal som avses i artikel 59 i Interregförordningen och de kompletterande reglerna för stödberättigande kostnader fastställda i ett gemensamt beslut av övervakningskommittén i enlighet med artikel 37.2 i Interregförordningen. Enligt artikel 37 i Interreg-förordningen ska de deltagande länderna genom ett gemensamt beslut i övervakningskommittén fastställa kompletterande regler för stödberättigande utgifter för Interregprogrammet endast för de utgiftskategorier som inte omfattas av den allmänna förordningen, Eruf-förordningen eller Interregförordningen. Dessa kompletterande bestämmelser omfattar hela programområdet. Enligt artikel 38 i Interregförordningen får de deltagande länderna i övervakningskommittén också komma överens om att utgifter som omfattas av en eller flera av de kategorier som avses i artiklarna 39–44 i den förordningen inte ska vara stödberättigande inom en eller flera prioriteringar i ett Interregprogram.

Den förordning av statsrådet som gäller stödberättigande för kostnader som finansieras genom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder ska inte gälla Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och den nationella medfinansieringen av de programmen. I enlighet med tidigare praxis ska reglerna för stödberättigande för nationell medfinansiering bestämmas i enlighet med de regler för stödberättigande som tillämpas på programmet.

61 §. *Ansökan om nationell medfinansiering av Interregprogram och tidsfrist för ansökan.* Paragrafen föreslås innehålla specialbestämmelser om ansökan om nationell medfinansiering av Interregprogram och tidsfrist för ansökan. De kompletterar och avviker delvis från vad som föreskrivs om stödansökningar i 19 §.

I 1 mom. finns bestämmelser om avvikelse från vad som föreskrivs i 19 § 1 mom. Med avvikelse från 19 § 1 mom. kan nationell medfinansiering av Interregprogram sökas efter att projektet har inletts. I enlighet med tidigare praxis ska nationell medfinansiering av Interregprogram kunna

RP 47/2021 rd

sökas först efter det att programmets övervakningskommitté har godkänt projektet för finansiering. Godkännandet av ett projekt inom ramen för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna sker genom ett dokument från den förvaltande myndigheten i den mening som avses i artikel 22 i Interregförordningen, vars form är beroende av de förfaranden som används av den förvaltande myndigheten. Dokumentet kan till exempel kallas stödavtal.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska stödmottagaren ansöka om nationell medfinansiering av ett Interregprogram inom fyra månader från det att den förvaltande myndigheten beslutar om beviljande av Europeiska unionens finansieringsandel för projektet. Skyldigheten för det behöriga landskapsförbundet som avses i 39 § i genomförandelagen att behandla en ansökan om nationell medfinansiering upphör, om stödmottagaren inte har iakttagit tidsfristen. Situationer som leder till detta är de där stödmottagaren genom egen passivitet i strid med den uttryckligen utsatta tiden i lagen inte fullgör sin omsorgsplikt.

I 3 mom. finns bestämmelser om avvikelse från den i 2 mom. angivna tidsfristen till följd av vägande skäl som stödmottagaren uppger. Med avvikelse från vad som anges i 2 mom. kan det behöriga landskapsförbundet som avses i 39 § i genomförandelagen besluta att nationell medfinansiering av ett Interregprogram beviljas på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 2 mom., om stödmottagaren har lagt fram vägande skäl för att ansökan fördröjts. Stödmottagaren ska meddela om ett vägande skäl till det behöriga landskapsförbundet innan den tidsfrist som anges i momentet löper ut.

I 4 mom. föreskrivs det om avvikelse från den i 2 mom. angivna tidsfristen till följd av ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet. Enligt momentet kan det behöriga landskapsförbundet också besluta att nationell medfinansiering av ett Interregprogram beviljas på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 2 mom., om stödmottagaren har anmält ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet som gäller stödmottagaren själv. Vidare sägs där att stödmottagaren ska underrätta det behöriga landskapsförbundet om ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet inom 15 vardagar efter att det blev möjligt att lämna meddelandet. Med exceptionella omständigheter avses bland annat sådana plötsliga förändringar i förhållandena som inte hade kunnat förutses och som man därmed inte hade kunnat förbereda sig för och som därför utgjort ett hinder för iakttagande av tidsfristen för ansökan. Ett exempel är covid-19-pandemin.

Enligt 5 mom. ska, om det finns flera finländska stödmottagare i ett projekt inom ett Interregprogram och avsikten är att använda den nationella medfinansieringen till förmån för flera stödmottagare, den stödmottagare som svarar för sammanställandet av en gemensam ansökan (*samordnande stödmottagare*) ansöka om nationell medfinansiering av Interregprogrammet på allas vägnar. Som samordnande stödmottagare fungerar en mottagare som de finländska stödmottagarna utsett bland sig. Detta motsvarar rådande praxis.

Projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna har alltid karaktär av samprojekt, där det i regel ska finnas stödmottagare från minst två länder som deltar i programmet. Bestämmelser om samarbete mellan stödmottagare inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i Interregförordningen och i reglerna för varje program. I ett enskilt projekt kan det finnas en eller flera finländska stödmottagare. Inom Interregprogram vid de yttre gränserna iaktas också i fortsättningen tidigare praxis, som innebär att nationell medfinansiering beviljas alla stödmottagare som en del av projektets totala finansiering i enlighet med de regler som det beslutats om inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna.

Enligt 6 mom. ska närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet för nationell medfinansiering inom Interregprogram få utfärdas genom förordning av statsrådet.

62 §. *Avtal mellan flera stödmottagare om nationell medfinansiering av Interregprogram.* Paragrafen avses gälla avtal om nationell medfinansiering av Interregprogram mellan flera stödmottagare och avtalets innehåll. Bestämmelserna om avtalet motsvarar huvudsakligen tidigare reglering om avtal om samprojekt och bestämmelserna i den föreslagna 20 § om avtal om samprojekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling. Med hjälp av avtalet kan det landskapsförbund som förvaltar den nationella medfinansieringen försäkra sig om att en sådan samordnande stödmottagare som avses i 61 § 5 mom. har rätt att ansöka om nationell medfinansiering för Interregprogrammet på andra stödmottagares vägnar.

Enligt 1 mom. ska stödmottagarna i de fall som avses i 61 § 5 mom. vara skyldiga att ingå ett privaträttsligt avtal om projektgenomförandet. I 1 punkten i momentet sägs det att det i avtalet ska anges de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna för stödmottagarna. Enligt 2 punkten ska i avtalet anges en samordnande stödmottagare som ansvarar för kontakterna med det behöriga landskapsförbundet.

Enligt 2 mom. ansvarar stödmottagare som är parter i ett avtal om nationell medfinansiering av ett Interregprogram solidariskt för återbetalningen av stödet i enlighet med 32–34 §.

Enligt 3 mom. ska stödmottagarna ändra avtalet om en stödmottagare inte längre uppfyller de allmänna villkoren för beviljande av stöd eller de särskilda villkoren för beviljande av nationell medfinansiering inom Interregprogrammet eller om det är behövligt att i avtalet lägga till eller ta bort en eller flera stödmottagare.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om det avtal om nationell medfinansiering av ett Interregprogram som ska ingås mellan flera stödmottagare och bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid ingåendet av avtalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §. *Stödbeslut och ändringsbeslut för nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Paragrafen föreslås innehålla särskilda bestämmelser om stödbeslut och ändringsbeslut i fråga om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. De kompletterar och avviker delvis från bestämmelserna om stödbeslut i 21 § och om ändringsbeslut i 23 §.

Enligt 1 mom. kan utöver vad som föreskrivs i 21 § ett enda stödbeslut fattas om beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram i de fall som avses i 61 § 5 mom. Detta motsvarar det tidigare förfarandet.

Utöver vad som föreskrivs i 23 § ska det behöriga landskapsförbundet, om den förvaltande myndigheten har godkänt en ändring som gäller projektet och som inverkar på beloppet, fördelningen eller varaktigheten av den nationella medfinansieringen, enligt 2 mom. 1 punkten fatta beslut om ändring av stödbeslutet om nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet och enligt 2 punkten ska den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna fatta beslut om ändring av stödbeslutet om nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna. Ändringsbeslutet kan ha konsekvenser också för projektets stödberättigande kostnader. Ett projekt inom ett Interregprogram eller ett Interregprogram vid de yttre gränserna bildar en helhet vars finansiering består av finansiering från Europeiska unionen, nationell medfinansiering och eventuell annan finansiering. Om projektet ändras på ett sådant sätt att det påverkar

projektfinansieringen, måste också beslutet om nationell medfinansiering ändras på motsvarande sätt för att helheten ska kunna bevaras.

I 3 mom. finns bestämmelser om avvikelse från vad som föreskrivs i 23 § 3 mom. Med avvikelse från 23 § 3 mom. kan kostnader som föranleds av ett ändrat projekt godkännas i enlighet med den ändring som godkänts av den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram eller ett Interregprogram vid de yttre gränserna. Kostnadernas stödberättigande bestäms alltså inte av att ansökan görs anhängig i enlighet med 23 § 3 mom. Ändring i den nationella medfinansieringen av ett Interregprogram söks först efter att ändringen i Interregprogrammet har godkänts. Inom Interregprogram vid de yttre gränserna iaktas också i fortsättningen tidigare praxis, som innebär att nationell medfinansiering beviljas alla stödmottagare som en del av projektets totala finansiering i enlighet med de regler som det beslutats om inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna. Inom Interregprogram vid de yttre gränserna gäller att också i ändringssituationer ska beslut om ändring av den nationella medfinansieringen sökas samtidigt som ändring av totalfinansieringen för projektet söks.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om stödbeslutet för nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och villkor som ska anges i det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

64 §. Utbetalning av nationell medfinansiering av Interregprogram och av Interregprogram vid de yttre gränserna. I paragrafen föreskrivs om ett särskilt villkor för utbetalning av nationell medfinansiering för Interregprogram och av Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 1 mom. tillämpas inte 28 § på utbetalningen av den sista posten av den nationella medfinansieringen av ett Interregprogram eller av ett Interregprogram vid de yttre gränserna. Den förvaltande myndigheten för Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna fastställer en tidsplan för utbetalningen av Europeiska unionens finansieringsandel för projektet. Vid utbetalningen av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet eller av Interregprogrammet vid de yttre gränserna följs en motsvarande tidsplan. Bestämmelser om ansökan om utbetalning av nationell medfinansiering av Interregprogram finns i finansieringsförordningen och bestämmelserna gäller också utbetalning av den sista posten. Inom Interregprogram vid de yttre gränserna iaktas också i fortsättningen tidigare praxis, som innebär att utbetalning av nationell medfinansiering söks för alla stödmottagare som en del av projektets totala finansiering i enlighet med de regler som det beslutats om inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna. Detta gäller också ansökan om utbetalning av den sista posten i fråga om samtliga finansieringskällor för projektet.

Enligt 2 mom. är en förutsättning för utbetalning av nationell medfinansiering av ett Interregprogram att parterna i de fall som avses i 61 § 5 mom. har ingått ett sådant avtal som avses i 62 §. I praktiken ska avtalet sändas till det landskapsförbund som förvaltar den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet som bilaga till den första ansökan om utbetalning.

65 §. Avbrytande av utbetalning av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Paragrafen gäller avbrytande av utbetalning av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Den ska tillämpas på avbrytande av utbetalning av sådan nationell medfinansiering utöver vad 31 § föreskriver om avbrytande av stödutbetalning.

Utöver vad som föreskrivs i 31 §, om den förvaltande myndigheten har bestämt att utbetalningen av Europeiska unionens finansieringsandel för ett projekt ska avbrytas, ska det behöriga landskapsförbundet enligt 1 mom. i punkten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av

den nationella medfinansieringen av projektet inom Interregprogrammet ska avbrytas och enligt 2 punkten ska den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av den nationella medfinansieringen av projektet inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna ska avbrytas.

Ett beslut om avbruten utbetalning är en säkerhetsåtgärd för att tillfälligt avbryta utbetalningen av stöd i väntan på närmare utredning. Stödmottagaren får söka ändring i ett beslut om avbruten utbetalning på det sätt som föreskrivs i 80 och 81 § i den föreslagna lagen. Efter utredningen ska det behöriga landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten för Interregprogrammet vid de yttre gränserna fatta beslut om att fortsätta eller avsluta utbetalningen av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna och vid behov om återkrav.

66 §. Skyldighet att återkräva nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten för det behöriga landskapsförbundet att för projekt inom Interregprogram och den förvaltande myndigheten för projekt inom Interregprogram vid de yttre gränserna återkräva den nationella medfinansieringen av programmet. Den ska tillämpas på nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna utöver vad som föreskrivs i 33 § om skyldigheten att återkräva stöd.

Utöver vad som föreskrivs i 33 §, om den förvaltande myndigheten har bestämt att Europeiska unionens finansieringsandel för ett projekt ska återkrävas, ska det behöriga landskapsförbundet enligt 1 mom. 1 punkten genom sitt beslut bestämma att redan utbetald nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet ska återkrävas, och enligt 2 punkten ska den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna genom sitt beslut bestämma att redan utbetald nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna ska återkrävas. Ett projekt inom ett Interregprogram eller ett Interregprogram vid de yttre gränserna bildar en helhet vars finansiering består av finansiering från Europeiska unionen, nationell medfinansiering och eventuell annan finansiering. Om det har bestämts att EU:s andel ska återkrävas, ska också den nationella medfinansieringen för icke-stödberättigande kostnader återkrävas.

67 §. Jämkning av ränta på belopp som återkrävs av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. I paragrafen föreskrivs med avvikelse från 26 § i statsunderstödslagen om tillämpningen av den förvaltningsrättsliga skälighetsprincipen. Det går att jämka återkrav av sådan nationell medfinansiering bara i fråga om räntan. Förfarandet motsvarar det förfarande för jämkning av ränta som beräknas på det belopp som återkrävs av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Bestämmelser om detta finns i 44 §.

Om det med beaktande av stödmottagarens omständigheter eller verksamhet som helhet betraktat vore oskäligt att ta ut hela räntan på det belopp av nationell medfinansiering av ett Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna som betalats felaktigt eller utan grund, får enligt 1 mom. 1 punkten det behöriga landskapsförbundet helt eller delvis avstå från att ta ut ränta på det belopp som ska återkrävas av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet, och enligt 2 punkten får den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna helt eller delvis avstå från att ta ut ränta på det belopp som ska återkrävas av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet vid de yttre gränserna.

Med avseende på det förfarande som utgör grund för återkrav ska det kunna anses vara oskäligt att ta ut räntan på det belopp som ska återkrävas när det gäller en stödmottagare som i sig har lämnat riktiga uppgifter och när felet eller avvikelserna i det förfarande som är grund för återkrav bara ska anses vara obetydliga eller oväsentliga. Något som talar för jämkning av ränta kan också vara att förfarandet delvis berott på felaktigt agerande från myndighetens sida eller att återkravsförfarandet pågått oskäligt lång tid till följd av myndighetens agerande. Det blir inte fråga om att jämka räntan om återkravet beror på att stödmottagaren avsiktligt missbrukat stödet.

Enligt 2 mom. kan det belopp som återkrävs inte jämkas.

68 §. *Tidsfrist för återkrav av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Paragrafen gäller tidsfristen för beslut återkrav av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna utöver vad som föreskrivs i 35 § om tidsfristen för beslut om återkrav.

Enligt paragrafen ska det gå att fatta beslut om återkrav av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna även efter den tidsfrist på tio år som avses i 35 § 2 mom., om det i Europeiska unionens lagstiftning förutsätts att EU:s finansieringsandel ska återkrävas. I paragrafen föreskrivs vidare att den tidsfrist som avses i 35 § 2 mom. inte ska tillämpas på återkrav av stöd, om en rättegång pågår eller om det finns skäl att misstänka bedrägeri. Ett projekt inom ett Interregprogram eller ett Interregprogram vid de yttre gränserna bildar en helhet. Om det har bestämts att EU:s andel av projektfinansieringen ska återkrävas, ska också den nationella medfinansieringen för icke-stödberättigande kostnader återkrävas. Europeiska kommissionen kan med stöd av artikel 64.2 i den allmänna förordningen genomföra revisioner inom tre kalenderår efter det att de räkenskaper som innefattar de berörda utgifterna har godtagits. Tidsfristen ska inte gälla för insatser där det finns misstanke om bedrägerier. I artikel 76 i den förordningen finns bestämmelser om bevaring av verifikat och om avbrytande av bevaringstiden vid rättsliga förfaranden eller på begäran av kommissionen. Det innebär att beslut om återkrav av Europeiska unionens finansieringsandel kan fattas även efter den nämnda tidsfristen på tio år. I så fall ska också den nationella medfinansieringen av Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna för icke-stödberättigande kostnader återkrävas. Förfarandet motsvarar förfarandet enligt Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, som det föreskrivs om i 45 §.

69 §. *Förvaring av material om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* I paragrafen föreslås bestämmelser om förvaring av det material som gäller nationell medfinansiering för det behöriga landskapsförbundet, den förvaltande myndigheten för Interregprogram vid de yttre gränserna samt för stödmottagaren i fråga om Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Bestämmelserna ska, utöver vad som föreskrivs i 25 § 3 mom. om stödmottagarens skyldighet att bevara material, tillämpas på material om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 1 mom. är det behöriga landskapsförbundet skyldigt att för Interregprogram och den förvaltande myndigheten för Interregprogram vid de yttre gränserna är skyldig att för Interregprogram vid de yttre gränserna förvara allt bokföringsmaterial och övrigt material som hänför sig till den nationella medfinansieringen i enlighet med villkoren i beslutet om anvisande av nationell medfinansiering så att det är möjligt att kontrollera användningen av den nationella medfinansieringen.

Enligt 2 mom. ska, utöver vad som föreskrivs i 25 § 3, stödmottagare av nationell finansiering av Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna bevara bokföringsmaterialet och det övriga projektmaterialiet i minst fem år från räknat från ingången av det år som följer på året då den sista betalningsposten av den nationella medfinansieringen betalades till stödmottagaren. Om en längre bevaringstid krävs enligt den nationella lagstiftningen eller Europeiska unionens lagstiftning om stöd av mindre betydelse eller om statligt stöd, ska dock den tiden alltid iakttas. Stödmottagarna ska arkivera sina projektrelaterade material och handlingar i enlighet med informationsstyrningsplanen eller något annat förfarande för den egna organisationen och förvara materialet på det sätt som anges i 25 § 3 mom. och i denna paragraf. Utöver bokföringsmaterialet ska stödmottagaren bevara alla behövliga uppgifter, utredningar, handlingar och upptagningar och allt annat behövligt material som kan vara av betydelse när det övervakas att förutsättningarna för beviljande av nationell medfinansiering uppfylls, hur finansieringen används och att villkoren för nationell medfinansiering iakttas.

5 kap. Inspektion av användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

70 §. Granskning av förvaltningskontroller. I paragrafen föreskrivs om granskningsrätt i anslutning till förvaltningskontroller av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 1 mom. har de landskapsförbund som är kontrollanter och som avses i 37 § i genomförandelagen rätt att göra förvaltningskontroller av stödmottagare i de Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna där förvaltningskontroller inte görs av den förvaltande myndigheten. Den förvaltande myndigheten kan enligt artikel 46 i Interregförordningen ansvara för de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen. De länder som deltar i Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna kan dock också besluta att förvaltningskontrollerna ska göras genom att på nationell nivå utse den instans eller person (*kontrollant*) som ska ansvara för dessa kontroller när det gäller stödmottagare som befinner sig i deras region. Landskapsförbunden är sådana kontrollanter i Finland som avses i artikel 46 i Interregförordningen. Landskapsförbundens kontrollrätt gäller enskilda projekt när ett projekt och dess finansiering granskas i sin helhet. För att förvaltningskontrollerna ska kunna utföras är det nödvändigt att de landskapsförbund som är kontrollanter har en tillräckligt omfattande rätt att utföra kontroller av stödmottagare inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 2 mom. har arbets- och näringsministeriet rätt att granska den kontrollverksamhet som avses i denna paragraf och som bedrivs av de landskapsförbund som är kontrollanter. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för utnämningen av kontrollanterna i enlighet med artikel 46 i Interregförordningen och därmed också för att kontrollsystemet fungerar i Finland. Arbets- och näringsministeriet ska ha tillräckligt omfattande rätt att granska de landskapsförbund som är kontrollanter. Arbets- och näringsministeriets behörighet att granska landskapsförbund som är kontrollanter grundar sig på arbets- och näringsministeriets uppgifter enligt 31 § i genomförandelagen. Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets förhållande till landskapsförbund som är kontrollanter finns i 37 § i genomförande, där det till exempel föreskrivs om ministeriets rätt att ingripa vid allvarliga försummelser.

71 §. Inspektion av användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Paragrafen avses gälla myndigheternas inspektionsrätt i fråga om Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. För skötseln av de uppgifter som föreskrivs i genomförandelagen och i denna lag är det nödvändigt att den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten, bokföringsfunktionen samt den finländska medlemmen av

den revisorsgrupp som avses i 36 § i genomförandelagen har tillräckligt omfattande rätt att göra inspektioner i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 1 mom. har den förvaltande myndigheten på grundval av artiklarna 66 och 68 i den allmänna förordningen och artikel 46 i Interregförordningen rätt att göra inspektioner av stödmottagare i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 2 mom. har revisionsmyndigheten på grundval av artiklarna 71–75 i den allmänna förordningen och artiklarna 48 och 49 i Interregförordningen rätt att göra revisioner av den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen och stödmottagarna i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. Revisionsmyndigheten ska genom revisioner säkerställa att förvaltnings- och kontrollsystemen för Interregprogrammet eller Interregprogrammet vid de yttre gränserna fungerar korrekt och effektivt för att kommissionen ska få en oberoende försäkran om att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar effektivt och att utgifterna i de räkenskaper som lämnas till kommissionen är lagliga och korrekta.

Enligt 3 mom. har bokföringsfunktionen på grundval av artiklarna 70 och 92 i den allmänna förordningen och artikel 47 i Interregförordningen rätt att göra inspektioner av den förvaltande myndigheten i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. I enlighet med artikel 70 i den allmänna förordningen ska bokföringsfunktionen inte ha rätt att göra kontroller på stödmottagnivå.

Den finländska medlemmen av den revisorsgrupp som avses i 36 § i genomförandelagen har enligt det föreslagna 4 mom. på grundval av artiklarna 48 och 49 i Interregförordningen rätt att göra inspektioner av stödmottagare i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Enligt 5 mom. ska de myndigheter som avses i 1, 2 och 4 mom. ha inspektionsrätt i fråga om ett enskilt projekt när projektet och finansieringen av det granskas i sin helhet.

72 §. *Inspektion av användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* I paragrafen föreskrivs om inspektionsrätt i fråga om användningen av den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

I 1 mom. finns en informativ bestämmelse, enligt vilken bestämmelser om inspektioner som det behöriga landskapsförbundet i egenskap av statsbidragsmyndighet gör i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram och om inspektioner som den förvaltande myndigheten för Interregprogram vid de yttre gränserna i egenskap av statsbidragsmyndighet gör i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna finns i 16–18 § i statsunderstödslagen.

Enligt 2 mom. har arbets- och näringsministeriet rätt att göra inspektioner av behöriga landskapsförbund och stödmottagare i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram samt av förvaltande myndigheter och stödmottagare i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna. Arbets- och näringsministeriets behörighet att göra inspektioner av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna i anslutning till användningen av den nationella medfinansieringen bygger på ministeriets uppgifter enligt 31 och 38 § i genomförandelagen och

bestämmelserna om arbets- och näringsministeriets förhållande till landskapsförbund som förvaltar nationell medfinansiering enligt 40 § i den lagen. Vidare bygger ministeriets behörighet att göra inspektioner av mottagare av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna också på de nämnda paragraferna i genomförandelagen.

Enligt 3 mom. ska de myndigheter som avses i denna paragraf ha inspektionsrätt i fråga om ett enskilt projekt när projektet och finansieringen av det granskas i sin helhet.

73 §. *Inspektionsbefogenhet avseende användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Paragrafen avses gälla de i 70–72 § avsedda myndigheternas rätt att bemyndiga en annan myndighet eller en revisor att göra den inspektion som avses i 47 § för sin räkning.

Enligt 1 mom. får de myndigheter som avses i 70–72 § själv göra en inspektion som avses i de paragraferna eller bemyndiga en annan myndighet eller revisor att för myndighetens räkning göra inspektionen. Bemyndigande av en annan myndighet eller en extern revisor ska ske genom ett behörigen dokumenterat förvaltningsbeslut. Det kan vara motiverat med ett sådant bemyndigande för att en inspektion ska kunna utföras ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Genom bemyndigandet kan inte uppgifter som föreskrivs genom lag eller statsrådets förordning överföras på en annan myndighet eller revisor. I momentet avgränsas det vilka revisorer som får bemyndigas att göra inspektioner. Det gäller enbart revisorer eller revisionsammanslutningar som avses i revisionslagen eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. En bemyndigad revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för inspektionen. Bestämmelser om revisionsammanslutningens skyldighet att uppge en huvudansvarig revisor samt om villkoren i fråga om sådana revisorer finns i revisionslagen och i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Revisorerna och revisionsammanslutningarna ska göra inspektionerna inom de specificerade gränserna. Paragrafen möjliggör inspektioner gjorda av andra än myndigheter och dessa inspektioner gäller både myndigheter och enskilda stödmottagare. Därför regleras saken i lag.

Enligt 2 mom. kan en utomstående expert på begäran av en myndighet som avses i 70–72 § bistå vid inspektionen. Med utomstående expert avses en person med sådan särskild sakkunskap som behövs för inspektionen. Ledningen av inspektionen och ansvaret för att den görs på behörigt sätt ligger hos de myndigheter som avses i de nämnda paragraferna också då en utomstående expert används.

Enligt 3 mom. ska förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, 14 och 15 § i statstjänstemannalagen och språklagen tillämpas på revisorer och utomstående experter när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. Vidare föreskrivs det i momentet att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på revisorer och utomstående experter när de sköter uppgifter som avses i denna lag. I momentet påpekas i informativt syfte att bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. När andra än myndigheter gör inspektioner är det fråga om överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter enligt 124 § i grundlagen. Därför är det motiverat att i 3 mom. hänvisa till bestämmelser om förvaltningsförfarande, annan allmän förvaltningsrätt och straffrättsligt tjänsteansvar och till skadeståndslagen. Uppgifterna är sådana till sin natur att de kan anses vara utövande av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Den som gör inspektionen kan emellertid inte anses utöva betydande offentlig makt enligt 124 § i grundlagen.

I 14 och 15 § i statstjänstemannalagen finns bestämmelser om ett sådant sakligt uppförande i tjänsteutövningen som förväntas av statligt anställda tjänstemän. Enligt 14 § i den lagen ska en

tjänsteman bland annat utföra sina uppgifter på behörigt sätt och utan dröjsmål. Vidare ska tjänstemannen uppträda så som hans ställning och uppgifter förutsätter. Enligt 15 § får en tjänsteman inte fördrå, acceptera eller ta emot en ekonomisk eller någon annan förmån, om detta kan försvaga förtroendet för honom eller myndigheten. En inspektion som gäller användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna är faktisk verksamhet som inbegriper utövning av offentlig makt. Därför är det med tanke på de inspekterade objektens rättsliga ställning och förtroendet för inspektionsverksamheten viktigt att de aktuella bestämmelserna också tillämpas på andra inspektörer än tjänstemän och på dem som biträder vid inspektionerna.

74 §. Befogenhet för den som utför inspektion av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. I paragrafen föreskrivs om befogenheterna för de myndigheter som avses i 70–72 § och för de myndigheter och revisorer som de bemyndigats i enlighet med 73 § i förhållande till stödmottagaren samt om rätten att få handräckning.

Enligt paragrafens 1 mom. har för att en inspektion enligt 70–72 § ska kunna göras på behörigt sätt de myndigheter som avses i paragraferna och av dessa i 73 § avsedda bemyndigade myndigheter och revisorer rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse med tanke på användningen av stödet. Inspektioner får dock inte göras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Enligt 2 mom. ska den som gör inspektionen ha rätt att granska alla uppgifter, redogörelser, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs för inspektionen. Den som gör inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta det avsedda materialet, om genomförandet av inspektionen på tillbörligt sätt förutsätter detta. De handlingar och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när handlingarna och materialet inte längre behövs för inspektionen. Omhändertagande kan bli aktuellt när ett ärende i samband med inspektionen inte kan utredas på det sätt som inspektionen kräver och omhändertagande av materialet är nödvändigt. Föremålet för omhändertagande kan vara alla handlingar och upptagningar och annat material som inspektionsrätten gäller.

I 3 mom. föreskrivs att den som gör inspektionen har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna vid inspektionen. Handräckning kan begäras i situationer där en annan myndighets specialkompetens, utrustning eller befogenheter behövs.

I 4 mom. föreskrivs att på inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen. Enligt den paragrafen ska en myndighet underrätta en part som direkt berörs av ärendet om tidpunkten då en inspektion som faller under myndighetens behörighet inleds, såvida syftet med inspektionen inte äventyras av en sådan underrättelse. Parten har rätt att närvara vid inspektionen och att framföra sin åsikt och ställa frågor om omständigheter som har samband med inspektionen. Under inspektionens gång ska parten om möjligt underrättas om inspektionens ändamål, hur den genomförs samt om fortsatta åtgärder. Inspektionen ska förrättas utan att inspektionsobjektet eller dess innehavare orsakas oskälig olägenhet. Enligt paragrafen ska den som förrättar inspektion också utan dröjsmål avfatta en skriftlig inspektionsberättelse över inspektionen. Av inspektionsberättelsen ska inspektionens förlopp och inspektionsförrättarens viktigaste iakttagelser framgå. Inspektionsberättelsen ska delges en part som har rätt att närvara vid inspektionen.

6 kap. Särskilda bestämmelser

75 §. Myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter. Rätten för de i lagen avsedda myndigheterna

att få uppgifter avgränsas till uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som myndigheterna har enligt den föreslagna lagen och genomförandelagen. På samma sätt ska rätten att lämna ut uppgifter till andra myndigheter, aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till Europeiska unionens institutioner bara gälla uppgifter som är nödvändiga för skötseln av deras lagstadgade uppgifter. Rätten att få uppgifter föreslås således inte bli utvidgad i onödan.

Bestämmelsen i 1 mom. avses gälla nödvändiga uppgifter som myndigheterna ska få för att kunna sköta uppgifter som avses i den föreslagna lagen. Enligt momentet ska arbets- och näringsministeriet, den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen, revisionsmyndigheten, närings-, trafik- och miljöcentralerna, landskapsförbunden och Livsmedelsverket trots sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att avgiftsfritt av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om dem som ansöker om stöd och stödmottagare, deras ekonomiska ställning, affärs- och yrkesverksamhet och finansiering som beviljats dem av offentliga medel och andra förhållanden som är av betydelse med tanke på stödet och som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag och genomförandelagen samt i allmänna förordningen och i andra förordningar som anges i 2 §. Andra myndigheter som anges i detta moment än bokföringsfunktionen har rätt att få behövliga uppgifter om användningen av stödet också av stödmottagare.

Enligt 2 mom. ska de myndigheter som anges i 1 mom. trots sekretessbestämmelserna ha rätt att avgiftsfritt av Skatteförvaltningen få de uppgifter om fysiska personer, de som ansöker om stöd och stödmottagare som är nödvändiga för att bevilja, betala ut eller övervaka stödet. Fullgöranderapporter från Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi ska användas för att utreda om stödmottagaren i samband med ansökan om stöd eller ansökan om utbetalning av stöd väsentligen försummat sina skyldigheter att betala skatt eller andra offentlighetsrättsliga avgifter. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den sökande har tillräckliga administrativa och ekonomiska resurser att genomföra och förvalta projektet enligt villkoren i stödbeslutet. En risk för missbruk är kopplad till ansökan och användning av stöd och därför är det viktigt att försäkra sig om att stödmottagaren och dess ansvarspersoner agerar på behörigt sätt vid beviljandet, utbetalningen och övervakningen av användningen av stöd. Det kan inte anses ändamålsenligt att bevilja eller betala ut stöd i lägen där stödmottagaren väsentligen försummat sina skyldigheter att betala skatt eller andra offentlighetsrättsliga avgifter. Därför måste de behöriga myndigheterna absolut som en del av processen för att bevilja, betala ut och övervaka användningen av stödet utreda hur de sökande fullgjort sina offentliga skyldigheter.

Enligt 3 mom. ska arbets- och näringsministeriet trots sekretessbestämmelserna ha rätt att av de behöriga myndigheterna få sådana uppgifter om förvaltning, ansökan, beviljande, utbetalning, uppföljning, fortsatta åtgärder och övervakning i fråga om nationella medel för regionutveckling samt nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i genomförandelagen. Ministeriet rätt att få uppgifter av behöriga myndigheter om nationella medel för regionutveckling samt nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna är nödvändig för att ministeriet ska kunna budgetera, fördela och följa anslagen på behörigt sätt. I momentet föreskrivs också om den förvaltande myndighetens, bokföringsfunktionens och revisionsmyndighetens rätt att trots sekretessbestämmelserna på motsvarande sätt av de förmedlande organen få ovan nämnda uppgifter i fråga om Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program i syfte att se till att principerna för sund ekonomisk förvaltning enligt Europeiska unionens lagstiftning iakttas.

I 4 mom. föreslås en bestämmelse om utlämnande av uppgifter. Enligt momentet har de myndigheter som anges i 1 mom. trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut de uppgifter som avses i denna paragraf till andra myndigheter, aktörer som sköter offentliga uppdrag och Europeiska unionens institutioner för skötseln av deras lagstadgade uppgifter. Bestämmelser om uppgifter som ska lämnas till Europeiska unionens institutioner finns i den allmänna förordningen och i de övriga förordningar som anges i 2 §.

I paragrafen föreslås inga bestämmelser om på vilket sätt uppgifterna ska lämnas ut. Enligt 22 § 1 mom. i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen ska myndigheterna genomföra regelbundet återkommande och standardiserad elektronisk överföring av information mellan informationssystem via tekniska gränssnitt, om den mottagande myndigheten enligt lag har rätt till informationen. Regelbundet återkommande och standardiserad elektronisk överföring av information kan genomföras på något annat sätt, om det inte är tekniskt eller ekonomiskt ändamålsenligt att genomföra eller använda ett tekniskt gränssnitt. En myndighet kan också i andra situationer öppna ett tekniskt gränssnitt för en myndighet som har rätt till information.

76 §. Undertecknande av beslut. Ett myndighetsbeslut som avses i den föreslagna lagen ska enligt 1 mom. undertecknas. I paragrafen finns vidare en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om elektronisk signering av beslut finns i 16 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Bestämmelser om undertecknande av beslut som gäller projekt och stöd inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i 51 § 2 mom.

77 §. Inspektion av användningen av nationella medel för regionutveckling. Paragrafen gäller inspektionsrätt i fråga om användningen av nationella medel för regionutveckling. Uppgifterna enligt genomförandelagen och den föreslagna lagen kräver att arbets- och näringsministeriet och de behöriga landskapsförbunden har tillräckligt omfattande rätt att göra inspektioner som gäller användningen av nationella medel för regionutveckling.

Enligt det föreslagna 1 mom. har arbets- och näringsministeriet rätt att göra inspektioner av landskapsförbunden och stödmottagarna i anslutning till användningen av nationella medel för regionutveckling. Arbets- och näringsministeriets behörighet att göra inspektioner av landskapsförbunden i anslutning till användningen av nationella medel för regionutveckling grundar sig på arbets- och näringsministeriets uppgifter enligt 9 § i genomförandelagen och arbets- och näringsministeriets behörighet enligt 12 § i den lagen när det gäller förvaltningen av nationella medel för regionutveckling. Också ministeriets rätt att göra inspektioner av stödmottagare som landskapsförbunden med stöd av 9 i den föreslagna lagen beviljat av nationella medel för regionutveckling bygger på de paragraferna i genomförandelagen. Dessutom ska arbets- och näringsministeriet ha motsvarande rätt att göra inspektioner av mottagare av stöd det beviljat med stöd av 16 § i den föreslagna lagen.

I 2 mom. finns en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om inspektioner som ett behörigt landskapsförbund gör i egenskap av statsbidragsmyndighet finns i 16–18 § i statsunderstödslagen.

Enligt 3 mom. ska de myndigheter som avses i denna paragraf ha inspektionsrätt i fråga om ett enskilt projekt när projektet och finansieringen av det granskas i sin helhet.

78 §. *Inspektionsbefogenhet avseende användningen av nationella medel för regionutveckling.* Paragrafen innehåller bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att bemyndiga en annan myndighet eller revisor att göra inspektioner enligt 77 § för dess räkning.

Enligt paragrafens 1 mom. får arbets- och näringsministeriet själv göra en inspektion som avses i 77 § eller bemyndiga en annan myndighet eller revisor att för dess räkning göra inspektionen. När ministeriet bemyndigar en annan myndighet eller en extern revisor att göra en inspektion ska detta ske genom ett behörigen dokumenterat förvaltningsbeslut. Det kan vara motiverat med ett sådant bemyndigande för att inspektionen ska kunna göras ändamålsenligt och kostnadseffektivt. I momentet avgränsas det vilka revisorer som får bemyndigas att göra inspektioner. Det gäller enbart revisorer eller revisionsammanslutningar som avses i revisionslagen eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. En bemyndigad revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för inspektionen. Bestämmelser om revisionsammanslutningens skyldighet att uppge en huvudansvarig revisor samt om villkoren i fråga om sådana revisorer finns i revisionslagen och i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Revisorerna och revisionsammanslutningarna ska göra inspektionerna inom de specificerade gränserna. Paragrafen möjliggör inspektioner gjorda av andra än myndigheter och dessa inspektioner gäller både myndigheter och enskilda stödmottagare. Därför regleras saken i lag.

Enligt 2 mom. kan en utomstående expert på begäran av arbets- och näringsministeriet bistå vid inspektionen. Med utomstående expert avses en person med sådan särskild sakkunskap som behövs för inspektionen. Ministeriet ansvarar även då för ledningen av inspektionen och för att inspektionen utförs på behörigt sätt.

Enligt 3 mom. ska förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, 14 och 15 § i statstjänstemannalagen och språklagen tillämpas på revisorer och utomstående experter när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. Vidare föreskrivs det i momentet att bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på revisorer och utomstående experter när de sköter uppgifter som avses i denna lag. I momentet påpekas i informativt syfte att bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. När andra än myndigheter gör inspektioner är det fråga om överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter enligt 124 § i grundlagen. Därför är det motiverat att i 3 mom. hänvisa till bestämmelser om förvaltningsförfarande, annan allmän förvaltningsrätt och straffrättsligt tjänsteansvar och till skadeståndslagen. Uppgifterna är sådana till sin natur att de kan anses vara utövande av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Den som utför inspektionen kan emellertid inte anses utöva betydande offentlig makt enligt den paragrafen.

I 14 och 15 § i statstjänstemannalagen finns bestämmelser om ett sådant sakligt uppförande i tjänsteutövningen som förväntas av statligt anställda tjänstemän. Enligt 14 § i den lagen ska en tjänsteman bland annat utföra sina uppgifter på behörigt sätt och utan dröjsmål. Vidare ska tjänstemannen uppträda så som hans ställning och uppgifter förutsätter. Enligt 15 § får en tjänsteman inte fordra, acceptera eller ta emot en ekonomisk eller någon annan förmån, om detta kan försvaga förtroendet för honom eller myndigheten. En inspektion som gäller användningen av nationella medel för regionutveckling är faktisk verksamhet som inbegriper utövning av offentlig makt. Därför är det med tanke på de inspekterade objektens rättsliga ställning och förtroendet för inspektionsverksamheten viktigt att de aktuella bestämmelserna också tillämpas på andra inspektörer än tjänstemän och på dem som biträder vid inspektionerna.

79 §. *Befogenhet för den som utför inspektion av nationella medel för regionutveckling.* Paragrafen gäller arbets- och näringsministeriets samt en bemyndigad myndighets eller revisors befogenheter i förhållande till stödmottagarna och deras rätt till handräckning. För att en

inspektion ska kunna göras på behörigt sätt föreskrivs det i 1 mom. att arbets- och näringsministeriet och en myndighet eller revisor som ministeriet bemyndigat har rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse med tanke på användningen av stödet. Inspektioner får dock inte göras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Enligt 2 mom. ska den som gör inspektionen ha rätt att granska alla uppgifter, redogörelser, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs för inspektionen. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta det ovan avsedda materialet, om genomförandet av inspektionen på tillbörligt sätt förutsätter detta. De handlingar och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när handlingarna och materialet inte längre behövs för inspektionen. Omhändertagande kan bli aktuellt när ett ärende i samband med inspektionen inte kan utredas på det sätt som inspektionen kräver och omhändertagande av materialet är nödvändigt. Föremålet för omhändertagande kan vara alla handlingar och upptagningar och annat material som inspektionsrätten gäller.

I 3 mom. föreskrivs att den som gör inspektionen har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utsokningsmyndigheterna vid inspektionen. Handräckning kan begäras i situationer där en annan myndighets specialkompetens, utrustning eller befogenheter behövs.

I 4 mom. föreskrivs att på inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen. Enligt den paragrafen ska en myndighet underrätta en part som direkt berörs av ärendet om tidpunkten då en inspektion som faller under myndighetens behörighet inleds, såvida syftet med inspektionen inte äventyras av en sådan underrättelse. Parten har rätt att närvara vid inspektionen och att framföra sin åsikt och ställa frågor om omständigheter som har samband med inspektionen. Under inspektionens gång ska parten om möjligt underrättas om inspektionens ändamål, hur den genomförs samt om fortsatta åtgärder. Inspektionen ska förrättas utan att inspektionsobjektet eller dess innehavare orsakas oskälig olägenhet. Enligt paragrafen ska den som förrättar inspektion också utan dröjsmål avfatta en skriftlig inspektionsberättelse över inspektionen. Av inspektionsberättelsen ska inspektionens förlopp och inspektionsförrättarens viktigaste iakttagelser framgå. Inspektionsberättelsen ska delges en part som har rätt att närvara vid inspektionen.

80 §. *Sökande av ändring i landskapsförbundets beslut i projekt- och stödärenden som gäller nationella medel för regionutveckling.* Paragrafen avses gälla begäran om omprövning av landskapsförbundets beslut i projekt- och stödärenden som gäller nationella medel för regionutveckling och innehålla bestämmelser om att kommunallagen ska tillämpas på begäran om omprövning och kommunalbesvär.

Enligt paragrafen får omprövning begäras i fråga om beslut som fattats av landskapsförbundet med stöd av denna lag i projekt- och stödärenden som gäller nationella medel för regionutveckling. Bestämmelser om begäran om omprövning och kommunalbesvär finns i kommunallagen.

81 §. *Sökande av ändring i beslut av arbets- och näringsministeriets och av förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program i projekt- och stödärenden samt i beslut av behöriga landskapsförbund och förvaltande myndigheter för Interregprogram vid de yttre gränserna om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.* Enligt paragrafens 1 mom. får omprövning begäras i fråga om beslut som fattats av arbets- och näringsministeriet med stöd av denna lag och beslut i projekt- och stödärenden som fattats av närings-, trafik- och miljöcentraler, landskapsförbund och Livsmedelsverket i egenskap av förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt beslut om nationell medfinansiering av Interregprogram och

RP 47/2021 rd

Interregprogram vid de yttre gränserna som fattas av behöriga landskapsförbund och förvaltande myndigheter för Interregprogram vid de yttre gränserna. På begäran om omprövning enligt denna paragraf tillämpas vad som föreskrivs i förvaltningslagen.

I 2 mom. föreskrivs också att begäran om omprövning av ett beslut som gäller projekt- och stödärenden inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och det beslut som meddelas med anledning av begäran görs elektroniskt i det informationssystem som avses i 50 §.

I 3 mom. föreskrivs det att på sökande av ändring i beslut som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

82 §. Verkställighet. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om verkställighet av beslut som avses i den föreslagna lagen. Enligt paragrafen får ett beslut som fattats med stöd av denna lag verkställas trots ändringsökande, om inte den myndighet där ändring söktes beslutar något annat. I enlighet med 36 § kan det också bestämmas att ett belopp med ränta som ska återkrävas tas ut så att den behöriga myndigheten drar av det från stöd som senare ska betalas för samma projekt. En förutsättning för verkställighet är då att beslutet om återkrav har vunnit laga kraft.

Beslut som ska verkställas utan dröjsmål är i synnerhet beslut enligt 31 § om att avbryta utbetalningen av stöd. Den berörda möjlighet att åtnjuta effektivt rättsskydd trots ett verkställbart beslut garanteras genom att den myndighet där ändring söktes vi behov kan avbryta verkställigheten.

I paragrafen föreskrivs också att ett beslut som fattats med stöd av 32–34 § och vunnit laga kraft är direkt utsökbart. Bestämmelser om indrivning av fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

83 §. Ikraftträdande. Enligt 1 mom. i den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen föreslås det att lagen ska träda i kraft den 20.

Det föreslås att lagen träder i kraft samtidigt som genomförandelagen för att Finland ska kunna säkerställa starten av genomförandet och dra full nytta av finansieringen av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik programperioden 2021–2027.

Enligt 2 mom. upphävs genom den föreslagna lagen lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014).

84 §. Övergångsbestämmelser. Enligt paragrafens 1 mom. tillämpas på finansiering av sådana projekt för vilka stödansökningarna är anhängiga när denna lag träder i kraft de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Enligt 2 mom. tillämpas på stöd som beviljats före ikraftträdandet av den föreslagna lagen de bestämmelser som gällde när stödet beviljades.

Enligt 3 mom. tillämpas på stöd som beviljats och kommer att beviljas inom ramen för Europeiska unionens strukturfondsprogram för regional- och strukturpolitik, inom ramen för strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna och inom ramen för gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser som samfinansieras inom ramen för det europeiska grannskapsinstrumentet och vilkas genomförande pågår när denna lag träder i kraft de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

8.3 Lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

3 §. *Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområde och uppgifter.* Det föreslås att 1 mom. 11 punkten ändras så att begreppet Europeiska unionens regional- och strukturpolitik används på samma sätt som i lagförslagen 1 och 2.

10 §. *Beslutanderätt.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att begreppet Europeiska unionens regional- och strukturpolitik används på samma sätt som i lagförslagen 1 och 2.

22 §. *Samarbete med landskapsförbund och kommuner.* Det föreslås att paragrafen ändras så att den informativa laghänvisningen ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

8.4 Lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete

9 §. *Bestämmelser som tillämpas på en grupperings verksamhet.* I 1 mom. föreskrivs om den lagstiftning som ska tillämpas på en europeisk gruppering för territoriellt samarbete när grupperingen sköter myndighetsuppgifter i fråga om program inom målet europeiskt territoriellt samarbete. Det föreslås att paragrafen ändras så att i stället för den nuvarande attesterande myndigheten används begreppet bokföringsfunktion som tas i användning i lagförslagen 1 och 2 samt i Europeiska unionens rättsakter som tillämpas på förvaltningen, ekonomin och övervakningen av programmen inom målet europeiskt territoriellt samarbete under den kommande programperioden.

Dessutom ändras den informativa laghänvisningen till lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten till en hänvisning till den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. På motsvarande sätt ändras den informativa laghänvisningen till lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt till en hänvisning till den föreslagna lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

8.5 Lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017)

2 §. *Lagens tillämpningsområde.* I 3 mom. ingår en informativ hänvisning till bestämmelserna om rätten att få och lämna ut uppgifter i samband med strukturfondsprogrammet. Momentet ändras så att den informativa laghänvisningen ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Samtidigt ersätts begreppet strukturfondsprogram med begreppet Europeiska unionens regional- och strukturpolitikprogram, som används i lagförslagen 1 och 2.

Enligt övergångsbestämmelsen i lagförslag 2 ska på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft, på stöd som beviljats före lagens ikraftträdande samt till vissa delar på stöd som ska beviljas tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Således tillämpas till exempel på genomförandet av strukturfondernas programperiod 2014–2020 de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet även i fråga om stöd som beviljas senare. I praktiken kommer förvaltningen av projekten för programperioden att pågå i flera år. Även uppgifter i kundinformationssystemet kan enligt den tidigare gällande ordalydelsen lämnas ut för att tillgodose behoven under genomförandet av programperioden i fråga.

8.6 Lagen om offentlig upphandling och koncession

143 §. Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter. I 1 mom. föreskrivs om Konkurrens- och konsumentverkets rätt att lämna ut uppgifter eller handlingar som verket fått vid tillsynen. Enligt 12 punkten får uppgifter lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, som är förvaltande myndighet för det nuvarande strukturfondsprogrammet. Det föreslås att punkten ändras så att där används begreppet Europeiska unionens regional- och strukturpolitik som används i lagförslagen 1 och 2. Arbets- och näringsministeriet är förvaltande myndighet också i fortsättningen.

Dessutom föreslås det att 12 punkten ändras så att det i punkten tas in en informativ laghänvisning både till den gällande lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten och till den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (lagförslag 1). Hänvisningen också till den gällande lagen, som föreslås bli upphävd, behöver hållas kvar, eftersom den gällande lagen enligt den övergångsbestämmelse som ska tas in ska tillämpas på pågående projekt och projekt för vilka en ansökan är anhängig när den föreslagna nya lagen träder i kraft samt på genomförandet av strukturfondernas programperiod 2014–2020, som pågår när lagen träder i kraft. I praktiken kommer förvaltningen av projekten för programperioden att pågå i flera år.

8.7 Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010)

6 §. Syftet med fullgöranderapporter. I 1 mom. föreskrivs om det användningsändamål för vilka fullgöranderapporter kan utarbetas. Enligt 7 punkten kan fullgöranderapporter utarbetas för att stödja skötseln av förvaltande myndighetens uppgifter. Eftersom den förvaltande myndighetens uppgifter på det sätt som den allmänna förordningen möjliggör har överförts till så kallade förmedlande organ, har de förmedlande organen, såsom landskapsförbunden och närings-, trafik- och miljöcentralerna, kunnat få fullgöranderapporter till stöd för det praktiska arbetet som statsbidragsmyndighet. Bestämmelser om det förmedlande organets uppgift att sköta den förvaltande myndighetens uppgifter för den förvaltande myndighetens räkning och på dess ansvar ska i fortsättningen finnas i 10 § i lagförslag 1.

Det föreslås att 1 mom. 7 punkten ändras så att det i punkten tas in en informativ laghänvisning både till den gällande lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten och till den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Hänvisningen också till den gällande lagen, som föreslås bli upphävd, behöver hållas kvar, eftersom den gällande lagen enligt den övergångsbestämmelse som ska tas in ska tillämpas på pågående projekt och projekt för vilka en ansökan är anhängig när den föreslagna nya lagen träder i kraft samt på genomförandet av strukturfondernas programperiod 2014–2020, som pågår när lagen träder i kraft. I praktiken kommer förvaltningen av projekten för programperioden att pågå i flera år.

8.8 Lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen

10 a §. Myndigheternas uppgifter. I 2 mom. ingår en informativ hänvisning till bestämmelsen om landskapsförbundens uppgifter. I den 17 § i den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik föreskrivs på motsvarande sätt som för närvarande att en av landskapsförbundets uppgifter är att främja samservicen inom den offentliga förvaltningen i sin region. Det föreslås att 10 a § 2 mom. i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen ändras så att den informativa laghänvisningen till lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av

strukturfondsverksamheten ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och till paragrafen om landskapsförbundets uppgifter.

8.9 Lagen om trafiksystem och landsvägar

15 c §. *Landskapets trafiksystemplanering.* I 2 mom. ingår en informativ hänvisning till bestämmelsen om landskapsförbundets uppgifter. I 17 § i den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik föreskrivs på motsvarande sätt som för närvarande att landskapsförbundet som en av sina uppgifter ska svara för ledningen av samarbetet i fråga om landskapets trafiksystemplanering och samordningen av planen med landskapets övriga planer och i andra regioner än i Helsingforsregionen med den riksomfattande trafiksystemplanen. Det föreslås att 15 c § i lagen om trafiksystem och landsvägar ändras så att den informativa laghänvisningen till lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten ändras till en hänvisning till den föreslagna lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

8.10 Lagen om Livsmedelsverket (371/2018)

2 §. *Uppgifter.* I paragrafen föreskrivs det om Livsmedelsverkets uppgifter. Enligt lagförslag 1 ska Livsmedelsverket vara ett av de förmedlande organen för det regional- och strukturpolitiska programmet. Livsmedelsverket ska sköta verkställighetsuppgifterna i fråga om det materiella stöd som ges i form av basförmåner till dem som har det sämst ställt och som ingår i ESF+-programmet. Tidigare har Livsmedelsverket skött motsvarande verkställighetsuppgifter som förvaltande myndighet i Finland för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead). Bestämmelser om denna uppgift finns fortfarande i 3 mom. i lagen om Livsmedelsverket och den fortsätter till utgången av den nuvarande Fead-programperioden.

Det föreslås att det till paragrafen 2 § fogas ett nytt 4 mom. där det tas in en informativ hänvisning till lagförslagen 1 och 2. I lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (lagförslag 1) föreskrivs det att Livsmedelsverket är ett av de förmedlande organen samt om de förmedlande organens uppgifter och kraven som ställs på dem. I lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (lagförslag 2) föreskrivs det om stödförfarandet. Till följd av det nya 4 mom. blir det nuvarande 4 mom. 5 mom. I momentet föreskrivs det om bemyndigande att utfärda förordning.

9 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Med stöd av den föreslagna genomförandelagen utfärdas statsrådets förordning om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (genomförandeförordningen). Med stöd av den föreslagna finansieringslagen utfärdas statsrådets förordning om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (finansieringsförordningen) samt om stödberättigande kostnader finansierade med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder (förordningen om stödberättigande).

I genomförandeförordningen ska det föreskrivas närmare om myndigheterna för regionutveckling och EU:s regional- och strukturpolitik och deras uppgifter samt om uppgifterna för samsamarbetetsorganen för regionalt utvecklingsarbete. Genom förordningen utfärdas dessutom närmare bestämmelser om programarbetet och genomförandet, förvaltningen

RP 47/2021 rd

och samarbetsförfarandena i fråga om programmen (landskapsprogrammet, EU:s regional- och strukturpolitiska program, Interregprogrammen och Interregprogrammen vid de yttre gränserna).

I finansieringsförordningen ska det föreskrivas närmare om användningsändamålen för stöd som beviljas med stöd av finansieringslagen och om godtagbara kostnader. Dessutom ska det i förordningen tas in närmare bestämmelser om ansökan om nationell medfinansiering för projekt inom olika stödkategorier och Interregprogram, om beviljande av stödet, stödets maximibelopp och utbetalning av stödet. I finansieringsförordningen föreskrivs också om stödberättigande kostnader för projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling.

I förordningen om stödberättigande ska det föreskrivas om grunderna för ersättning av kostnader för projekt som finansieras med medel från EU:s regional- och strukturpolitiska program, dvs. tillgängliga kostnadsmodeller och finansieringsformer, allmänna förutsättningar för stödberättigande kostnader samt godtagbara kostnader och förfarandena i anslutning till dem. Förordningen ska tillämpas på alla stöd i form av understöd som finansieras med medel från EU:s regional- och strukturpolitiska program under programperioden 2021–2027, om inte något annat föreskrivs någon annanstans.

Enligt 9 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet i fråga om arbets- och näringsministeriets uppgifter vid utarbetandet av ett program för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik i enlighet med den allmänna förordningen, vid anvisande av medel för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och för nationell regionutveckling, som förvaltande myndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt vid skötseln av bokföringsfunktionen.

Enligt 10 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på förmedlande organ, de uppgifter organen åläggs och koncentrerings av uppgifterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 14 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 15 § i den föreslagna genomförandelagen får bestämmelser om sammansättningen för delegationen för förnyelse i regionernas samt närmare bestämmelser om delegationens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 16 § i den föreslagna genomförandelagen får bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter och sekretariat samt närmare bestämmelser om övervakningskommitténs sammansättning och mandatperiod utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 19 § i den föreslagna genomförandelagen får bestämmelser om samarbetsgruppens mandatperiod, sekretariat och sekretariatets uppgifter samt närmare bestämmelser om samarbetsgruppens sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 24 § i den föreslagna genomförandelagen får bestämmelser om innehållet i regionutvecklingsbeslutet och beredningen, genomförandet och uppföljningen av det utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 25 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om strukturen för innehållet i landskapsprogrammet, beredningen av programmet samt tidtabellen för beredningen av programmet utfärdas genom förordning av statsrådet.

RP 47/2021 rd

Enligt 27 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om organiseringen av diskussionerna, om de parter som deltar i dem samt om dokumentering av slutsatserna av diskussionerna och uppföljningen av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 29 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om beredningen av program och planer, om innehållet i och ändringen av dem samt om sammansättningen av och uppgifterna för ledningsgruppen för riksomfattande teman och om förmedlande organ samt om utarbetandet av regionala finansieringsplaner utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 30 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om planen för hållbar stadsutveckling, det förfarande som ska iakttas i verksamheten och om ledningsgruppen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 37 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om de krav som ställs på den kontrollant som avses i artikel 46 i Interregförordningen, om uppgifterna, de förfaranden som ska iakttas och om koncentrerings av uppgifterna vid förvaltningskontroller utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 39 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på landskapsförbunden och de förvaltande myndigheterna i Interregprogram vid de yttre gränserna samt om deras uppgifter och koncentrerings av uppgifterna vid förvaltningen av den nationella medfinansieringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 42 § i den föreslagna genomförandelagen får närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de uppgifter som ska samlas in vid utvärdering och uppföljning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 43 § i den föreslagna genomförandelagen kan landets svagast utvecklade områden utifrån områdets utvecklingsbehov utses till stödområde I eller stödområde II genom förordning av statsrådet.

Enligt 5 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om de allmänna villkoren för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 7 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om villkoren för stödmottagare utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 8 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om hinder för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 9 § i den föreslagna finansieringslagen får bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 10 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om det utlåtandeförfarande som ska tillämpas på projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde utfärdas genom förordning av statsrådet, när stödet beviljas av landskapsförbundet.

Enligt 12 § i den föreslagna finansieringslagen får bestämmelser om det stöd som beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralens och om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

RP 47/2021 rd

Enligt 13 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om det utlåtandeförfarande som ska tillämpas på projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde utfärdas genom förordning av statsrådet, när stödet beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen.

Enligt 14 § i den föreslagna finansieringslagen utfärdas bestämmelser om de närings-, trafik- och miljöcentraler och landskapsförbund som är förmedlande organ i fråga om projekt som gäller riksomfattande teman genom förordning av statsrådet.

Enligt 15 § i den föreslagna finansieringslagen får bestämmelser om stöd som beviljas av Livsmedelsverket och stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 16 § i den föreslagna finansieringslagen får bestämmelser om stöd som beviljas av arbets- och näringsministeriet och om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 17 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och godtagbara kostnader samt bestämmelser om kostnadsmodeller och finansieringsformer utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 18 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om godtagbara insatser som fås gratis i stället för självfinansiering eller en extern finansieringsandel som ersätter självfinansiering i projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 19 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om ansökan om stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 20 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om samprojekt och det förfarande som ska iakttas i dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 21 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om stödbeslutet och de villkor som ska anges i det utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 22 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om ändringsansökan och förutsättningarna för att göra ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 23 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om ändringsbeslut, förutsättningarna för beviljande av ändringsbeslut och de villkor som ska anges i beslutet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 25 § i den föreslagna finansieringslagen får bestämmelser om skyldigheterna för stödmottagare och närmare bestämmelser om redogörelsen för uppföljningen av genomförandet av projektet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 26 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om tillsättandet av projektets styrgrupp och det förfarande som ska iakttas vid tillsättandet samt bestämmelser om styrgruppens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 27 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om ansökan om utbetalning av stöd och det förfarande som ska iakttas vid utbetalningen samt bestämmelser om

RP 47/2021 rd

tidsfristen för ansökan om utbetalning av andra än den sista stödposten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 29 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om utbetalning av stöd och förfarandet vid utbetalning samt bestämmelser om kvittning av förskott och om förskottets maximibelopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 36 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om förfarandet vid kvittning av stödbelopp som ska återbetalas eller återkrävas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 38 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om utlysningen av stöd inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, urvalskriterierna och ansöknings- och urvalsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 39 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om beslut om beviljande av stöd som beviljas medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och de villkor som ska anges i det utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 40 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om gruppprojekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och det förfarande som ska iaktas i dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 41 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om beviljande av stöd för gruppprojekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 51 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om de handlingar som ska bildas, förmedlas, registreras och förvaras i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 53 § i den föreslagna finansieringslagen får bestämmelser om kraven på innehållet i system som är anslutna till informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 61 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet för nationell medfinansiering av Interregprogram utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 62 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om det avtal om nationell medfinansiering av ett Interregprogram som ska ingås mellan flera stödmottagare och bestämmelser om det förfarande som ska iaktas vid ingåendet av avtalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 63 § i den föreslagna finansieringslagen får närmare bestämmelser om stödbeslutet för nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och villkor som ska anges i det utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 september 2021.

11 Verkställighet och uppföljning

Avsikten är att en redogörelse ska lämnas till riksdagen 2024 med tanke på uppföljningen av regionutvecklingen och verkställigheten av lagstiftningen som helhet. Erfarenheter och uppföljnings- och utvärderingsinformation samlas in om hur systemet för regionutveckling fungerar och om finansieringens verkningsfullhet bl.a. genom processen för diskussioner om regionutvecklingen samt genom programmen och den avtalsmässiga utvecklingen.

Uppföljningen av EU:s regional- och strukturpolitik sker både på EU-nivå och på nationell nivå för att säkerställa att åtgärderna är effektiva och att principerna för god förvaltning följs. Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska åtgärder baserar sig direkt på fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och genomförandet är bundet till unionens fleråriga budget. Vart tredje år lägger kommissionen fram en rapport om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning med en utvärdering av politikens effektivitet, dvs. skillnaderna i utveckling i Europa. Rapporten innehåller också en bedömning av de faktorer som förenar de europeiska struktur- och investeringsfondernas resultat med god förvaltning. Nästa rapport kommer att läggas fram 2020. Regional- och strukturpolitiken övervakas årligen genom programmets årsrapporter och den så kallade framstegsrapporten, som i vidare bemärkelse handlar om samordningen av och effektiviteten hos EU:s struktur- och investeringsfonder i medlemslandet. För uppföljningen av genomförandet av regional- och strukturpolitiken har programmen en övervakningskommitté som under ledning av den förvaltande myndigheten verkar i enlighet med partnerskapsprincipen.

12 Förhållande till andra propositioner

12.1 Propositionens beroende av beredningen av EU-förordningarna

Lagförslagen i propositionen är avsedda att på nationell nivå komplettera och precisera de i maj 2018, januari 2020 och maj 2020 lämnade förslagen till förordningar om Europeiska unionens regional- och strukturfonder för programperioden 2021–2027, dvs. förslagen till Europaparlamentets och rådets förordningar COM(2018) 375 final och COM(2020) 450 final (förslag till allmän förordning), COM(2018) 372 final och COM(2020) 452 final (förslag till Eruf-förordning), COM(2018) 382 final och COM(2020) 447 final (förslag till ESR+-förordning), COM(2018) 374 final (förslag till Interregförordning), COM(2018) 460 final (förslag till NDICI-förordning), COM(2020) 22 final och COM(2020) 460 final (förslag till FRO-förordning). Lagförslagen i propositionen kan inte godkännas förrän Europaparlamentets och rådets förordningar har antagits.

Alla förslag till förordningar är tills vidare förenade med öppna frågor som kan inverka på paragraferna 3–5, 9–14, 29, 30, 32–37 samt 42 § i lagförslag 1 (genomförandelagen) och i 1, 2, 4 § och 3–5 kap. (37–71 §) i lagförslag 2 (finansieringslagen). Läget i fråga om beredningen av förordningsförslagen behandlas närmare ovan i avsnitt 1.2.

Genom de nämnda förordningarna av Europaparlamentet och rådet föreskrivs om genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik med medel från Europeiska unionens budget och återhämtningsinstrumentet. Förordningsförslagen hänför sig till kommissionens förslag till Europeiska unionens långsiktiga budget för 2021–2027 (budgetramen) och kommissionens förslag till reform av systemet för Europeiska unionens egna medel. Rådet antog den 17 december 2020 rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 om den fleråriga budgetramen 2021–2027. Rådet antog den 14 december 2020 rådets beslut om godkännande av rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU, Euratom. Beslutet om egna medel

RP 47/2021 rd

innehåller sedvanliga bestämmelser om grunderna för finansieringen av Europeiska unionens budget. Dessutom innehåller beslutet om egna medel bestämmelser om extraordinära och tillfälliga ytterligare medel för att hantera konsekvenserna av covid-19-krisen. En del av dessa tilläggsanslag ska riktas till FRO-fondens program. Rådets beslut ska godkännas av alla medlemsstater. Om ratificeringen av beslutet om egna medel fördröjs, har detta konsekvenser för godkännandet av FRO-förordningen och därmed också lagförslagen i regeringspropositionen. En regeringsproposition om helheten av beslutet om egna medel är under behandling (RP 260/2020 rd).

12.2 Samband med andra propositioner

Samtidigt med denna regeringsproposition har vid arbets- och näringsministeriet beretts en regeringsproposition med förslag till lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028 (lagen om företagsstöd). Den propositionen har samband särskilt med lagförslag 2 och vid beredningen av lagen om företagsstöd har detta förslag beaktats. Sambandet mellan lagarna beror på att man som källa för finansiering av företagsstöd (understöd för utvecklande av företag och understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö) kan utnyttja medel från Eruf, som hör till de regional- och strukturpolitiska fonderna. Bestämmelserna i lagförslag 2 i denna proposition ska således tillämpas på företagsstöd som beviljas till den del som så föreskrivs i lagen om företagsstöd. Regeringens proposition med förslag till ny lag om företagsstöd kommer enligt nuvarande uppgifter att lämnas till riksdagen samtidigt som denna proposition.

Riksdagen behandlar en regeringsproposition med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt till lämnande av underrättelse enligt artiklarna 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 241/2020 rd). I propositionen föreslås det att det stiftas en ny lag om indelningen i välfärdsområden och landskap. Det föreslås att den gällande lagen om landskapsindelning ska upphävas. I lagförslag 1 i denna proposition, förslaget till lag om utveckling av regionerna och om genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik, hänvisas det till vissa delar till lagen om landskapsindelning. Om det nämnda lagförslaget om indelningen i välfärdsområden och landskap godkänns, ska det beaktas i formuleringen av 5 och 7 § i lagförslag 1 i denna proposition.

I lagförslag 6 i regeringspropositionen föreslås en teknisk ändring av 143 § 12 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession. Riksdagen behandlar en regeringsproposition med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession, lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster, 47 § i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling och 6 b § i straffregisterlagen (RP 244/2020 rd). I den föreslås det att 143 § 14 punkten i lagen om upphandling och koncession ändras och nya 15 och 16 punkter fogas till lagen. Det förslag till ändring av 143 § 12 punkten i den nämnda lagen som ingår i denna regeringsproposition är inte beroende av behandlingen av den proposition som riksdagen redan behandlar.

Under riksdagsbehandlingen ska de ändringsbehov som eventuellt föranleds av att beredningen av Europeiska unionens förordningar framskrider beaktas vid behandlingen av såväl de aktuella lagförslagen som det senare förslaget till lag om företagsstöd.

13 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Allmänt

RP 47/2021 rd

De gällande lagarna om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten och om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt har stiftats utan grundlagsutskottets medverkan. Grundlagsutskottet har likväl i sina utlåtanden GrUU 14/1999 rd, GrUU 21/2002 rd och GrUU 40/2000 rd bedömt regionutvecklingslagstiftningen särskilt med tanke på den kommunala självstyrelsen enligt 121 § i grundlagen och tjänstemannaförvaltningsprincipen enligt 124 § i grundlagen. Grundlagsutskottet har dessutom bedömt lagstiftningen om gemensamma operativa program vid Europeiska unionens yttre gränser ur grundlagssynpunkt i sitt utlåtande GrUU 14/2008 rd.

Samernas rättigheter

Enligt 17 § 3 mom. i grundlagen har samerna som urfolk samt romerna och andra grupper rätt att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur. Bestämmelser om samernas rätt att använda samiska hos myndigheterna utfärdas genom lag. Samerna garanteras rätt att i egenskap av urfolk upprätthålla och utveckla sitt eget språk och sin egen kultur med tillhörande rättigheter enligt internationella fördrag. Till kulturskyddet hör rätten till traditionella näringar (RP 309/1993 rd). Inom sitt hembygdsområde har samerna enligt 121 § 4 mom. i grundlagen dessutom språklig och kulturell autonomi enligt vad som bestäms i lag.

I artikel 27 i FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (MP-konventionen) sägs det att i de stater där det finns personer som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, ska de som tillhör sådana minoriteter inte förvägras rätten att i gemenskap med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, bekänna sig till och utöva sin egen religion och använda sitt eget språk. Genom MP-konventionen tryggas att samernas kultur förblir livskraftig, vilket inbegriper ett förbud mot betydande olägenhet för samekulturen. I Finland har MP-konventionen fått ställning som lag genom förordningen om bringande i kraft av internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och av det därtill fogade fakultativa protokollet (8/1976). Enligt FN:s människorättskommitté (MR), som övervakar MP-konventionen, ska artikel 27 för urfolkens del läsas tillsammans med artikel 1 (folkens självbestämmanderätt).

Till 17 § 1 mom. 8 punkten i lagförslag 1 fogas en ny formulering enligt vilken landskapsförbundet som en del av strategiarbetet på landskapsnivå ska främja kulturen, inom samernas hembygdsområde deras rätt till sitt eget språk och sin egen kultur samt landskapets identitet och invånarnas deltagande i utvecklingen av landskapet. Bestämmelsen upprepar bestämmelsen i 17 § 3 mom. i grundlagen och ålägger särskilt Lapplands förbund beaktandet av den grundläggande fri- och rättighet som gäller samiska språket och den samiska kulturen. I landskapet Lappland ska enligt 25 § 2 mom. i lagförslag 1 landskapsprogrammets avsnitt om samekultur beredas av Sametinget. Samma bestämmelse finns också i den gällande lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten. Bestämmelsen lades till på basis av grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 21/2002 rd).

Överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter

I 124 § i grundlagen sägs det att offentliga förvaltningsuppgifter kan anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. I grundlagsutskottets praxis har det ansetts att tryggande av kraven på rättssäkerhet och god förvaltning på det sätt som i 124 § i grundlagen förutsätter att de allmänna förvaltningslagarna (såsom förvaltningslagen, språklagen och samiska språklagen samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet) iakttas när

RP 47/2021 rd

ärenden behandlas och att de som handlägger ärenden handlar under tjänsteansvar (GrUU 33/2004 rd, s. 7, med hänvisning till GrUU 46/2002 rd, s. 9).

I 73 § i lagförslag 2 föreskrivs om landskapsförbundens rätt att bemyndiga en annan myndighet eller en enskild att för ett till kontrollant utsett landskapsförbunds räkning sköta de förvaltningskontroller som avses i 70–72 § i samma lag. När den behöriga myndigheten bemyndigar en annan myndighet eller en extern revisor att göra en inspektion eller granskning ska detta ske genom ett behörigen dokumenterat förvaltningsbeslut. Om förbundet beslutar bemyndiga en privat revisionsammanslutning att sköta uppgiften, är det fråga om att anförtro någon annan än en myndighet en offentlig förvaltningsuppgift i enlighet med 124 § i grundlagen. Det kan vara motiverat med ett sådant bemyndigande för att inspektionen ska kunna utföras ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Genom bemyndigandet kan inte uppgifter som föreskrivs genom lag eller statsrådets förordning överföras på en annan myndighet eller revisor. Kontrollantens uppgifter är sådana till sin natur att de kan anses vara utövande av offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Kontrollanten ska lämna den förvaltande myndigheten sin rapport om stödberättigande kostnader för projekten, men beslut med anledning av inspektionsiakttagelser ska alltid fattas av den myndighet som betalar stödet. Den som gör inspektionen kan emellertid inte anses utöva betydande offentlig makt enligt 124 § i grundlagen. Eftersom det i 73 § i lagförslag 2 i fråga om den kontrollant som utför förvaltningskontroller tas in hänvisningar till iakttagandet av de allmänna förvaltningslagarna liksom också en bestämmelse om kontrollantens tjänsteansvar och skadeståndsansvar, är förslagen om övervakningskommittéer inte problematiska med tanke på 124 § i grundlagen.

I sitt utlåtande GrUU 14/1999 rd om regeringens proposition med förslag till lag om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (RP 140/1999 rd), bedömde grundlagsutskottet landskapets samarbetsgrupp och övervakningskommitté utifrån 124 § i grundlagen och deras administrativa ställning samt ministeriets (då inrikesministeriet) styrning av landskapsförbundet med avseende på kommunernas självstyrelse. Enligt utlåtandet är landskapets samarbetsgrupp ett organ av speciell art som står utanför statens och kommunens myndighetsmaskineri. Den har många uppgifter som påverkar verkställigheten av strukturfondsprogrammet och samordningen av områdets utveckling. Dessa uppgifter är typiska myndighetsuppgifter som bland annat är kombinerade med betydande ekonomiska intressen. (GrUU 14/1999 rd, s. 2).

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 21/2002 rd, som gäller regeringens proposition med förslag till regionutvecklingslag RP 55/2002 rd, bedömt att landskapets samarbetsgrupps uppgifter är offentliga förvaltningsuppgifter enligt 124 § i grundlagen. Enligt grundlagsutskottet är det dock inte fråga om uppgifter som innebär betydande utövande av offentlig makt, varför det till denna del är möjligt att överföra uppgiften på någon annan än en myndighet. Grundlagsutskottet ansåg att samarbetsgrupperna har en stadgad ställning, vilket talade för att regleringen är ändamålsenlig, och ansåg att regleringen uppfyller de krav som följer av 124 § i grundlagen, när landskapets samarbetsgrupp iakttar lagen om förvaltningsförfarande (nu förvaltningslagen 434/2003), medlemmarna handlar under tjänsteansvar och rättssäkerheten har ordnats på tillbörligt vis (GrUU 21/2002 rd, s. 2).

Lagförslag 1 innehåller bestämmelser om landskapets samarbetsgrupp och dess uppgifter. Det föreslås att bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp förblir oförändrade. I 21 § 1 mom. i propositionens lagförslag 1 föreskrivs det om förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp. Enligt paragrafen tillämpas på beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen vad som i 50, 54, 55 och 57–62 § i kommunallagen föreskrivs om samarbete mellan kommuner, och i övrigt tillämpas förvaltningslagen på förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen. Bestämmelser om tjänsteansvar för medlemmar i landskapets

samarbetsgrupp och en av gruppen tillsatt sektion finns i 19 § 4 mom. i lagförslag 1 och bestämmelser om sökande av ändring i beslut av landskapets samarbetsgrupp i 45 § 2 mom. i lagförslag 1 (ändringsökande enligt kommunallagen). Landskapets samarbetsgrupp ska ge ett bindande utlåtande om finansieringen till det förmedlande organ som beslutar om finansieringen, men beslutsfattandet och laglighetsprövningen i fråga om de projekt som landskapets samarbetsgrupp yttrar sig om kvarstår ytterst alltid hos den finansierande myndigheten. Bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp är inte problematiska med tanke på 124 § i grundlagen.

I 16 § i lagförslag 1 föreskrivs det om övervakningskommittén för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. I 33 § i samma lagförslag föreskrivs det om utnämning av de finländska medlemmarna till den övervakningskommitté som avses i artikel 28 i Interregförordningen. Grundlagsutskottet har tidigare bedömt ställningen för den förvaltningskommitté som tillsätts för genomförandet av gemenskapsinitiativen Interreg och Urban och ansett att den utövar offentlig makt (GrUU 40/2000 rd, s. 2–3). I den föreslagna lagen föreskrivs det i 33 § om övervakningskommittéer eller andra kommittéer med motsvarande uppgifter. Grundlagsutskottet har också vid bedömningen av den nationella förvaltningen av strukturfondsprogrammen bedömt att övervakningskommittén utövar offentlig makt och fullgör myndighetsuppgifter, och har därför ansett det vara nödvändigt att det finns exakta bestämmelser om garantierna för god förvaltning och rättssäkerhet (GrUU 14/1999 rd, s. 1–2). Eftersom det i lagförslag 1 i fråga om övervakningskommittéerna och de övriga kommittéerna tas in hänvisningar till iakttagandet av de allmänna förvaltningslagarna samt en bestämmelse om medlemmarnas tjänsteansvar, är förslagen om övervakningskommittéer inte problematiska med tanke på 124 § i grundlagen.

I 15 § i lagförslag 1 föreskrivs det om delegationen för förnyelse i regionerna. Syftet är att delegationen ska vara ett samarbetsorgan mellan olika förvaltningsområden och landskapsförbund och andra aktörer och den ska tillsättas av statsrådets allmänna sammanträde. Delegationen ska inte ha någon självständig beslutanderätt, den ska inte ges offentliga förvaltningsuppgifter och delegationen ska inte utöva offentlig makt, varför den inte bedöms i ljuset av 124 § i grundlagen.

Suveränitet

I 33 § i lagförslag 1 föreskrivs det om utnämning av de finländska medlemmarna till den övervakningskommitté som avses i artikel 28 i Interregförordningen. I övervakningskommittéerna ingår också medlemmar som är medborgare i en annan stat som deltar i programmet. I fråga om uppgifter som innebär utövande av offentlig makt är regleringen om övervakningskommittéerna av betydelse med tanke på suveränitetsbestämmelsen i 1 § 1 mom. i grundlagen.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 14/2008 rd, som gäller lagförslag RP 42/2008 rd (regeringens proposition med förslag till lag om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna), bedömt bestämmelserna om den övervakningskommitté som avses i Interregförordningen ur ett suveränitetsperspektiv. Genom lagförslag 1 upphävs lagen om samarbete över de yttre gränserna och behövliga bestämmelser tas in i lagförslag 1 och 2. Regleringen motsvarar i sak den nämnda lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna. Enligt grundlagsutskottets utlåtande innehöll bestämmelserna om övervakningskommittén för Interregprogrammet i fråga om rättssäkerheten och god förvaltning ändamålsenliga bestämmelser om tillämpningen av de allmänna förvaltningslagarna på arbetet i kommittéerna och om de finländska medlemmarnas tjänsteansvar. Grundlagsutskottet ansåg det också motiverat att det i regleringen om övervakningskommittéer för Interregprogram

särskilt hänvisas till de allmänna förvaltningslagarna, eftersom det också finns utländska medlemmar i organen. Motsvarande reglering ingår i lagförslag 1. Kommittéerna har varken inspektionsbefogenheter eller andra befogenheter och de fattar sina beslut med enhällighet. Grundlagsutskottet har inte sett det som ett suveränitetsproblem att liknande organ har sådana befogenheter (GrUU 14/2008 rd, s. 2, med hänvisning till GrUU 40/2000 rd).

Kommunal självstyrelse

Enligt 121 § 2 mom. i grundlagen ska bestämmelser om de allmänna grunderna för kommunernas förvaltning och om uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. I 6 § 3 mom. och 7 § i lagförslag 1 föreskrivs det om landskapsförbund, som på samma sätt som i den gällande lagen är en samkommun. För fullgörandet av regionutvecklingsuppgifterna i respektive landskap svarar enligt förslaget landskapsförbundet i egenskap av regionutvecklingsmyndighet. Regleringen förtydligas jämfört med nuläget genom att bestämmelserna samlas i en ny 7 § om landskapsförbund, där det i sak föreskrivs på motsvarande sätt som i den gällande regleringen att varje landskap som avses i lagen om landskapsindelning ska ha ett landskapsförbund där kommunerna i regionen ska vara medlemmar. Grundlagsutskottet har konstaterat att det redan i flera årtionden har stiftats lagar om tvångsbildade samkommuner och motsvarande samverkansorgan i vanlig lagstiftningsordning (GrUU 32/2001 rd, s. 2, GrUU 31/1996 rd, s. 1–2).

Enligt 10 § i lagförslag 1 kan landskapsförbundet vara ett sådant förmedlande organ som avses i artikel 65.3 i den allmänna förordningen. Uppgifterna för landskapsförbundets förmedlande organ kan enligt 3 mom. i den paragrafen koncentreras så att ett landskapsförbund sköter de uppgifter som föreskrivits för det förmedlande organet inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund. Det är också möjligt att koncentrera uppgifterna i fråga om den kontrolluppgift som avses i 37 § i lagförslag 1 och den förvaltningsuppgift för nationell medfinansiering som avses i 39 § i lagförslag 1. En koncentrerad uppgift till endast vissa landskapsförbund ska grunda sig på ett avtal mellan förbunden i enlighet med 17 § i lagförslag 1, men utnämningen till förmedlande organ eller kontrollant enligt 37 § förutsätter dessutom arbets- och näringsministeriets godkännande. Närmare bestämmelser om koncentrereringen, bl.a. vilka landskapsförbund som sköter uppgifterna med stöd av avtal, utfärdas genom förordning av statsrådet. Eftersom en koncentrerad skötsel av landskapsförbundens uppgifter grundar sig på avtalssamarbete mellan förbunden och det i lagen tas in grundläggande bestämmelser om uppgifterna och om koncentrerad uppgift, är regleringen inte problematisk med tanke på bestämmelsen om kommunal självstyrelse i grundlagen.

I sitt utlåtande GrUU 14/1999 rd bedömde grundlagsutskottet inrikesministeriets styrning av landskapsförbunden i fråga om förvaltningen av strukturfondsprogrammen. Ministeriet har enligt det lagförslag som var föremål för utlåtandet liksom enligt det nu aktuella förslaget behörighet att ge landskapsförbunden, som är samkommuner, bindande styrning, även om landskapsförbunden är aktörer som omfattas av kommunernas självstyrelse. Grundlagsutskottet ansåg att ministeriets styrning i konstitutionellt hänseende inte är problematisk med tanke på kommunernas självstyrelse. Enligt grundlagsutskottet fanns det vägande grunder för en sådan styrning från ministeriets sida, eftersom villkoren måste vara ovillkorliga för att de förpliktelser som bygger på EU:s rättsakter ska uppfyllas. Ministeriets villkor preciserar de skyldigheter som även i övrigt binder landskapsförbunden och innebär inte några väsentliga nya innehållsmässiga skyldigheter (GrUU 14/1999 rd, s. 2–3).

Ålands självstyrelse

Enligt 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland. Enligt 18 § i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet bland annat i fråga om näringsverksamhet och främjande av sysselsättningen. Till dessa delar och till övriga delar som hör till Ålands självstyrelse ska de föreslagna lagarna inte tillämpas i landskapet Åland eller på program som genomförs av en myndighet i landskapet Åland och inte heller på stöd som beviljas av en myndighet eller någon annan offentlig aktör på Åland.

Genom en överenskommelseförordning som avses i 32 § i självstyrelselagen kan det med landskapsregeringens samtycke föreskrivas om överföring av förvaltningsuppgifter som hör till rikets lagstiftningsbehörighet till en landskapsmyndighet. Överenskommelseförordningar utfärdas av republikens president. Genom en överenskommelseförordning kan förvaltningsuppgiften överföras till en landskapsmyndighet för viss tid eller tills vidare. På de förvaltningsuppgifter som överförs till landskapets förvaltning tillämpas då rikets lag, i detta fall de nu aktuella lagförslagen.

Skydd för personuppgifter

Enligt artikel 63.7 i den allmänna förordningen ska medlemsstaterna se till att informationsutbytet mellan stödmottagarna och de myndigheter som ansvarar för programmet i sin helhet sköts med hjälp av elektroniska system för informationsutbyte. Stödförfarandet enligt Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program är med stöd av lagförslag 2 helt digitalt (50, 51 och 52 §), liksom det varit under programperioden 2014–2020 med stöd av 23 och 29 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt. Den föreslagna regleringen ska bedömas utifrån den grundlagsskyddade bestämmelsen om skydd för personuppgifter.

I 50 § i lagförslag 2 föreskrivs det om informationssystemet för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik, i vilket programmets projekt- och stödärenden förvaltas. Det är fråga om ett ärendehanteringssystem där varje användare loggar in med hjälp av stark autentisering. Bestämmelser om stark autentisering i det informationssystem som avses ovan föreslås i 52 § i lagförslag 2. På systemanvändarens autentisering tillämpas lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster.

I informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program införs sådana personuppgifter som behövs med tanke på systemets användningsändamål, såsom namnen på de kontaktpersoner som sökanden och stödmottagaren uppgett, deras ställning i organisationen och kontaktuppgifter. I informationssystemet lagras dessutom namnen på och kontaktuppgifterna till kontaktpersonerna för de andra organisationer som deltar i projekten. Det är motiverat att registrera kontaktpersonernas personuppgifter, eftersom de behövs för kontakterna mellan den som ansöker om stöd och stödmottagaren samt det förmedlande organet vid behandlingen av ett anhängigt ärende.

Personuppgifterna i datasystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program hänför sig till inkomna stödansökningar samt behandlingen av ansökningar och projekt. Uppgifterna ska vara tillgängliga för de myndighetsanvändare som använder informationssystemet för administration och övervakning av projekt. De uppgifter som lagrats i informationssystemet har skyddats mot obehörig läsning, ändring och förstöring. Skyddet är baserat på hantering av användarbehörighet, tekniskt skydd av databaser och servrar, fysiskt skydd av lokalerna, passerkontroll, skydd av datakommunikation samt säkerhetskopiering av informationen. Åtkomsten till informationssystemet baserar sig på stark autentisering via den

RP 47/2021 rd

gemensamma identifieringstjänsten Suomi.fi för den offentliga förvaltningens e-tjänster och på Suomi.fi-fullmakter.

I samband med de projekt- och stödärenden inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i lagförslag 2 behandlas inte sådana särskilda personuppgifter som avses i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen. Behandlingen av personuppgifter som införs i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program kan genomföras ändamålsenligt med stöd av dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, med undantag för behandlingen av personuppgifter som lagras som en separat informationsresurs enligt 50 § 3 mom. i lagförslag 2. De personuppgifter som lagrats i en ovan avsedd separat informationsresurs bildar ett personregister. Arbets- och näringsministeriet är personuppgiftsansvarig för informationssystemet och även för den separata informationsresurs som ingår i det. I personregistret införs personuppgifter om de personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning och vars uppgifter ska rapporteras som anonymiserade statistiska uppgifter på summeringsnivå till Europeiska kommissionen. I 56 § 1 mom. finns en uttömmande förteckning över de personuppgifter om fysiska personer som ska föras in i personregistret.

Efter ikraftträdandet av den gällande regionutvecklingslagstiftningen har den allmänna dataskyddsförordningen trätt i kraft och tillämpats sedan den 25 maj 2018. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 14/2018 rd, s. 3, ansett att skyddet för personuppgifter i första hand ska garanteras med stöd av dataskyddsförordningen och en nationell allmän lag. I princip räcker det enligt grundlagsutskottet med att bestämmelserna om skydd för och behandling av personuppgifter är harmoniserade med dataskyddsförordningen.

Enligt grundlagsutskottet bör man undvika att stifta nationell speciallagstiftning om behandling av personuppgifter. Speciallagstiftning bör reserveras för situationer då den är dels tillåten enligt dataskyddsförordningen, dels nödvändig för att tillgodose skyddet för personuppgifter (GrUU 2/2018 rd, s. 5). Grundlagsutskottet hänvisar i sitt utlåtande till EU-domstolens etablerade rättspraxis, enligt vilken det inte är tillåtet att lagstifta nationellt inom förordningens tillämpningsområde, om inte förordningen explicit förpliktar eller bemyndigar till nationell reglering eller andra beslut. I fråga om behovet av och innehållet i mer detaljerad lagstiftning anser grundlagsutskottet också syftena med och lagstiftningsmetoden i dataskyddsförordningen måste vägas in.

Grundlagsutskottet har uttryckligen tagit ställning till behovet av nationell speciallagstiftning om behandling av personuppgifter när det behandlade dataskyddslagen, som kompletterar dataskyddsförordningen, och lagen om dataskydd i brottmål. Grundlagsutskottet konstaterade att skyddet för personuppgifter i första hand bör tillgodoses med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nya nationella allmänna lagstiftningen, och att lagstiftaren i fortsättningen bör vara restriktiv när det gäller att införa nationell speciallagstiftning (GrUU 14/2018 rd, s. 5). Enligt grundlagsutskottet gör de detaljerade bestämmelserna i förordningen det också möjligt att i fråga om myndighetsverksamhet lagstifta betydligt mer generellt om skydd för och behandling av personuppgifter jämfört med vår tidigare nationella regleringsmodell.

Utskottet såg det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser (GrUU 14/2018 rd, s. 5).

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Grundlagsutskottets vedertagna praxis har varit att lagstiftarens handlingsutrymme begränsas både av den här bestämmelsen och av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i skyddet för privatlivet som tryggas i samma moment. På det hela taget handlar det om att lagstiftaren måste tillgodose denna rätt på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna överlag. Om man ser till skyddet för personuppgifter har grundlagsutskottet ansett det viktigt att reglera åtminstone syftet med registreringen av uppgifterna, uppgifternas innehåll, det tillåtna användningsändamålet inklusive rätten att överlåta registrerade uppgifter, den tid uppgifterna finns kvar i registret och den registrerades rättsskydd. Dessutom ska regleringen av dessa faktorer på lagnivå vara heltäckande och detaljerad (GrUU 2/2018 rd, s. 5).

Behandlingen av fysiska personers personuppgifter och behovet av speciallagstiftning har granskats och bedömts på ett riskbaserat sätt med tanke på hur förvaltnings- och kontrollsystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, som förutsätts i den allmänna förordningen, fungerar och med tanke på verksamhetens mål och rättigheterna och friheterna för fysiska personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning. Enligt artikel 63.1 i den allmänna förordningen ska medlemsstaterna ha ett förvaltnings- och kontrollsystem för programmet och se till att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning och de grundläggande krav som förtecknas i bilaga X till den allmänna förordningen. Enligt artikel 63.4 i den allmänna förordningen ska medlemsstaterna se till att övervakningssystemet och uppgifterna om indikatorer är av hög kvalitet och tillförlitliga. Europeiska unionens lagstiftning och det nationella förvaltnings- och kontrollsystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program bildar en mångdimensionell och svårtolkad helhet med tanke på de fysiska personer som deltar i projektet. Målet är en tydlig reglering om behandling, utlämnande och rapportering av personuppgifter, med stöd av vilken individen har möjlighet att få exakt klarhet om vilka personuppgifter om honom eller henne som samlas in och för vilket uttryckligt ändamål samt för hur lång tid.

Det är således motiverat och nödvändigt att inom ramen för det nationella handlingsutrymmet föreskriva om en helhet som gäller personuppgifter, inklusive utlämnande och användning av personuppgifter om fysiska personer som innehas av den personuppgiftsansvarige eller ett personuppgiftsbiträde, för att alla parter rättigheter och skyldigheter ska vara exakt och entydigt definierade, eftersom det annars är nästan omöjligt för en vanlig enskild att förstå regleringen.

I 55 § i lagförslag 2 föreskrivs det om den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens rätt till personuppgifter, i 56 § om personuppgifter samt om registrering och bevaring av dem, i 57 § om personuppgiftsbiträde i fråga om dem som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning och personuppgiftsbitrådets uppgifter och i 58 § om utlämnande av uppgifter ur personregistret.

Den förvaltande myndighetens rätt att få, registrera och behandla personuppgifter som avses i 56 § 1 mom. samt att lämna ut ovan avsedda uppgifter till Europeiska kommissionen för uppföljning och utvärdering av programmet som statistiskt material utan identifieringsuppgifter baserar sig på den förvaltande myndighetens lagstadgade rapporteringsskyldighet. Artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen föreskriver att behandling av personuppgifter är tillåtet om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.

RP 47/2021 rd

Personuppgiftsbiträde är den som genomför ett projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning, dvs. stödmottagaren.

Stödmottagaren får personuppgifter av den person som deltar när denne anmäler sig för ett projekt som stödmottagaren genomför. Personuppgifterna ges i en för ändamålet avsedd digital tjänst med hjälp av stark autentisering. Eftersom stödmottagarens skyldighet enligt 57 § är att se till att de personer som deltar i projektet har anmält sina personuppgifter, är det motiverat att föreskriva om personuppgiftsbiträdets skyldigheter. Grundlagens 124 § utgör inget hinder för att överföra denna uppgift till någon utanför myndighetsmaskineriet.

Hemfrid

I 49 § i lagförslag 2 ingår en bestämmelse om rätt för den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och av dessa bemyndigade myndigheter och revisorer att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program att göra inspektioner. De myndigheter som avses i 70–72 § har enligt 74 § motsvarande inspektionsrätt i anslutning till Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna. I fråga om nationella medel för regionutveckling finns en motsvarande bestämmelse i 79 §. Inspektionerna kan också gälla dem som får finansiering, och i regleringen bör därför beaktas den hemfrid som tryggas i 10 § 1 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet har tidigare bedömt ministeriets granskningsrätt i gemenskapsinitiativen Interreg och Urban och förutsatte då att bestämmelserna kompletteras till vissa delar (GrUU 40/2000 rd, s. 3). I de bestämmelser som nu föreslås konstateras det uttryckligen att inspektioner inte får utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Bestämmelserna är således inte problematiska med tanke på skyddet för hemfriden.

Myndigheternas befogenhet att ingå avtal

Enligt 93 § 1 mom. i grundlagen leds Finlands utrikespolitik av republikens president i samverkan med statsrådet. Riksdagen godkänner dock internationella förpliktelser och uppsägning av dem samt beslutar om sättande i kraft av internationella förpliktelser till den del som föreskrivs i grundlagen. Om krig och fred beslutar presidenten med riksdagens samtycke.

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Riksdagens godkännande krävs också för uppsägning av en sådan förpliktelse.

Enligt 32 § 3 mom. i lagförslag 1 ingås finansieringsavtal som gäller genomförandet av Interregprogram vid de yttre gränserna av arbets- och näringsministeriet på det sätt som föreskrivs i artikel 59 i Interregförordningen. Enligt 42 § i den föreslagna lagen kan arbets- och näringsministeriet och den förvaltande myndigheten kan avtala med Europeiska kommissionen och myndigheterna i de andra stater som deltar i programmet samt Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling om verkställandet av sådana förvaltningsuppgifter inom Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna som kan anses vara sedvanliga.

Grundlagsutskottet har lämnat utlåtandet GrUU 14/2008 rd om regeringens proposition med förslag till lag om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna (RP 42/2008 rd). Propositionen innehåller bestämmelser om beredningen, förvaltningen, uppföljningen, övervakningen och inspektionen av de gemensamma operativa program vid gemenskapens yttre gränser som samfinansieras inom ramen för det europeiska grannskaps- och

partnerskapsinstrumentet. Motsvarande bestämmelser finns i 32 § (beredning), 33 § (uppföljning) och 34 § (förvaltning) i lagförslag 1 samt i 70–72 § (inspektion) i lagförslag 2, vilka gäller målet om europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) och instrumentet för grannskap, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI-förordningen) som stöds genom Europeiska regionala utvecklingsfonden och de externa finansieringsinstrumenten. Grundlagsutskottet konstaterade i utlåtandet GrUU 14/2008 rd om samarbetet vid de Europeiska unionens yttre gränserna att det är ett exceptionellt arrangemang att ge en myndighet befogenhet att ingå avtal med en annan stat eller en internationell organisation. Grundlagsutskottet har i sin praxis ställt vissa villkor för att en sådan befogenhet att ingå avtal ska kunna inrättas. Befogenheten får inte vara obegränsad när det gäller den som får befogenheten och dess innehåll. Dessutom måste befogenheten säga ut vilka subjekt inom folkrätten som avtalet ingås med (GrUU 40/2000 rd, s. 2, GrUU 16/2004 rd, s. 4/I). Dessutom kan en myndighet inte genom vanlig lag ges rätt att ingå avtal i frågor som kräver samtycke av riksdagen (GrUU 16/2004 rd, s. 4/I–II).

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 5/2007 rd konstaterat att det numera hör till den normala ordningen att myndigheterna i de behöriga staterna sinsemellan genom så kallade internationella administrativa avtal kommer överens om tekniska aspekter på det ömsesidiga samarbetet. Myndigheterna i Finland får ingå sådana avtal bara om frågor av liten betydelse i sak. Sådana avtal är inte problematiska med tanke på bestämmelserna om behörighet att ingå avtal i 93 och 94 § i grundlagen.

I artikel 59.6 i Interregförordningen sägs det att om den medlemsstat som fungerar som värd för den förvaltande myndigheten för Interregprogrammet beslutar att underteckna finansieringsavtalet i enlighet med punkt 4 a i den artikeln, ska det finansieringsavtalet anses utgöra ett verktyg för genomförande av Europeiska unionens budget i enlighet med budgetförordningen, och inte något sådant internationellt avtal som avses i artiklarna 216–219 i EUF-fördraget.

Det är i viss mån oklart om ett finansieringsavtal inom Interregprogrammet ska betraktas som ett förvaltningsavtal mellan myndigheter eller som ett statsfördrag som hör till myndighetens behörighet att ingå avtal och som myndigheten har begränsad rätt att ingå. Oberoende av vilken ställning ett finansieringsavtal inom Interregprogrammet i sista hand har, har avtalet i grundlagsutskottets praxis inte ansetts höra till området för 93 och 94 § i grundlagen och således inte heller vara problematiskt i konstitutionellt hänseende. Enligt artikel 60.6 i Interregförordningen har finansieringsavtalet inte någon ställning som internationellt avtal i Europeiska unionens lagstiftning. Bestämmelserna i lagförslag 1 om finansieringsavtal för genomförande av program vid de yttre gränserna Interreg är således inte problematiska med tanke på 93 och 94 § i grundlagen.

Språkliga rättigheter

Enligt 11 § i lagförslag 2 kan landskapsförbundens uppgifter koncentreras så att ett landskapsförbund sköter statsbidragsmyndighetens uppgifter inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund. I 10 § 6 mom. i lagförslag 1 ges ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om koncentrerad av uppgifter som ålagts de förmedlande organen i stödärenden inom ramen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Även i fråga om NTM-centralerna ska uppgifterna som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik liksom i nuläget centraliseras på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna. Utöver att uppgifterna koncentreras ska de språkliga rättigheterna tryggas när offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter i enlighet med 124 § i grundlagen genom

RP 47/2021 rd

att man på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter hänvisar till de allmänna förvaltningslagarna, inklusive iakttagandet av språklagen. Dessa bestämmelser grundlagsenlighet behandlas ovan.

Grundlagsutskottet har bedömt ordnandet av samarbetet mellan landskapen är förenligt med grundlagen och konstaterat att den föreslagna regleringen av samarbetet mellan kommunerna i ljuset av grundlagsutskottets tidigare praxis inte är något problem med avseende på skyddet av den kommunala självstyrelsen (GrUU 21/2009 rd, s. 4, med hänvisning till GrUU 32/2001 rd, s. 2, GrUU 37/2006 rd, s. 5). Grundlagsutskottet har dock i detta sammanhang påpekat att de förpliktelser visavi de språkliga rättigheterna som följer av 122 § och 17 § i grundlagen måste beaktas också när landskapsförbundens samarbetsområden organiseras (GrUU 21/2009 rd, s. 4). Detta är enligt utskottet fallet också när de statliga regional- och lokalmyndigheternas verksamhetsområden organiseras genom bestämmelser och beslut på lägre nivå än lag (GrUU 21/2009 rd, s. 3, med hänvisning till GrUU 29/2006 rd, s. 2/II, GrUU 42/2006 rd, s. 3).

Koncentrering av uppgifter enligt 11 § i lagförslag 2 ska enligt bestämmelsen vara ändamålsenlig, ha den förvaltande myndighetens godkännande och bestämmelser om koncentrering ska utfärdas genom förordning. Med dessa medel kan man också trygga tillgodoseendet av medborgarnas språkliga rättigheter när landskapsförbundens uppgifter koncentreras. I 31 § i förordningen om närings-, trafik och miljöcentralerna föreskrivs det uttryckligen att närings-, trafik- och miljöcentralerna i Tavastland och Mellersta Finland har vardera en svensk servicegrupp för uppgifterna som förmedlande organ. Den föreslagna regleringen om koncentrering av uppgifter och bemyndigandena att utfärda förordning om den är inte problematiska med tanke på de språkliga rättigheter som tryggas i grundlagen.

Övrigt

Vid remissbehandlingen av förslaget har uppmärksamhet fästs vid att myndigheterna (landskapsförbundet, NTM-centralen och arbets- och näringsministeriet) enligt 13 § 3 mom., 16 § 1 mom. och 17 § 2 mom. i lagförslag 2 kan bevilja stöd också för projekt som de själva genomför. Förslaget motsvarar gällande lag. I justitieministeriets utlåtande om propositionsutkastet hänvisas till denna del till grundlagsutskottets utlåtande GrUU 21/2009 rd. I den proposition som utlåtandet gällde ingick ett förslag om att i en situation där ett ämbetsverk är jävigt överföra behandlingen av ett ärende till ett annat ämbetsverk. Grundlagsutskottet ansåg att det lämpligaste skulle vara att avstå från det oklara begreppet myndighetsjäv och formulera om hela bestämmelsen. Samtidigt förutsatte utskottet en bedömning av om inte frågan kunde lösas till exempel med bestämmelser om verkens interna ansvarsområden (GrUU 21/2009 rd, s. 5). De jävsfrågor som utskottet lyft fram har av hävd beaktats vid beviljandet av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder. Med stöd av artikel 65.4 i den allmänna förordningen och budgetförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning 1046/2018) förutsätts det också i fortsättningen av de myndigheter som beviljar stöd att de uppgifter som hänför sig till stödet, såsom beviljande, utbetalning och uppföljning samt genomförande av projektet, är tillräckligt åtskilda i organisationen i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning. En beskrivning av frågan finns i specialmotiveringen till lagförslag 2.

Med anledning av det som anförts ovan anses det att lagförslagen kan antas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

RP 47/2021 rd

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet och samordningen av den nationella regionalpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

2 §

Regionutveckling och utvecklingsmål

Regionutveckling är sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på växelverkan mellan staten, landskapsförbunden, kommunerna och andra aktörer utifrån nationella och olika regionala starka sidor och behov.

Målet för regionutvecklingen är att i regionerna främja hållbar utveckling, tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet. Genom regionutveckling

1) stärks den närings- och innovationsstruktur som stöder tillväxt, regionernas smarta specialisering och ekonomisk balans, en hållbar region- och samhällsstruktur samt tillgänglighet,

2) stöds invånarnas sysselsättning, kompetens, lika möjligheter och sociala delaktighet samt invandrarnas integration,

3) förbättras livsmiljöns kvalitet samt begränsas klimatförändringen och främjas anpassningen till den,

4) minskas skillnaderna i utveckling mellan och inom regionerna,

5) förbättras regionernas starka sidor och höjs deras specialiseringsgrad samt främjas deras kultur.

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på beredningen, förvaltningen, utvärderingen, uppföljningen och samordningen av nationella och med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder finansierade planer och program för regionutveckling.

RP 47/2021 rd

Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder är

- 1) Europeiska regionala utvecklingsfonden,
- 2) Europeiska socialfonden+ (*Europeiska socialfonden*),
- 3) Fonden för en rättvis omställning.

På förvaltningen av Interregprogram som stöds med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden tillämpas 4 kap. Det kapitlet tillämpas också på förvaltningen av Interregprogram vid de yttre gränserna som stöds med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden samt instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

4 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Genom denna lag kompletteras den nationella tillämpningen av följande förordningar av Europaparlamentet och rådet:

- 1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering (*allmänna förordningen*),
- 2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (*Euf-förordningen*),
- 3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska socialfonden+,
- 4) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av Fonden för en rättvis omställning,
- 5) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om särskilda bestämmelser för målet europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (*Interregförordningen*),
- 6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *region* landskapens områden enligt lagen om landskapsindelning (1159/1997) med undantag av landskapet Åland,
- 2) *nationella medel för regionutveckling* anslag för stödjande av regionutveckling och hållbar tillväxt och livskraft i regionerna som har tagits in i statsbudgeten,
- 3) *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,
- 4) *nationella teman* riksomfattande mål och verksamheter som grundar sig på Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som styrs och finansieras centraliserat och vars beredning har gjorts utifrån ministeriernas centrala strategier i samarbete med myndigheterna och andra aktörer i regionerna,
- 5) *medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* de finansieringsandelar som tagits in i statsbudgeten och som i Europeiska unionens budget beviljats Finland från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

6) *Interregprogram* samarbetsprogram över Europeiska unionens inre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete,

7) *Interregprogram vid de yttre gränserna* samarbetsprogram över Europeiska unionens yttre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete,

8) *nationell medfinansiering* den statliga finansieringsandel som tagits in i statsbudgeten för stödjande av projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna,

9) *nationell finansieringsandel för tekniskt stöd* Finlands nationella finansieringsandel av tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna,

10) *förmedlande organ* en av den förvaltande myndigheten med stöd av artikel 65.3 i den allmänna förordningen utsedd myndighet som utför uppgifter för den förvaltande myndighetens räkning och under dess ansvar,

11) *fortsatta åtgärder* beslut om återbetalning, återkrav, avbrytande och upphörande av utbetalning av stöd.

2 kap.

Myndigheter och deras uppgifter

6 §

Ansvar för regionutvecklingen

Staten och kommunerna svarar för regionutvecklingen.

Staten har det riksomfattande ansvaret för regionutvecklingen. Planeringen, samordningen och uppföljningen av regionutvecklingen är arbets- och näringsministeriets uppgift.

För skötseln av kommunens uppgifter i anslutning till regionutvecklingen i regionen svarar det landskapsförbund som avses i 7 § i egenskap av regionutvecklingsmyndighet.

Bestämmelser om närings-, trafik- och miljöcentralerna och deras uppgifter i regionutvecklingen finns i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009).

7 §

Landskapsförbund

Varje landskap som avses i lagen om landskapsindelning ska ha ett landskapsförbund. Kommunerna i regionen ska vara medlemmar i landskapsförbundet för sin region.

Landskapsförbundet är en sådan samkommun som avses i 55 § i kommunallagen (410/2015). Med avvikelse från 1 mom. i den paragrafen behöver ordet samkommun inte nämnas i landskapsförbundets namn.

Ledamöterna i det högsta beslutande organet för ett landskapsförbund ska vara fullmäktigeledamöter i medlemskommunerna. Röstandelarna för de grupperingar som är representerade ska vid valet till organet svara mot den andel röster som de olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom landskapets område vid kommunalvalen med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen (714/1998). Varje medlemskommun ska ha minst en representant i organet i fråga. Bestämmelser om sammansättningen i fråga om övriga organ i ett landskapsförbund finns i 58 § 3 mom. i kommunallagen.

8 §

Planering av regionutvecklingen

RP 47/2021 rd

Statsrådet beslutar om de riksomfattande prioriteringar i regionutvecklingen som ska genomföras under regeringsperioden genom det regionutvecklingsbeslut som avses i 24 §.

Landskapsförbunden främjar utvecklingen av sina regioner genom att utarbeta ett i 25 § avsett landskapsprogram som baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer. För planeringen av regionutvecklingen svarar landskapsförbunden i samarbete med kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och den övriga statliga regionförvaltningen samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen.

Statsrådet, ministerierna, landskapsförbunden och andra myndigheter kan utarbeta program och samarbetsavtal för att målen för regionutvecklingen ska nås.

9 §

Arbets- och näringsministeriets uppgifter

Arbets- och näringsministeriet har till uppgift att

1) samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av regionutvecklingen som helhet,

2) bereda regionutvecklingsbeslutet,

3) sköta främjandet av Finlands mål i Europeiska unionens regional- och strukturpolitik,

4) ingå en sådan partnerskapsöverenskommelse med Europeiska kommissionen som avses i artikel 7 i den allmänna förordningen för allokering, mål och genomförandesätt i fråga om finansiering med medel från program inom de regionala och strukturpolitiska fonderna och Europeiska havs- och fiskerifonden,

5) utarbeta ett program för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder i enlighet med artikel 16 i den allmänna förordningen,

6) besluta om anvisande av medel för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till förmedlande organ och anvisande av medel för nationell regionutveckling till landskapsförbunden inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten,

7) vara den förvaltande myndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 65.1 i den allmänna förordningen och sköta de uppgifter som avses i artikel 66 i den förordningen,

8) sköta den bokföringsfunktion för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 70 i den allmänna förordningen.

Arbets- och näringsministeriet sköter de uppgifter som avses i 1 mom. 1–5 punkten i samarbete med andra ministerier, landskapsförbunden, kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och andra offentliga och privata aktörer.

Arbets- och näringsministeriet ska administrativt åtskilja de uppgifter som avses i 1 mom. 7 och 8 punkten från varandra på det sätt som avses i artikel 65.4 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. 5–8 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Förmedlande organ som avses i artikel 65.3 i den allmänna förordningen är närings-, trafik- och miljöcentralerna, Livsmedelsverket och landskapsförbunden. Förmedlande organ ska uppfylla kraven enligt både EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen för skötseln av uppgifterna.

Det förmedlande organet ska sköta de uppgifter för den förvaltande myndigheten som organet ålagts för den förvaltande myndighetens räkning och på dess ansvar. Bestämmelser om skötseln av de uppgifter som ålagts de förmedlande organen i stödärenden inom Europeiska unionens

RP 47/2021 rd

regional- och strukturpolitiska program finns i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/ ,finansieringslagen).

Uppgifterna för landskapsförbundets förmedlande organ kan koncentreras så att ett landskapsförbund sköter uppgifterna som föreskrivits för det förmedlande organet inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det på detta sätt är möjligt att trygga tillgången till den specialsakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller det är ändamålsenligt att koncentrera uppgifterna av någon annan motsvarande orsak. Koncentreringen av landskapsförbundens uppgifter ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter som förmedlande organ kan koncentreras så att en närings-, trafik- och miljöcentral sköter uppgifter som föreskrivits för det förmedlande organet inom verksamhetsområdet för en annan central.

Koncentreringen av det förmedlande organets uppgifter ska ha den förvaltande myndighetens godkännande. Den förvaltande myndigheten utser de förmedlande organen genom beslut.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på förmedlande organ, de uppgifter organen åläggs och koncentrerings av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Den förvaltande myndighetens för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program förhållande till det förmedlande organet

Den förvaltande myndigheten får

1) i beslut om anvisande av medel ställa bindande villkor för det förmedlande organet för beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av samt fortsatta åtgärder för stöd,

2) ålägga det förmedlande organet att inom utsatt tid vidta ändamålsenliga åtgärder för att korrigera ett fel som orsakats av en oegentlighet och förhindra att felet upprepas,

3) låta att anvisa ett anslag som avses i 9 § 1 mom. 6 punkten till ett förmedlande organ, om det förmedlande organet inte sköter de uppgifter som avses i 10 § korrekt eller uppfyller villkoren enligt bilaga X till den allmänna förordningen eller denna lag,

4) bestämma att de medel som har anvisats ett förmedlande organ som avses i 9 § 1 mom. 6 punkten helt eller delvis ska återkrävas, om det förmedlande organet har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller den förvaltande myndighetens villkor för användningen av medlen,

5) överföra det förmedlande organets uppgifter till någon annan om organet inte sköter de uppgifter som avses i 10 § korrekt eller uppfyller kraven enligt bilaga X till den allmänna förordningen eller denna lag.

Innan åtgärder som avses i 1 mom. 3 och 5 punkten vidtas ska den förvaltande myndigheten samråda med det förmedlande organet om avhjälpande av bristerna och ge organet en skälig tidsfrist för att avhjälpa dem. Den förvaltande myndigheten kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i det förmedlande organets verksamhet.

12 §

Arbets- och näringsministeriets behörighet vid förvaltningen av nationella medel för regionutveckling

Arbets- och näringsministeriet får

1) i beslut om anvisande av nationella medel för regionutveckling ställa bindande villkor för landskapsförbundet för beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av samt fortsatta åtgärder för stöd,

2) bestämma att de nationella medel för regionutveckling som har anvisats landskapsförbundet helt eller delvis ska återkrävas, om landskapsförbundet har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller villkoren för användning av medlen.

13 §

*Bokföringsfunktionens för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program
förhållande till det förmedlande organet*

Arbets- och näringsministeriet får vid skötseln av bokföringsfunktionen i samråd med den förvaltande myndigheten i beslut enligt 9 § 1 mom. 6 punkten om anvisande av medel ställa sådana bindande villkor som de förmedlande organen ska iakttä som är nödvändiga för skötseln av bokföringsfunktionen.

Arbets- och näringsministeriet kan vid skötseln av bokföringsfunktionen ålägga den förvaltande myndigheten och det förmedlande organet att inom utsatt tid vidta ändamålsenliga åtgärder för att korrigera ett fel som orsakats av en oriktighet som avses i artikel 2.29 och 2.40 i den allmänna förordningen eller förhindra att felet upprepas.

14 §

Revisionsmyndigheten för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Finansministeriets är den revisionsmyndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 65.1 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Delegationen för förnyelse i regionerna

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns en delegation för förnyelse i regionerna. Statsrådet tillsätter delegationen och utnämner dess ordförande för statsrådets mandatperiod.

Delegationen har till uppgift att

- 1) samordna och följa den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag,
- 2) styra beredningen av statsrådets regionutvecklingsbeslut samt främja och följa upp genomförandet av beslutet,
- 3) främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer,
- 4) förutse och följa regionutvecklingen och förmedla information om utvecklingsbehoven,
- 5) behandla centrala reformer som anknyter till regionutveckling.

Bestämmelser om delegationens sammansättning och närmare bestämmelser om delegationens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Övervakningskommittén för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Statsrådet tillsätter den övervakningskommitté för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 33 i den allmänna förordningen för programperioden samt utnämner ordföranden och vice ordföranden för övervakningskommittén

RP 47/2021 rd

från arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om övervakningskommittén, dess sammansättning och uppgifter finns i artiklarna 33–35 i den förordningen.

Övervakningskommittén ska eftersträva enhällighet i sitt beslutsfattande. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

På medlemmarna i övervakningskommittén tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i 1 mom. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter och sekretariat samt närmare bestämmelser om övervakningskommitténs sammansättning och mandatperiod får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Landskapsförbundets uppgifter

Landskapsförbundet svarar för den strategiska regionutvecklingen som helhet och ska i den uppgiften

- 1) bereda och verkställa landskapets långsiktiga strategi,
- 2) främja verksamhetsförutsättningarna för näringslivet i sin region och smart specialisering i regionen,
- 3) sköta de uppgifter som föreskrivs för landskapsförbundet i finansieringslagen,
- 4) främja tillgänglighet samt svara för ledningen av samarbetet i fråga om landskapets trafiksystemplanering och samordningen av planen med landskapets övriga planer och i andra regioner än i Helsingforsregionen med den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 5) främja en hållbar användning av naturresurserna och begränsning av klimatförändringen och anpassningen till den och främja samarbetet kring planeringen av en högklassig livsmiljö samt svara för samordningen av planeringen med landskapets övriga planering,
- 6) främja samarbetet mellan kommunerna, mellan kommunerna och landskapet och mellan landskapen samt främja landskapets nationella och internationella förbindelser,
- 7) följa och förutse regionutvecklingen samt förändringar i omvärlden och i fråga om kompetensbehov,
- 8) främja kulturen som en del av strategiarbetet på landskapsnivå, inom samernas hembygdsområde deras rätt till sitt eget språk och sin egen kultur samt landskapets identitet och invånarnas deltagande i utvecklingen av landskapet,
- 9) främja samservice i sin region enligt lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007),
- 10) sköta övriga uppgifter som särskilt föreskrivs för landskapsförbundet och anvisas förbundet av medlemskommunerna.

Landskapsförbundet sköter sina uppgifter genom

- 1) ett brett samarbete med de myndigheter som deltar i regionutvecklingen samt med offentliga och privata aktörer,
- 2) att beakta de behov och styrkor som beror på kommunernas olika utgångspunkter,
- 3) att delta i den strategiska planeringen och resultatstyrningen hos centrala statliga regionförvaltningsmyndigheter som deltar i regionutvecklingen,
- 4) att samarbeta med högskolor och utbildningsanordnare för att beakta landskapets regionutvecklingsmål,
- 5) att främja landskapets allmänna utveckling och intressen.

18 §

Samarbete mellan landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan avtala om koncentrerings- eller annat samarbete i ärenden där det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna enligt 17 § och andra uppgifter enligt denna lag eller för de uppgifter som avses i 9 § i finansieringslagen.

Bestämmelser om koncentrerings- eller annat samarbete för landskapsförbundets förmedlande organ, förvaltningsuppgifter som gäller nationell medfinansiering och uppgifter som gäller förvaltningskontroller finns i 10, 37 och 39 §.

19 §

Landskapets samarbetsgrupp

Landskapet har en samarbetsgrupp för samordning av beredningen och genomförandet av planer, program och avtal som gäller regionutveckling. Samarbetsgruppen är det partnerskapsorgan som avses i artikel 6 i den allmänna förordningen när det gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Landskapsförbundets styrelse tillsätter landskapets samarbetsgrupp, utnämner dess ordförande och fastställer dess arbetsordning.

De aktörer som är centrala med tanke på utvecklingen i regionen ska ha en heltäckande representation i samarbetsgruppen i enlighet med artikel 6 i den allmänna förordningen.

Samarbetsgruppen kan tillsätta sektioner och kalla sakkunniga. På medlemmarna av samarbetsgruppen och dess sektioner tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför i denna paragraf avsedda uppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Bestämmelser om samarbetsgruppens mandatperiod, sekretariat och sekretariatets uppgifter samt närmare bestämmelser om samarbetsgruppens sammansättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Samarbetsgruppens uppgifter

Landskapets samarbetsgrupp har till uppgift att

1) behandla planerings-, styrnings- och avtalshandlingar som bereds i landskapet i beredningsskedet,

2) godkänna den i 29 § 3 mom. avsedda regionala finansieringsplanen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och de finansieringsprioriteringar som ingår i den,

3) främja beredningen av omfattande projekthelheter som är viktiga för regionutvecklingen och främja genomförandet av dem,

4) ge bindande utlåtanden enligt 21 § 3 mom. om projektansökningar för vilka stöd söks från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program,

5) utarbeta ett förslag till den förvaltande myndigheten till preciserande regionala urvalskriterier för projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program,

6) rapportera till den förvaltande myndigheten om genomförandet av programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och vid behov för den föreslå ändringar som behövs i programmet,

7) informera om genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

I arbetsordningen för landskapets samarbetsgrupp kan det föreskrivas att samarbetsgruppen också ska sköta andra uppgifter i anslutning till de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter

RP 47/2021 rd

i anslutning till genomförandet av såväl nationella som Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

21 §

Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas på beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp och dess sekretariat vad som föreskrivs om samarbete mellan kommuner i 50, 54, 55 och 57–62 § i kommunallagen. På förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen och dess sekretariat tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).

Samarbetsgruppen ska eftersträva enhällighet i sitt beslutsfattande. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

Landskapets samarbetsgrupp ger utlåtande till det förmedlande organet om regionala projekt som är betydande med tanke på regionutvecklingen eller totalkostnadskalkylen och för vilka stöd söks från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Landskapets samarbetsgrupp ger dock inte något utlåtande om ansökan om understöd för utvecklande av företag enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028 (/).

22 §

Samarbetsgruppens förhållande till det förmedlande organet

Ett förmedlande organ kan inte bevilja stöd inom ramen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program för ett regionalt projekt som är betydande med tanke på utvecklingen av landskapet eller vars totalkostnadskalkyl är stor, om samarbetsgruppen inte har förordat projektet. Det förmedlande organet kan avvika från samarbetsgruppens utlåtande enligt vilket finansieringen förordas, om beviljandet av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om projektet inte svarar mot programmet. Innan ett beslut som avviker från samarbetsgruppens utlåtande fattas ska det förmedlande organet underrätta samarbetsgruppen om saken och motivera sitt beslut.

23 §

Samarbetsgruppens tillgång till information

Det förmedlande organet ska regelbundet lämna landskapets samarbetsgrupp

1) uppgifter om projekt som ingår i de riksomfattande temana och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, och

2) ett sammandrag över inkomna ansökningar om företagsstöd och fattade beslut om företagsstöd.

I de sammandrag som avses i 1 mom. 2 punkten får inte ingå sekretessbelagda uppgifter enligt 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) som omfattas av privat företagshemlighet eller andra sekretessbelagda uppgifter.

3 kap.

Programplanering och samarbetsförfaranden

24 §

Regionutvecklingsbeslut

Statsrådet beslutar för varje regeringsperiod om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen (*regionutvecklingsbeslut*). Genom regionutvecklingsbeslutet styrs regionutvecklingen inom de olika förvaltningsområdena och landskapsförbunden och samordningen av åtgärderna.

Bestämmelser om innehållet i regionutvecklingsbeslutet och beredningen, genomförandet och uppföljningen av fullgörandet av beslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Landskapsprogram

Landskapsförbundet ska utarbeta ett landskapsprogram som baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer och där målen för regionutvecklingen i landskapet och genomförandet av dem preciseras. I landskapsprogrammet beaktas prioriteringarna i regionutvecklingsbeslutet. I landskapsprogrammet ingår eller i samband med det utarbetas en strategi för smart specialisering i landskapet.

Landskapsprogrammet bereds i samverkan med kommunerna, andra myndigheter samt de sammanslutningar och organisationer samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. I landskapet Lappland bereds avsnittet om samekultur av Sametinget. Landskapsprogrammet godkänns av landskapsfullmäktige för varje fullmäktigeperiod. Landskapsprogrammet kan justeras vid behov.

Närmare bestämmelser om strukturen för innehållet i landskapsprogrammet, beredningen av programmet samt tidtabellen för beredningen av programmet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Landskapsprogrammets ställning

De myndigheter som är verksamma inom landskapet ska i sin verksamhet beakta landskapsprogrammet och främja genomförandet av det. Myndigheterna ska också i övrigt bedöma konsekvenserna av sina åtgärder för regionens utveckling.

Myndigheterna ska begära utlåtande av landskapsförbundet om sådana planer och åtgärder som i betydande grad avviker från landskapsprogrammet eller som kan försämra tillgången till tjänster, sysselsättningen eller livskraften i regionen.

27 §

Regionutvecklingsdiskussioner

Statsrådet och de aktörer som företräder regionerna ska regelbundet diskutera målen för regionutvecklingen och genomförandet av dem. Diskussionerna ska basera sig på regionutvecklingsbeslutet, landskapsprogrammen och en lägesbild av regionutvecklingen. Arbets- och näringsministeriet samordnar diskussionerna. I regionerna svarar landskapsförbunden för förberedelserna inför diskussionerna.

Diskussionerna främjar samarbetet mellan staten och regionerna och växelverkan för att målen för regionutvecklingen ska nås och stöder landskapens frivilliga utveckling. Vid diskussionerna strävas efter att staten och regionerna når en gemensam syn på målen, genomförandet och verksamhetsförutsättningarna i fråga om regionutvecklingen som ska beaktas vid planeringen av olika aktörers verksamhet och ekonomi.

RP 47/2021 rd

Närmare bestämmelser om organiseringen av diskussionerna, om de parter som deltar i dem samt om dokumentering av slutsatserna av diskussionerna och uppföljningen av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Samarbetsavtal

För genomförandet av de mål som gäller regionutveckling kan samarbetsavtal upprättas mellan staten, landskapsförbundet, kommunen, övriga myndigheter som deltar i finansieringen av åtgärderna och andra aktörer som deltar i regionutvecklingen.

För att säkerställa att de avtal som avses i 1 mom. är förenliga med landskapsprogrammet ska det berörda landskapsförbundet höras i samband med beredningen av avtalet, om förbundet inte själv är avtalspart.

29 §

Beredning och genomförande av Europeiska unionens partnerskapsöverenskommelse och regional- och strukturpolitiska program

Beslut om att förelägga Europeiska kommissionen en i artikel 7 i den allmänna förordningen avsedd partnerskapsöverenskommelse och ett i artikel 16 i den förordningen avsett regional- och strukturpolitiskt program fattas av statsrådet.

Målen för det regional- och strukturpolitiska programmet genomförs genom riksomfattande och regionala åtgärder. När partnerskapsöverenskommelsen och det regional- och strukturpolitiska programmet utarbetas ska regionutvecklingsbeslutet beaktas.

Arbets- och näringsministeriet svarar för beredningen av helheten för det regional- och strukturpolitiska programmet. För beredningen av nationella teman som grundar sig på programmet svarar de ministerier som saken gäller under ledning av arbets- och näringsministeriet. Landskapsförbunden svarar för den regionala beredningen av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och för beredningen av de regionala finansieringsplanerna. För samordningen och genomförandet av den riksomfattande och regionala beredningen samt för det partnerskap och den behandling inom centralförvaltningen enligt flernivåstyrelse som avses i artikel 6 i den allmänna förordningen svarar delegationen för förnyelse i regionerna.

För behandlingen och till stöd för genomförandet av ett eller flera riksomfattande teman i regional- och strukturpolitiska programmet kan det berörda ministeriet tillsätta en ledningsgrupp.

Närmare bestämmelser om beredningen av program och planer, om innehållet i och ändringen av dem samt om sammansättningen av och uppgifterna för ledningsgruppen för riksomfattande teman och om förmedlande organ samt om utarbetandet av regionala finansieringsplaner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Hållbar stadsutveckling

En plan som utarbetas för genomförande av sådana integrerade åtgärder som stöder en hållbar stadsutveckling som avses i artikel 9 i Eruf-förordningen och den finansieringsram som beviljas för planen från Europeiska regionala utvecklingsfonden godkänns av arbets- och näringsministeriet. För genomförandet av planen ska de städer som genomför planen tillsätta en ledningsgrupp.

RP 47/2021 rd

För genomförandet av en i 1 mom. avsedd plan kan finansiering också beviljas av nationella medel för regionutveckling, från Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning.

Närmare bestämmelser om planen för hållbar stadsutveckling, det förfarande som ska iakttas i verksamheten och om ledningsgruppen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Förvaltning av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

31 §

Arbets- och näringsministeriets och utrikesministeriets uppgifter vid förvaltningen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Arbets- och näringsministeriet sköter de uppgifter som enligt Interregförordningen hör till medlemsstaterna i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Utrikesministeriet svarar för beredningen av ärenden som gäller Europeiska unionens yttre förbindelser och finansieringen av de yttre förbindelserna och för fastställandet av Finlands ståndpunkter i Interregprogram vid de yttre gränserna.

32 §

Beredning och godkännande av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna samt av finansieringsavtal

Arbets- och näringsministeriet svarar för den programplanering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som avses i artikel 16 i Interregförordningen i samarbete med landskapsförbunden inom programområdet, andra ministerier och andra programpartner.

Statsrådet beslutar för Finlands del om godkännande av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Finansieringsavtal som gäller genomförande av Interregprogram vid de yttre gränserna ingås för Finlands del av arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om ingående av avtalet finns i artikel 60 i Interregförordningen. Innan ett finansieringsavtal ingås ska arbets- och näringsministeriet höra de förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna.

33 §

Övervakningskommittéernas medlemmar i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Statsrådet utnämner de finländska medlemmarna till de övervakningskommittéer som avses i artikel 28 i Interregförordningen. Arbets- och näringsministeriet beslutar om byte av finländska medlemmar i övervakningskommittéerna.

Arbets- och näringsministeriet utnämner de finländska medlemmarna till sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper som inrättats av övervakningskommittéerna och som avses i artikel 22 i Interregförordningen. Beslut om byten under mandatperioden i sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper som avses i detta moment fattas av den aktör som den medlem som ska ersättas företräder.

På finländska medlemmar i övervakningskommittéer, andra kommittéer och arbetsgrupper tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter de uppgifter som avses

RP 47/2021 rd

i artiklarna 22 och 30 i Interregförordningen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

34 §

Förvaltande myndighet och bokföringsfunktion i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Den förvaltande myndighet som avses i artikel 45 i Interregförordningen kan vara och den bokföringsfunktion som avses i artikel 47 i den förordningen kan i Finland skötas av ett landskapsförbund eller en sådan finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (1340/2015).

Den förvaltande myndigheten ska förvalta och genomföra Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna i enlighet med principerna för sund ekonomisk förvaltning och fullgöra de uppgifter som avses i artikel 46 i Interregförordningen samt de uppgifter som överenskommit i programdokumentet och finansieringsöverenskommelsen.

Bestämmelser om den förvaltande myndighetens rätt att sköta nationella uppgifter som gäller Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i finansieringslagen.

35 §

Revisionsmyndighet för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Finansministeriet är den revisionsmyndighet som avses i artikel 45 i Interregförordningen.

36 §

Revisorsgruppernas finländska medlem i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Finansministeriet sköter för Finlands del i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna medlemmens uppgifter i de revisorsgrupper som avses i artikel 48 i Interregförordningen.

37 §

Förvaltningskontroller i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Landskapsförbunden är sådana kontrollanter i Finland som avses i artikel 46 i Interregförordningen. Landskapsförbunden utför de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen i fråga om de Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna där den förvaltande myndigheten inte utför förvaltningskontroller.

De uppgifter för landskapsförbundens som avses i denna paragraf kan koncentreras så att ett landskapsförbund sköter förvaltningskontrollerna inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det på detta sätt är möjligt att trygga tillgången till den specialsakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller det är ändamålsenligt att koncentrera uppgifterna av någon annan motsvarande orsak. Koncentreringen av landskapsförbundens uppgifter ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

Arbets- och näringsministeriet kan överföra kontrollantens uppgift till ett annat landskapsförbund, om det landskapsförbund som är kontrollant inte utför de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen korrekt eller inte

RP 47/2021 rd

sköter de uppgifter som avses i en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller om landskapsförbundet inte längre har förutsättningar i enlighet med denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den att vara verksam.

Innan den åtgärd som avses i 3 mom. vidtas ska arbets- och näringsministeriet samråda med landskapsförbundet om avhjälpande av bristerna och ge landskapsförbundet en skälig tidsfrist för att avhjälpa dem. Arbets- och näringsministeriet kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i kontrollantens verksamhet.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på kontrollanten, om uppgifterna, de förfaranden som ska iakttas och koncentreringen av uppgifterna vid förvaltningskontroller får utfärdas genom förordning av statsrådet.

38 §

Fördelning av nationell medfinansiering och nationell finansieringsandel för tekniskt stöd i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Anslaget för den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd tas in i statsbudgeten. Statsrådet beslutar hur anslagen i statsbudgeten ska fördelas.

Arbets- och näringsministeriet beslutar om

1) anvisande av nationell medfinansiering till landskapsförbunden för beviljande till projekt inom Interregprogram inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten och i enlighet med statsrådets beslut om fördelning av anslagen,

2) anvisande av nationell medfinansiering till de förvaltande myndigheterna för beviljande till projekt inom Interregprogram vid de yttre gränserna inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten och i enlighet med statsrådets beslut om fördelning av anslagen,

3) anvisande av den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna till de förvaltande myndigheterna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten.

39 §

Förvaltning av nationell medfinansiering i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Landskapsförbunden sköter för Interregprogram och de förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna uppgifterna i anslutning till förvaltning, beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om nationell medfinansiering.

De förvaltningsuppgifter som avses i 1 mom. och som gäller nationell medfinansiering kan koncentreras så att ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet sköter förvaltningsuppgifter som gäller nationell medfinansiering inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det på detta sätt är möjligt att trygga tillgången till den specialsakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller om det är ändamålsenligt att koncentrera uppgifterna av någon annan motsvarande orsak. Koncentreringen av landskapsförbundens uppgifter ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på landskapsförbunden och de förvaltande myndigheterna samt om deras uppgifter och koncentrering av uppgifterna vid förvaltningen av den nationella medfinansieringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Arbets- och näringsministeriets förhållande till landskapsförbund och förvaltande myndigheter som förvaltar nationell medfinansiering

Arbets- och näringsministeriets får i fråga om nationell medfinansiering

1) i beslutet om anvisande av medel ställa bindande villkor för landskapsförbundet i fråga om Interregprogram och för den förvaltande myndigheten i fråga om Interregprogram vid de yttre gränserna för beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om nationell medfinansiering,

2) låta att anvisa ett i 38 § 2 mom. avsett anslag till ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte sköter de uppgifter som avses i 39 § korrekt eller uppfyller de villkor som föreskrivs i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den,

3) bestämma att nationell medfinansiering som har anvisats ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet helt eller delvis ska återkrävas, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller villkoren för användning av medlen,

4) överföra uppgifterna i anslutning ett landskapsförbunds eller en förvaltande myndighets förvaltning av nationell medfinansiering till något annat landskapsförbund eller någon annan förvaltande myndighet, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte sköter de uppgifter som avses i 39 § korrekt eller om de förutsättningar för att vara verksam som föreskrivs i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den inte längre finns.

Innan åtgärder som avses i 1 mom. 2 och 4 punkten vidtas ska arbets- och näringsministeriet samråda med landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten om avhjälpande av bristerna och ge förbundet eller myndigheten en skälig tidsfrist för att avhjälpa bristerna. Arbets- och näringsministeriet kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i landskapsförbundets eller den förvaltande myndighetens verksamhet.

41 §

Vissa genomförandearrangemang i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Arbets- och näringsministeriet och den förvaltande myndigheten kan avtala med Europeiska kommissionen och myndigheterna i de andra stater som deltar i programmet samt Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling om genomförandearrangemang för sådana förvaltningsuppgifter i Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna som kan anses vara sedvanliga.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

42 §

Utvärdering och uppföljning av program

RP 47/2021 rd

Bestämmelser om skyldigheterna för de myndigheter som svarar för beredningen av program och planer enligt denna lag att utreda och bedöma miljökonsekvenserna finns i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

För behandling av delegationen för förnyelse i regionerna bereder arbets- och näringsministeriet uppföljningsuppgifter om genomförandet av regionutvecklingsbeslutet i samarbete med de övriga ministerierna och landskapsförbunden.

Landskapsförbundet följer upp och utvärderar genomförandet av landskapsprogrammet i samarbete med de myndigheter som genomför landskapsprogrammet. En utomstående bedömare utvärderar genomförandet av landskapsprogrammets mål minst en gång under programperioden.

Genomförandet och effekterna av program som avses i denna lag följs upp och utvärderas i enlighet med de övervakningsförfaranden som anges i varje program.

Bestämmelser om utvärdering av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i artikel 39 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de uppgifter som ska samlas in vid utvärdering och uppföljning i enlighet med 1–4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

43 §

Stödområdesindelning

Landets svagast utvecklade områden kan utifrån områdets utvecklingsbehov utses till stödområde I eller stödområde II genom förordning av statsrådet. Områdesindelningen baserar sig på områden som utgörs av hela kommuner och vid behov också av kommundelar. Områdena bestäms med beaktande av Europeiska unionens system för standardindelning av territoriella enheter och identifiering av områden oberoende av administrativa gränser samt med beaktande av åtminstone arbetspendling, servicependling, interkommunalt samarbete och trafikförbindelser.

Statsrådet kan efter att ha hört den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) bestämma att en kommun som med stöd av 9 § i den lagen har förklarats som skärgårdskommun och en sådan skärgårdsdel i en annan kommun som statsrådet har beslutat att bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas på, ska höra till stödområde I eller stödområde II.

44 §

Ändringssökande

I fråga om beslut som fattas av arbets- och näringsministeriets beslut får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Ett beslut får verkställas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökt beslutar något annat.

I fråga om beslut som fattas av landskapsförbundet får omprövning begäras och ändring sökas med tillämpning av vad som föreskrivs i kommunallagen. I fråga om beslut av landskapets samarbetsgrupp får ändring dock sökas utan omprövning med tillämpning av vad som föreskrivs i kommunallagen.

På sökande av ändring i landskapsförbundets beslut som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt på sökande av ändring i landskapsförbundets beslut om nationell medfinansiering av Interregprogram och den

RP 47/2021 rd

förvaltande myndighetens beslut om nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna tillämpas dock 81 § i finansieringslagen.

I beslut som avses i 16 § 2 mom. och i beslut om utlåtanden som avses i med 21 § 3 mom. får inte överklagas genom separata besvär.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut av statsrådets allmänna sammanträde finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

45 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och lagen om samarbete över de yttre gränserna (657/2015).

46 §

Övergångsbestämmelser

På sådant genomförande av Europeiska unionens strukturfondsprogram för regional- och strukturpolitik, av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna, av gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser som samfinansieras inom ramen för det europeiska grannskapsinstrumentet och av nationell regionutveckling som pågår när denna lag träder i kraft samt på förvaltningen, uppföljningen och kontrollen i anslutning till dem tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Den delegation för förnyelse i regionerna som är verksam vid ikraftträdandet av denna lag ska till utgången av sin mandatperiod vara verksam som den delegation som avses i 15 §. Den övervakningskommitté som är verksam när denna lag träder i kraft ska vara verksam till utgången av sin mandatperiod och på den tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser och myndigheternas behörighet

1 §

Lagens tillämpningsområde

Regionutvecklingen stöds med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder och med nationella medel för regionutveckling som tagits in i statsbudgeten i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

Denna lag tillämpas på

- 1) stöd enligt 9 och 16 § som beviljas av nationella medel för regionutveckling,
- 2) stöd enligt 9, 12 och 15 § som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program under programperioden 2021–2027,
- 3) nationell medfinansiering enligt 9 § av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna under programperioden 2021–2027.

Bestämmelserna i 3 kap. tillämpas på genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program under programperioden 2021–2027.

Bestämmelserna i 4 kap. tillämpas på genomförandet av den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna under programperioden 2021–2027.

Bestämmelserna i 5 kap. tillämpas på inspektioner som gäller användningen av medel i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna under programperioden 2021–2027.

2 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Genom denna lag kompletteras den nationella tillämpningen av följande förordningar av Europaparlamentet och rådet:

- 1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering (*allmänna förordningen*),
- 2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (*Eruf-förordningen*),
- 3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om Europeiska socialfonden+ (*ESF-förordningen*),

RP 47/2021 rd

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (*FRO-förordning*),

5) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om särskilda bestämmelser för målet europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (*Interregförordningen*),

6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) / om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

3 §

Förhållande till statsunderstödslagen

Till den del något annat inte föreskrivs i denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) på stöd som avses i denna lag.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *stöd* understöd som beviljats av en myndighet som avses i denna lag för en viss verksamhet eller ett visst projekt,

2) *nationella medel för regionutveckling* anslag för stödjande av regionutveckling och hållbar tillväxt och livskraft i regionerna som har tagits in i statsbudgeten,

3) *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder* Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, nedan *Europeiska socialfonden*, och Fonden för en rättvis omställning,

4) *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

5) *nationella teman* riksomfattande mål och verksamheter som grundar sig på Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som styrs och finansieras centraliserat och vars beredning har gjorts utifrån ministeriernas centrala strategier i samarbete med myndigheterna och andra aktörer i regionerna,

6) *medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* i statsbudgeten upptagen medfinansiering som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

7) *medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden* i statsbudgeten upptagna finansieringsandelar från Europeiska regionala utvecklingsfonden som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

8) *medel från Europeiska socialfonden* i statsbudgeten upptagna finansieringsandelar från Europeiska socialfonden som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

9) *medel från Fonden för en rättvis omställning* i statsbudgeten upptagna finansieringsandelar från Europeiska unionens fond för en rättvis omställning som beviljats Finland i Europeiska unionens budget och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

10) *Interregprogram* samarbetsprogram över Europeiska unionens inre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete,

11) *Interregprogram vid de yttre gränserna* samarbetsprogram över Europeiska unionens yttre gränser inom målet europeiskt territoriellt samarbete,

RP 47/2021 rd

12) *nationell medfinansiering* den statliga finansieringsandel som tagits in statsbudgeten för att stödja projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna,

13) *förmedlande organ* en myndighet som avses i 10 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/ , *genomförandelagen*),

14) *samprojekt* ett projekt som genomförs gemensamt av flera stödmottagare och som finansieras med nationella medel för regionutveckling och för vilket stöd på gemensam ansökan av de sökande beviljas genom ett enda beslut,

15) *grupprojekt* ett projekt som genomförs gemensamt av flera stödmottagare och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och för vilket stöd på ansökan av varje sökande utifrån en gemensam projektplan beviljas genom separata beslut,

16) *fortsatta åtgärder* åtgärder som gäller återbetalning, återkrav, avbrytande och upphörande av utbetalning av stöd.

5 §

Allmänna villkor för beviljande av stöd

Stöd kan beviljas inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten, om

1) stödet är motiverat med hänsyn till målen för och effekterna av ett program, en plan eller ett avtal i anslutning till ett anslag som tagits in i statsbudgeten,

2) stödet har en betydande inverkan på genomförandet av den verksamhet som är föremål för användningen av stödet,

3) den verksamhet som stöds är icke vinstdrivande,

4) resultaten av den verksamhet som stöds som ett utvecklingsprojekt kan tillgodogöras allmänt, och

5) de investeringar som är föremål för stödet gynnar regionutvecklingen i större utsträckning än endast en aktör.

Ett samprojekt eller grupprojekt bedöms som en helhet.

Närmare bestämmelser om de allmänna villkoren för beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Undantag som gäller verksamhet som stöds som utvecklingsprojekt och investeringsprojekt

Om enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och som drar nytta av projektåtgärderna deltar, tillämpas inte kravet på icke-vinstsyfte enligt 5 § 1 mom. 3 punkten och kravet på allmänt tillgodogörande av utvecklingsprojektets resultat enligt 5 § 1 mom. 4 punkten på deras verksamhet till den del stödet enligt stödbeslutet riktas till enheter som bedriver ekonomisk verksamhet i form av stöd av mindre betydelse och är sådant stöd som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (*de minimis-förordningen*).

7 §

Villkor som gäller stödmottagare

Stöd kan beviljas offentligrättsliga samfund och privaträttsliga juridiska personer. Om det är fråga om ett samprojekt eller ett grupprojekt, ska samtliga sökande uppfylla de villkor som ställs på stödmottagaren.

RP 47/2021 rd

Stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar för att genomföra projektet och tillräckliga förutsättningar att sörja för verksamhetens kontinuitet efter att projektet avslutats, om det inte på grund av verksamhetens natur är onödigt att sörja för kontinuiteten.

Närmare bestämmelser om villkoren för stödmottagare får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Hinder för beviljande av stöd

Stöd beviljas inte om den som ansöker om stöd på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga betalningsstörningar, om inte den finansierande myndigheten av särskilda skäl anser det ändamålsenligt att bevilja stöd.

Stöd beviljas inte som allmänt verksamhetsstöd.

Sådant statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt beviljas inte som stöd enligt denna lag. Vid tillämpningen av denna lag betraktas som statligt stöd inte stöd av mindre betydelse enligt de minimis-förordningen och inte heller sådant stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som avses i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Närmare bestämmelser om hinder för beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Landskapsförbundens behörighet

Det behöriga landskapsförbundet får bevilja

1) stöd av nationella medel för regionutveckling, medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och medel från Fonden för en rättvis omställning för

a) utvecklingsprojekt som främjar utveckling, hållbar tillväxt och livskraft i regionerna och investeringar som ingår i dem (*regionalt utvecklingsstöd*),

b) utvecklings- och investeringsprojekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde,

c) kommunala och samkommunala infrastrukturella investeringsprojekt som stöder företagens verksamhetsförutsättningar (*infrastrukturellt investeringsstöd*),

2) nationell medfinansiering av projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Landskapsförbundet är den statsbidragsmyndighet som avses i statsunderstödslagen i ärenden som gäller stöd som förbundet har beviljat.

Det behöriga landskapsförbundet får bevilja regionalt utvecklingsstöd samt nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna också för projekt som förbundet själv genomför.

Bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Landskapsförbundens prövningsrätt i vissa fall

RP 47/2021 rd

Innan ett i 9 § 1 mom. 1 punkten underpunkt b avsett stöd beviljas ska landskapsförbundet begära utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet om till ministeriets ansvarsområde hörande

- 1) projekt som gäller ändringar i högskolenätet,
- 2) nationellt betydelsefulla investeringsprojekt som kan ha väsentlig inverkan på statsbudgeten,
- 3) andra ekonomiskt eller nationellt sett viktigaste projekt,
- 4) projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling och som gäller inledande av utbildning som leder till högskoleexamen.

Undervisnings- och kulturministeriet ger ett för landskapsförbundet bindande utlåtande om lagenligheten av projekt som avses i 1 mom. samt om ett projekt är förenligt med målsättningen för undervisnings- och kulturministeriets högskole- och forskningspolitik eller yrkesutbildning.

Landskapsförbundet ska av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden bevilja stöd som är avsedda för genomförande av hållbar stadsutveckling i enlighet med förslaget från den ledningsgrupp för städerna som avses i 30 § 1 mom. i genomförandelagen, om beviljandet av stödet är förenligt med lagen, Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt den utvecklingsplan som avses i momentet.

Närmare bestämmelser om det utlåtandeförfarande som ska tillämpas på projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Koncentrering av landskapsförbundens uppgifter

Bestämmelser om koncentrering av landskapsförbundens i 9 § avsedda uppgifter finns i 10, 18 och 37 § i genomförandelagen.

12 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas behörighet

Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen får bevilja stöd

- 1) av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och medel från Fonden för en rättvis omställning
 - a) till utvecklings- och investeringsprojekt i anslutning till begränsning av klimatförändringen och anpassning till klimatförändringen samt i anslutning till miljön och naturresurserna,
 - b) till utvecklings- och investeringsprojekt i anslutning till trafik och infrastruktur,
- 2) av medel från Europeiska socialfonden och medel från Fonden för en rättvis omställning till utvecklingsprojekt i anslutning till stödjande av sysselsättning, kompetens och social delaktighet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen är den statsbidragsmyndighet som avses i statsunderstödslagen i ärenden som gäller de stöd som centralen har beviljat.

Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen får bevilja stöd också för sådana projekt som centralen själv genomför och som avses i denna paragraf.

Bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas prövningsrätt i vissa fall

RP 47/2021 rd

Innan ett i 12 § 1 mom. 2 punkten avsett stöd beviljas ska närings-, trafik- och miljöcentralen begära utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet om projekt som hör till ministeriets ansvarsområde och som gäller

- 1) inledande av utbildning som leder till högskoleexamen,
- 2) ändringar i högskolenätet.

Undervisnings- och kulturministeriet ger ett för närings-, trafik- och miljöcentralen bindande utlåtande om lagenligheten av projekt som avses i 1 mom. samt om ett projekt är förenligt med målsättningen för undervisnings- och kulturministeriets högskole- och forskningspolitik.

Närmare bestämmelser om det utlåtandeförfarande som ska tillämpas på projekt som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Projekt inom riksomfattande teman för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

I statsbudgeten anvisas en del av medlen från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program separat till riksomfattande teman.

Bestämmelser om de närings-, trafik- och miljöcentraler och landskapsförbund som är förmedlande organ i fråga om projekt som hör till riksomfattande teman utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om riksomfattande teman finns i genomförandelagen.

15 §

Livsmedelsverkets behörighet

Livsmedelsverket får bevilja stöd av medel från Europeiska socialfonden för projekt som gäller materiellt stöd till dem som har det sämst ställt. Livsmedelsverket kan också bevilja stöd för sådana projekt som avses i denna paragraf och som verket själv genomför.

Livsmedelsverket är den statsbidragsmyndighet som avses i statsunderstödslagen i ärenden som gäller de stöd som verket har beviljat.

Bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Arbets- och näringsministeriets behörighet att bevilja stöd

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja stöd av nationella medel för regionutveckling för

- 1) verksamhet av riksomfattande betydelse i anslutning till regionutveckling,
- 2) verksamhet vars tillgodogörande inom fler än en region kräver att ministeriet fattar beslut,
- 3) avtalsbaserat samarbete,
- 4) skäligena konsumtionsutgifter som behövs för förvaltningen av det nationella anslaget för regionutveckling.

Arbets- och näringsministeriet får bevilja stöd också till sig själv.

Arbets- och näringsministeriet är den statsbidragsmyndighet som avses i statsunderstödslagen i ärenden som gäller stöd som ministeriet har beviljat.

Bestämmelser om arbets- och näringsministeriets övriga behörighet i fråga om regionutveckling och genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik finns i genomförandelagen.

RP 47/2021 rd

Bestämmelser om det stöd som ska beviljas och stödets användningsändamål får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Stödbelopp och godtagbara kostnader

Ett stöd som avses i denna lag får inte täcka det fulla beloppet av kostnaderna för ett projekt, om det inte finns särskilda skäl till det.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på sådana projekt för materiellt stöd till dem som har det sämst ställt som avses i 15 §.

Som ett projekts godtagbara kostnader betraktas faktiska, behövliga och till beloppet skäligen kostnader eller kostnader enligt en kostnadsmodell eller en finansieringsform som föreskrivits genom förordning av statsrådet, med avdrag för de inkomster som projektet genererat och de inkomster som fått senast fram till inlämnandet av den sista ansökan om utbetalning.

Närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och godtagbara kostnader samt bestämmelser om kostnadsmodeller och finansieringsformer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Stödsökandens självfinansieringsandel

Den som ansöker om stöd ska genom egen finansiering delta i de kostnader som orsakas av projektet, om det inte finns särskilda skäl att avvika från detta. Självfinansieringsandelen får helt eller delvis ersättas med annan finansiering.

I fråga om projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling kan i stället för självfinansiering eller en annan finansieringsandel enligt 1 mom. godkännas en för projektet behövlig och verifierbar arbetsinsats, produktionsinsats, nytthet eller någon annan motsvarande insats som fås gratis.

Närmare bestämmelser om godtagbara insatser som fås gratis i stället för självfinansiering eller en extern finansieringsandel som ersätter självfinansiering i projekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling får utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 kap.

Stödförfarande

19 §

Ansökan om stöd

Ansökan om stöd ska göras innan projektet inleds.

Till stödansökan ska fogas

1) en redogörelse för sådant stöd av mindre betydelse som sökanden redan fått och att det totala beloppet av stöd som sökanden fått inte överstiger maximibeloppet för stöd enligt lagstiftningen om stöd av mindre betydelse, om stöd söks som stöd av mindre betydelse enligt de minimis-förordningen,

2) en redogörelse för de stödåtgärder som riktas till enheter som bedriver ekonomisk verksamhet och är nyttohavare för bedömningen av stöd av mindre betydelse, om sådana enheter deltar i projektet,

RP 47/2021 rd

3) en uppskattning av de inkomster som projektet genererar under sin genomförandettiden, om inte något annat följer av lagstiftningen om stöd av mindre betydelse eller om statligt stöd.

Stöd som beviljas av nationella medel för regionutveckling samt nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna söks elektroniskt i det system som är avsett för ändamålet eller skriftligen på en blankett som fastställts av den behöriga myndigheten. Ansökan ska undertecknas.

Stöd för projekt som avses i 9, 12 och 15 § och som finansieras genom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program söks elektroniskt på det sätt som föreskrivs i 51 och 52 §.

Om det för uppföljningen av stöd av mindre betydelse har inrättats en nationell informationsresurs med fullständiga uppgifter om alla stöd av mindre betydelse som beviljats av myndigheterna, tillämpas 2 mom. 1 punkten inte efter att uppgifterna i informationsresursen omfattar tre beskattningsår.

Närmare bestämmelser om ansökan om stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Avtal om samprojekt som finansieras med nationella medel för regionutveckling

Stödmottagarna i ett samprojekt ska ingå ett avtal om genomförandet av projektet där det anges

- 1) de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna för stödmottagarna i samprojektet,
- 2) den stödmottagare som är huvudgenomförare för samprojektet och ansvarar för samordningen av samprojektet och kontakterna med den behöriga myndigheten.

I ett samprojekt ansvarar samtliga stödmottagare solidariskt för genomförandet av projektet.

Bestämmelser om avtal om gruppprojekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i 40 §.

Närmare bestämmelser om samprojekt och det förfarande som ska iaktas i dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Stödbeslut

I stödbeslutet godkänns projektplanen och projekttiden för det projekt som ska stödjas.

Av stödbeslutet ska framgå följande villkor:

- 1) stödmottagarens skyldighet att bevara projektmaterial och bevaringstiden för materialet,
- 2) allmänt tillgodogörande och publicering av resultaten av den verksamhet som stöds som utvecklingsprojekt,
- 3) användningstiden för den i 24 § avsedda egendom som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar,
- 4) om en styrgrupp enligt 26 § och de ärenden som ska behandlas i den, om det i projektet förutsätts att en styrgrupp tillsätts,
- 5) om revision, om det förutsätts i projektet,
- 6) om utbetalning av stöd i förskott innan kostnaderna uppkommer, om förskottsbetalning är motiverad med tanke på genomförandet av projektet på det sätt som avses i 29 §.

Närmare bestämmelser om stödbeslutet och villkor som ska anges i det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Ändringsansökan

RP 47/2021 rd

Om projektet eller en del av det inte kan genomföras i enlighet med stödbeslutet och den till beslutet fogade projektplanen, ska stödmottagaren ansöka om ändring av beslutet.

I samprojekt och grupprojekt ska stödmottagarna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ansöka om ändring av stödbeslutet, om en stödmottagare inte längre uppfyller de allmänna villkoren för beviljande av stöd eller om det är behövligt att i projekthelheten lägga till eller ta bort en eller flera stödmottagare.

Närmare bestämmelser om ändringsansökan och förutsättningarna för att göra ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Ändringsbeslut

Beslut om ändring av stödbeslut fattas av den finansierande myndigheten.

Den finansierande myndigheten kan godkänna att genomförandet av ett samprojekt eller grupprojekt fortsätter på en i 22 § 2 mom. avsedd ansökan av stödmottagarna i samprojektet eller grupprojektet, om den ändrade projekthelheten dock fortfarande uppfyller målen för den ursprungliga projekthelheten och de villkor som ställts för den.

Kostnader som härrör från det ändrade projektet kan godkännas tidigast från det att ändringsansökan har blivit anhängig.

Närmare bestämmelser om ändringsbeslut, förutsättningarna för beviljande av ändringsbeslut och de villkor som ska anges i beslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Användning av egendom som är föremål för stöd

Stödmottagaren ska använda den egendom som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar som ingår i projekt som avses i 9 § 1 mom. och i 12 § 1 mom. I punkten för det användningsändamål som anges i stödbeslutet i minst fem år från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades. Den finansierande myndigheten får av särskilda skäl i stödbeslutet bestämma en längre användningstid för egendomen, som får vara högst tio år från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades.

25 §

Vissa skyldigheter för stödmottagare

Bestämmelser om upphandlande enheter och deras skyldighet att konkurransutsätta sin upphandling och sina koncessioner finns i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Stödmottagaren ska för uppföljningen lägga fram en redogörelse för genomförandet av projektet för den behöriga myndigheten i enlighet med villkoren i stödbeslutet.

Stödmottagaren är skyldig att förvara allt bokföringsmaterial och övriga handlingar som anknyter till projektet i enlighet med villkoren i stödbeslutet på ett sådant sätt att det är möjligt att kontrollera användningen av stödet. På förvaringen av bokföringsmaterialet i anslutning till projektet tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen (1336/1997).

Stödmottagaren ska utan ersättning ge den aktör som gör en inspektion av användningen av stödet alla uppgifter, redogörelser och handlingar, tillträde till informationssystem, alla upptagningar och annat material som behövs för inspektionen samt även i övrigt bistå vid den.

Bestämmelser om skyldigheterna för stödmottagare och närmare bestämmelser om den redogörelse för uppföljningen som avses i 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Styrgrupper för projekt

För styrningen och uppföljningen av ett projekt kan en styrgrupp tillsättas, om det är motiverat med beaktande av projektets omfattning, innehåll och verkningar eller annars ändamålsenligt med tanke på genomförandet av projektet.

Beslut om tillsättande av en styrgrupp fattas av den finansierande myndigheten i stödbeslutet. Den finansierande myndigheten utser sin företrädare som sakkunnig i styrgruppen.

Medlemmarna i styrgruppen och de permanenta sakkunniga utses av stödmottagaren, med undantag av den företrädare för den finansierande myndigheten som avses i 2 mom.

Närmare bestämmelser om tillsättandet av styrgruppen och om det förfarande som ska iakttas vid tillsättandet samt bestämmelser om styrgruppens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Ansökan om utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd ska ansökas elektroniskt hos den behöriga myndigheten i det system som är avsett för ändamålet eller skriftligen på en blankett för ansökan om utbetalning som fastställts av den behöriga myndigheten. Ansökan ska undertecknas.

Om stöd för kostnader som föranleds av en anskaffning har beviljats enligt godtagbara faktiska kostnader, ska stödmottagaren vid ansökan om utbetalning av stödet på begäran lägga fram en utredning om genomförandet av anskaffningen.

Stödmottagaren ska i ansökan om utbetalning av stöd uppge de inkomster som projektet genererar under genomförandettiden, om inte något annat följer av lagstiftningen om stöd av mindre betydelse eller om statligt stöd.

Närmare bestämmelser om ansökan om utbetalning och det förfarande som ska iakttas vid utbetalningen samt bestämmelser om tidsfristen för ansökan får till den del det inte är fråga om den tidsfrist som avses i 28 § utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Tidsfrist för ansökan om utbetalning av den sista stödposten

Stödmottagaren ska ansöka om utbetalning av den sista stödposten inom fyra månader från det att projektet avslutats. Den behöriga myndighetens skyldighet att betala ut den sista stödposten upphör om stödmottagaren inte har iakttagit tidsfristen.

Den behöriga myndigheten kan besluta att stödet betalas ut på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 1 mom., om stödmottagaren har lagt fram vägande skäl för att ansökan fördröjts. Stödmottagaren ska meddela om vägande skäl innan den tidsfrist som anges i det momentet löper ut.

Den behöriga myndigheten kan också besluta att stödet betalas ut på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 1 mom., om stödmottagaren har meddelat om ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet som gäller stödmottagaren själv. Stödmottagaren ska underrätta den behöriga myndigheten om ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet inom 15 vardagar efter att det blev möjligt att lämna meddelandet.

29 §

Betalning av stöd och förskott på stöd

RP 47/2021 rd

Stöd ska betalas ut utan ogrundat dröjsmål.

Den första stödposten kan betalas i förskott innan kostnaderna uppkommer, om det är motiverat med hänsyn till genomförandet av projektet. Till ett offentlighetsligt samfund betalas dock inte förskott, om det inte finns särskilda skäl till det.

Närmare bestämmelser om utbetalning av stöd och om förfarandet vid utbetalning får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om kvittning av förskott och om förskottets maximibelopp får också utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Hinder för utbetalning av stöd

Stöd betalas inte ut, om

1) stödmottagaren inte har verifierat resultaten eller avkastningen av eller åtgärderna för ett projekt som för uppnående av verksamhetens resultat eller avkastning eller för genomförande av vissa åtgärder har beviljats stöd i form av engångsersättning eller utifrån någon annan kostnadsmodell eller finansieringsform som baserar sig på resultat eller avkastning,

2) stödmottagaren inte har lagt fram den godtagbara utredning som behövs för utbetalningen av stödet i ansökan om utbetalning eller inom en skäligen tid som den behöriga myndigheten har fastställt i sin begäran om komplettering.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas på utbetalningen av den stödandel som hindren gäller.

31 §

Avbrytande av utbetalning

Utbetalningen av stöd kan avbrytas, om det finns grundad anledning att misstänka att stödmottagaren inte handlar på det sätt som avses i 24 §. I övrigt föreskrivs om avbrytande av utbetalning i 19 § i statsunderstödslagen.

32 §

Återbetalning av stöd

Bestämmelser om återbetalning av stöd finns i 20 § i statsunderstödslagen. Med avvikelse från vad som föreskrivs i den paragrafen behöver stödet eller en del av det dock inte betalas tillbaka, om det belopp som ska betalas tillbaka är högst 250 euro.

33 §

Skyldighet att upphöra med utbetalningen av stöd och återkräva stöd

Utöver vad som föreskrivs i 21 § i statsunderstödslagen ska den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stöd ska upphöra och att stöd eller stödandelar som redan utbetalats ska återkrävas, om

- 1) det efter det att stödet beviljats har visat sig att villkoren för beviljande av stöd inte uppfylls,
- 2) stödmottagaren har vägrat lämna ut uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för utbetalning, övervakning eller inspektion av stödet eller att annars bistå vid en inspektion,
- 3) stödmottagaren under den användningstid som anges i 24 § har upphört med eller väsentligt inskränkt den verksamhet som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar eller med

RP 47/2021 rd

ägande- eller besittningsrätt överlåtut egendom som är föremål för stöd som har beviljats för investeringar,

4) stödmottagaren under den användningstid som anges i 24 § för den egendom som är föremål för stöd som beviljats för investeringar har försatts i konkurs och ett sådant galdenärsbrott som avses i 39 kap. i strafflagen (39/1889) har begåtts i stödmottagarens verksamhet,

5) stödmottagaren i övrigt väsentligen har brutit mot bestämmelserna om användning av stöd eller villkoren i stödbeslutet.

Den behöriga myndigheten ska genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalat stöd eller en del av det ska återkrävas också om ägandeförhållandena för den egendom som varit föremål för stöd som beviljats för investeringar i form av infrastrukturellt investeringsstöd enligt 9 § 1 mom. 1 punkten underpunkt c under den användningstid som anges i 24 § har förändrats väsentligt och förändringen utan grund gynnar ett visst företag eller ett offentligt samfund eller om det sker en betydande förändring som inverkar på projektets natur, ursprungliga mål eller förutsättningarna för genomförandet.

Den behöriga myndigheten ska genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalat stöd eller en del av det ska återkrävas också om den egendom som är föremål för stöd som beviljats för investeringen har förstörts, skadats, stulits eller försvunnit inom den användningstid som anges i 24 § och stödmottagaren inte inom skälig tid i stället har skaffat egendom som till pris och kvalitet motsvarar egendomen.

Om det belopp som ska återkrävas är högst 250 euro, behöver det inte återkrävas.

34 §

Upphörande av utbetalning och återkrav av stöd enligt prövning

Med avvikelset från 22 § 1 mom. 6 punkten i statsunderstödslagen kan den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra samt att redan utbetalt stöd eller en del av det alltid ska återkrävas i de situationer som avses i den bestämmelsen.

Utöver vad som föreskrivs i 22 § i statsunderstödslagen kan den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra samt att redan utbetalt stöd eller en del av det ska återkrävas också om stödmottagaren har underlåtit att på det sätt som förutsätts i stödbeslutet för uppföljningen lägga fram en redogörelset för genomförandet av projektet.

Den behöriga myndigheten kan genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra samt att redan utbetalt stöd eller en del av det ska återkrävas också om stödmottagaren de facto har förfarit på ett sätt som kan jämföras med de omständigheter som avses i 22 § i statsunderstödslagen eller 33 § i denna lag genom att ge en omständighet som hänför sig till beviljandet, utbetalningen eller användningen av stödet en annan juridisk form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte.

Om det belopp som ska återkrävas är högst 250 euro, behöver det inte återkrävas.

35 §

Tidsfrist för återkrav

Med avvikelset från 28 § 1 mom. i statsunderstödslagen ska den behöriga myndigheten alltid fatta ett beslut som avses i 31, 33 och 34 § utan dröjsmål, när den har fått kännedom om en sådan omständighet med stöd av vilken utbetalningen av stödet får avbrytas eller upphöra eller stöd återkrävas.

Åtgärder för återkrav av stöd eller ränta eller dröjsmålsränta på det får inte längre vidtas efter att tio år har förflutit från den dag då det sista beslutet om utbetalning för projektet fattades. Om

RP 47/2021 rd

den egendom som är föremål för det stöd som återkrävs omfattas av användningstiden enligt 24 §, räknas fristen på tio år från utgången av denna tid.

Ett beslut kan fattas även efter den frist som anges i 2 mom., om det förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

36 §

Kvittning

Med avvikelse från 30 § i statsunderstödslagen får den behöriga myndigheten genom sitt beslut bestämma att ett stödbelopp med ränta som ska återbetalas eller återkrävas ska tas ut så att den behöriga myndigheten drar av det från stöd som senare ska betalas för samma projekt. En förutsättning för kvittning är att beslutet om återkrav har vunnit laga kraft.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid kvittning av stödbelopp som ska återbetalas eller återkrävas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Särskilda bestämmelser om genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

37 §

Särskilda hinder för beviljande av stöd inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Utöver vad som föreskrivs i 8 § om hinder för beviljande av stöd enligt denna lag beviljas inte stöd av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, om projektet eller stödmottagaren inte uppfyller de tillämpliga allmänna urvalskriterier som avses i artikel 67 i den allmänna förordningen vilka godkänts av övervakningskommittén och fastställts av den förvaltande myndigheten.

38 §

Offentliggörande av utlysning av stöd och ansökningstid inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Utöver vad som föreskrivs i 19 § om ansökan om stöd som beviljas med stöd av denna lag tillämpas följande på alla stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program:

1) utlysningen av stöd ska offentliggöras i ändamålsenlig omfattning så att den på ett jämlikt sätt är tillgänglig för sökandena,

2) i utlysningen av stöd ska ansökningstiden för stödet anges eller, om stöd kan sökas kontinuerligt, ska detta framgå av utlysningen,

3) i utlysningen av stöd ska tydligt beskrivas urvalsförfarandet och urvalskriterierna för projekten samt de huvudsakliga förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd.

Närmare bestämmelser om utlysningen av stöd samt bestämmelser om urvalskriterierna och ansöknings- och urvalsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

RP 47/2021 rd

Beslut om beviljande av stöd av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Utöver vad som föreskrivs i 21 § om stödbeslut som fattas med stöd av denna lag ska i beslut som gäller stöd som beviljas av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program tas in villkor om

1) stödmottagarens skyldigheter i fråga om information och kommunikation om projektet i enlighet med artiklarna 42 och 45 i den allmänna förordningen,

2) skyldigheten på grundval av artikel 59 i den allmänna förordningen att åtgärderna ska vara bestående, om projektet inbegriper investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar.

Närmare bestämmelser om stödbeslutet och villkor som ska anges i det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Avtal om grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Stödmottagarna i ett grupproje kt ska ingå ett avtal om genomförande av projektet där det anges

1) de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna för stödmottagarna i grupproje ktet,

2) den stödmottagare som är huvudgenomförare för grupproje ktet och ansvarar för samordningen av grupproje ktet.

Alla stödmottagare i ett grupproje kt ansvarar tillsammans för genomförandet av grupproje ktet utifrån en gemensam projek tplan. I ett grupproje kt ansvarar varje stödmottagare för återbetalningen av stöd enligt 32–34 § dock endast i fråga om sitt eget projek t.

Närmare bestämmelser om grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och det förfarande som ska iakttas i dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

41 §

Beviljande av stöd för grupproje kt av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program kan stöd beviljas för grupproje kt som genomfö rs av flera sökande.

Det förmedlande organet fattar separata beslut om varje ansökan som ingår i helheten för grupproje ktet.

Närmare bestämmelser om beviljande av stöd för grupproje kt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program får utfärdas genom förordning av statsrådet.

42 §

Påföljder för försummelse av kommunikationsskyldigheterna enligt Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Om stödmottagaren inte fullgör sina i artiklarna 42 och 45 i den allmänna förordningen föreskrivna skyldigheter i fråga om information och kommunikation i enlighet med stödbeslutet ska det förmedlande organet i beslutet om utbetalning av stöd bestämma att det stöd som betalas

RP 47/2021 rd

till projektet ska minskas i proportion till överträdelsen av skyldigheterna enligt artikel 45.3 i den förordningen eller bestämma att motsvarande redan utbetalda andel av stödet ska återkrävas.

43 §

Särskilda bestämmelser om varaktigheten av projekt som inbegriper investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Utöver vad som föreskrivs i 24 § om användningstiden för egendom som är föremål för stöd som beviljats för investeringar och i 33 § om upphörande av utbetalning och återkrav av stöd, tillämpas denna paragraf på projekt som inbegriper investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och på stödmottagarna i dem.

Den verksamhet som avses i 1 mom. ska vara varaktig på det sätt som avses i artikel 59 i den allmänna förordningen i minst fem år från den dag då det sista beslutet om utbetalning av stöd fattades, om inte något annat föreskrivs om tidsfristen för varaktighet i lagstiftningen om statligt stöd.

Det förmedlande organet ska genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av stödet ska upphöra och att redan utbetalt stöd ska återkrävas, om det före utgången av tidsfristen enligt 2 mom. i den verksamhet som stöds som ett projekt som innefattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar sker följande:

1) produktionsverksamheten läggs ned eller flyttas utanför det storområde som avses i artikel 59 i den allmänna förordningen och inom vilket projektet har fått stöd,

2) en förändring i ägandeförhållandena till infrastrukturen som utan grund gynnar ett visst företag eller ett offentligt samfund,

3) en betydande förändring som inverkar på verksamhetens natur, mål eller förutsättningarna för genomförandet på ett sådant sätt att verksamhetens ursprungliga mål äventyras.

Det förmedlande organet ska återkräva ett belopp som betalats utan grund i proportion till den tidsperiod under vilken stödmottagaren inte har iakttagit bestämmelserna om varaktighet. Om det är fråga om sådant återkrav som avses i 33 § 1 mom. 4 punkten, ska det förmedlande organet dock återkräva det stöd som betalats för en investering i infrastruktur eller produktiva investeringar till fullt belopp.

Denna paragraf tillämpas inte, om nedläggningen av produktionsverksamheten beror på en sådan konkurs där det i stödmottagarens verksamhet inte har begåtts något sådant gäldenärsbrott som avses i 39 kap. i strafflagen.

44 §

Jämkning av ränta på belopp som återkrävs av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Det förmedlande organet får avstå från att helt eller delvis ta ut räntan på ett stödbelopp som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som har betalats felaktigt eller utan grund, om det med beaktande av stödmottagarens omständigheter eller verksamhet som helhet betraktat vore oskäligt att ta ut det fulla räntebeloppet.

Det belopp som ska återkrävas kan inte jämkas.

45 §

Tidsfrist för återkrav av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Utöver vad som i 35 § föreskrivs om tidsfristen för återkrav av stöd som beviljats med stöd av denna lag kan beslut om återkrav av stöd som beviljats av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program fattas även efter tidsfristen, om det förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning. Den tidsfrist som föreskrivs i den paragrafen tillämpas inte på återkrav av stöd om en rättegång pågår eller om det finns skäl att misstänka bedrägeri.

46 §

Stödmottagarens skyldighet att bevara material i projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Utöver vad som i 25 § 3 mom. föreskrivs om stödmottagarens skyldighet att i ett projekt som finansieras med stöd av denna lag bevara material, ska stödmottagaren i ett projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program bevara bokföringsmaterialet och det övriga projektmaterialet i minst fem år räknat från ingången av det år som följer på året då den sista betalningsposten för projektet betalades till stödmottagaren, om inte en längre bevaringstid krävs enligt den nationella lagstiftningen eller Europeiska unionens lagstiftning om stöd av mindre betydelse eller statligt stöd.

Det förmedlande organet får genom en skriftlig anmälan till stödmottagaren förlänga den bevaringstid som avses i 1 mom. Bestämmelser om förlängning av bevaringstiden finns i artikel 76.2 i den allmänna förordningen.

47 §

Inspektion av användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Den förvaltande myndigheten har på grundval av artiklarna 66 och 68 i den allmänna förordningen rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program göra inspektioner av förmedlande organ och stödmottagare.

Revisionsmyndigheten har på grundval av artiklarna 71–75 i den allmänna förordningen rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program göra revisioner av den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen, förmedlande organ och stödmottagare.

Bokföringsfunktionen har på grundval av artiklarna 70 och 92 i den allmänna förordningen rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program göra inspektioner av den förvaltande myndigheten och förmedlande organ.

Det förmedlande organet har på grundval av artikel 68.1 a i den allmänna förordningen rätt att i anslutning till användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program göra inspektioner av stödmottagare. Bestämmelser om inspektioner som det förmedlande organet gör i egenskap av statsbidragsmyndighet finns i 16–18 § i statsunderstödslagen.

Inspektionsrätten för de myndigheter som avses i 1, 2 och 4 mom. gäller enskilda projekt när ett projekt och dess finansiering granskas i sin helhet. Dessutom har den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och Livsmedelsverket rätt att göra sådana granskningar av projekt för materiellt stöd till dem som har det sämst ställt som avses i artikel 22 i ESF-förordningen vilka kan omfatta alla faser i genomförandet av projekten och alla nivåer i distributionskedjorna för materiellt stöd.

RP 47/2021 rd

48 §

Inspektionsbefogenhet avseende användningen av medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och bokföringsfunktionen får själv göra en sådan inspektion som avses i 47 § eller bemyndiga en annan myndighet eller revisor att för dess räkning göra inspektionen. Revisorn ska vara en sådan revisor eller revisionssammanslutning som avses i revisionslagen (1141/2015) eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). En bemyndigad revisionssammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för inspektionen.

En utomstående expert kan på begäran av en myndighet som avses i 47 § bistå vid inspektionen.

På revisorer och utomstående experter tillämpas förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), 14 och 15 § i statstjänstemannalagen (750/1994) och språklagen (423/2003) när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. På revisorer och utomstående experter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

49 §

Befogenhet för den som utför inspektion av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

För att en inspektion enligt 47 § ska kunna göras på behörigt sätt har den förvaltande myndigheten, revisionsmyndigheten och av dessa i 48 § avsedda bemyndigade myndigheter och revisorer rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse med tanke på användningen av stödet. Inspektioner får dock inte göras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Den som gör inspektionen har rätt att granska alla uppgifter, redogörelser, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs för inspektionen. Den som gör inspektionen har rätt att omhänderta det ovan avsedda materialet, om genomförandet av inspektionen på tillbörligt sätt förutsätter detta. De handlingar och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när handlingarna och materialet inte längre behövs för inspektionen.

Den som gör inspektionen har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna vid inspektionen.

På inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen.

50 §

Informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

De myndigheter som avses i denna lag förvaltar projekt- och stödärenden som gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program i ett informationssystem. Informationssystemet är ett sådant elektroniskt system som avses i artikel 63 i den allmänna förordningen. Arbets- och näringsministeriet den informationshanteringsenhet för informationssystemet som avses i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

I informationssystemet lagras de uppgifter om ansökan, beviljande, utbetalning, uppföljning, fortsatta åtgärder samt övervakning i fråga om stöd som behövs för skötseln av de uppgifter

som avses i denna lag och i genomförandelagen. De uppgifter som lagrats i informationssystemet bildar för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program en gemensam informationsresurs för de myndigheter som avses i denna lag och i genomförandelagen och ett elektroniskt myndighetsarkiv för projektförvaltningen.

I informationssystemet lagras som en separat informationsresurs de personuppgifter som avses i 56 § 1 mom. för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning. Personuppgifterna bildar ett personregister som utgör en del av det informationssystem som avses i denna paragraf. Arbets- och näringsministeriet är personuppgiftsansvarig för registret.

51 §

Digitalt stödförfarande för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Följande handlingar som gäller dem som ansöker om stöd och stödmottagare inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program ska bildas, förmedlas, registreras och förvaras i det informationssystem som avses i 50 §:

- 1) stödansökan och ändringsansökan,
- 2) stödbeslut och ändringsbeslut,
- 3) ansökan om utbetalning av stöd,
- 4) beslut om utbetalning av stöd,
- 5) uppföljnings- och slutrapporter om projektet,
- 6) omprövningsbegäran,
- 7) beslut med anledning av omprövningsbegäran,
- 8) beslut om återbetalning av stöd, återkrav av stöd och andra fortsatta åtgärder.

Bestämmelser om undertecknande av beslut finns i 16 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och om delgivning av beslut i 19 § i den lagen.

Närmare bestämmelser om de handlingar som ska bildas, förmedlas, registreras och förvaras i det informationssystem som avses i 50 § får utfärdas genom förordning av statsrådet.

52 §

Stark autentisering vid användning av informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Varje användare av det informationssystem som avses i 50 § ska identifiera sig med hjälp av stark autentisering. Bestämmelser om stark autentisering finns i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). Offentliga uppgifter som avses i 54 § 2 mom. får dock granskas utan stark autentisering.

53 §

Tillgång till och lämnande av uppgifter med hjälp av ett tekniskt gränssnitt i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Om uppgifter överförs med hjälp av ett tekniskt gränssnitt från ett annat system till det informationssystem som avses i 50 §, ska ägaren till systemet i fråga (*anslutet system*) iaktta de innehållsmässiga kraven och informationsstyrningsplanen för informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program på det sätt som den förvaltande myndigheten förutsätter. Ägaren till det anslutna systemet ska för den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen och revisionsmyndigheten samt för en bemyndigad myndighet eller

RP 47/2021 rd

revisor som avses i 48 § öppna ett tekniskt gränssnitt för åtkomst till sådana uppgifter i det anslutna systemet som dessa myndigheter med stöd av denna lag, genomförandelagen eller de förordningar som anges i 2 § har rätt till för att sköta sina lagstadgade uppgifter.

Ur det informationssystem som avses i 50 § får uppgifter med hjälp av ett tekniskt gränssnitt lämnas ut till andra än i denna lag avsedda myndigheter, andra offentliga samfund och Europeiska unionens institutioner, om dessa har lagstadgad rätt att få uppgifterna. Uppgifter ur informationssystemet får lämnas ut med tillämpning av vad som i den allmänna förordningen och i Europeiska unionens bestämmelser om den ekonomiska förvaltningen föreskrivs om elektroniska system och kraven på deras innehåll.

Bestämmelser om kraven på innehållet i anslutna system får utfärdas genom förordning av statsrådet.

54 §

Offentlighet för och offentliggörande av uppgifter som lagrats i informationssystemet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Bestämmelser om offentlighet för uppgifter som lagrats i det informationssystem som avses i 50 § finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, och i dataskyddslagen (1050/2018).

Den förvaltande myndigheten ska på en sådan webbplats som avses i artikel 44.1 i den allmänna förordningen offentliggöra de uppgifter i anslutning till genomförandet av programmet som avses i artikel 37 i den förordningen och som har överförts till Europeiska kommissionen samt de uppgifter om projekt, stödmottagare, leverantörer inom offentlig upphandling och stödbelopp som avses i artikel 44.3 i den förordningen. På webbplatsen publiceras dessutom de resultat av utvecklingsprojekt enligt 5 § 1 mom. 4 punkten som kan tillgodogöras allmänt och som har planerats i stödansökan och rapporterats i slutrapporten.

55 §

Den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att få personuppgifter för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning

Den förvaltande myndigheten har för skötseln av sina uppgifter enligt artiklarna 37 och 66 i den allmänna förordningen och artikel 15 i ESF-förordningen och artikel 12 i FRP-förordningen för uppföljningen och utvärderingen av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program rätt att få, registrera och behandla i 56 § 1 mom. avsedda personuppgifter för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning.

Revisionsmyndigheten har rätt att granska uppgifterna i det personregister som avses i 50 § 3 mom. för skötseln av sina lagstadgade uppgifter enligt 47 § 2 mom.

56 §

Registrering och bevaring av personuppgifter för personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning

RP 47/2021 rd

I det personregister som avses i 50 § 3 mom. registreras projektkoden för det projekt som personen deltar i och följande personuppgifter om den som ska registreras som deltagare i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning:

- 1) personbeteckning,
- 2) ålder,
- 3) kön,
- 4) namn,
- 5) kontaktinformation,
- 6) uppgift om spärrmarkering,
- 7) i fråga om utbildningsnivån högsta avlagda examen,
- 8) examen eller annan yrkeskompetens som avlagts inom projektet,
- 9) uppgift om huruvida personen är arbetslös, långtidsarbetslös eller i arbete, om personen är sysselsatt som företagare eller yrkesutövare, om personen deltar i utbildning, om personen har börjat söka arbete eller står personen utanför arbetslivet,
- 10) de datum då personen har börjat och slutat i projektet.

Identiteten för en person som ska registreras som deltagare i ett projekt ska kontrolleras. Personen har inte rätt att få sina i personregistret införda uppgifter rättade eller raderade efter den dag då personen slutade i projektet.

Den personuppgiftsansvarige ska radera de uppgifter som avses i denna paragraf senast fem år efter det att Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program har avslutats. Personuppgifter får dock inte raderas, om det är nödvändigt att bevara uppgifterna för skötseln av en lagstadgad uppgift eller för att en inspektion av en EU-institution eller någon annan lagstadgad inspektion ska kunna utföras eller om en rättegång pågår eller det finns skäl att misstänka bedrägeri i projektet.

57 §

Personuppgiftsbiträde i fråga om personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning och personuppgiftsbitrådets uppgifter

Stödmottagaren är personuppgiftsbiträde för ett personregister som avses i 50 § 3 mom. när stödmottagaren för den personuppgiftsansvariges räkning vidtar åtgärder i anslutning till behandlingen av personuppgifter för en person som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning. Stödmottagaren får registrera, söka i och använda personuppgifterna i personregistret om det behövs för att genomföra projektet i enlighet med villkoren i stödbeslutet. Bestämmelser om behandling av personuppgifter samt om personuppgiftsbitrådets ansvar och skyldigheter finns i dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Stödmottagaren ska se till att de personer som deltar i projekt inom Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning anmäler sina personuppgifter enligt 56 § 1 mom. till det personregister som avses i 50 § 3 mom. Stödmottagaren ska också på begäran av en person som deltar i ett projekt bistå personen vid lagringen av personuppgifterna enligt 56 § 1 mom. Stödmottagaren har inte rätt att till någon annan överföra behandlingen av personuppgifter för personer som deltar, överföra personuppgifter till ett annat register eller lämna ut dem till eller röja dem för utomstående.

58 §

Utlämnande av uppgifter ur personregistret

Bestämmelser om den förvaltande myndighetens skyldighet att lämna ut statistiskt material utan personidentifieringsuppgifter till Europeiska kommissionen finns i artikel 37 i den allmänna förordningen och i artikel 15 i ESF-förordningen och i artikel 12 i FRO-förordningen.

Den förvaltande myndigheten har på grundval av artikel 15 i ESF-förordningen och i artikel 12 i FRO-förordningen rätt att lämna ut de personuppgifter för en registrerad person som avses i 56 § 1 mom. till Statistikcentralen för sammanställning av statistiskt material.

Den förvaltande myndigheten har enligt artikel 39.3 i den allmänna förordningen skyldighet att ge funktionellt oberoende experter i uppdrag att utvärdera Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Den förvaltande myndigheten har trots sekretessbestämmelserna för utvärdering av programmet rätt att lämna ut de personuppgifter som avses i 56 § 1 mom. för personer som är registrerade i personregistret och statistiskt material till de som utvärderar programmet.

Utöver vad som föreskrivs i denna paragraf får uppgifter i personregistret lämnas ut endast som statistiskt material utan identifieringsuppgifter för historiska forskningsändamål och statistiska ändamål.

4 kap.

Särskilda bestämmelser om genomförande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

59 §

Särskilda förutsättningar för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Utöver vad som föreskrivs i 5 § är en förutsättning för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna att den övervakningskommitté som avses i artikel 28 i Interregförordningen har godkänt finansieringen av projektet genom programmet på det sätt som avses i artikel 22 i den förordningen. En förutsättning för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna är också att den förvaltande myndigheten har godkänt projektet för finansiering genom programmet.

Utöver vad som föreskrivs i 7 § är en förutsättning för beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram att stödmottagaren inom ett Interregprogram har ett verksamhetsställe i Finland (*finländsk stödmottagare*). Det är möjligt att avvika från villkoret om stödmottagarens verksamhetsställe inom ett Interregprogram, om stödmottagaren är ett sådant gränsöverskridande rättssubjekt som avses i definitionen i artikel 2 i Interregförordningen.

Utöver vad som föreskrivs i 7 § ska alla som ansöker om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna uppfylla de villkor som ställs på stödmottagaren.

Nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna kan beviljas för projekt som genomförs av en sådan småprojektfond som avses i artikel 25 i Interregförordningen endast till den slutmottagare som avses i artikeln. På slutmottagaren i en småprojektfond tillämpas vid den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna vad som i denna lag föreskrivs om den som ansöker om stöd och stödmottagaren.

60 §

Godtagbara kostnader vid nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

RP 47/2021 rd

Med avvikelse från 17 § 3 mom. är kostnaderna för den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna godtagbara om de är förenliga med den allmänna förordningen, Interregförordningen, Eruf-förordningen, programmet, det finansieringsavtal som avses i artikel 59 i Interregförordningen och de kompletterande reglerna för stödberättigande kostnader fastställda i ett gemensamt beslut av övervakningskommittén i enlighet med artikel 37.2 i Interregförordningen.

61 §

Ansökan om nationell medfinansiering av Interregprogram och tidsfrist för ansökan

Med avvikelse från 19 § 1 mom. kan nationell medfinansiering av Interregprogram sökas efter att projektet har inletts.

Stödmottagaren ska ansöka om nationell medfinansiering av ett Interregprogram inom fyra månader från det att den förvaltande myndigheten beslutar om beviljande av Europeiska unionens finansieringsandel för projektet. Skyldigheten för det behöriga landskapsförbund som avses i 39 § i genomförandelagen att bevilja stöd upphör, om stödmottagaren inte har iakttagit tidsfristen.

Det behöriga landskapsförbundet kan besluta att nationell medfinansiering av ett Interregprogram beviljas på ansökan som gjorts efter den tidsfrist som anges i 2 mom., om stödmottagaren har lagt fram vägande skäl för att ansökan fördröjts. Stödmottagaren ska meddela om vägande skäl innan den tidsfrist som anges i det momentet löper ut.

Det behöriga landskapsförbundet kan också besluta att nationell medfinansiering av ett Interregprogram beviljas på ansökan som gjorts efter den tid som anges i 2 mom., om stödmottagaren har anmält ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet som gäller stödmottagaren själv. Stödmottagaren ska underrätta det behöriga landskapsförbundet om ett oöverstigligt hinder eller någon annan exceptionell omständighet inom 15 vardagar efter att det blev möjligt att lämna meddelandet.

Om det finns flera finländska stödmottagare i ett projekt inom ett Interregprogram och avsikten är att använda den nationella medfinansieringen till förmån för flera stödmottagare, ska den stödmottagare som svarar för sammanställandet av en gemensam ansökan (*samordnande stödmottagare*) ansöka om nationell medfinansiering av Interregprogrammet på allas vägnar.

Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet för nationell medfinansiering av Interregprogram får utfärdas genom förordning av statsrådet.

62 §

Avtal mellan flera stödmottagare om nationell medfinansiering av Interregprogram

I de fall som avses i 61 § 5 mom. ska stödmottagarna ingå ett avtal där det anges

- 1) de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna för stödmottagarna,
- 2) en samordnande stödmottagare som ansvarar för kontakterna med det behöriga landskapsförbundet.

Stödmottagare som är parter i ett avtal om nationell medfinansiering av ett Interregprogram ansvarar solidariskt för återbetalningen av stödet i enlighet med 32–34 §.

Stödmottagarna ska ändra avtalet om en stödmottagare inte längre uppfyller de allmänna villkoren för beviljande av stöd eller de särskilda villkoren för beviljande av nationell medfinansiering inom Interregprogrammet eller om det är behövligt att i avtalet lägga till eller ta bort en eller flera stödmottagare.

RP 47/2021 rd

Närmare bestämmelser om det avtal om nationell medfinansiering av ett Interregprogram som ska ingås mellan flera stödmottagare och bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid ingåendet av avtalet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Stödbeslut och ändringsbeslut för nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Utöver vad som föreskrivs i 21 § kan ett enda stödbeslut fattas om beviljande av nationell medfinansiering av Interregprogram i de fall som avses i 61 § 5 mom.

Utöver vad som föreskrivs i 23 §, om den förvaltande myndigheten har godkänt en ändring som gäller projektet och som inverkar på beloppet, fördelningen eller varaktigheten av den nationella medfinansieringen, ska

1) det behöriga landskapsförbundet fatta beslut om ändring av stödbeslutet om nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet,

2) den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna fatta beslut om ändring av stödbeslutet om nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna.

Med avvikelse från 23 § 3 mom. kan kostnader som föranleds av ett ändrat projekt godkännas i enlighet med den ändring som godkänts av den förvaltande myndigheten.

Närmare bestämmelser om stödbeslutet för nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och villkor som ska anges i det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

64 §

Utbetalning av nationell medfinansiering av Interregprogram och av Interregprogram vid de yttre gränserna

På utbetalningen av den sista posten av den nationella medfinansieringen av ett Interregprogram eller av ett Interregprogram vid de yttre gränserna tillämpas inte 28 §.

En förutsättning för utbetalning av nationell medfinansiering av ett Interregprogram är att parterna i de fall som avses i 61 § 5 mom. har ingått ett sådant avtal som avses i 62 §.

65 §

Avbrytande av utbetalning av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Utöver vad som föreskrivs i 31 §, om den förvaltande myndigheten har bestämt att utbetalningen av Europeiska unionens finansieringsandel för ett projekt ska avbrytas, ska

1) det behöriga landskapsförbundet genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av den nationella medfinansieringen av projektet inom Interregprogrammet ska avbrytas,

2) den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna genom sitt beslut bestämma att utbetalningen av den nationella medfinansieringen av projektet inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna ska avbrytas.

66 §

Skyldighet att återkräva nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

RP 47/2021 rd

Utöver vad som föreskrivs i 33 §, om den förvaltande myndigheten har bestämt att Europeiska unionens finansieringsandel för ett projekt ska återkrävas, ska

1) det behöriga landskapsförbundet genom sitt beslut bestämma att redan utbetald nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet ska återkrävas,

2) den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna genom sitt beslut bestämma att redan utbetald nationell medfinansiering av projektet inom Interregprogrammet vid de yttre gränserna ska återkrävas.

67 §

Jämkning av ränta på belopp som återkrävs av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Om det med beaktande av stödmottagarens omständigheter eller verksamhet som helhet betraktat vore oskäligt att ta ut hela räntan på ett belopp av nationell medfinansiering av ett Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna som betalats felaktigt eller utan grund, får

1) det behöriga landskapsförbundet helt eller delvis avstå från att ta ut ränta på det belopp som ska återkrävas av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet,

2) den förvaltande myndigheten för ett Interregprogram vid de yttre gränserna helt eller delvis avstå från att ta ut ränta på det belopp som ska återkrävas av den nationella medfinansieringen av Interregprogrammet vid de yttre gränserna.

Det belopp som ska återkrävas kan inte jämkas.

68 §

Tidsfrist för återkrav av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Utöver vad som föreskrivs om tidsfristen för återkrav i 35 § kan beslut om återkrav av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna fattas också efter tidsfristen, om det i Europeiska unionens lagstiftning förutsätts återkrav av Europeiska unionens finansieringsandel. Den tidsfrist som föreskrivs i den paragrafen tillämpas inte på återkrav av nationell medfinansiering om en rättegång pågår eller om det finns skäl att misstänka bedrägeri.

69 §

Förvaring av material om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Det behöriga landskapsförbundet är skyldigt att för Interregprogram och den förvaltande myndigheten för Interregprogram vid de yttre gränserna är skyldig att för Interregprogram vid de yttre gränserna förvara allt bokföringsmaterial och övrigt material som hänför sig till den nationella medfinansieringen i enlighet med villkoren i beslutet om anvisande av nationell medfinansiering så att det är möjligt att kontrollera användningen av den nationella medfinansieringen.

Utöver vad som föreskrivs i 25 § 3 mom. ska stödmottagare av nationell medfinansiering av Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna bevara bokföringsmaterialet och det övriga projektmaterial i minst fem år räknat från ingången av året efter det år då den sista posten av den nationella medfinansieringen betalades till stödmottagaren, om inte en längre

RP 47/2021 rd

bevaringstid krävs enligt den nationella lagstiftningen eller Europeiska unionens lagstiftning om stöd av mindre betydelse eller statligt stöd.

5 kap.

Inspektion av användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

70 §

Granskning av förvaltningskontroller

De landskapsförbund som är kontrollanter och som avses i 37 § i genomförandelagen har rätt att göra förvaltningskontroller av stödmottagare i de Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna där förvaltningskontroller inte görs av den förvaltande myndigheten. Landskapsförbundens kontrollrätt gäller enskilda projekt när ett projekt och dess finansiering granskas i sin helhet.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att granska den kontrollverksamhet som avses i denna paragraf och som bedrivs av de landskapsförbund som är kontrollanter.

71 §

Inspektion av användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Den förvaltande myndigheten har på grundval av artiklarna 66 och 68 i den allmänna förordningen och artikel 46 i Interregförordningen rätt att göra inspektioner av stödmottagare i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Revisionsmyndigheten har på grundval av artiklarna 71–75 i den allmänna förordningen och artiklarna 48 och 49 i Interregförordningen rätt att göra revisioner av den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen och stödmottagarna i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Bokföringsfunktionen har på grundval av artiklarna 70 och 92 i den allmänna förordningen och artikel 47 i Interregförordningen rätt att göra inspektioner av den förvaltande myndigheten i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Den finländska medlemmen av den revisorsgrupp som avses i 36 § i genomförandelagen har på grundval av artiklarna 48 och 49 i Interregförordningen rätt att göra inspektioner av stödmottagare i anslutning till användningen av medel från Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Inspektionsrätten för de myndigheter som avses i 1, 2 och 4 mom. gäller enskilda projekt när ett projekt och dess finansiering granskas i sin helhet.

72 §

Inspektion av användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Bestämmelser om inspektioner som det behöriga landskapsförbundet i egenskap av statsbidragsmyndighet gör i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram och om inspektioner som den förvaltande myndigheten för Interregprogram

RP 47/2021 rd

vid de yttre gränserna i egenskap av statsbidragsmyndighet gör i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna finns i 16–18 § i statsunderstödslagen. Arbets- och näringsministeriet har rätt att göra inspektioner av behöriga landskapsförbund och stödmottagare i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram samt av förvaltande myndigheter och stödmottagare i anslutning till användningen av nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna.

Inspektionsrätten för de myndigheter som avses i denna paragraf gäller enskilda projekt när ett projekt och dess finansiering granskas i sin helhet.

73 §

Inspektionsbefogenhet avseende användningen av medel inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

De myndigheter som avses i 70–72 § får själv göra en sådan inspektion som avses i de paragraferna eller bemyndiga en annan myndighet eller revisor att för myndighetens räkning göra inspektionen. Revisorn ska vara en sådan revisor eller revisionsammanslutning som avses i revisionslagen eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. En bemyndigad revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för inspektionen.

En utomstående expert kan på begäran av en myndighet som avses i 70–72 § bistå vid inspektionen.

På revisorer och utomstående experter tillämpas förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, 14 och 15 § i statstjänstemannalagen och språklagen när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. På revisorer och utomstående experter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

74 §

Befogenhet för den som utför inspektion av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

För att en inspektion enligt 70–72 § ska kunna göras på behörigt sätt har de myndigheter som avses i paragraferna och av dessa i 73 § avsedda bemyndigade myndigheter och revisorer rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse med tanke på användningen av stödet. Inspektioner får dock inte göras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Den som gör inspektionen har rätt att granska alla uppgifter, redogörelser, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs för inspektionen. Den som gör inspektionen har rätt att omhänderta det ovan nämnda materialet, om genomförandet av inspektionen på tillbörligt sätt förutsätter detta. De handlingar och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när handlingarna och materialet inte längre behövs för inspektionen.

Den som gör inspektionen har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna vid inspektionen.

På inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

75 §

Myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter

Arbets- och näringsministeriet, den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen, revisionsmyndigheten, närings-, trafik- och miljöcentralerna, landskapsförbunden och Livsmedelsverket har trots sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att avgiftsfritt av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om dem som ansöker om stöd och stödmottagare, deras ekonomiska ställning, affärs- och yrkesverksamhet och finansiering som beviljats dem av offentliga medel och andra förhållanden som är av betydelse med tanke på stödet och som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag och genomförandelagen samt i allmänna förordningen och i andra förordningar som anges i 2 §. Andra myndigheter som anges i detta moment än bokföringsfunktionen har rätt att få behövliga uppgifter om användningen av stödet också av stödmottagare.

De myndigheter som anges i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Skatteförvaltningen få de uppgifter om fysiska personer, de som ansöker om stöd och stödmottagare som är nödvändiga för att bevilja, betala ut eller övervaka stödet.

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av de behöriga myndigheterna få de uppgifter om förvaltning, ansökan, beviljande, utbetalning, uppföljning, fortsatta åtgärder och övervakning i fråga om nationella medel för regionutveckling samt nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i genomförandelagen. Den förvaltande myndigheten, bokföringsfunktionen och revisionsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av de förmedlande organen få ovan avsedda uppgifter i fråga om Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

De myndigheter som anges i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut de uppgifter som avses i denna paragraf till andra myndigheter, aktörer som sköter offentliga uppdrag och Europeiska unionens institutioner för skötseln av deras lagstadgade uppgifter. Bestämmelser om uppgifter som ska lämnas till Europeiska unionens institutioner finns i den allmänna förordningen och i de övriga förordningar som anges i 2 §.

76 §

Undertecknande av beslut

Myndighetsbeslut som avses i denna lag ska undertecknas. Bestämmelser om elektronisk signering av beslut finns i 16 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

77 §

Inspektion av användningen av nationella medel för regionutveckling

Arbets- och näringsministeriet har rätt att göra inspektioner av landskapsförbunden och stödmottagarna i anslutning till användningen av nationella medel för regionutveckling.

Bestämmelser om inspektioner som det behöriga landskapsförbundet gör i egenskap av statsbidragsmyndighet finns i 16–18 § i statsunderstödslagen.

Inspektionsrätten för de myndigheter som avses i denna paragraf gäller enskilda projekt när ett projekt och dess finansiering granskas i sin helhet.

78 §

RP 47/2021 rd

Inspektionsbefogenhet avseende användningen av nationella medel för regionutveckling

Arbets- och näringsministeriet får själv göra en inspektion som avses i 77 § eller bemyndiga en annan myndighet eller revisor att för dess räkning göra inspektionen. Revisorn ska vara en sådan revisor eller revisions sammanslutning som avses i revisionslagen eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. En bemyndigad revisions sammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för inspektionen.

En utomstående expert kan på begäran av arbets- och näringsministeriet bistå vid inspektionen.

På revisorer och utomstående experter tillämpas förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, 14 och 15 § i statstjänstemannalagen och språklagen när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. På revisorer och utomstående experter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

79 §

Befogenhet för den som utför inspektion av nationella medel för regionutveckling

För att en inspektion enligt 77 § ska kunna göras på behörigt sätt har arbets- och näringsministeriet och i 78 § avsedda bemyndigade myndigheter och revisorer rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse med tanke på användningen av stödet. Inspektioner får dock inte göras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Den som gör inspektionen har rätt att granska alla uppgifter, redogörelser, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs för inspektionen. Den som gör inspektionen har rätt att omhänderta det ovan avsedda materialet, om genomförandet av inspektionen på tillbörligt sätt förutsätter detta. De handlingar och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när handlingarna och materialet inte längre behövs för inspektionen.

Den som gör inspektionen har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna vid inspektionen.

På inspektioner tillämpas dessutom 39 § i förvaltningslagen.

80 §

Sökande av ändring i landskapsförbundets beslut i projekt- och stödärenden som gäller nationella medel för regionutveckling

Omprövning får begäras i fråga om beslut som fattats av landskapsförbundets beslut med stöd av denna lag i projekt- och stödärenden som gäller nationella medel för regionutveckling. På begäran om omprövning enligt denna paragraf och på sökande av ändring i beslut som meddelas med anledning av en sådan begäran tillämpas vad som föreskrivs om kommunalbesvär i kommunallagen (410/2015).

81 §

Sökande av ändring i beslut av arbets- och näringsministeriet och av förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program i projekt- och stödärenden samt i beslut av behöriga landskapsförbund och förvaltande myndigheter för Interregprogram vid de yttre gränserna om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

RP 47/2021 rd

Omrövning får begäras i fråga om beslut som fattats av arbets- och näringsministeriet med stöd av denna lag och beslut i projekt- och stödärenden som fattats av närings-, trafik- och miljöcentraler, landskapsförbund och Livsmedelsverket i egenskap av förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt beslut om nationell medfinansiering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som fattas av behöriga landskapsförbund och förvaltande myndigheter för Interregprogram vid de yttre gränserna. På begäran om omrövning enligt denna paragraf tillämpas vad som föreskrivs i förvaltningslagen.

Begäran om omrövning av ett beslut som gäller projekt- och stödärenden inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och det beslut som meddelas med anledning av begäran görs elektroniskt i det informationssystem som avses i 50 §.

På sökande av ändring i beslut som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

82 §

Verkställighet

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får verkställas trots att ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes beslutar något annat.

Ett lagakraftvunnet beslut som har fattats med stöd av 32–34 § är direkt utsökbart. Bestämmelser om indrivning av fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

83 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014).

84 §

Övergångsbestämmelser

På finansiering av sådana projekt för vilka stödansökningarna är anhängiga när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På stöd som beviljats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde när stödet beviljades.

På stöd som beviljats och kommer att beviljas inom ramen för Europeiska unionens strukturfondsprogram för regional- och strukturpolitik, inom ramen för strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna och inom ramen för gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser som samfinansieras inom ramen för det europeiska grannskapsinstrumentet och vilkas genomförande pågår när denna lag träder i kraft, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.]

3.

Lag

om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) 3 § 1 mom. 11 punkten, 10 § 2 mom. och 22 §, av dem 3 § 1 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 933/2013 och 22 § sådan den lyder i lag 489/2014, som följer:

3 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområde och uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter inom följande verksamhetsområden de uppgifter som särskilt föreskrivits för dem:

11) vissa uppgifter för genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och regionutvecklingsuppgifter i anslutning till de sektorer som avses i detta moment.

10 §

Beslutanderätt

Direktören för en närings-, trafik- och miljöcentral har rätt att avgöra ärenden som gäller centralens gemensamma funktioner samt ärenden som gäller centralens gemensamma programarbete inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Centralens direktör har emellertid inte rätt att avgöra ärenden som omfattas av ett ansvarsområdes uppgifter och behörighet.

22 §

Samarbete med landskapsförbund och kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralen deltar i det regionutvecklingsarbete som avses i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (1340/2015) 9 § 1mom.
som följer:

9 §

Bestämmelser som tillämpas på en grupperings verksamhet

När en gruppering sköter uppgifter som förvaltande myndighet eller bokföringsfunktion för programmen inom målet Europeiskt territoriellt samarbete, tillämpas på grupperingens uppgifter och befogenheter samt på ändringssökande vad som i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/) och i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/) föreskrivs om uppgifterna och befogenheterna för ett landskapsförbund som är förvaltande myndighet eller sköter bokföringsfunktionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017) 2 § 3 mom. som
följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelser om rätten att få och lämna ut uppgifter i samband med Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i 53 § i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av 143 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 143 § 1 mom. 12
punkten som följer:

143 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna
ut behövliga uppgifter eller handlingar, som det fått vid tillsynen, till

12) en förvaltande myndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska
program för skötseln av uppgifter som avses i 8 § i lagen utveckling av regionerna och
förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om
utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och
strukturpolitik (/),

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 7 punkten,
sådan den lyder i lag 308/2016, som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

7) skötseln av uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning
av strukturfondsverksamheten (7/2014) och 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om utveckling av
regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 10 a § i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007) 10 a § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 247/2017, som följer:

10 a §

Myndigheternas uppgifter

Bestämmelser om landskapsförbundens uppgifter i fråga om samservicen finns i 17 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 15 c § i lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 15 c §, sådan den lyder i lag
572/2018, som följer:

15 c §

Landskapets trafiksystemplanering

I 17 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens
regional- och strukturpolitik (/) föreskrivs om landskapsförbundets uppgifter angående
landskapets trafiksystemplanering.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Livsmedelsverket

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 § i lagen om Livsmedelsverket (371/2018) ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande
4 mom. blir 5 mom., som följer:

2 §

Uppgifter

Bestämmelser om uppgifterna för det förmedlande organet för Europeiska unionens regional-
och strukturpolitiska program finns i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av
Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/) och i lagen om finansiering av projekt
inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 8 april 2021

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

3.

Lag

om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) 3 § 1 mom. 11 punkten, 10 § 2 mom. och 22 §, av dem 3 § 1 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 933/2013 och 22 § sådan den lyder i lag 489/2014, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområde och uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter inom följande verksamhetsområden de uppgifter som särskilt föreskrivits för dem:

11) vissa strukturfonds- och regionutvecklingsuppgifter som hänför sig till ovan nämnda uppgifter.

10 §

Beslutanderätt

Direktören för en närings-, trafik- och miljöcentral har rätt att avgöra ärenden som gäller centralens gemensamma funktioner samt ärenden som gäller centralens gemensamma strukturfondsprogramarbete. Centralens direktör har emellertid inte rätt att avgöra ärenden som omfattas av ett ansvarsområdes uppgifter och behörighet.

Föreslagen lydelse

3 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområde och uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter inom följande verksamhetsområden de uppgifter som särskilt föreskrivits för dem:

11) vissa uppgifter för genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och regionutvecklingsuppgifter i anslutning till de sektorer som avses i detta moment.

10 §

Beslutanderätt

Direktören för en närings-, trafik- och miljöcentral har rätt att avgöra ärenden som gäller centralens gemensamma funktioner samt ärenden som gäller centralens gemensamma programarbete inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Centralens direktör har emellertid inte rätt att avgöra ärenden som omfattas av ett ansvarsområdes uppgifter och behörighet.

RP 47/2021 rd

Gällande lydelse

22 §

Samarbete med landskapsförbund och kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralerna deltar i det regionutvecklingsarbete som avses i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014).

Föreslagen lydelse

22 §

Samarbete med landskapsförbund och kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralerna deltar i det regionutvecklingsarbete som avses i lagen om utveckling av regionerna och *genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/)*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017) 2 § 3 mom. som
följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelser om rätten att få och lämna ut
uppgifter i samband med
strukturfondsprogrammet finns i 28 § i lagen
om finansiering av regionutveckling och
strukturfondsprojekt (8/2014).

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelser om rätten att få och lämna ut
uppgifter i samband med *Europeiska
unionens regional- och strukturpolitiska
program finns i 53 § i lagen om finansiering
av projekt inom regionutveckling och
Europeiska unionens regional- och
strukturpolitik.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 143 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 143 § 1 mom. 12 punkten som följer:

Gällande lydelse

143 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut behövliga uppgifter eller handlingar, som det fått vid tillsynen, till

12) förvaltningsmyndigheten för strukturfondsprogram för uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014),

Föreslagen lydelse

143 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut behövliga uppgifter eller handlingar, som det fått vid tillsynen, till

12) *en* förvaltande myndighet för *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska* program för *skötseln av* uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) *och 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/),*

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag 308/2016, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

7) de uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014),

Föreslagen lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

7) *skötseln* av uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 10 a § i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007) 10 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 247/2017, som följer:

Gällande lydelse

10 a §

Myndigheternas uppgifter

Bestämmelser om landskapsförbundens uppgifter vad gäller samservicen finns i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014).

Föreslagen lydelse

10 a §

Myndigheternas uppgifter

Bestämmelser om landskapsförbundens uppgifter *i fråga om* samservicen finns i 17 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 15 c § i lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 15 c §, sådan den lyder i lag 572/2018, som följer:

Gällande lydelse

15 c §

Landskapets trafiksystemplanering

I 17 § 1 mom. 6 punkten i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) föreskrivs om landskapsförbundets uppgifter angående landskapets trafiksystemplanering.

Föreslagen lydelse

15 c §

Landskapets trafiksystemplanering

I 17 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/) föreskrivs om landskapsförbundets uppgifter angående landskapets trafiksystemplanering.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Livsmedelsverket

I enlighet med riksdagens beslut:
fogas till 2 § i lagen om Livsmedelsverket (371/2018) ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Uppgifter

Föreslagen lydelse

2 §

Uppgifter

Närmare bestämmelser om verkets uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om uppgifterna för det förmedlande organet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/) och i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (/).

Närmare bestämmelser om verkets uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
